

STRATEŠKA STUDIJA

UTJECAJ NA OKOLIŠ UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA - ROGAČIĆ

Naručitelj: **Grad Vis, Jedinstveni upravi odjel Grada Visa,**
Trg 30. svibnja 1992., br.2., 21480 Vis

Naslov: **STRATEŠKA STUDIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA-ROGAČIĆ, GRAD VIS**

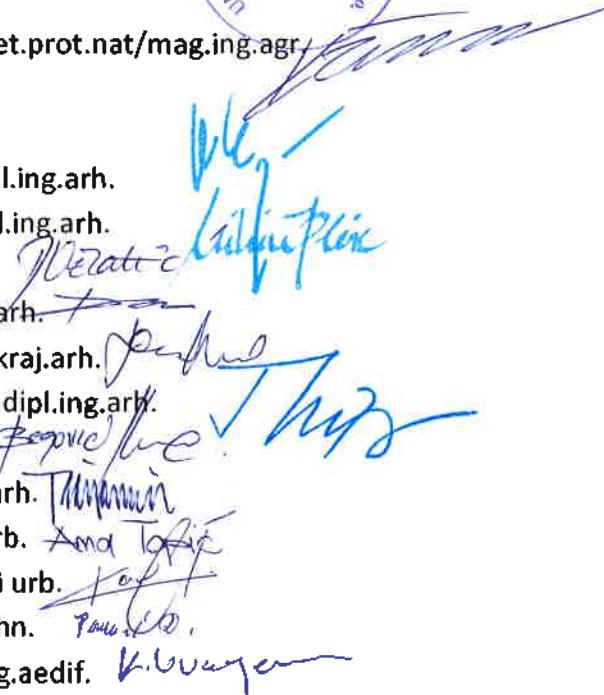
Ovlaštenik: **Urbanistički institut Hrvatske d.o.o.,**
Frane Petrića 4, 10000 Zagreb

Voditelj izrade: **Karlo Žebčević, mag.oecol.et.prot.nat/mag.ing.agr.**

Stručni tim:

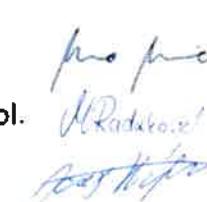
mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arh.
Tamara Mihinjča Pleše, dipl.ing.arh.
Dunja Ožvatić, dipl.ing.arh.
Doris Horvat, mag.ing.kraj.arh.
Daniela Nagradić, mag.ing.kraj.arh.
Terezija Mirković Berković, dipl.ing.arh.
Ilma Begović, dipl.ing.arh.
Lidija Tadijanović, dipl.ing.arh.
Ana Topić, mag.ing.arh. i urb.
Karlo Ivančić, mag.ing.arh. i urb.
Daliborka Pavlović, grad.tehn.
Katarina Vukovjević, bacc.ing.aedif.

Vanjski suradnici: **IRES EKOLOGIJA d.o.o**
Prilaz baruna Filipovića 21, 10000 Zagreb

Mario Mesarić, mag.ing.agr.
Monika Radaković, mag.oecol.
Josip Stojak, mag. ing. silv.

SADRŽAJ

1. UVOD	6
1.1 PODACI O GRADU VISU	7
2. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZRADE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA I ODNOS S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA I PROGRAMIMA	8
2.1. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZRADE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA.....	9
2.1.1. UPU PZ Parja	10
2.1.1.1. Gospodarska namjena – poslovna zona/pretežito uslužna (K4).....	10
2.1.1.2. Zaštitne zelene površine (Z)	10
2.1.1.3. Prometna površina (IS-1).....	10
2.1.1.4. Prometna površina (IS-2).....	11
2.1.1.5. Infrastrukturni sustavi	11
2.1.2. UPU Luke Parja.....	13
2.1.2.1. Luka otvorena za javni (međunarodni) promet županijskog značaja (LO).....	13
2.1.2.2. Gospodarska namjena - luka nautičkog turizma državnog značaja – marine (LN)	15
2.1.2.3. Posebna namjena (N)	15
2.1.2.4. Zaštitne zelene površine (Z)	16
2.1.2.5. Površine infrastrukturnih sustava	16
2.1.2.5. Infrastrukturni sustavi	17
2.2. ODNOS URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA S PROSTORNIM PLANOM SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE I PROSTORNIM PLANOM UREĐENJA GRADA VISA.....	21
2.3. ODNOS URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA S NACIONALnim, ŽUPANIJSKIM I LOKALnim STRATEŠKIM, PLANSKIM I PROGRAMSKIM DOKUMENATIM	25
3. POSTOJEĆE STANJE OKOLIŠA I PROCJENA MOGUĆEG RAZVOJA	29
OKOLIŠA BEZ PROVEDBE PLANOVA	29
3.1. PROMET I TURIZAM	29
3.2. GEOGRAFSKI POLOŽAJ	30
3.3. GEOLOŠKE ZNAČAJKE	31
3.4. SEIZMOLOŠKE KARAKTERISTIKE.....	33
3.5. TLO I POLJOPRIVREDNE POVRŠINE	34
3.5.1. Tlo.....	34
3.5.2. Poljoprivredne površine.....	34
3.6. ŠUMARSTVO	37

3.7. LOVSTVO	39
3.8. KLIMA I KLIMATSKE PROMJENE	39
3.8.1. Klimatska obilježja	39
3.8.2. Klimatske promjene	41
3.8.3. Obrana priobalnih područja i zaštita od poplava	46
3.8.4. Zaključak	48
3.9. KRAJOBRAZ	49
3.10. KVALITETA ZRAKA	51
3.11. HIDROLOŠKE ZNAČAJKE	52
3.11.1. Vodna tijela	52
3.11.2. Zone sanitарне zaštite	56
3.11.3. Ocjena kakvoće mora za kupanje	57
3.12. ZAŠTIĆENA PODRUČJA, EKOLOŠKA MREŽA I BIORAZNOLIKOST	58
3.12.1. Zaštićena područja	58
3.12.2. Ekološka mreža	58
3.12.3. Bioraznolikost	58
3.12.4. Zaključak	60
3.13. KULTURNO – POVIJESNA BAŠTINA	62
3.13.1. Podvodni arheološki pregled	62
3.13.2. Zaključak	66
3.14. INFRASTRUKTURA	67
3.15. OTPAD	70
3.16. STANOVNIŠTVO	71
4. POSTOJEĆI OKOLIŠNI PROBLEMI I MOGUĆI RAZVOJ OKOLIŠA BEZ PROVEDBE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA	72
5. OKOLIŠNE ZNAČAJKE PODRUČJA NA KOJA PROVEDBA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA MOŽE ZNAČAJNO UTJECATI	76
6. CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA USPOSTAVLJENI PO ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I SPORAZUMA KOJI SE ODNOSE NA URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA LUKE PARJA	82
7. VJEROJATNO ZNAČAJNI UTJECAJ NA OKOLIŠ URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA	86
7.1. OKVIR I METODOLOGIJA ZA PROCJENU VJEROJATNO ZNAČAJNIH UTJECAJA PROVEDBE UPU PZ PARJA I UPU LUKE PARJA	86
7.2. ANALIZA I PROCJENA UTJECAJA	90

7.2.1. Analiza utjecaja	90
7.2.2. Procjena utjecaja.....	101
7.2.3. Procjena međuutjecaja sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja	102
7.2.4. Procjena kumulativnih utjecaja	105
7.2.4.1 Pedološke značajke i poljoprivredne površine.....	107
7.2.4.2. Šumarstvo.....	107
7.2.4.3. Lovstvo	107
7.2.4.4. Klimatske promjene i kvaliteta zraka	108
7.2.4.5. Krajobraz	108
7.2.4.6. Hidrološke značajke.....	109
7.2.4.7. Zaštićena područja, ekološka mreža i bioraznolikost.....	111
7.2.4.8. Kulturno – povijesna baština.....	113
7.2.4.9. Infrastruktura	114
7.2.4.10. Otpad.....	115
7.2.4.11. Stanovništvo.....	115
7.2.4.12. Zaključak.....	115
7.2.5. Analiza i procjena utjecaja klimatskih promjena	116
7.3. UTJECAJ U SLUČAJU NEKONTROLIRANOG DOGAĐAJA	117
7.4. PREKOGRANIČNI UTJECAJ.....	117
8. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA UKLJUČUJUĆI MJERE SPRJEČAVANJA, SMANJENJA I UBLAŽAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA PROVEDBE STRATEGIJE, PLANA ILI PROGRAMA NA OKOLIŠ	118
9. RAZUMNA ALTERNATIVA	121
10. GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI PLANA ZA EKOLOŠKU MREŽU	122
10.1. OPIS PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE	123
10.1.1. HR1000039 Pučinski otoci.....	124
10.1.2. HR2000942 Otok Vis	130
10.1.3. HR3000097 Otok Vis-podmorje	131
10.2. PROVEDENA ISTRAŽIVANJA	133
10.3. OBILJEŽJA UTJECAJA PLANA NA PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE	134
10.3.1. Metodologija procjene utjecaja.....	134
10.4. OPIS UTJECAJA UPU PZ PARJA I UPU LUKE PARJA NA EKOLOŠKU MREŽU.....	134
10.4.1. Mogući pojedinačni utjecaji	134
10.4.1.1. HR2000942 Otok Vis	136
10.4.1.2. HR3000097 Otok Vis – podmorje	139
10.4.2. Mogući kumulativni utjecaji.....	144

10.5. KONAČNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI UPU PZ PARJA I UPU LUKE PARJA NA EKOLOŠKU MREŽU	147
11. MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA PLANIRANIH AKTIVNOSTI NA SASTAVNICE OKOLIŠA I CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE	148
11.1. PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA	149
11.2. ZAKLJUČAK.....	149
12. SAŽETAK.....	150
13. IZVORI PODATAKA.....	153
14. PRILOZI	156
14.1. IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA – URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o.....	156
14.2. SUGLASNOST ZA OBAVLJANJE STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE OKOLIŠA	161
14.3. SUGLASNOST ZA OBAVLJANJE STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE PRIRODE	165
14.4. ODLUKA O ZAPOČINJANJU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA-ROGAČIĆ NA OKOLIŠ	168
14.5. ODLUKA O SADRŽAJU STRATEŠKE STUDIJE U POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA-ROGAČIĆ NA OKOLIŠ	170
14.6. MIŠLJENJE O SADRŽAJU STRATEŠKE STUDIJE S KOMENTARIMA IZRAĐIVAČA STRATEŠKE STUDIJE PRISTIGLA OD JAVNOPRAVNIH TIJELA TIJEKOM POSTUPKA UTVRĐIVANJA SADRŽAJA STRATEŠKE STUDIJE	176
14.7. RJEŠENJE O OBAVEZNOJ PROVEDBI GLAVNE OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU	179
14.8. IDEJNO MARITIMNO RJEŠENJE-ELABORAT VJETROVALNE KLIME.....	183
14.9. UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA-ROGAČIĆ	215
14.9.1. UPU poslovne zone Parja	215
14.9.2. UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić	218

1. UVOD

Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Provedba postupka strateške procjene definirana je Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 03/17), (u dalnjem tekstu Uredba).

Tijekom strateške procjene utjecaja na okoliš **izradit će se strateška studija** koja je stručna podloga koja se prilaže uz Urbanistički plan uređenja poslovne zone Parja (u dalnjem tekstu UPU PZ Parja) i Urbanistički plan uređenja luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja – Rogočić (u dalnjem tekstu UPU luke Parja), a obuhvaća sve potrebne podatke, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafičkom obliku.

Strateškom studijom se određuju, opisuju i procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi, koji mogu nastati provedbom UPU PZ Parja i UPU luke Parja, uzimajući u obzir ciljeve, mjere i prostorni obuhvat.

Namjera Strateške studije je osigurati da se posljedice koje bi po okoliš i zdravlje ljudi mogla imati provedba UPU PZ Parja i UPU luke Parja ocijene za vrijeme pripreme nacrta prijedloga plana te prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak donošenja. Postupak provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš također pruža dionicima da sudjeluju u postupku, a osigurava se i informiranje i sudjelovanje javnosti za vrijeme postupka donošenja odluka.

Strateškom studijom predlažu se mjere kojima bi se identificirali vjerojatno značajni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi te kako bi se oni mogli pravovremeno spriječiti, smanjiti i/ili ublažiti, a predlažu se i smjernice primjenom kojih se pridonosi poboljšanju postojećeg stanja u okolišu.

Izradi Strateške studije utjecaja na okoliš prethodila je izrada: Idejno maritimno rješenje, Kozina projekti d.o.o., 2021, Izvještaj o podvodnom arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata projekta luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogočić, otok Vis, Katunarić Kirjakov T., 2019.), Urbanističko-arkitektonsko rješenje poluotoka kod uvale Parja-otok Vis, Urbanistički institut Hrvatske d.o.o., 2020.

Tijek postupka

Grad Vis je nositelj izrade i donošenja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, a ujedno i tijelo nadležno za provedbu postupka strateška procjena utjecaja na okoliš za UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Odluka o izradi UPU PZ Parja objavljena je u „Službenom glasniku Grada Visa“ br. 3/21.

Odluka o izradi UPU luke Parja objavljena je u „Službenom glasniku Grada Visa“ br. 3/21.

Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije donio je Mišljenje da je **potrebno je provesti postupak strateške procjene utjecaja UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogočić na okoliš** (Klasa: 350-02/18-03/0041, URBROJ:2181/1-10-07/18-2 od 13 veljače 2018.) i Mišljenje da **potrebno je provesti postupak strateške procjene utjecaja UPU poslovne zone Parja na okoliš** (Klasa: 350-02/18-03/0040, URBROJ:2181/1-10/07-18-2 od 13. veljače 2018.).

Na osnovu dopunjeno Mišljenja nadležnog tijela, Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije (KLASA: 351-02/19-02/0112, URBROJ: 2181/1-10/07-19-002, Split, 27.11.2019. godine), potrebno je provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš **u zajedničkom postupku strateške procjene** budući da područja međusobno graniče te će se strateškom studijom moći relevantno procijeniti međuutjecaj i kumulativni utjecaj provedbe istih na okoliš.

Upravni odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije donio je u postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu 20. svibnja 2021. (KLASA: UP/I 351-04/21-01/0059, URBROJ: 2181/1-10/06-21-0004, Split, 20 svibnja 2021.) Rješenje da se za UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je **obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu**.

Grad Vis donio je **Odluku o započinjanju postupka strateške procjene** utjecaja UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić na okoliš (Klasa:350-02/21-20/1, URBROJ: 2190/01-92-21-16, U Vis, 15. lipnja 2021.g.) koja je objavljena u „Službenom glasniku Grada Visa“ i na službenoj web stranici Grada Visa (www.gradvis.hr).

Na službenim internetskim stranicama Grada Visa objavljena je Informacija o pokretanju postupka strateške procjene i izradi strateške studije – određivanja sadržaja strateške studije u postupku strateške procjene utjecaja UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić na okoliš kojom je objavljen **poziv za uključivanje javnosti u svrhu određivanja sadržaja strateške studije** (Klasa: 350-02/21-20/1, URBROJ 2190/01-02-21-17, Vis, 16.lipnja 2021. god.).

Tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije **zatražena su mišljenja tijela o sadržaju strateške studije** te su provedene **Konzultacije** u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i **utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije** nakon čega je nadležno tijelo donijelo **Odluku o sadržaju strateške studije** u postupku strateške procjene utjecaja UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić na okoliš (Klasa:350-02/21-20/1, URBROJ:2190/01-02-21-26, u Visu, 09.kolovoza 2021.g.).

Konačni sadržaj studije prati obvezan sadržaj propisan Prilogom I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) te uključuje mišljenja javnopravnih tijela o istome.

1.1 PODACI O GRADU VISU

Naziv i sjedište pravne osobe	Grad Vis
Matični broj poslovnog subjekta	04076800
OIB	76486299480
Odgovorni odjel	Jedinstveni upravni odjel Grada Visa
Ime odgovorne osobe	Ana Sviličić

2. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZRADE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA I ODNOS S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA I PROGRAMIMA

UPU PZ Parja i UPU Luke Parja planirani su Prostornim planom uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, broj 1/10 i 2/17).

Urbanističkim planom uređenja UPU poslovne zone Parja i UPU Luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić (u daljem tekstu: UPU PZ Parja i UPU Luke Parja) na lokaciji Parja određuje se **poslovna zona Parja približne površine 1,98 ha** te morski i kopneni dio izdvojenog građevinskog područja luke otvorene za javni (međunarodni) promet županijskog značaja i luke nautičkog turizma državnoj značaju Parja – Rogačić izvan naselja te dio izvan građevinskog područja ukupne površine cca **9,33 ha**.

Slika 2.1. Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja u uvali Parja

Slika 2.2. Pogled na obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja iz uvale Rogačić

2.1. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZRADE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA

Prijedlog UPU PZ Parja unutar Poslovne zone Parja predviđa smještaj vezova na suhom sukladno podzakonskim aktima koji razvrstavaju i kategoriziraju luke nautičkog turizma. Predviđeni najveći kapacitet iznosi 150 vezova na otvorenom, a planira se i izgradnja građevina u funkciji zone (radionice, uredski prostori, sanitarni čvorovi i sl.) i manji ugostiteljski sadržaji.

Prijedlogom UPU Luke Parja predviđeno je **razgraničenje zone luke otvorene za međunarodni i javni promet od zone luke nautičkog turizma, kako u kopnenom tako i u morskom dijelu**. Uz navedene zone planom se planiraju prometne površine, površine za promet u mirovanju, obalna te zelene površine, kao i odvodnja otpadnih i oborinskih voda.

Prijedlog UPU PZ Parja i UPU Luke Parja odnosi se na sljedeće površine za razvoj i uređenje unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja koje su predmet strateške procjene utjecaja na okoliš:

Tablica 2.1. Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja u uvali Parja, naselje Rogočić

	Namjena	Razgraničenje	Površina (ha)	% obuhvata UPU	% obuhvata SPUO
SPUO	Gospodarska namjena – poslovna – suha marina	K4	1,00	50,5	8,85
	Zaštitne zelene površine	Z	0,23	11,7	2,06
	Površine infrastrukturnih sustava – Javne prometne površine	Prometna površina (IS-1)	0,74	37,5	6,55
		Trafostanica (IS-2)	0,0049	0,3	0,04
	Luka otvorena za javni (međunarodni) promet županijskog značaja (LO)	Kopneni dio (LO-1)	0,1	1,09	0,88
		Kopneni dio – čekalište za trajekte (LO-2)	0,29	3,1	2,57
		Operativna obala (LO-3)	0,82	8,79	7,26
		Morski (akvatorijalni) dio (LO-4)	2,03	21,76	17,94
	Gospodarska namjena - luka nautičkog turizma državnog značaja – marine (LN)	Kopneni dio (LN-1)	1,83	19,62	16,19
		Morski dio (LN-2)	3,01	32,26	26,62
	Posebna namjena (N)	N	0,12	1,29	1,06
	Zaštitne zelene površine	Z	0,37	3,96	3,27
	Površine infrastrukturnih sustava	Prometnice (IS)	0,42	4,5	3,71
		Benzinska postaja (IS-1)	0,31	3,32	2,74
		Trafostanica (IS-2)	0,02	0,21	0,18
		Crpna stanica (IS-3)	0,01	0,10	0,08
					100 %

Obuhvat UPU PZ Parja iznosi cca 17,50 % ukupnog obuhvata za kojeg je izrađena Strateška studija utjecaja na okoliš, u zajedničkom postupku strateške procjene.

Obuhvat UPU Luke Parja iznosi cca 82,50 % ukupnog obuhvata za kojeg je izrađena Strateška studija utjecaja na okoliš, u zajedničkom postupku strateške procjene.

2.1.1. UPU PZ Parja

2.1.1.1. Gospodarska namjena – poslovna zona/pretežito uslužna (K4)

Poslovna zona – suha marina (K4) namijenjena je:

- gradnji građevina i uređenju prostora za **smještaj vezova na suhom** sukladno zakonskim aktima koji razvrstavaju i kategoriziraju luke nautičkog turizma.

Unutar ove zone mogu se graditi građevine u funkciji zone (radionice, uredski prostori, sanitarni čvorovi i sl.) te manji ugostiteljski sadržaji.

Najveći dozvoljeni kapacitet iznosi 150 vezova na otvorenom.

2.1.1.2. Zaštitne zelene površine (Z)

Zaštitne zelene površine zauzimaju 11,7 % ukupne površine obuhvata UPU PZ Parja odnosno 2,06 % ukupne površine obuhvata Strateške studije. Zaštitne zelene površine namijenjene su sadnji visokog i niskog zaštitnog zelenila, uređenju putova i staza, provođenju infrastrukture te uređenju parkova i odmorišta.

2.1.1.3. Prometna površina (IS-1)

Javne prometne površine namijenjene su gradnji i/ili rekonstrukciji javnih kolnih, kolno pješačkih, pješačkih prometnih površina i zelenih površina.

Planirana površina javne prometnice koja zone unutar obuhvata UPU PZ Parja povezuje sa lokalnom cestom L-67210 i županijskom cestom Ž-6212 Vis (D117) – Komiža (D117), označena kao glavna mjesna cesta unutar obuhvata UPU PZ Parja.

Minimalan broj parkirališnih mjesta dimenzije $2,5 \times 5,0$ m koji treba osigurati na građevnoj čestici građevine određene namjene. Utvrđuje se prema veličini građevinske bruto površine ili broju korisnika (mjesta) uz primjenu sljedećih normativa:

- za zanatske, servisne, uslužne i sl. građevine; 1 PM na 100 m^2 neto površine građevine,
- za ugostiteljske objekte; po 1 PM na 4-10 sjedala,
- za trgovine: na 100 m^2 bruto izgrađene površine prodajnog dijela 4 PM.

Na javnim parkiralištima je potrebno 5% parkirališnih mjesta u odnosu na ukupni broj parkirališnih mjesta osigurati za automobile osoba s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta. Dimenzije i smještaj tih parkirališnih mjesta potrebno je izvesti u skladu s Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti („Narodne novine“ br. 78/13).

2.1.1.4. Prometna površina (IS-2)

Transformatorska stanica se planira kao tipska građevina (samostojeća) na zasebnoj građevnoj čestici, minimalne veličine 7,0 x 7,0 m smještenoj uz javnu prometnu površinu kao i pripadajući priključni dalekovod za povezivanje te trafostanice u postojeću elektroenergetsku mrežu.

Lokacija nove UPU PZ Parja predložene trafostanice 10-20/0,4 kV i trase priključnih dalekovoda 20(10) kV je načelna, a bit će točno utvrđene aktom za provedbu UPU PZ Parja i projektnom dokumentacijom na temelju stvarnih potreba i rješavanja imovinsko - pravnih odnosa.

2.1.1.5. Infrastrukturni sustavi

Energetski sustav

Položaj vodova i uređaja komunalne infrastrukturne mreže načelan je i konačno će se odrediti u postupku izdavanja lokacijskih uvjeta, prema važećim propisima i stvarnim mogućnostima na terenu. Kroz detaljna projektna rješenja ili tijekom usklađenja sa drugim infrastrukturnim sustavima, moguća su odstupanja ukoliko se utvrde povoljniji parametri.

Trase planiranih kabela i lokacija planirane trafostanice na području obuhvata UPU PZ Parja su načelne. Osim UPU PZ Parja ucrtanih kabela moguće je graditi i druge kablove (kablovi niskonaponske mreže) koji se u pravilu polažu podzemno.

Iznimno, podzemnu elektroenergetsku mrežu je moguće graditi i na površinama ostalih namjena utvrđenih UPU PZ Parja, prema posebnim uvjetima nadležnih institucija kojim se do tih instalacija osigurava neometani pristup za slučaj popravaka ili zamjena.

Osiguranje električne energije za pojedine korisnike prostora građevine predviđa se preko tipskih razvodnih ormara u okviru niskonaponske mreže.

Prilikom projektiranja elektroenergetskog sustava potrebno se pridržavati:

Tehničkih uvjeta za polaganje elektroenergetskih kabela nazivnog napona 1 kV do 35 kV(Bilten HEP – Distribucije broj 130/03),

- Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV (SL 65/88 i „Narodne novine“ br. 24/97),
- Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu NN mreža i pripadajućih trafostanica (Sl. list 13/78) te
- propisanih normi i ostalih propisa koji reguliraju elektroenergetsku djelatnost.

U svrhu kvalitetnog rješavanja elektroopskrbe unutar obuhvata UPU PZ Parja predviđa se gradnja nove 10-20/0,4 kV transformatorske stanice.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta izvodi se u sklopu podzemne niskonaponske mreže na zasebnim stupovima, a prema potrebama će se dograđivati u sklopu postojeće i buduće mreže.

Rasvjetljenost prometnih površina treba uskladiti s klasifikacijom rasvjetljenosti u posebnim propisima (Preporukama za rasvjetu cesta s motornim i pješačkim prometom).

Detaljno rješenje rasvjete unutar obuhvata UPU PZ Parja definira se u izvedbenim projektima, koji će do kraja utvrditi njeno napajanje i upravljanje, odabir stupova i njihov razmještaj u prostoru, odabir armatura i rasvjetnih tijela i traženi nivo osvijetljenosti sa svim potrebnim proračunima.

Plinoopskrba

Unutar obuhvata UPU PZ Parja ne postoji plinoopskrbni sustav te se kao takav niti ne planira.

Obnovljivi izvori energije

Unutar obuhvata UPU PZ Parja omogućuje se korištenje obnovljivih izvora energije u vidu instaliranja solarnih sustava za zagrijavanje vode i samostojećih fotonaponskih sustava koji koriste energiju sunca za proizvodnju električne energije za sve vrste građevina, bez mogućnosti predaje u mrežu.

U slučaju da korisnik uz redovni elektroenergetski priključak za napajanje koristi i alternativne izvore energije (sunčeva energija i dr.), takav način rada korisnika mora biti odobren od strane nadležnog elektroprivrednog poduzeća.

Vodnogospodarski sustav

UPU PZ Parja je u vodnogospodarskom sustavu predviđena gradnja građevina i uređaja za:

- vodoopskrbu i
- odvodnju otpadnih voda.

Sve predložene lokacije i trase građevina i uređaja vodnogospodarskog sustava su načelne.

Vodoopskrba

Omogućava se gradnja vodoopskrbnih cjevovoda radi osiguranja potrebnih kapaciteta i proširenja vodovodne mreže u cilju kvalitetnije opskrbe pitkom vodom cijelog područja. Glavni cjevovod izvodi se s cijevima od nodularnog lijeva (ductil cijevi) DN 150 mm, i 100 mm.

Minimalni profil vodovodnih cjevovoda treba imati veličinu od 100 mm.

Odvodnja otpadnih voda

Komunalne otpadne vode

Odvodnju otpadnih voda s cijelog područja obuhvata treba riješiti **izgradnjom kanalizacijske mreže, u smjeru uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji koja se nalazi izvan obuhvata UPU PZ Parja.**

Do izgradnje javnog kanalizacijskog sustava odvodnje otpadnih voda **predviđa se gradnja privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje** koji će se smjestiti unutar građevne čestice prema uvjetima nadležne institucije.

Sve građevine na području obuhvata UPU PZ Parja trebaju biti **priklučene na mrežu odvodnje otpadnih voda**. Prije izrade tehničke dokumentacije za gradnju pojedinih građevina na području obuhvata Plana potrebno je ishoditi vodopravne uvjete u skladu s posebnim propisima i Zakonom o vodama („Narodne novine“ br. 66/19).

Kanalizaciju sanitarnih otpadnih voda izvesti će se od poliesterskih, PVC ili sl. cijevi.

Sanitarne otpadne vode iz građevina **ispuštati će se** u kanalizacijski sustav **preko priključnih kontrolnih okana**.

Tehnološke otpadne vode

Za potrošače koji na javni sustav odvodnje otpadnih voda planiraju priključiti svoje otpadne vode, a čija je kvaliteta različita od standarda komunalnih otpadnih voda (**tehnološke otpadne vode**) propisuje se **obavezan predtretman do standarda komunalnih otpadnih voda**.

Oborinska vode

Oborinsku kanalizaciju izvesti od poliesterskih, PVC i sl. cijevi prema hidrauličkom proračunu.

Oborinske vode s građevnih čestica, parkirališnih i prometnih površina treba prikupiti u oborinsku kanalizaciju sustavom slivnika i linijskih rešetki sa ugrađenim **taložnikom i separatorom masti i ulja**.

Sve oborinske vode treba gravitacijskim cjevovodima oborinske kanalizacije odvesti **prema moru kao recipijentu**.

2.1.2. UPU Luke Parja

2.1.2.1. Luka otvorena za javni (međunarodni) promet županijskog značaja (LO)

Kopneni dio (LO-1)

Kopneni dio (LO-1) obuhvaća površinu namijenjenu smještaju potrebne infrastrukture luke otvorene za javni promet (za parkiralište i prateće sadržaje), odnosno namijenjenu za lučke djelatnosti.

Na površini kopnenog dijela (LO-1) dozvoljena je gradnja i uređenje:

- **građevina u funkciji osnovne i prateće namjene** (uprava pomorskog prometa, prodaja karata, čekaonica, sanitarni čvor, ugostiteljski i trgovački sadržaji, servisni sadržaji, poslovni sadržaj- agencije i sl.) **bez turističkog smještaja i stanovanja**,
- **prometnice, parkirališta** i slično neophodno za funkcioniranje luke otvorene za javni (međunarodni) promet.

Kopneni dio – čekalište za trajekte (LO-2)

Na površini kopnenog dijela (LO-2) dozvoljena je gradnja i uređenje:

- prometne površine za smještaj vozila tj. **čekalište za trajekt**.

Operativna obala (LO-3)

Na površini operativne obale (LO-3) dozvoljena je gradnja i uređenje:

- građevina u funkciji osnovne i prateće namjene (uprava pomorskog prometa, prodaja karata, čekaonica, sanitarni čvor, ugostiteljski i trgovački sadržaji, servisni sadržaji, poslovni sadržaji-agencije i sl.) bez turističkog smještaja i stanovanja,
- benzinske postaje za potrebe pomorskog prometa,
- prometnice, parkirališta i slično neophodno za funkcioniranje luke otvorene za javni (međunarodni) promet,
- lučke opreme i uređaja za sigurnost plovidbe i signalizaciju.

Morski (akvatorijalni) dio (LO-4)

Unutar površine morskog (akvatorijalnog) dijela luke (LO-4) dozvoljeno je:

- smjestiti potrebnu infrastrukturu, odnosno pomorske objekte u funkciji lučkih djelatnosti, odvijanje pomorskog prometa i plovidbe,
- izvođenje zahvata u moru (gradnja, nasipavanje, iskopavanje i slično u funkciji uređenja akvatorija luke i gradnje pomorskih objekata),
- graditi i uređivati pomorske objekte u funkciji lučkih djelatnosti tipa gatove, pontone, zaštitnu obalu, obale za privez i drugu potrebnu lučku infrastrukturu (lučku podgradnju),
- opremanje svom potrebnom lučkom opremom i uređajima za sigurnost plovidbe i signalizaciju i
- opremanje potrebnom komunalnom infrastrukturom.

Unutar površine morskog (akvatorijalnog) dijela luke obavezno je osiguranje veza za brodove Hrvatske ratne mornarice u minimalnoj duljini 50 m s pravom prioriteta korištenja, a dopušta se gradnja i uređenja obale za potrebe prihvata i boravka putničkih brodova, ribarskih brodova, brodova opskrbe, brodova nautičke flote, izletničkih brodova za kraći boravak te prihvat i boravak sportskih plovila i plovila domicilnog stanovništva.

Konačni oblik i veličina, raspored i vrsta, kao i građevno-tehničke karakteristike (produženja, odnosno gradnje operativne obale te ostalih gatova i dr. pomorskih objekata i uređaja) podložni su promjenama kao posljedica detaljnije razine projektiranja ili posebnih uvjeta vezanih za zaštitu okoliša i prirode.

Maksimalan broj vezova za luku otvorenu za javni (međunarodni) promet (LO) nije određen već on ovisi o prostornim mogućnostima, što će se definirati posebnim projektom luke.

Za uređenje luke otvorene za javni promet planira se korekcija prirodnih uvjeta na lokaciji **izvođenjem zahvata u moru (gradnja, nasipavanja, iskopavanja i slično u funkciji uređenja akvatorija luke i gradnje pomorskih objekata) te zahvata na kopnu** (gradnja i uređenje površina infrastrukturnih sustava: javne prometne površine - ostale ulice, pješačke površine, parkirališne površine te zaštitne zelene površine).

2.1.2.2. Gospodarska namjena - luka nautičkog turizma državnog značaja – marine (LN)

Unutar površina gospodarske namjene – luka nautičkog turizma državnog značaja – marina (LN) dozvoljava se gradnja potrebne infrastrukture u funkciji:

- pružanja usluga veza,
- smještaja gostiju u plovnim objektima (izgradnja gatova, pontona, zaštitne obale, obale za privez i druge infrastrukture),
- opremanje svom potrebnom opremom i uređajima za sigurnost plovidbe i signalizaciju.

Kopneni dio (LN-1)

Na kopnenom dijelu (LN-1) dozvoljena je gradnja:

- građevina luke nautičkog turizma (upravna zgrada s recepcijom i pratećim sadržajima (ugostiteljskim, trgovačkim i dr.) i zgrada za nautičare sa spremištem za nautičku opremu),

Morski dio (LN-2)

Unutar površine morskog (akvatorijalnog) dijela s pripadajućom obalom luke nautičkog turizma državnog značaja – marine (LN-2) dozvoljeno je:

- smjestiti potrebnu infrastrukturu, odnosno pomorske objekte u funkciji djelatnosti luke nautičkog turizma – marine, odnosno u funkciji pružanja usluga veza, smještaja turista u plovnim objektima te ostalih usluga sukladno posebnom propisu,
- opremanje luke nautičkog turizma svom potrebnom lučkom opremom i uređajima za sigurnost plovidbe i signalizaciju.
- graditi i uređivati pomorske objekte tipa gatovi, pontoni, zaštitne obale, obale za privez i drugu potrebnu infrastrukturu,

Konačni oblik i veličina, raspored (pontona i dr. pomorskih objekata i uređaja, brodova te vezova), kao i građevno-tehničke karakteristike (gradnje gatova i dr. pomorskih objekata i uređaja) podložni su promjenama kao posljedica detaljnije razine projektiranja ili posebnih uvjeta vezanih za zaštitu okoliša i prirode.

Luka nautičkog turizma u okviru građevinskog područja u uvali Parja, planira se kao marina kategorije minimalno tri sidra, **maksimalnog kapaciteta 250 vezova** na način da se osiguraju vezovi i za veće i manje brodove.

Za uređenje luke nautičkog turizma - marine planira se **korekcija prirodnih uvjeta na lokaciji izvođenjem zahvata u moru** (gradnja, nasipavanja, pilotiranja, iskopavanja i slično u funkciji uređenja akvatorija luke i gradnje pomorskih objekata).

2.1.2.3. Posebna namjena (N)

Za Potkop „Parja“ određena je **zona zabrane gradnje u radijusu 50 m.**

Lokacija potkopa "Parja" svrstana je u dugoročno neperspektivne vojne građevine te će se osiguranjem veza s pravom prioriteta korištenja za brodove HRM-a u luci otvorenoj za javni promet ona postati javni dio luke nautičkog turizma.

2.1.2.4. Zaštitne zelene površine (Z)

Zaštitne zelene površine namijenjene su sadnji visokog i niskog zaštitnog zelenila, uređenju putova i staza, provođenju infrastrukture te uređenju parkova i odmorišta.

Uređenje pješačkih površina dozvoljeno je i u sklopu zaštitnih zelenih površina. Sve pješačke površine trebaju imati primjerenu završnu obradu hodne površine i biti osvijetljene rasvjetom.

2.1.2.5. Površine infrastrukturnih sustava

Javne prometne površine (IS)

Javne prometne površine namijenjene su gradnji i/ili rekonstrukciji javnih kolnih, kolno pješačkih i pješačkih prometnih površina.

Glavna mjesna prometnica zone UPU Luke Parja povezuje se javnom prometnicom unutar UPU PZ Parja i dalje sa lokalnom cestom L-67210 i županijskom cestom Ž-6212 Vis (D117) – Komiža (D117), označena kao glavna mjesna cesta.

Javne prometne površine mogu se smjestiti i u zonama druge namjene temeljem projektne dokumentacije.

Benzinska postaja (IS-1)

Predviđa se gradnja nove **benzinske postaje za potrebe cestovnog prometa**. U sklopu benzinske postaje mogu se smjestiti prateći sadržaji koji obuhvaćaju: trgovinu, pomoćne i sanitарne prostore i sl. Benzinska postaja s pratećim sadržajima mora se graditi na način da se osigura zaštita okoliša uz spriječavanje negativnog utjecaja na okolini prostor.

Unutar luke otvorene za javni promet može se smjestiti **benzinska postaja za potrebe pomorskog prometa odnosno agregati**, što će se odrediti posebnim projektom luke.

Trafostanica (IS-2)

U svrhu kvalitetnog rješavanja elektroopskrbe predviđa se gradnja novih 10/20 kV transformatorskih stanica. Transformatorske stanice se planiraju kao tipske građevine (samostojeća) na zasebnoj građevnoj čestici, minimalne veličine 7,0 x 7,0 m smještenoj uz javnu prometnu površinu kao i pripadajući priključni dalekovod za povezivanje te trafostanice u postojeću elektroenergetsku mrežu.

Lokacije predloženih trafostanica 10/20/0,4 kV i trase priključnih dalekovoda 20 kV su načelne, a bit će točno utvrđene lokacijskom dozvolom i projektnom dokumentacijom na temelju stvarnih potreba konzuma i rješavanja imovinsko - pravnih odnosa.

crpna stanica (IS-2)

2.1.2.5. Infrastrukturni sustavi

Prometni sustav

Cestovni promet

Javne prometne površine namijenjene su gradnji i/ili rekonstrukciji javnih kolnih, kolno pješačkih i pješačkih prometnih površina.

Glavna mjesna prometnica zone UPU Luke Parja povezuje se javnom prometnicom unutar UPU PZ Parja i dalje sa lokalnom cestom L-67210 i županijskom cestom Ž-6212 Vis (D117) – Komiža (D117), označena kao glavna mjesna cesta.

Javne prometne površine mogu se smjestiti i u zonama druge namjene temeljem projektne dokumentacije.

Promet u mirovanju

Unutar kopnenog dijela luke otvorene za javni (međunarodni) promet županijskog značaja, treba osigurati parkirališni prostor za vozila u čekanju kao i parkirališni prostor za sadržaje smještene unutar tog dijela luke.

Parkirališni prostor za luku nautičkog turizma državnog značaja – marinu, rješava se unutar kopnenog dijela (LN-1).

Luku otvorenu za javni promet potrebno je predvidjeti za ljetni trajektni promet sa pristanišima za trajekt i katamaran povećаниh kapaciteta od sadašnjih unutar gradske luke za cca 100%.

Obvezno je krajobrazno uređiti površine za osiguravanje prometa u mirovanju i potrebno je provesti mjere za ublažavanje negativnog utjecaja velikih parkirališnih površina na okolne vizure. Tvrde parkirališne površine potrebno je odvojiti od okolnih površina krajobraznim uređenjem.

Minimalan broj parkirališnih mjeseta dimenzije $2,5 \times 5,0$ m koji treba osigurati na građevnoj čestici građevine određene namjene utvrđuje se prema veličini građevinske bruto površine ili broju korisnika (mjesata) uz primjenu sljedećih normativa:

Namjena prostora u građevinama	Broj parkirališnih mjeseta	Jedinica
Zanatske, servisne i sl.	1 mjesto	100 m ² neto površine građevine
Trgovine i uslužni sadržaji	4 mjeseta	100 m ² brutto prodajnog dijela
Ugostiteljstvo	1 mjesto	4-10 sjedala
Luka nautičkog turizma	1 mjesto	Prema posebnom propisu i kategoriji luke

Pješački promet

Točna trasa i karakteristike obalne šetnica („lungo mare“) cijelim potezom obale, uključujući i na lučkom području luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma – marine odrediti će se posebnim projektom u skladu sa posebnim uvjetima nadležnih javnopopravnih tijela. Uređenje pješačkih površina dozvoljeno je i u sklopu zaštitnih zelenih površina. Sve pješačke površine trebaju imati primjerenu završnu obradu hodne površine i biti osvijetljene rasvjetom.

Pomorski promet

Pomorski promet odvija se unutar obuhvata Plana u okviru luke otvorene za javni (međunarodni) promet županijskog značaja (LO) i luke nautičkog turizma državnog značaja - marina (LN), a prema uvjetima ovog Plana i posebnih zakonskih propisa.

Luka nautičkog turizma u okviru građevinskog područja u uvali Parja, planira se kao marina kategorije minimalno tri sidra, maksimalnog kapaciteta 250 vezova.

Uređenjem područja luke nautičkog turizma potrebno je predvidjeti i omogućiti siguran privez plovila tijekom cijele godine.

Energetski sustav

U svrhu kvalitetnog rješavanja elektroopskrbe predviđa se gradnja dvije nove 10/20 kV transformatorske stanice.

Transformatorska stanica se planira kao tipska građevina (samostojeća) na zasebnoj građevnoj čestici, minimalne veličine 7,0 x 7,0 m smještenoj uz javnu prometnu površinu kao i pripadajući priključni dalekovod za povezivanje te trafostanice u postojeću elektroenergetsku mrežu.

Lokacije novih Planom predloženih trafostanica 10/20/0,4 kV i trase priključnih dalekovoda 20 kV je načelna, a bit će točno utvrđene lokacijskom dozvolom i projektnom dokumentacijom na temelju stvarnih potreba konzuma i rješavanja imovinsko - pravnih odnosa.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta izvodi se u sklopu podzemne niskonaponske mreže na zasebnim stupovima, a prema potrebama će se dogradivati u sklopu postojeće i buduće mreže.

Rasvjetljenost prometnih površina treba uskladiti s klasifikacijom rasvjetljenosti u posebnim propisima (Preporukama za rasvjetu cesta s motornim i pješačkim prometom).

Na vrhu svakog gata je predviđena ugradnja ormarića i bijelog oborenog svjetla.

Detaljno rješenje rasvjete unutar obuhvata Plana definira se u izvedbenim projektima, koji će do kraja utvrditi njeno napajanje i upravljanje, odabir stupova i njihov razmještaj u prostoru, odabir armatura i rasvjetnih tijela i traženi nivo osvijetljenosti sa svim potrebnim proračunima.

Plinoopskrba

Unutar obuhvata UPU Luke Parja ne postoji plinoopskrbni sustav te se kao takav niti ne planira.

Obnovljivi izvori energije

Unutar obuhvata UPU Luke Parja omogućuje se korištenje obnovljivih izvora energije u vidu instaliranja solarnih sustava za zagrijavanje vode i samostojećih fotonaponskih sustava koji koriste energiju sunca za proizvodnju električne energije za sve vrste građevina, bez mogućnosti predaje u mrežu.

U slučaju da korisnik uz redovni elektroenergetski priključak za napajanje koristi i alternativne izvore energije (sunčeva energija i dr.), takav način rada korisnika mora biti odobren od strane nadležnog elektroprivrednog poduzeća.

Unutar luke otvorene za javni promet moguće je planirati off shore punionice vodikom za potrebe hrvatskih, ali i drugih međunarodnih plovila, s naglaskom na istraživačke i znanstvene brodove (Green – hydrogen Port).

Također, unutar luke nautičkog turizma moguće je planirati off shore punionice vodikom za potrebe hrvatskih, ali i drugih međunarodnih plovila (Green-Hydrogen Port).

Vodnogospodarski sustav

UPU Luke Parja je u vodnogospodarskom sustavu predviđena gradnja građevina i uređaja za:

- vodoopskrbu i
- odvodnju otpadnih voda.

Sve predložene lokacije i trase građevina i uređaja vodnogospodarskog sustava su načelne.

Vodoopskrba

Omogućava se gradnja vodoopskrbnih cjevovoda radi osiguranja potrebnih kapaciteta i proširenja vodovodne mreže u cilju kvalitetnije opskrbe pitkom vodom cijelog područja. Minimalni profil vodovodnih cjevovoda treba imati veličinu od 100 mm.

Odvodnja otpadnih voda

Komunalne otpadne vode

Odvodnju otpadnih voda s cijelog područja obuhvata treba riješiti **izgradnjom kanalizacijske mreže, u smjeru uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji koja se nalazi izvan obuhvata UPU Luke Parja.**

Do izgradnje javnog kanalizacijskog sustava odvodnje otpadnih voda **predviđa se gradnja privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje** koji će se smjestiti unutar građevne čestice prema uvjetima nadležne institucije.

Sve građevine na području obuhvata UPU Luke Parja trebaju biti **priklučene na mrežu odvodnje otpadnih voda**. Prije izrade tehničke dokumentacije za gradnju pojedinih građevina na području obuhvata Plana potrebno je ishoditi vodopravne uvjete u skladu s posebnim propisima i Zakonom o vodama („Narodne novine“ br. 66/19).

Kanalizaciju sanitarnih otpadnih voda izvesti će se od poliesterskih, PVC ili sl. cijevi.

Sanitarne otpadne vode iz građevina **ispuštati će se** u kanalizacijski sustav **preko priključnih kontrolnih okana** za uzimanje uzoraka pročišćenih otpadnih voda sukladno uvjetima propisanim Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisije otpadnih voda („Narodne novine“ br. 26/20).

Tehnološke otpadne vode

Za potrošače koji na javni sustav odvodnje otpadnih voda planiraju priključiti svoje otpadne vode, a čija je kvaliteta različita od standarda komunalnih otpadnih voda (**tehnološke otpadne vode**) propisuje se **obavezan predtretman do standarda komunalnih otpadnih voda**.

Oborinska vode

Oborinsku kanalizaciju izvesti od poliesterskih, PVC i sl. cijevi prema hidrauličkom proračunu.

Oborinske vode s građevnih čestica, parkirališnih i prometnih površina treba prikupiti u oborinsku kanalizaciju sustavom sливника i linijskih rešetki sa ugrađenim **taložnikom i separatorom masti i ulja**.

Sve oborinske vode treba gravitacijskim cjevovodima oborinske kanalizacije odvesti **prema moru kao recipijentu**.

Prije dispozicije oborinski voda potrebno je obaviti pročišćavanje vode na propisan način, a sve sukladno Pravilniku o graničnim vrijednostima emisije otpadnih voda („Narodne novine“ br. 26/20).

2.2. ODNOS URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA S PROSTORNIМ PLANOM SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE I PROSTORNIМ PLANOM UREĐENJA GRADA VISA

UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izrađuje se sukladno kriterijima i smjernicama prostornih planova više razine – Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13, 147/15) odnosno u skladu s Prostornim planom uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17 i 6/17-pročišćeni tekst)

Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13, 147/15)

„**Članak 52.**

„Prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, Planom se određuju sljedeće građevine od važnosti za Državu koje se nalaze na području Splitsko-dalmatinske županije:

...
Pomorske građevine

Morske luke za javni promet – osobiti međunarodni značaj :

6. Vis-Parja

Morske luke posebne namjene

- Morske luke za potrebe državnih tijela :**

6. Vis

- Luke nautičkog turizma :**

18. Vis – Parja-Rogačić.

„**Članak 128.**

Luke otvorene za javni promet

Značaj	Grad/Općina	Naziv
M	Vis	Parja

„**Članak 131.**

„Lokacije luka nautičkog turizma-marine, njihov položaj i maksimalni kapacitet vezova u moru određuju se ovim Planom.

– PPUO/G-om luke nautičkog turizma se razvrstavaju u kategorije (prema posebnim propisima) te se utvrđuje maksimalni broj vezova u moru i na kopnu. Sukladno provjeri prostornih mogućnosti PPUO/G-om se određuje detaljniji položaj luke nautičkog turizma u cilju osiguranja prostornih uvjeta za izgradnju sadržaja na kopnu i moru.

...
Prostori za čuvanje i održavanje plovila "Suha marina", ako su odvojeni od luke nautičkog turizma, planiraju se kao poslovne zone. Ove površine ne mogu se planirati u lukama nautičkog turizma koje se nalaze u građevinskim područjima izvan naselja izdvojene ugostiteljsko turističke namjene. U objektima koji se grade unutar luke nautičkog turizma uz pretežite sadržaje luke mogu se planirati ugostiteljski, trgovачki, uslužni, športski i rekreativski sadržaji kao prateći.

ZNAČAJ	OPĆINA	NASELJE	NAZIV	OPIS	MAKSIMALNA POVRŠINA AKVATORIJA	MAKSIMALNI KAPACITET (broj vezova u moru)
D	Vis	Vis	Parja-Rogačić		3,0	250

...“

ZAKLJUČAK

Županijskim planom i njegovim izmjenama i dopunama definirani su kriteriji oblikovanja prostora, a za predmetno područje bitne su odredbe koje se odnose na uređivanje morskih luka i njihovo dimenzioniranje. **UPU je usklađen sa PP SDŽ. Aktivnosti planirane UPU-om nisu u konfliktu s odredbama PP SDŽ.**

Prostorni plan uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17 i 6/17-pročišćeni tekst)

”....

Članak 12.

(1) Područja posebne namjene su područja i građevine od interesa za potrebe obrane, na području Grada Visa, to su:

1. Potkop „Parja“
2. Plutačni vez „Lučice“ kod Češke vile

(2) Za Potkop „Parja“ određena je zona zabrane gradnje u radijusu 50 m. Kod izrade obveznog urbanističkog plana uređenja za luku nautičkog turizma Parja – Rogačić potrebno ju je uskladiti sa režimima zaštite potkopa „Parja“. Budući da je ova lokacija svrstana u dugoročno neperspektivne vojne objekte osiguranjem veza za brodove HRM-a u luci otvorenoj za javni promet Vis dužine najmanje 50 metara, s pravom prioriteta korištenja, vojna luka „Parja“ će postati javni dio buduće luke nautičkog turizma.

”....

Članak 17.

(1) Prilikom rekonstrukcije državnih i županijskih cesta potrebno je:

- riješiti odvodnju oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja i zaštite izvorišta pitke vode
- kod prolaska državne ceste kroz naselje oblikovati cestu kao gradsku, što znači obvezno predviđati nogostup minimalne širine 1,5 m, javne rasvjete, oblikovati podzide, cestovne objekte, stepeništa i sl. - u koridoru ceste je moguća gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl. koji neće ugrožavati sigurnost odvijanja prometa ni prirodne vrijednosti područja.
- sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) potrebno je sanirati radi očuvanja krajobraza. Usjeke je potrebno izvesti u odgovarajućoj širini i uz primjenu mjera zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.

”....

Članak 65.

Poslovne zone

(3) Poslovna zona „Parja“ površine 1,98 ha planirana je kao poslovna zona za smještaj suhe marine. Unutar ove zone mogu se graditi građevine u funkciji zone (radionice, uredski prostori, sanitarni čvorovi i sl.) i manji ugostiteljski sadržaji. Najveća katnost pojedinačnih građevina može biti prizemlje. Uređenje i izgradnja zone iz ovog stavka temeljiti će se na urbanističkom planu uređenja u skladu sa smjernicama iz članka 111. ovih Odredbi.

”....

Članak 73.

(1) Udaljenost građevina (građevni pravac) od regulacijske linije, koji se u načelu poklapa s granicom zemljишnog pojasa ceste ili ulice, iznosi:

- 10 m za građevinu javnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih, servisnih, uslužnih i sličnih djelatnosti, obiteljski pansion;

Članak 76.

(1) U postupku izdavanja akta kojim se odobrava gradnja za izgradnju građevina stambene, javne, gospodarske, turističke i športsko-rekreacijske namjene potrebno je utvrditi potrebu osiguranja parkirališnih mjeseta prema sljedećim normativima:

- ...
- za turistički apartman; na svaki apartman 1PM, a za luke nautičkog turizma prema posebnom propisu i kategoriji luke,
- za zanatske, servisne, uslužne i sl. građevine; 1 PM na 100 m² neto površine građevine,
...
- za ugostiteljske objekte; po 1 PM na 4-10 sjedala,
- za trgovine: na 100 m² brutto izgrađene površine prodajnog dijela 4 PM,

Članak 79.

(3) **Morska luka otvorena za međunarodni promet – Parja, morska luka otvorena za javni promet županijskog značaja Parja i luka nautičkog turizma Parja - Rogačić** planirani su uz sjevernu obalu uvale Parja. Dopušta se gradnja i uređenja obale za potrebe prihvata i boravka putničkih brodova, ribarskih brodova, brodova opskrbe, brodova nautičke flote, izletničkih brodova za kraći boravak te prihvat i boravak sportskih plovila i plovila domicilnog stanovništva.

Članak 80.

(1) Luka nautičkog turizma u okviru građevinskog područja u uvali Parja, planira se kao marina kategorije minimalno tri sidra, maksimalnog kapaciteta 250 vezova.

(2) Na kopnenom dijelu planirano je uređenje obale sa izgradnjom pristana za privez plovila te izgradnja i uređenje prostora za prateće sadržaje marine (recepција, skladište, servis, restoran i sl.).

(3) Uređenje i izgradnja zone iz ovog članka temeljiti će se na Urbanističkom planu uređenja (UPU) u skladu sa smjernicama iz članka 111.

Članak 111.

(13) **Urbanistički plan uređenja poslovne zone Parja (broj: 17, površine 1,98 ha)**

Poslovna zona – suha marina mora zadovoljavati potrebe za smještajem vezova na suhom sukladno podzakonskim aktima koji razvrstavaju i kategoriziraju luke nautičkog turizma. Predviđeni najveći kapacitet iznosi **150 vezova na otvorenom**.

Unutar ove zone mogu se graditi građevine u funkciji zone (radionice, uredski prostori, sanitarni čvorovi i sl.) i manji ugostiteljski sadržaji. Najveća katnost pojedinačnih građevina može biti prizemlje. Izradi Urbanističkog plana uređenja zone treba **prethoditi izrada konzervatorske podloge**.

(16) **Urbanistički plan uređenja luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić (broj: 16), površine kopnenog dijela obuhvata 3,0 ha**

Planom se na lokaciji Parja određuju luka otvorena za međunarodni promet, luka otvorena za javni promet županijskog značaja i luka nautičkog turizma državnog značaja. Unutar luke nautičkog turizma propisuje se da je **250 najveći broj vezova u moru**.

Urbanističkim planom je potrebno detaljnije razgraničiti zonu luke otvorene za međunarodni i javni promet od zone luke nautičkog turizma, kako u kopnenom tako i u morskom dijelu. Manje promjene granice ove dvije namjene nastale zbog topografije ili rješenja prometne mreže neće se smatrati neuskladenosću s ovim Planom, na način da promjena površine pojedine namjene ne može biti veća od 10%. Izradi urbanističkog plana uređenja treba prethoditi izrada **konzervatorske podloge**, odgovarajuće **maritimne studije i idejnog rješenja**.

Uz razgraničenje zona planom je potrebno riješiti prometnicu, obalnu šetnicu te zelene površine, kao i odvodnju otpadnih i oborinskih voda. U odnosu na planirane namjene potrebno je, prema posebnom propisu i kategoriji luke, osigurati odgovarajući broj parkirnih mesta.

....“

ZAKLJUČAK

Prostornim planom uređenja grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17 i 6/17-pročišćeni tekst) određene su smjernice za izradu urbanističkih planova odnosno za uređenje i izgradnju poslovne zone Parja (UPU PZ Parja) i luke otvorene za javni promet te luke nautičkog turizma Parja – Rogaćić (UPU Luke Parja).

Sukladno odredbama Prostornog plana uređenja grada Visa Izradi UPU PZ Parja prethodila je izrada konzervatorske podloge i idejnog rješenja:

- Urbanističko-arhitektonsko rješenje poluotoka kod uvale Parja-otok Vis, Urbanistički institut Hrvatske d.o.o.,2020.
- Izvještaj o podvodnim arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata projekta Luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić, Katunarić Kirjakov T., 2019.

Izradi UPU Luke Parja prethodila je izrada konzervatorske podloge, idejnog rješenja te izrada maritimne studije:

- Urbanističko-arhitektonsko rješenje poluotoka kod uvale Parja-otok Vis, Urbanistički institut Hrvatske d.o.o., 2020.
- Izvještaj o podvodnim arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata projekta Luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić, Katunarić Kirjakov T., 2019.
- Idejno maritimno rješenje, Kozina projekti d.o.o., 2021,

2.3. ODNOS URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA S NACIONALNIM, ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM STRATEŠKIM, PLANSKIM I PROGRAMSKIM DOKUMENATIM

U Tablici 2.2. analiziran je odnos ciljeva UPU PZ Parja i UPU Luke Parja s ciljevima zaštite okoliša donesenih nacionalnih strateških, planskih i programske dokumenata zaštite okoliša i/ili pojedine sastavnica okoliša kao i načina na koji su ciljevi istih uzeti u obzir pri izradi UPU-a.

Tablica 2.2. Pregled odnosa UPU PZ Parja i UPU Luke Parja s osnovnim ciljevima donesenih nacionalnih strateških, planskih i programske dokumenata zaštite okoliša i/ili pojedine sastavnica okoliša, kao i načina na koji su ciljevi istih uzeti u obzir pri izradi UPU-a

CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA strategija, planova i programa	Usklađenost UPU PZ Parja i UPU Luke Parja
Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine („Narodne novine“, br. 72/17)	<p>Temeljni je dokument zaštite prirode Republike Hrvatske koji određuju ciljeve i smjernice očuvanja bioraznolikosti i georaznolikosti te način njegozina provođenja.</p> <p>U poglavljvu 1.5 Pregled stanja prirode te sustava zaštite prirode u Republici Hrvatskoj Strategije i akcijskog plana zaštite prirode RH za razdoblje 2017.-2025. identificirani su, između ostaloga, pritisci na bioraznolikost, georaznolikost i krajobraz.</p> <p>Strategijom zaštite prirode određeno je pet strateških ciljeva:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode; 2. Smanjiti direktnе pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara; 3. Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode; 4. Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi; 5. Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode.
Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021. („Narodne novine“, br. 66/16)	<p>Od ključnih ciljeva na razini izrade UPU PZ Parja i UPU Luke Parja moguće je kroz implementaciju provesti navedene mjere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mjera zaštite prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti, - mjere očuvanja i zaštite kulturno-povijesnih cjelina i građevina, - mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš - odlaganje otpada. <p>Provđenjem mjer navedenih, tijekom planiranja i realizacija aktivnosti, planiranih UPU-om, doprinjeti ostvarenju cilja 1. i cilja 2.</p>
Osnovni je instrument za upravljanje stanjem voda i rizicima od poplava. Ciljevi:	<p>U obuhvatu UPU PZ Parja i UPU Luke Parja planira se priključenje postojećih i planiranih građevina na vodoopskrbni sustav. Na taj način osigurat će se dovoljna količina vode cilju kvalitetnije opskrbe pitkom vodom cijelog područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Izgradnja vodoopskrbnog sustava i racionalno korištenje voda doprinosi ostvarenju ciljeva 1. i 2. Strategije upravljanja vodama („Narodne novine“, br. 91/08) te cilja 2. Plana upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. („Narodne novine“, br. 66/16).</p> <p>Smanjenje onečišćenja podzemnih i priobalnih voda (mora) omogućiće izgradnja razdjelnog sustava odvodnje otpadnih. Posebnim cjevovodima odvojeno će se prikupljati sanitarni otpadne vode i oborinske vode (sve građevine unutar obuhvata biti će priključene na mrežu odvodnje otpadnih voda). Sanitarne otpadne vode odvode se u crpne stanice. Odvodnja sanitarnih otpadnih voda s područja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja riješit će se izgradnjom kanalizacijske mreže u smjeru uređaja a pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji koja se nalazi izvan obuhvata.</p> <p>Oborinske vode s građevnih čestica, parkirališnih i prometnih površina prikupit će se u oborinsku kanalizaciju</p>

	<p>sustavom sливника i линиских решетки са уграденим талоžником (separatorom ulja i masti) te ће се gravitacijskim cjevovodima оборинске канализације одвести према мору као recipijentu.</p> <p>Za потрошаче који на јавни систем одводње отпадних вода планирају прикључити своје отпадне воде, а чија је квалитета разлиčita od стандарда комуналних отпадних вода (технолошке отпадне воде) Planom se propisuje obavezan предтреман до стандарда комуналних отпадних вода.</p> <p>Radi спрјечавања onečišćenja uzrokovanih поморским прометом i lučkim djelatностима потребно је проводити следеће мјере заštite:</p> <ul style="list-style-type: none"> – u luci otvorenoj за javni promet i luci nautičkog turizma осигурати прихват зauljenih voda i istrošenog ulja, a po potrebi осигурати и постављање uređaja za priхват i obradu sanitarnih voda s brodica te kontejnera za odlaganje istrošenog ulja, ostatka goriva i zauljenih voda, као и krutog otpada, – одредити начин сервисирања бродова на мору и копну, – извиђање и обавјешћивање ради утврђивања pojave onečišćenja. <p>Također, као мјера заštite вода, UPU-ом се забранjuje испуштање опасних твари propisanih Uredbom о опасним тварима u водама (137/08). Navedene активности доносе остварењу циља 4. Стратегије управљања водама („Народне новине“, бр. 91/08) te циљева 1., 2., 3. i 4. Плана управљања водним подручјима 2016.-2021. („Народне новине“, бр. 66/16).</p> <p>Заштита ljudi i материјalnih dobara od poplava i drugih видова штетног djelovanja voda осигурат ће се prilikom projektiranja. Prilikom projektiranja nužno је staviti naglasak на visinske klote građevina као што је kruna lukobrana, valobrana, kota obalne konstrukcije te kota prometnih imanipulativnih površina како је и navedено u Strateškoj studiji unutar pogлавља 9. Razumna alternativa. Provedба ове активности у складу је с ciljem 3. Стратегије управљања водама („Народне новине“, бр. 91/08)-....</p>
Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. („Народне новине“, бр. 3/17)	
Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine:	<p>Unutar područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja планирана је остварivanje циља 1. и циља 2. односно подциљева:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.1. Smanjiti ukupnu количину произведеног комуналног otpada za 5% - Cilj 1.2 Odvojeno prikupiti 60% mase proizведенog комуналног otpada (првенstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) - Cilj 1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizведенog biootpada koji је сastavni dio комуналног otpada - Cilj 1.4 Odložiti на odlagališta manje од 25% mase proizведенog комуналног otpada - Cilj 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizведенog građevnog otpada - Cilj 2.2 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja за проčišćavanje otpadnih voda

	<ul style="list-style-type: none"> - Cilj 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom - Cilj 2.4 Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom - Cilj 2.5 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu - Cilj 2.6 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 97/17)	<p>Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske donesen je kao akcijski program Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem („Narodne novine“, br. 112/14, 39/17)</p> <p>Strateški prioriteti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem; 2. Jačanje kapaciteta za provedbu upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja; 3. Poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja.
	<p>Unutar područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja planirana je izgradnja razdjelnog sustava odvodnje otpadnih voda. Posebnim cjevovodima odvojeno će se prikupljati sanitарне otpadne vode i oborinske vode (sve građevine unutar obuhvata biti će priključene na mrežu odvodnje otpadnih voda). Sanitarne otpadne vode odvode se u crpne stanice. Odvodnja sanitarnih otpadnih voda s područja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja riješit će se izgradnjom kanalizacijske mreže u smjeru uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji koja se nalazi izvan obuhvata.</p> <p>Oborinske vode s građevnih čestica, parkirališnih i prometnih površina prikupit će se u oborinsku kanalizaciju sustavom slivnika i linijskih rešetki sa ugrađenim taložnikom te će se gravitacijskim cjevovodima oborinske kanalizacije odvesti prema moru kao recipijentu.</p> <p>Navedene aktivnosti doprinose postizanju dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, što indirektno doprinosi ostvarenju cilja 3. Programa („Narodne novine“, br. 97/17). Radi sprječavanja onečišćenja uzrokovanih pomorskim prometom i lučkim djelatnostima provodit će se mjere zaštite mora koje su propisane člankom 57. i UPU Luke Parja te člankom 57. UPU PZ Parja.</p>
Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2014. do 2030. godine („Narodne novine“, br. 131/14)	<p>1. Opći cilj Strategije je postizanje učinkovitog i održivog prometnog sustava na teritoriju Republike Hrvatske. Daljnji ciljevi uključuju;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. postizanje prometne povezanosti i koordinacije sa susjednim zemljama; 3. unaprjeđenje pristupačnosti u putničkom prometu na velike udaljenosti unutar Republike Hrvatske; 4. unaprjeđenje regionalne povezanost u putničkom prometu jačanjem teritorijalne kohezije; 5. unaprjeđenje pristupačnosti u putničkom prometu unutar i prema glavnim urbanim aglomeracijama; 6. unaprjeđenje pristupačnosti u teretnom prometu unutar Republike Hrvatske; 7. unaprjeđenje prometnog sustava u smislu organizacije i operativnog ustrojstva, s ciljem osiguranja efikasnosti i održivosti samog sustava.
Glavni plan razvoja turizma Splitsko-dalmatinske županije (2017-2027) sa strateškim i operativnim planom marketinga (Institut za turizam, 2018.)	<p>UPU PZ Parja i UPU Luke Parja predviđa razvoj cestovne infrastrukture u smislu uređenja postojeće nekategorizirane pristupne prometnice što također predstavlja unaprjeđenje regionalne povezanost u putničkom prometu jačanjem teritorijalne kohezije.</p>
Definirana su četiri strateška cilja:	<p>UPU PZ Parja i UPU Luke Parja doprinosi ostvarenju strateških ciljeva, a to se prvenstveno očituje kroz strateški cilj; povećanja prihoda od turizma unapređenjem i razvojem turističkih proizvoda te učinkovitim marketingom i unapređenjem uvjeta za razvoj turizma. Navedeni ciljevi će se prvenstveno ostvariti kroz proširenje palete turističkih</p>

<p>3. Unapređenje uvjeta za razvoj turizma;</p> <p>4. Unapređenje upravljanja turizmom sukladno kapacitetima županije i jedinica lokalne uprave.</p>	<p>proizvoda i njihove prostorne distribucije te kroz unapređenje prometa u destinaciji i unapređenje pomorske povezanosti (prvenstveno povezivanjem otoka).</p>
Program zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 1A/08)	
<p>1. Zaštita od onečišćenja i racionalno korištenje vodnih resursa</p> <p>2. Zaštita mora od onečišćenja</p> <p>3. Djelotvorna zaštita i racionalno gospodarenje tlom su značaj poljoprivrede</p> <p>4. Održati kategoriju zraka u gradovima i naseljima u kojima je ustanovljen I kar. postići I kategoriju kakvoće u dijelovima naselja u kojima zrak II kategorije. Postići kratkoročno II kategoriju a dugoročno I kategoriju kakvoće u dijelovima naselja u kojima je zrak III kategorije.</p> <p>5. Zaštita biološke raznolikosti RH</p> <p>6. Zaštita krajobrazne raznolikosti RH</p>	<p>UPU PZ Parja i UPU Luke Parja doprinosi ostvarenju ciljeva, naime očuvani okoliš, te biološka i krajobrazna raznolikost koji prostor čine zdravim, ugodnim i privlačnim za rad i boravak, osnovni su prirodnji resurs budućeg razvoja ovog prostora kroz turizam</p>
Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora na području Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 5/10)	
<p>Opći cilj Plana je postaviti okvir za koordinaciju svih nadležnih organizacija, institucija i resursa u Splitsko-dalmatinskoj županiji, u svrhu prevencije, nadzora i spremnosti za intervenciju kod iznenadnih onečišćenja mora.</p> <p>Posebni ciljevi Plana su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvrditi nadležnosti i odgovornosti svih institucija i organizacija, • propisati postupak za dojavu iznenadnog onečišćenja mora, • utvrditi mjere za ograničavanje širenja onečišćenja, • odrediti prihvatljive tehnike za nadzor i uklanjanje iznenadnog onečišćenja, • odrediti prioritete u zaštiti gospodarskih i prirodnih resursa, • prikazati proceduru za dobivanje pomoći izvan Splitsko-dalmatinske županije 	<p>Radi sprječavanja onečišćenja uzrokovanih pomorskim prometom i lučkim djelatnostima na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja provoditi će se sljedeće mјere zaštite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u lukama otvorenim za javni promet i lukama nautičkog turizma osigurati prihvat zauljenih voda i istrošenog ulja, a po potrebi osigurati i postavljanje uređaja za prihvat i obradu sanitarnih voda s brodica te kontejnera za odlaganje istrošenog ulja, ostatka goriva i zauljenih voda, kao i krutog otpada, - odrediti način servisiranja brodova na moru i kopnu, - izviđanje i obavješćivanje radi utvrđivanja pojave onečišćenja. <p>Ostale mјere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja mora su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja sustava odvodnje oborinskih voda s odgovarajućim tretmanom pročišćavanja (pjeskolov, uljni separator itd.), - odnosno izgradnja javnog sustava za odvodnju otpadnih voda čime će se spriječiti izravno ispuštanje sanitarno-potrošnih voda u more.
Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Splitsko-dalmatinskoj županiji za razdoblje 2017.-2020. („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 160/17)	
<p>Ciljevi su podijeljeni prema tematskim skupinama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka, 2. Ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama, 3. Informiranje javnosti i financiranje mјera 	<p>UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izravno doprinosi cilju iz tematske skupine 1. Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C9.4. Poticati obnovu i razvoj pomorskih luka te osigurati provedbu propisanih obveza za brodare.
Razvojna strategija Grada Visa 2021.-2027. (PRIUS CONSULTING, obrt za konzalting usluge, 2020.)	
<p>Definirana su tri strateška cilja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unapređenje i održivi razvoj primarne infrastrukture i usluga; 2. Razvoj konkurentnog gospodarstva: 3. Unapređenje prometne povezanosti. 	<p>UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izravno doprinosi strateškim ciljevima 2. i 3. Razvojne strategije Grada Visa odnosno prioritetnim ciljevima;</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.1.1. Razvoj nautičkog turizma, - 2.1.2. Unapređenje turističkih sadržaja - 3.2.1. Izgradnja infrastrukture za uspostavu bolje pomorske povezanosti

3. POSTOJEĆE STANJE OKOLIŠA I PROCJENA MOGUĆEG RAZVOJA OKOLIŠA BEZ PROVEDBE PLANOVA

Sukladno Razvojnoj strategiji Grada Visa 2021.-2027. veliki razvojni **potencijal u vidu osnovnih infrastrukturnih prometnih objekata** Gradu Visu bi se **osigurao razvoj svih gospodarskih grana, a ponajviše turizma.**

Turizam i vezana infrastruktura unutar UPU PZ Parja i UPU Luke Parja predstavljat će pokretače promjena u okolišu koji mogu ugrožavati sastavnice okoliša odnosno izazvati promjene u okolišu te povećati opterećenje okoliša

3.1. PROMET I TURIZAM

Glavni način povezivanja otoka Visa s kopnom je **trajektna i katamaranska linija za Split**, a komunikacija na samom otoku odvija se isključivo cestovnim prometnicama od nivoa državne ceste do nerazvrstanih cesta i putova (detaljniji opis infrastrukture u poglavlju 3.14. Infrastruktura). Zračni prijevoz nije redovit i sveden je na 4-5 prostora koji služe kao heliodromi u hitnim slučajevima.

S obzirom na trenutno stanje prometa može se reći da je Grad Vis osigurao sve osnovne uvjete za funkciranje na otoku. Poboljšanjem prometne infrastrukture stvorili bi se temelji ukupnog razvoja što uključuje gospodarski rast i smanjenje depopulacije na području Grada i otoka.

Pomorski promet mora ostati glavni način prijevoza na kopno i obližnje otoke, ali uz povećanje broja linija u skladu s potrebama stanovništva. Potencijalno rješenje može biti i zračni prometni sustav uz veća ulaganja.

Za poboljšanje nautičkog turizma potrebno je povećanje broja sadržaja u vidu objekata za nautičare i ponude sadržaja na moru i kopnu te **izgradnja moderne marine** u sklopu većeg prostora s drugim sadržajima. Važno je napomenuti i posebne prijevozne linije koje funkcioniraju u sklopu nautičkog turizma s ponudom dnevnih izleta na drugi otok ili samo vožnja po arhipelagu.

Povezivanjem s drugim otočnim sredinama povećala bi se potražnja za komercijalnim brodskim linijama koje uz to imaju turističku ponudu. **Važno je povezivanje gradske otočke sredine s drugim otocima kako bi se uvela "jedinstvena otočna karta"** koja bi na razini svih otoka imala jednaku (nižu) cijenu prijevoza domicilnog stanovništva s otoka na kopno i obratno.

Pokazatelji razvoja prikazuju **izrazitu sezonalnost turističkog prometa** s gotovo 100 % popunjenošću smještajnih kapaciteta u srpnju i kolovozu, te 90% u razdoblju od početka lipnja do kraja rujna. Smještajni kapaciteti obuhvaćaju dvije trećine raspoloživih ležajeva u kućanstvima, dok se samo 15% ležajeva bilježi u hotelima uglavnom niže kategorije. **Najveća koncentriranost ostvarenih noćenja bilježi se u naselju Vis** dok se ostatak disperzira prema ostalim naseljima.

Pogodna obala, uvale, vegetacija, reljef i klima svojom međusobnom interakcijom pridonose posebnosti Grada Visa i dodaju mu vrijednost u turističkom smislu. **Osim turizmu, izgled obale i uvala pogoduje uređenju luka i privezišta za pomorski promet te uređenja lučica za manja plovila i nautički turizam.**

3.2. GEOGRAFSKI POLOŽAJ

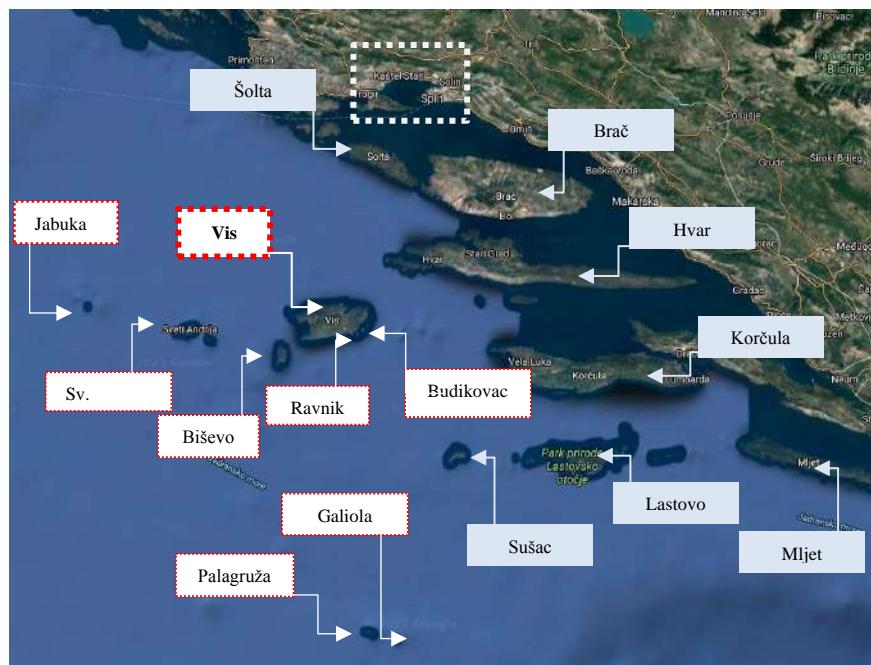
Grad Vis nalazi se u otočnom području Splitsko-dalmatinske županije, točnije pripada otoku **Visu**.

Otok Vis s pripadajućom otočkom skupinom **ukupne površine 102,32 km²** (Tablica 3.1.) smješten je na jugu **Splitsko-dalmatinske županije**. U okviru ove prostorne cjeline ističe se turistička razvojna komponenta kao strateško razvojna odrednica za čije je unapređenje bitno određivanje kriterija korištenja područja obale te mjera poboljšanja kvalitete prostora i okoliša.

Otok Vis ima značajan geostrateški položaj, koji je ima središnju ulogu za kontrolu gotovo cijelog Jadrana i pomorskih putova, što je utjecalo na njegov dosadašnji razvoj. Otok Vis s pripadajućim otocima (Palagruža, Biševo, Brusnik, Jabuka, Sv. Andrija) pripada skupini srednje dalmatinskih otoka koji ulaze u sastav središnjeg dijela jadranskog primorja Republike Hrvatske (Slika 3).

Tablica 3.1. Površina otoka Visa i pripadajućih otoka

Otocí	Površina km ²
otok Vis	90,26
Biševo	5,84
Sv.Andrija	4,34
Ostali manji otoci i otočići (Jabuka, Brusnik, Ravnik, Budikovac, Galiola, Palagruža)	1,88
UKUPNO	102,32

Slika 3.1. Pozicija otoka Visa u skupini srednje dalmatinskih otoka

Otok Vis se prostire u smjeru zapad - istok u dužini od 17 km (rt Barjadi - rt Kampanel) dok mu širina iznosi oko 7,5 km (potez Pritišćina - Vini Bok na južnoj obali do poteza Mala Travna – Tiha kod Oključne na sjevernoj obali).

Grad Vis zauzima krajnji sjeveroistočni dio otoka Visa, smješten je na sjeveroistočnoj obali otoka u uvali Sv. Jurja, okrenut prema Hvaru i dalmatinskom kopnu. Pored geografske udaljenosti i odvojenosti morem usmjerene je prema Splitu, kao županijskom središtu s brojnim značajnim funkcijama za život

stanovnika. Također je od značaja i veza sa Gradom Komiža s kojim čini neodvojivu otočku cjelinu. Od županijskog sjedišta - Grada Splita, udaljen je 53 kilometra uz dobru prometnu povezanost trajektnim i katamaranskim linijama koje se odvijaju više puta u danu.

Administrativno se sastoji od 11 naselja: Brgujac, Dračevo Polje, Marinje Zemlje, Milna, Plisko Polje, Podselje, Podstržje, Rogačić, Rukavac, Stončica, Vis.

Uvala Parja nalazi se na sjeverozapadnoj strani otoka Visa u administrativnom naselju **Rogačić**. Udaljena je od Visa cca 1,5 km (Slika 3.2. i slika 3.3.).

Slika 3.2. Lokacija uvale Parja unutar naselja Rogačić

Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja iznosi 11,31 ha od čega 5,22 ha kopneni površine odnosno 6,09 ha površine morskog akvatorija (širina akvatorija od 40 do 180 m). **Obalna linija je približno u pravcu istok-zapad duljine cca 630 m.**

Slika 3.3. Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja u uvali Parja, naselje Rogačić

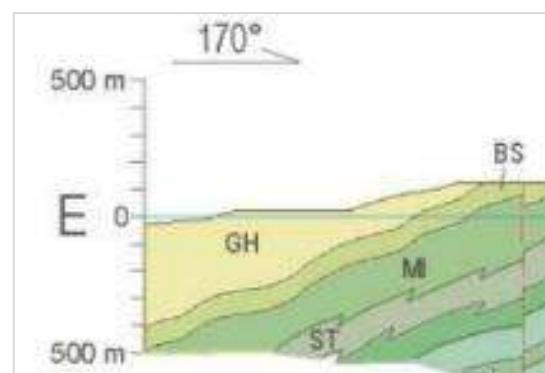
Matični supstrat otoka Visa izgrađen je u geološkim razdobljima: jure, krede, tercijara i kvartara. Kredni sedimenti predstavljeni su karbonatnim naslagama donje i gornje krede i izgrađuju najveći dio otoka Visa (preko 95%).

Lokacija obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi se na karbonatnim naslagama gornje krede: formacija Gornji Humac (GH) – turon-kampan (Slika 3.4.). Debljina litografske jedinice Gornji Humac na sjeverozapadnom dijelu otoka može iznositi i do 500 m.

Formaciju karbonatnih naslaga Gornji Humac karakteriziraju tanko slojni do debelo slojni vapnenci, raslojeni u ploče (Slika 3.5., slika 3.6. i slika 3.7.).

Slika 3.4. Izvod iz litografske karte otoka Vira s prikazom litografskih jedinica s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka)

Slika 3.5. Poprečni presjek litografskih jedinica na lokaciji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.6. Bijeli a-g kamen (vapnenac) unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.7. Vapnenac izvan obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja raslojen u ploče

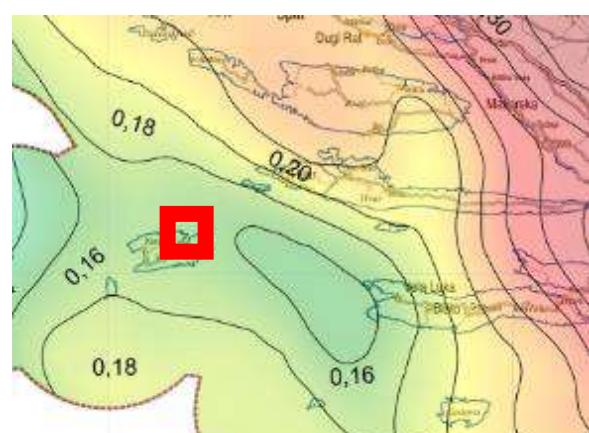
3.4. SEIZMOLOŠKE KARAKTERISTIKE

Lokacija obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja kao i otoka Vis spadaju u relativno stabilno područje u odnosu na potresne sile. Iako se nalazi u blizini velikog tektonskog rasjeda tzv. „Jabučke kotline“, pripada VI potresnoj zoni Merkalijeve skale. Na području otoka Visa do sada nisu zabilježeni razorni potresi koji bi počinili veće materijalne štete.

U skladu sa seizmološkim značajkama, tijekom planiranja i projektiranja većih građevinskih zahvata, potrebno je voditi računa o potresnim silama. Potresna sila se u analizama dinamičkih situacija uzima u obzir na način da se odredi ubrzanje tla, koje ovisi o lokaciji građevine i tipu tla, iz kojega se dobiva pseudo-statička sila koja se nanosi na konstrukciju. Potresna ubrzanja su uzeta s potresnih karata koje su sastavni dio Nacionalnog dodatka HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8: Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija – 1. dio: Opća pravila, potresna djelovanja i pravila za zgrade, iz kojih se mogu odrediti iznosi horizontalnih vršnih ubrzanja tla tipa A (agR) za povratna razdoblja od $T_p = 95$ i 475 godina izraženih u jedinicama gravitacijskog ubrzanja ($1 g = 9.81 ms^2$) za bilo koje područje u Republici Hrvatskoj (Slika 3.8. i Slika 3.9.).

Slika 3.8. Izvod iz karte potresnih područja Republike Hrvatske za povratno razdoblje 95 godina s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka)

Slika 3.9. Izvod iz karte potresnih područja Republike Hrvatske za povratno razdoblje 475 godina s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka)

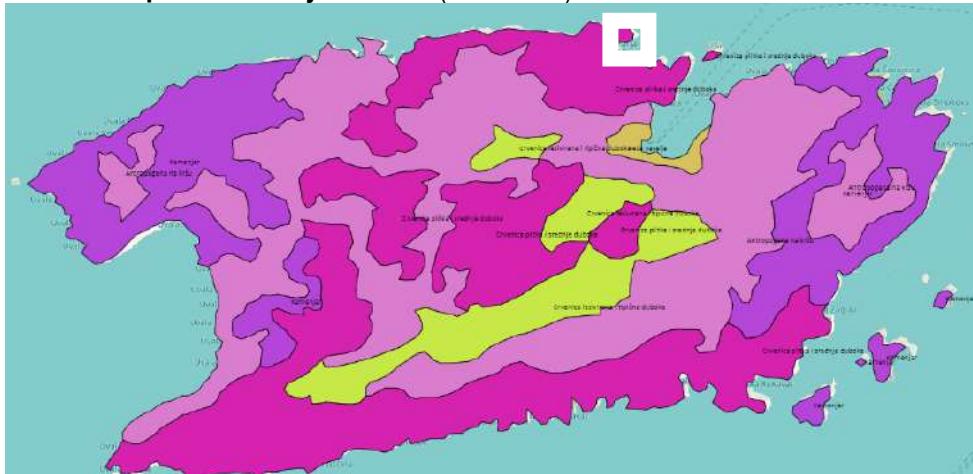
Prema Izvodu iz Karti potresnih područja RH, područje zahvata za povratni period od 95 godina nalazi se na području horizontalnog vršnog ubrzavanja tla od $agr=0,08 g$, što odgovara intenzitetu od VI° prema Mercalli – Cancani – Siebergova (MCS) ljestvici.

Za povratno razdoblje od 475 godina, nalazi se na području horizontalno vršnog ubrzanja tla od $agr=0,16 g$, što odgovara intenzitetu od VII° prema Mercalli – Cancani – Siebergova (MCS) ljestvici.

3.5. TLO I POLJOPRIVREDNE POVRŠINE

3.5.1. Tlo

Prema Izvodu iz Pedološke karte RH lokacija obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi se na području tla **crvenice plitka i srednje duboka** (slika 3.10.).

Slika 3.10. Izvod iz Pedološke karte RH s prikazom vrste tala otoka Visa s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (bijela oznaka)

Crvenice pripadaju klasi kambičnih tala, koja ispod plitkog humusnog horizonta imaju ilovasti do glinoviti kambični horizont koji se naslanja na jedru stijenu. Naziv crvenice (*terra rossa*) dobili su po izrazito crvenoj boji, prema kojoj ih najlakše se razlikuje od smeđih tala. Kao i smeđa tla, crvenice su ilovasta do glinastog mehaničkog sastava, bezkarbonatna, dobro opskrbljena kalijem i siromašna fiziološki aktivnim fosforom. Sadržaj dušika je također nizak. Lako gube vodu i često vodom oskudijevaju. Na mjestima gdje tvore dublje slojeve pogodna su staništa za razvoj šumskih kultura.

3.5.2. Poljoprivredne površine

Prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18, 115/18, 98/19), poljoprivrednim površinama se smatraju površine koje su u katastru po načinu uporabe definirane kao oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, vinogradi, maslinici, ribnjaci, trstici, močvare te bilo koje zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji. Na temelju Pravilnika o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, br. 54/19, 126/19) propisuju se uvjeti, sadržaji te način vođenja evidencije uporabe poljoprivrednog zemljišta. Analizirana je i evidentirana upotreba poljoprivrednog zemljišta unutar obuhvata zahvata i kontaktnog području, temeljem web preglednika ARKOD, odnosno sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom i grafičkom obliku.

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nisu evidentirana poljoprivredna zemljišta. Istočno od obuhvata, na udaljenosti od oko 200 m, evidentirana su poljoprivredna zemljišta koja se uglavnom koriste kao vinogradi, oranice i maslinici (Slika 3.11. i Slika 3.12.).

Slika 3.11. Evidentirana poljoprivredna zemljišta (www.arkod.hr) s ucrtanim obuhvatom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

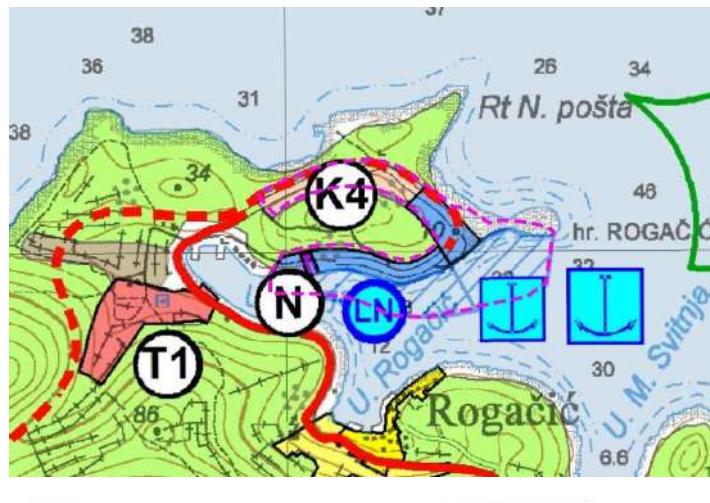

Slika 3.12. Poljoprivredna zemljišta istočno od obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18, 115/18, 98/19) i Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, br. 20/18, 115/18, 23/19) kategoriziraju poljoprivredno zemljište na način da procjenjuje vrijednost od najpovoljnijih do nepovoljnijih tala prema bonitetnim svojstvima tla, reljefa i ostalih prirodnih uvjeta. U Prostornom planu uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17, 6/17 – pročišćeni tekst) definirana su tla koja se nalaze na području Grada Visa (Slika 3.13.):

- osobito vrijedno obradivo tlo (P1) – najkvalitetnije površine poljoprivrednog zemljišta predviđene za poljoprivrednu proizvodnju koje oblikom, položajem i veličinom omogućava najučinkovitiju primjenu poljoprivredne tehnologije,
- vrijedno obradivo tlo (P2) – površine poljoprivrednog zemljišta primjerene za poljoprivrednu proizvodnju po svojim prirodnim svojstvima, obliku, položaju i veličini,
- ostala obradiva tla (P3) – ostala obradiva tla.

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja kao i neposredno uz sam obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nisu evidentirana **osobito vrijedna obradiva tla (P1), vrijedna obradiva tla (P2) ni ostala obradiva tla (P3)**.

Slika 3.13. Izvod iz kartografskog prikaza
1. Korištenje i namjena površina –
Prostorni plan uređenja Grada Visa
(„Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10,
2/17, 6/17 – pročišćeni tekst) s ucrtanim
obuhvatom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja
u odnosu na bonititirane i utvrđene
prosotorne kategorije zemljišta

3.6. ŠUMARSTVO

Prema podacima Hrvatskih šuma, lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi na području Gospodarske jedinice Vis, koja se nalazi na području Uprave šuma Podružnice Split, Šumarije Split (Slika 3.14., Tablica 3.2.).

Gospodarska jedinica Vis razdijeljena je na 53 odjela i 289 odsjeka. Prosječna površina odjela je 50,53 ha, a prosječna površina odsjeka je 9,27 ha. Najveći je odjel 4 s površinom 118,80 ha, a najveći odsjek je 29c s površinom 68,28 ha. Najmanji odjel je 38 s površinom od 8,59 ha, a najmanji odsjek je 36e površine 0,02 ha (zasebna enklava).

Tablica 3.2. Osnovni podaci gospodarske jedinice Vis

Osnovni podaci	Drvna zaliha (m ³)	Površina (ha)
ukupna površina		2678,46
obrasla površina		2392,59
ukupna drvna zaliha	34619	
tečajni godišnji prirast	1234	

Slika 3.14. Gospodarska jedinica Vis s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka) (<http://javni-podaci.hrsume.hr/>)

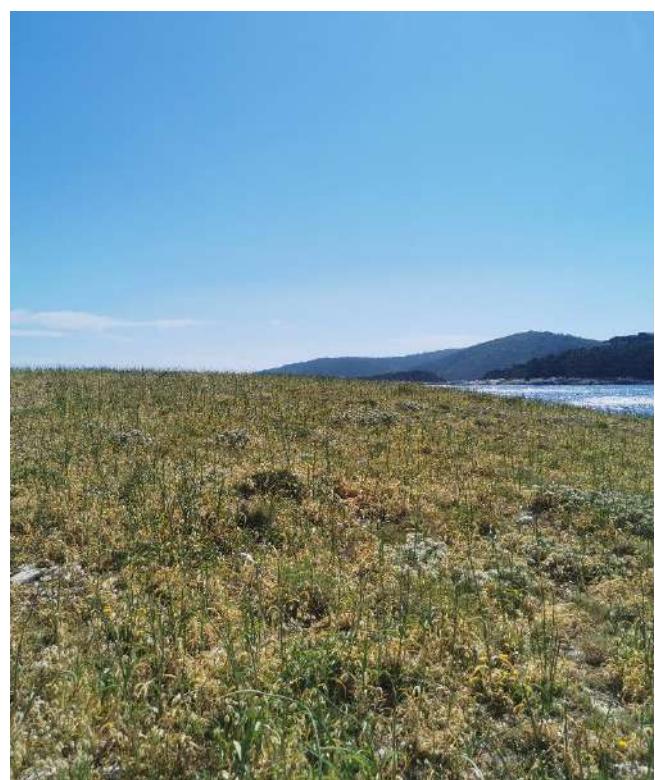
Obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja zahvaća 5,47 ha odjela državne šume što iznosi oko 0,2 % ukupne površine Gospodarske jedinice Vis (Slika 3.15.), odnosno zahvaća 5,46 ha odsjeka 13 f (cca 36 % ukupne površine odsjeka) (Slika 3.16.) te 0,1 ha odsjeka 13 c (cca 37 % ukupne površine odsjeka) (Slika 3.17.).

Slika 3.15. Odjel državne šume – gospodarska jedinica Vis s naznačenim obuhvatom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.16. Šumske površine unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, odsjek 13 f

Slika 3.17. Šumske površine unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, odsjek 13 c

3.7. LOVSTVO

Lovstvo

Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi se na području županijskog lovišta XVII/102 - „VIS“.

Područje lovišta XVII/102 - „VIS“ obuhvaća otok Vis sa pripadajućim arhipelagom otočića. Lovište je otvorenog tipa, sa najvećim vrhom (587 m n/m), ukupne površine 9 079 ha. Lovoovlaštenik je Lovačko društvo Vis.

Od divljači, u lovištu obitavaju:

1. Glavne vrste divljači: zec obični, fazan - gnjetlovi
2. Sitna divljači – jarebica kamenjarka, prepelica pućura, šljunka bena, šljunka kokošica, golub divlji grivnjaš, vrana siva

3.8. KLIMA I KLIMATSKE PROMJENE

3.8.1. Klimatska obilježja

Prema Köppenovoj klasifikaciji klime (koja se temelji na odlikama srednjega godišnjeg hoda temperature zraka i oborina) područje otoka Visa, te viškog arhipelaga obilježava „Csa“ tip klime. To je osnovni tip klime sredozemnih obala a karakteriziraju je suha vruća ljeta i blage i kišovite zime („klima masline“). U oznaci klime „Csa“, slovo „C“ označava umjereno toplo kišnu klimu kakva vlada u velikom dijelu umjerenih geografskih širina i kojoj odgovara srednja temperatura najhladnjeg mjeseca viša od -3°C i niža od 18°C . U topлом dijelu godine (travanj - rujan) prevladavaju sušniji uvjeti, a najsušći mjesec ima manje od 40 mm oborina i manje od trećine najkišovitijeg mjeseca u hladnom dijelu godine (oznaka „s“). Oznaka „a“ označava vruća ljeta sa srednjom temperaturom najtoplijeg mjeseca višom od 22°C i s više od četiri mjeseca u godini sa srednjom mjesečnom temperaturom višom od 10°C .

Temperatura

Prosječna godišnja temperatura, prema podacima s postaje Komiža (Hum), iznosi $16,8^{\circ}\text{C}$. Prosječna temperatura u najtopljem mjesecu, srpnju, iznosi $25,5^{\circ}\text{C}$, a mjesecni prosječni maksimalni dnevni temperaturi u istom mjesecu $29,1^{\circ}\text{C}$. Najhladniji mjesec, siječanj, ima prosječnu temperaturu $9,5^{\circ}\text{C}$, a prosječni mjesecni minimalni temperaturi u istom mjesecu je $6,5^{\circ}\text{C}$. Ovi podaci ukazuju na klimu pod izrazitim utjecajem mora, blagu klimu sa umjereno toplim ljetima i blagim zimama.

Oborine

Na otoku Visu u prosjeku padne (prema postaji Komiža-Hum) prosječno 629 mm oborine godišnje, što je relativno mala, količina, koja objašnjava smještaj u Thornthwaitovoj podijeli. Najmanje oborine padne tijekom ljetnih mjeseci, u najsušnijem mjesecu u prosjeku više nego četverostruko manje nego u najkišnjem. Maksimalne mjesecne oborine tijekom 24 sata u prosjeku nisu izuzetno velike, u prosjeku najviše 27 mm u listopadu. Zabilježeno je 95 mm oborine tijekom 24 sata u rujnu.

Osunčanost i naoblaka

Područje odlikuje velika osunčanost, odnosno veliki broj sati sa sijanjem sunca, više od 2700, što posebno dolazi do izražaja u toplom dijelu godine. U skladu s tim, naoblaka je mala, pa je u srpnju i kolovozu prosječno 1,8 i 1,5 desetina neba prekriveno oblacima. Godišnji prosjek je 3,6 desetina neba prekrivenih oblacima.

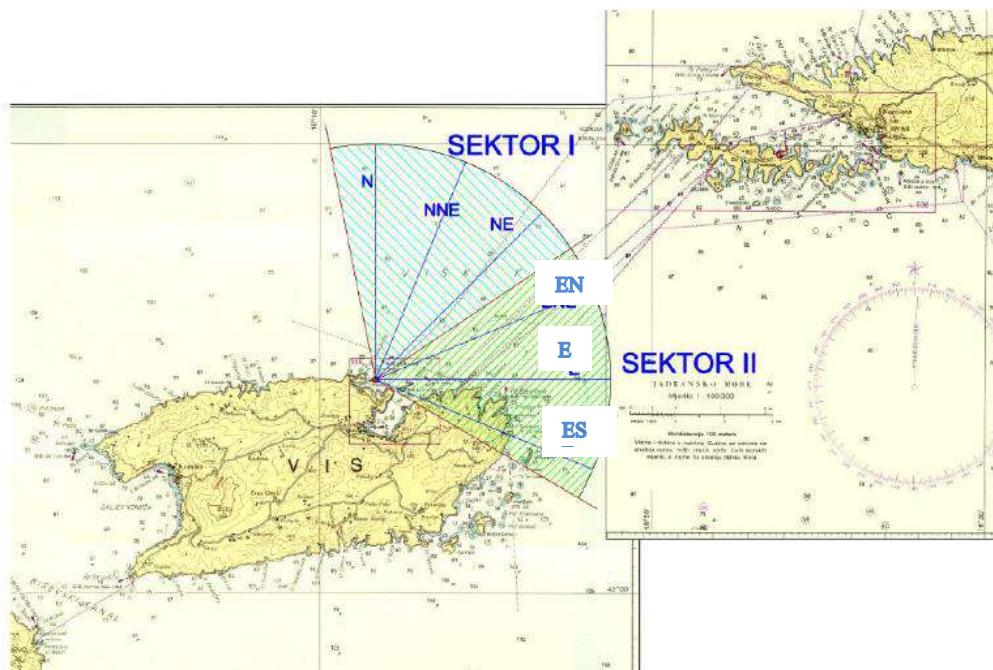
Magla

Broj dana s maglom zabilježen na postaji je vrlo mali – prosječno jedan dan godišnje, što je posljedica smještaja postaje na vrhu brda, gdje je pojava magle bitno rjeđa. Drugi razlog rijetke pojave magle je i smještaj otoka na otvorenom moru, gdje su vjetrovi, koji sprječavaju pojavu magle, češći i jači nego na obalnom području.

Vjetar

Vjetrovi koji pušu na području otoka Visa i Biševa su slični vjetrovima pučine Jadranskog mora. Prevladavaju vjetrovi u smjeru Jadranskog mora. Iz tih smjerova ujedno pušu i vjetrovi najvećih brzina. Prosječna godišnja brzina puhanja vjetra je 5,4 m/s.

Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja od sjevernih vjetrova štiti greben Karobeg. UPU PZ Parja i UPU Luke Parja najviše je izložen vjetrovima levanta (E), odnosno vjetrovima iz sektora II (Slika 3.18.).

Slika 3.18. Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izložen je vjetrovima jačine od 4 i više Bf, odnosno više od 6,7 m/s.

3.8.2. Klimatske promjene

Za klimatske simulacije korišten je regionalni atmosferski klimatski model RegCM (engl. Regional Climate Model). Navedenim modelom, promjena klimatskih varijabli u budućoj klimi u odnosu na referentnu klimu:

- P0 – sadašnja klima, odnosi se na razdoblje od 1971. do 2000.

prikazana je za dva vremenska razdoblja:

- 2011. – 2040. (P1 – neposredna budućnost)
- 2041. - 2070. (P2 – klima sredine 21. stoljeća)

s dva scenarija razvoja koncentracije stakleničkih plinova u budućnosti: RCP4.5 i RCP8.5.

Scenarij RCP4.5 karakterizira srednja razina koncentracija stakleničkih plinova uz relativno ambiciozna očekivanja njihovog smanjenja u budućnosti koja bi dosegla vrhunac oko 2040. godine.

Scenarij RCP8.5 karakterizira kontinuirano povećanje koncentracije stakleničkih plinova koja bi do 2100. godine bila i do tri puta viša od današnje. Klimatske promjene definirane su kao razlike vrijednosti klimatskih varijabli između razdoblja 2011. - 2040. i 1971.- 2000. (P1-P0) te razdoblja 2041. - 2070. i 1971. - 2000. (P2-P0).

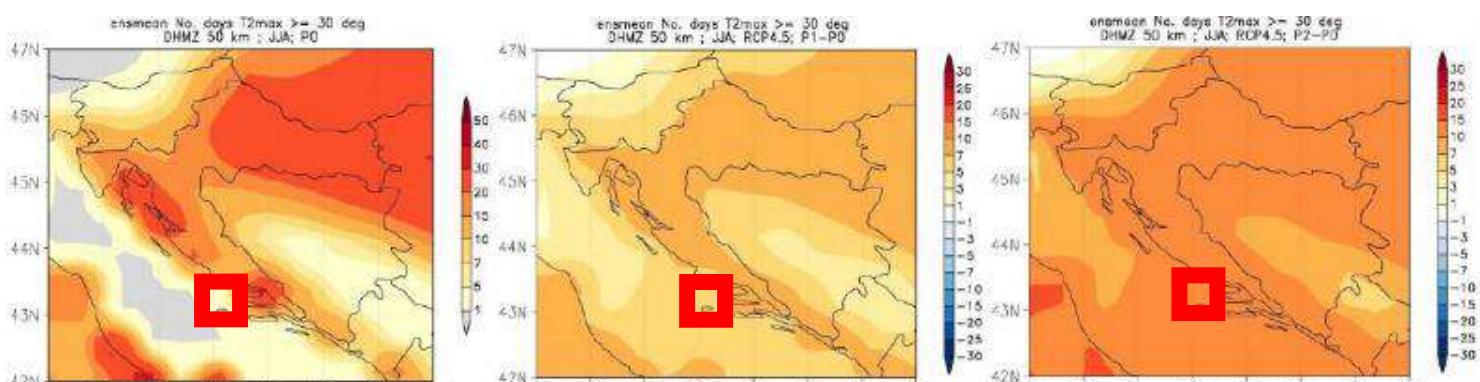
U dalnjem tekstu prikazan je rezultat klimatskog modeliranja prema parametrima važnim za temu prostorno planiranje i upravljanje obalnim područjem sukladno Rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. i s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (Produktivnost 2.2.1.).

Broj dana s maksimalnom dnevnom temperaturom iznad 30 °C (vrući dani) i broj dana s maksimalnom dnevnom temperaturom iznad 35 °C

Za prikaz broja dana s maksimalnim temperaturama većim od 30 °C odnosno 35 °C odabrana je samo ljetna sezona. U ostalim sezonom takvi događaji su zanemarivi osim u jesen za temperaturu veću od 30 °C. No, i u jesenskoj sezoni, u usporedbi s ljetom, čestina vrućih dana je mala.

Broj vrućih ljetnih dana do 2040. povećat će se u usporedbi s referentnim razdobljem za 5-7 dana.

Pogled do 2070., u razdoblju P2 (do 2070.) broj vrućih dana povećat će se između 10 i 15 dana. Na otoku Visu bi to značilo povećanje broja vrućih dana između 50% i 75%. (Slika 3.19.)

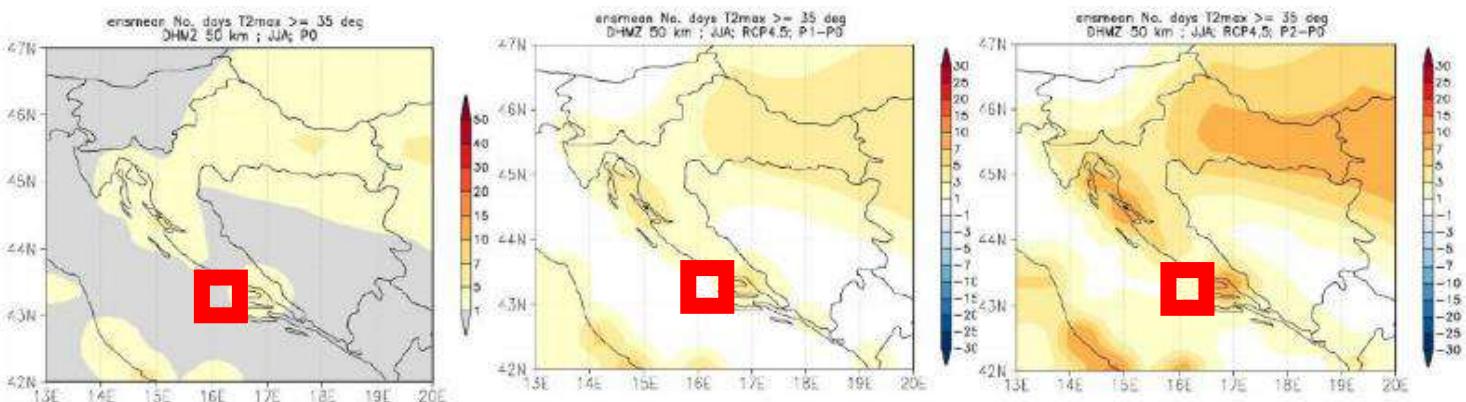

Slika 3.19. Broj dana s maksimalnom temperaturom većom od 30 °C u srednjem ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Lijevo: referentno razdoblje 1971.-2000.; sredina: promjene u razdoblju 2011.-2040.; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070., (crvena oznaka)

Broj dana s temperaturom većom od 35°C osjetno je manji nego broj vrućih dana (kada je temperatura veća od 30°C) na otoku Visu je manji od pet dana (Slika 3.20.). Broj dana s temperaturom većom od 35°C nije standardna klimatološka varijabla, te za ansambl srednjak nije moguća usporedba s podacima mjerena (motrenja).

Za buduće razdoblje 2011.-2040. (P1) na otoku Visu također se ne predviđa povećanje broja dana s maksimalnim temperaturama većim od 30°C odnosno 35°C u odnosu na P0.

Pogled do 2070., u razdoblju P2 (do 2070.), na otoku Visu oko sredine ovog stoljeća (P2) očekuje se povećanje broja dana s maksimalnim temperaturama većim od 30°C odnosno 35°C za 3 do 5 dana.

Slika 3.20. Broj dana s maksimalnom temperaturom većom od 35°C u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Lijevo: referentno razdoblje 1971.-2000.; sredina: promjene u razdoblju 2011.-2040.; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070. (crvena oznaka)

Broj dana s maksimalnom dnevnom količinom oborine većom od 10 mm/h

Ove veličine opisuju „pljuskovitost“ oborine, što je česta osobina oborine u toploj dijelu godine. No, ona također

Ove veličine opisuju „pljuskovitost“ oborine, što je česta osobina oborine u toploj dijelu godine. No, ona također

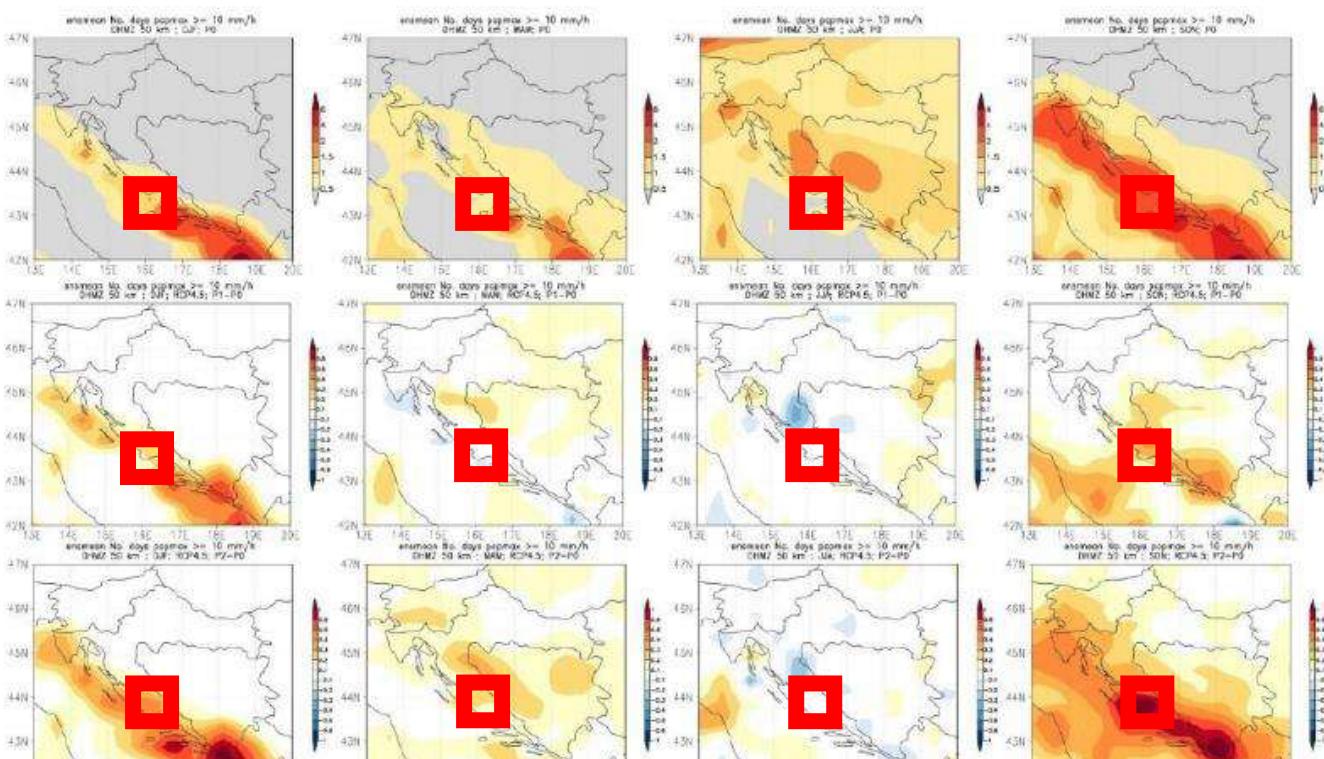
može karakterizirati i veće količine oborine u hladnim sezonomama (jesen, zima), kad se atmosferske fronte ili ciklone zadržavaju nad našim krajevima (Slika 23.).

Na otoku Visu, u referentnoj klimi (P0), najveći broj dana s oborinama većim od 10 mm/h (2 do 4 dana u srednjaku ansambla) je u zimu i jesen.

U neposrednoj budućoj klimi (razdoblje P1) broj dana s oborinama većim od 10 mm/h će se više mijenjati u južnim nego u sjevernim dijelovima Hrvatske i projiciranje promjene neće biti jedinstvene (slika 3.21).

Na otoku Visu u jesen i zimi će broj dana s maksimalnom dnevnom količinom oborina većom od 10 mm/h biti nešto niža nego u P0. Promjena broja dana u P1 u odnosu na P0 biti će relativno mala.

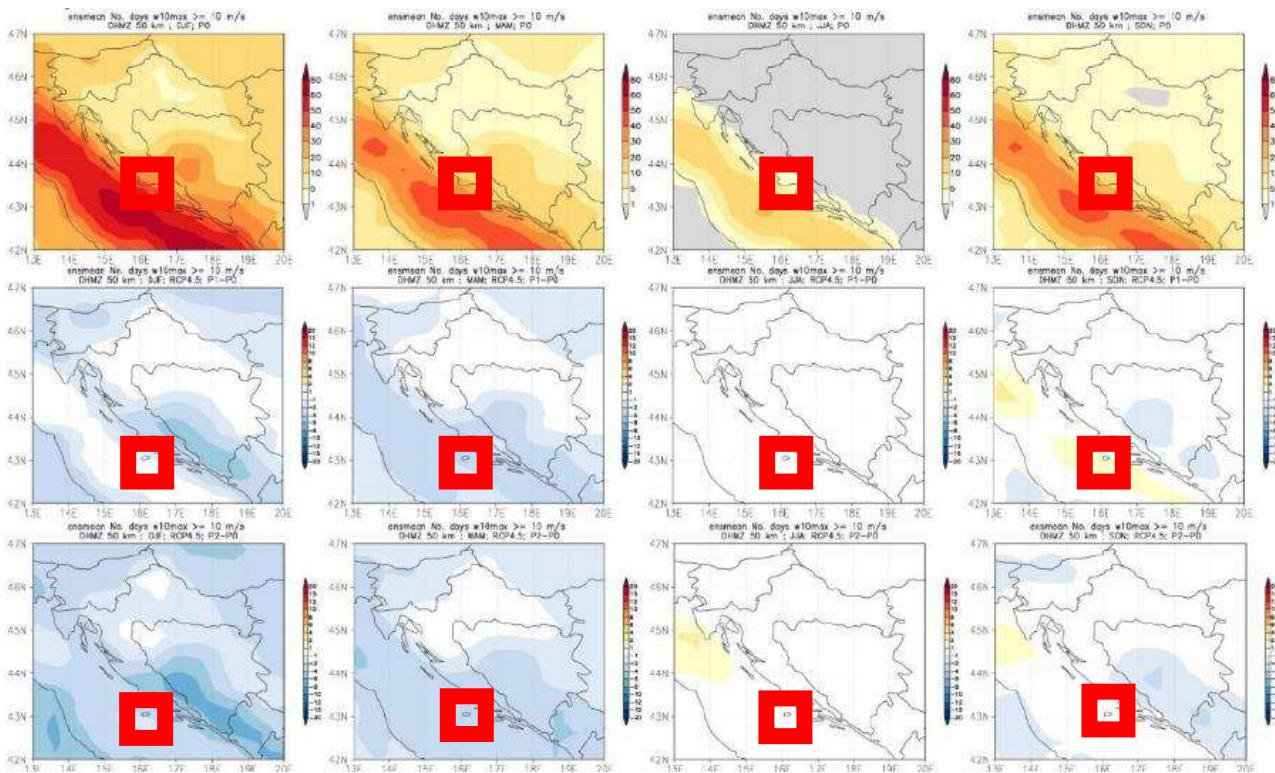
Pogled do 2070., oko sredine 21. stoljeća (P2) povećanje broja dana s oborinom većom od 10 mm/h u jesen i zimi biti će preko 0,8 dana u jesen i na zimu.

Slika 3.21. Broj dana s oborinom većom od 10 mm/h u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Od lijeva na desno: zima, proljeće, ljetno i jesen. Gore: referentno razdoblje 1971.-2000.; sredina: promjena u razdoblju 2011.-2040.; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070., (crvena oznaka)

Broj dana s maksimalnim vjetrom jačine od 10 m/s

Najveći broj simuliranih dana s maksimalnim vjetrom jačim od 10 m/s u srednjaku ansambla sadašnje klime (P0) je zimi na Jadranu: do 50-60 dana na otoku Visu (Slika 3.22.). U prijelaznim sezonomama (proljeće, jesen) je broj dana manji nego zimi, a veći nego ljeti i iznosi do najviše između 20-30 dana.

Slika 3.22. Broj dana s oborinom većom od 10 mm/h u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Od lijeva na desno: zima, proljeće, ljeto i jesen. Gore: referentno razdoblje 1971.-2000.; sredina: promjena u razdoblju 2011.-2040.; desno: promjena u razdoblju 2041.-2070., (crvena oznaka)

Do 2040. na otoku Visu broj dana s vjetrom jačim od 10 m/s će se smanjiti u zimi i proljeće dok će na jesen doći do blagog porasta.

Pogled do 2070, trend smanjenja broja dana s vjetrom jačim od 10 m/s nastavit će se u zimi i proljeće i do 2070., dok se tijekom jeseni i zime ne očekuje promjena broja dana na otoku Visu u odnosu na referentno razdoblje P0.

Uz rezultat klimatskog modeliranja prema parametrima važnim za temu prostorno planiranje i upravljanje obalnim područjem u tablici 3.3. navedeni je i zbirni prikaz značajki promjene klimatskih parametara prema scenariju RCP4.5. sukladno Strategiji prilagodba klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu „Narodne novine“, br. 46/20.

Tablica 3.3. Projekcija klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000.

Klimatski parametar	Projekcije buduće klime prema scenariju u odnosu na razdoblje 1971.-2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
OBORINE	2011.-2040.	2041.-2070.
	Srednja godišnja količina: malo smanjenje	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %)

		Sezone: različit predznak; zima i proljeće manji porast + 5 – 10 %, a ljeto i jesen smanjenje – 5 – 10 %	Sezone: smanjenje u svim sezonomama (do 10 % gorje i S Dalmacija)
		Smanjenje broja kišnih razdoblja. Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao
POVRŠINSKO OTJECANJE		Nema većih promjena	Smanjenje otjecanja u cijeloj Hrvatskoj (osobito u proljeće)
TEMPERATURA ZRAKA		Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela Hrvatska) Maksimalna: porast u svim sezonomama 1 – 1,5 °C Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela Hrvatska – naročito kontinent) Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljeto do 2,3 °C na otocima Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi
EKSTREMNI VREMENSKI UVJETI	Vrućina (broj dana s Tmax > +30 °C)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja
	Hladnoća (broj dana s Tmin < -10 °C)	Smanjenje broja dana s Tmin < -10 °C i porast Tmin vrijednosti (1,2 – 1,4 °C)	Daljnje smanjenje broja dana s Tmin < -10 °C
	Tople noći (broj dana s Tmin ≥ +20 °C)	U porastu	U porastu
VJETAR	Sr. brzina na 10 m	Zima i proljeće bez promjene, no ljeti i osobito u jesen na Jadranu porast do 20 – 25 %	Zima i proljeće uglavnom bez promjene, no trend jačanja ljeti i u jesen na Jadranu.
	Max. brzina na 10 m	Na godišnjoj razini: bez promjene (najveće vrijednosti na otocima J Dalmacije) Po sezonomama: smanjenje zimi na J Jadranu i zaleđu	Po sezonomama: smanjenje u svim sezonomama osim ljeti. Najveće smanjenje zimi na J Jadranu
EVAPOTRANSPIRACIJA		Povećanje u proljeće i ljeto 5 – 10 % (vanjski otoci i Z Istra > 10 %)	do 20 %
VLAŽNOST ZRAKA		Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)	Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)
VLAŽNOST TLA		Smanjenje u sjevernoj Hrvatskoj	Smanjenje u cijeloj Hrvatskoj (najviše ljeto i u jesen)
SUNČEVO ZRAČENJE (TOK ULAZNE SUNČANE ENERGIJE)		Ljeti i u jesen porast u cijeloj Hrvatskoj, u proljeće porast u sjevernoj Hrvatskoj, a smanjenje u zapadnoj Hrvatskoj; zimi smanjenje u cijeloj Hrvatskoj.	Povećanje u svim sezonomama osim zimi (najveći porast u gorskoj i središnjoj Hrvatskoj)
SREDNJA RAZINA MORA		2046. – 2065. 19 – 33 cm (IPCC AR5)	2081. – 2100. 40 – 65 cm (procjena prosječnih srednjih vrijednosti za Jadran iz raznih izvora)

Za područje obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja koristi se projekcija klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. kako je navedeno u tablici Tablica 4.26., a sukladno Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“ br. 46/2020).

3.8.3. Obrana priobalnih područja i zaštita od poplava

Morski okoliš, obala i obalno područje spadaju među područja s najvećom izloženošću utjecaju klimatskih promjena. Uz ogragu vezano uz značajnu neizvjesnost i posljedično ograničenu pouzdanost predikcija, temeljem projekcija iz IPCC AR5⁵⁹ i istraživanja lokalnih povijesnih trendova, za Jadransko more se predviđa porast srednje razine mora (SRM) u rasponu između **19 i 33 cm do perioda 2046.- 2065. godine, odnosno između 40 i 65 cm do perioda 2081.-2100. godine** (tablica 3.3).

Pribrajanjem povremenih ekstremnih razina mora (od ekstremnih vremenskih prilika) koje se kreću u rasponu od 0,84 (ekstremne prilike s povratnim periodom od 1 godine) do 1,15m (ekstremne prilike s povratnim periodom od 100 godina), do kraja stoljeća mogu se očekivati ekstremne povremene razine mora u rasponu od oko 1,4 m do 2,2 m, i njima izazvane poplave obalnih područja morem (MZOE, 2019).

Povećana izloženost i opasnost od poplava obalnih područja dolazi i od povećanja frekventnosti i intenziteta ekstremnih oborina, koje mogu rezultirati poplavama uslijed ekstremnih vršnih površinskih otjecanja i bujičnih vodotoka. Sve teže poplave uzrokovane oborinskim vodama zabilježene su u posljednjih nekoliko godina na više mjesta u obalnom području (Ažurirani dokumenti Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (rujan 2019.)).

Konačno, dodatna opasnost od poplave obalnih područja dolazi i od olujnih uspora (tzv. meteoroloških tsunamija ili ščiga) – naglih oscilacija razine mora uzrokovanih naglim poremećajima tlaka zraka i vjetra u atmosferi – koje u uvalama mogu rezultirati katastrofalnim poplavama. Preliminarne procjene ukazuju da će klimatske promjene uzrokovati višu učestalost ovih pojava (Ažurirani dokumenti Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (rujan 2019.)).

Temeljem verifikacije preliminarne procjene poplavnih rizika, Hrvatske vode identificirale su područja na kojima postoje značajni rizici od poplava te su određena tzv. područja s potencijalno značajnim rizicima od poplava.

Poplavne linije definirane su na kartama rizika od poplava i kartama opasnosti od poplava. Navedene karte izrađene su u okviru Plana upravljanja vodnim područjima 2016-2021 („Narodne novine“, br. 66/16).

Karta rizika od poplava

Karta rizika od poplava sadrži sljedeće podatke:

- broj potencijalno ugroženih stanovnika po naseljima,
- objekte sa značajnim brojem više ranjive populacije, kao što su bolnice, škole, predškolske ustanove, domovi za starije osobe,
- gospodarske aktivnosti i zemljšni pokrov unutar poplavnog područja grupirane u više kategorija (naseljena područja, područja gospodarske namjene, sportski i rekreativski sadržaji, intenzivna poljoprivreda, ostala poljoprivreda, šume i sl.),
- infrastrukturne objekte (vodozahvati, zračne luke, željeznički i autobusni kolodvori, trafostanice, željezničke pruge, nasipi, autoceste, ostale ceste i sl.),
- zaštićena područja (nacionalni parkovi, zaštićene prirodne vrijednosti, kupališta i sl.),
- moguće značajnije zagadivače (velika postrojenja, odlagališta otpada i uređaji za pročišćavanje otpadnih voda i sl.),
- kulturna dobra i znamenitosti (UNESCO područja).

Upravljanje rizicima od poplava ima za cilj smanjenje rizika od poplava, odnosno dovođenje rizika od poplava na prihvatljivu razinu se, načelno, zasniva na aktivnostima/mjerama koje se mogu razvrstati u 4 kategorije:

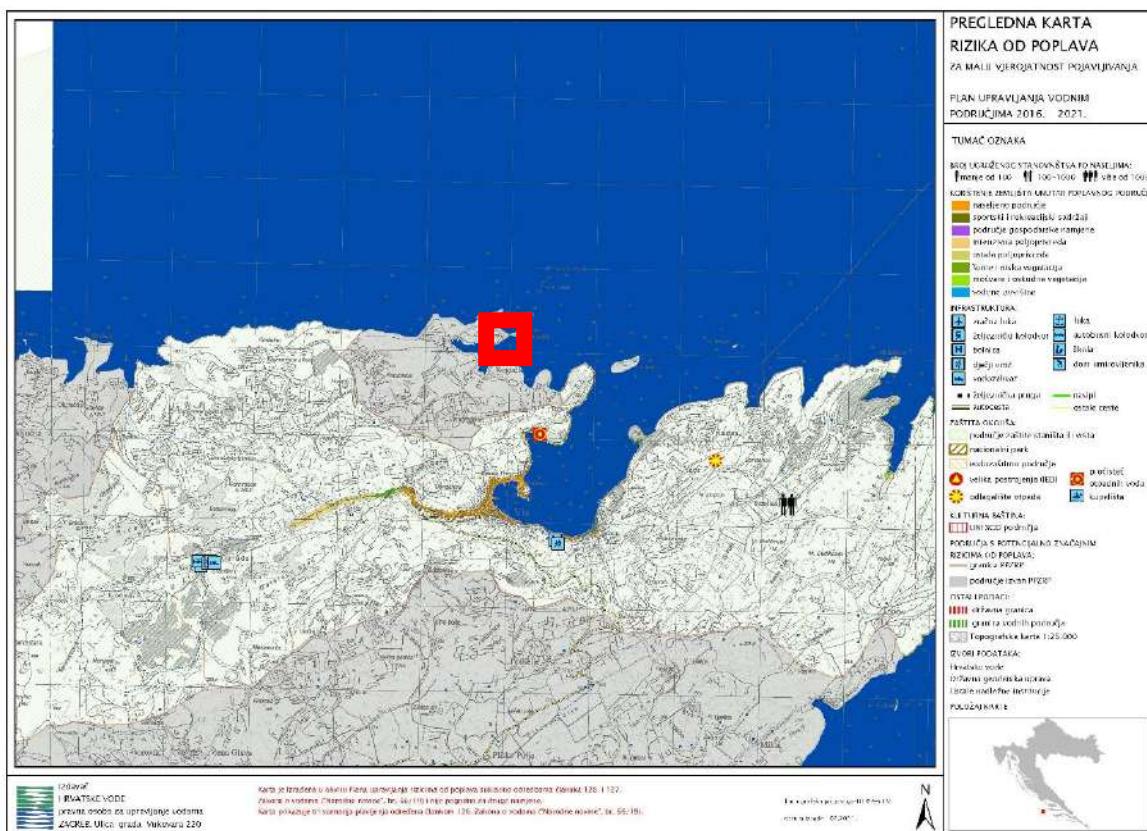
- smanjenje poplava,
 - smanjenje osjetljivosti na plavljenje (osjetljivosti na štete koje mogu nastati plavljenjem),
 - smanjenjem utjecaja plavljenja,
 - očuvanjem resursa - prirodnih poplavnih područja.

Prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda i dostavljenoj Preglednoj karti rizika od poplava **obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi** se izvan područja s potencijalno značajnim rizicima od poplava (slika 3.23.).

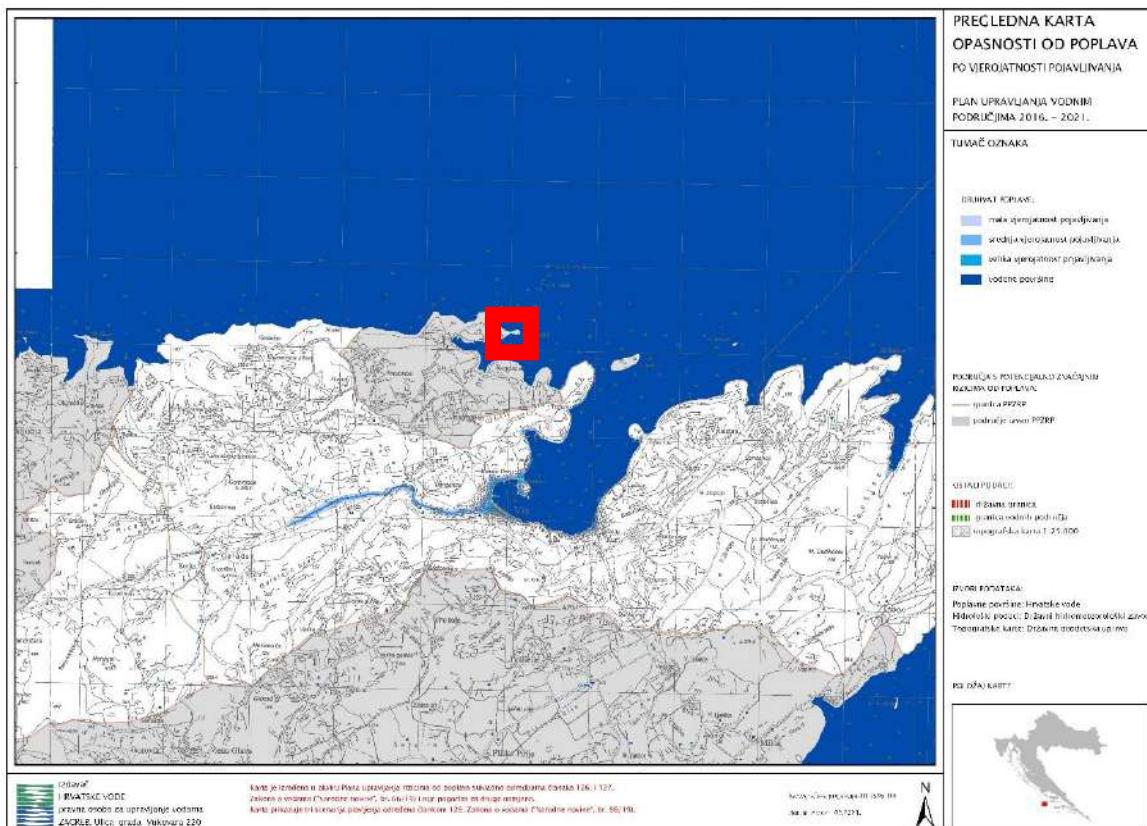
Karte opasnosti od poplava

Prethodnom procjenom poplavnih rizika identificirana su područja na kojima postoje značajni rizici od poplava, odnosno određena su tzv. područja s potencijalno značajnim rizicima od poplava. Na područjima, za koja je prethodnom procjenom utvrđen značajan rizik od poplava, izrađene su karte opasnosti od poplava (velike vjerojatnosti, srednje vjerojatnosti i male vjerojatnosti pojavljivanja).

Prema podacima dobivenih od Hrvatskih voda i dostavljenoj Preglednoj karti opasnosti od poplava, obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi se izvan područja koje je utvrđeno kao „vjerojatnost pojavljivanja poplava“ (slika 3.24.).

Slika 3.23. Lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka) u odnosu na područja s potencijalno značajnih rizika od poplava

Slika 3.24. Lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka) u odnosu na područja s potencijalno značajnom opasnosti od poplava

3.8.4. Zaključak

Klimu nekog područja predstavlja skup atmosferskih elemenata i pojava koji karakteriziraju srednje stanje atmosfere određeno statističkim srednjacima i odstupanjima, a na osnovu dugogodišnjih mjerena i opažanja.

Pri planiranju pomorskih objekata (obala, lukogbrani, gatovi itd.) pored zadanih uvjeta od najveće važnosti su, uz konfiguraciju obalne linije i podmorja, dinamički procesi u moru tj. djelovanje morskih valova i struja (struje nisu značajno izraženo u Jadranskom moru), kao i kolebanje razine mora. .

Na Jadranskom moru posebno su značajni morski valovi generirani vjetrom, kao i njihova interakcija sa obalom bilo prirodnom ili izgrađenom obalnom konstrukcijom.

Sve navedeno uzeto u obzir prilikom analize utjecaja i procjene utjecaja klimatskih promjena na UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

3.9. KRAJOBRAZ

Prostor sjeverne obale otoka Visa definiran je razvedenim reljefnim formama koje u širokom pojasu dolaze do morske površine, stvaraju oštре i dinamičне rubove. Zbog velike prostorne transparentnosti, odnosno otvaranja dubokih vizura, prostor uvale Parja predstavlja veliku površinu (slika 3.25).

Reljef Uvale Parja i poluotoka definiraju uzvišene forme (vrh Korubnica, vrh Brdo i vrh Nova pošta kao najviša točka poluotoka (cca 35 m.n.v.) i forme polja sa svojim tradicijskim i prirodnim ustrojem u obliku terasa vinograda i maslinika (polje Ravnice) te na sjeverozapadu obale poluotoka prirodna plaža, smjenjuju se prostorni odnosi, čineći ga otvorenim prema Ravnicama, a negdje ograničenim površinama (Slika 3.26). Najzastupljeniji prostorni uzorci Uvale Parja i poluotoka uz samo more je stjenoviti pojas uz more, pojase makije, te pojase bušika smješten dublje u unutrašnjosti poluotoka, na većoj nadmorskoj visini (Slika 3.27.). Ostali uzorci (napuštene vojne građevine, mreža neasfaltiranih prometnica i pješačkih prometnica, stambene građevine (na jugozapadu poluotoka), šume, polja te zapuštene terase) stvaraju nepravilne strukture u prostoru. Prostorni elementi su uravnoteženi do harmonični, ali njihova kompleksnost i raznolikost, zajedno s reljefom, stvara dinamične površine. Linije koje dominiraju su zakrivljenog karaktera, rijetko ravne ili pod kutom.

Od antropogenih linearnih struktura uvale Parja i poluotoka mogu se identificirati mreža neasfaltiranih (makadamskih i pješačkih puteva) i pješačkih prometnica prisutnih u unutrašnjem dijelu poluotoka, koja se koristila za dolazak do ukopanih vojnih objekata (Slika 3.28., slika 3.29.). Južno od obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, u uvali Rogačić, nalazi se naselje Rogačić (Slika 3.30.), nekada ribarsko selo čiji je tradicionalni izgled ugrožen novijom izgradnjom, koja najčešće ne poštuje prostorne uzorce, formu i materijale tradicionalnih naselja otoka.

Slika 3.25. Uvala Parja, vizura s kopna

Slika 3.26. Uvala Parja, vizura s mora

Slika 3.27. Stjenoviti obalni pojasi unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, vizura s mora

Slika 3.28. Neasfaltirane prometnice unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.29. Napuštene vojne građevine unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.30. Naselje Rogačić

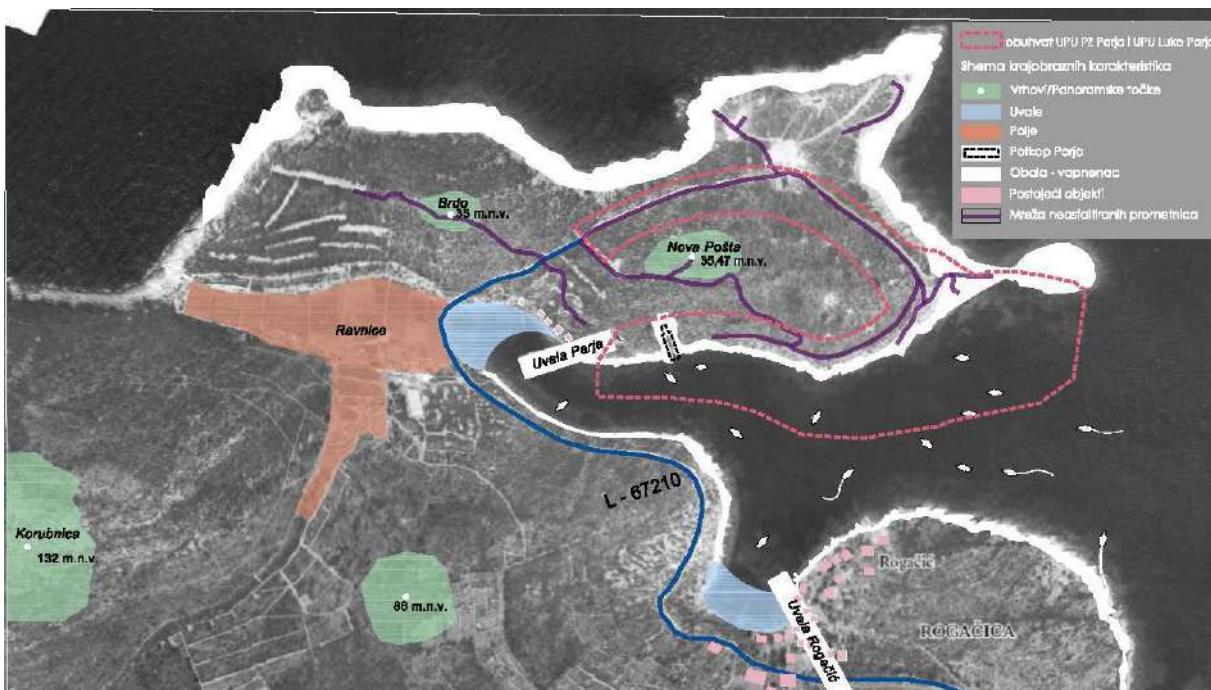
Vizualno uočljiva i najpoznatija antropogena struktura, svojevrsni prostorni akcent uvale Parja i otoka Visa, nalazi se unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i to kao desetak metara širok i stotinjak metara dug vojni potkop, izgrađen kao sklonište vojnih brodova (Slika 3.31., slika 3.32.).

Slika 3.31. Potkop Parja unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, vizura s mora

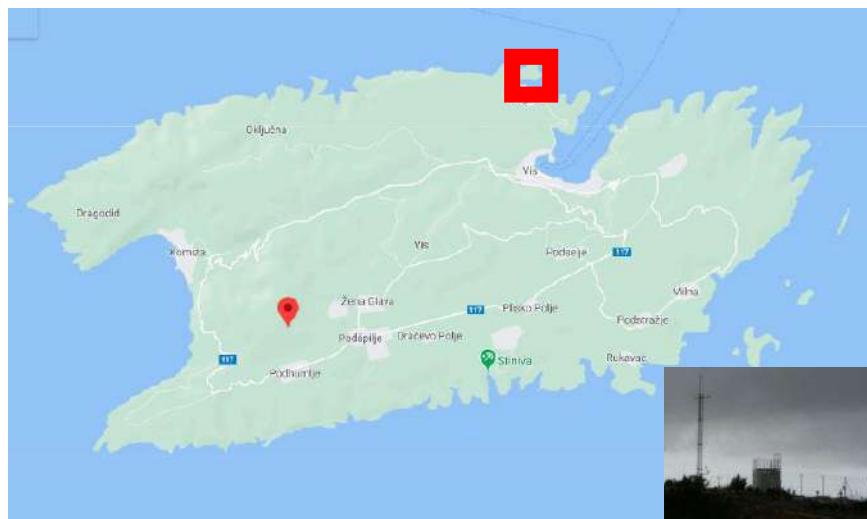
Slika 3.32. 3D model terena s prikazom potkopa Parja

Slika 3.33. Shematski prikaz krajobraznih karakteristika šireg područja uvale Parja s naznačenim obuhvatom zahvata

3.10. KVALITETA ZRAKA

Na području otoka Visa kvaliteta zraka se mjeri na mjernoj postaji Hum koja je od obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja udaljena cca 8 km (Slika 3.34).

Slika 3.34. Lokacija mjerne postaje Hum na otoku Visu s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka)

Prema Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 01/14) lokacija zahvata pripada zoni HR 5 – područje Dalmacije. Zona HR 5 obuhvaća područje Zadarske županije, Šibensko-kninske županije, Splitsko-dalmatinske županije te područje Dubrovačke županije. Za područje Republike Hrvatske izrađuje se godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka gdje mjerna postaja Hum (Vis) čini sastavni dio ukupne državne mreže te su podaci s postaje Hum korištene prilikom izrade Izvješće o praćenju kvalitete zraka na postajama državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka u 2019. godini (studenzi, 2020.).

Slika 3.35. Zone i aglomeracije za potrebe praćenja kvalitete zraka s mernim postajama za uzajamnu razmjenu informacija i izvješćivanje o kvaliteti zraka

Sukladno Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“ br. 127/19) prva kategorija kvalitete zraka znači čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon, a druga kategorija kvalitete zraka znači onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

U Izvješću o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2019. godinu (studen 2020.) analizirani su podaci i ocjene kvalitete zraka na kojima su se 2019. godini provodila mjerena po definiranim zonama i aglomeracijama na teritoriju Republike Hrvatske.

Gledajući prema onečišćujućim tvarima čije su koncentracije prelazile granične ili ciljne vrijednosti, može se zaključiti da je zrak na mjerenoj postaji Hum (otok Vis) II kategorija kvalitete za ozon (O_3) parametar AOT40 koji se računa za zaštitu vegetacije. Na mjerenoj postaji Hum (otok Vis) nisu zabilježene koncentracije lebdećih čestica (PM10, PM5) koje su prelazile granične ili ciljne vrijednosti sukladno Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ br. 77/20).

Republika Hrvatska je u nepovoljnem geografskom položaju tako da veliki dio emisija onečišćujućih tvari, pa tako i prekursora ozona potječe od susjednih zemalja što dovodi do toga da je veliki dio RH nesukladan sa ciljevima zaštite okoliša odnosno bilježi prekoračenja ciljnih vrijednosti za ozon i II kategoriju kvalitete zraka za ozon. Iz tih razloga, primjena mjera koje utječu na smanjenje prekursora ozona samo iz lokalnih izvora, nisu dovoljna.

Na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne postoje izvori onečišćenja zraka: kućna ložišta, promet, veliki točkasti izvori, industrijske aktivnosti itd.

3.11. HIDROLOŠKE ZNAČAJKE

3.11.1. Vodna tijela

Lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi se na Jadranskom vodnom području. Podaci o vodnim tijelima na području lokacije zatraženi su od Hrvatskih voda.

Na otoku Visu, nalaze se sljedeća vodna tijela:

- Površinsko vodno tijelo JORN0012_001,
- Podzemno vodno tijelo JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS,
- Priobalno vodno tijelo O422-Vis

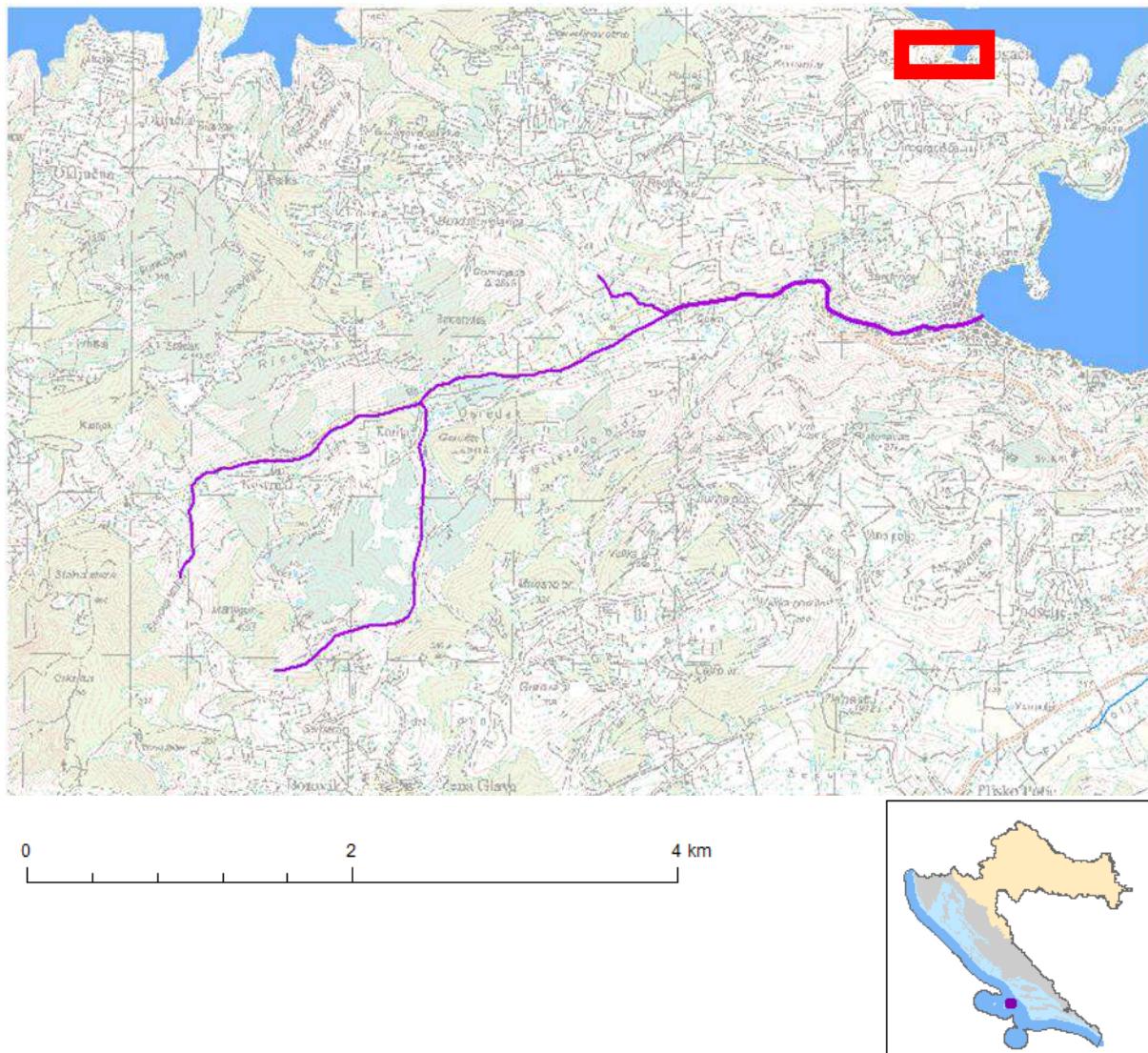
Vodna tijela površinskih kopnenih voda

U obuhvatu UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nema površinskih vodnih tijela. Na udaljenost od cca 2 km nalazi se vodno tijelo JPRN0012_001.

Tablica 3.4. Opći podaci vodnog tijela recipijenta – JORN0012_001

OPĆI PODACI VODNOG TIJELA JORN0012_001	
Šifra vodnog tijela:	JORN0012_001
Naziv vodnog tijela	nema naziva
Kategorija vodnog tijela	Tekućica / River
Ekotip	Nizinske male povremene tekućice (16B)
Dužina vodnog tijela	2.19 km + 6.66 km

Izmjenjenost	Prirodno (natural)
Vodno područje:	Jadransko
Podsliv:	Otoči
Ekoregija:	Dinaridska
Države	Nacionalno (HR)
Obaveza izvješćivanja	EU
Tijela podzemne vode	JOGN-13
Zaštićena područja	HR2000942*, HRCM_62011044, HROT_71005016 (* - dio vodnog tijela)
Mjerne postaje kakvoće	

Slika 3.36. Prikaz vodnog tijela površinskih voda – JORN0012_001 s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka)

Tablica 3.5. Stanje vodnog tijela JORN0012_001

PARAMETAR	UREDBA NN 73/2013*	STANJE VODNOG TIJELA JORN0012_001			
		STANJE	2021.	NAKON 2021.	POSTIZANJE CILJEVA OKOLIŠA
Stanje, konačno Ekološko stanje Kemijsko stanje	dobro dobro dobro stanje	umjeren umjeren dobro stanje	umjeren umjeren dobro stanje	umjeren umjeren dobro stanje	procjena nije pouzdana procjena nije pouzdana postiže ciljeve
Ekološko stanje Fizikalno kemijski pokazatelji Specifične onečišćujuće tvari Hidromorfološki elementi	dobro dobro vrlo dobro dobro	umjeren dobro vrlo dobro umjeren	umjeren dobro vrlo dobro umjeren	umjeren dobro vrlo dobro umjeren	procjena nije pouzdana postiže ciljeve postiže ciljeve procjena nije pouzdana
Biološki elementi kakvoće	nema ocjene	nema ocjene	nema ocjene	nema ocjene	postiže ciljeve postiže ciljeve procjena nije pouzdana
Fizikalno kemijski pokazatelji BPK5 Ukupni dušik Ukupni fosfor	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	nema procjene postiže ciljeve
Specifične onečišćujuće tvari arsen bakar cink krom fluoridi adsorbibilni organski halogeni (AOX) poliklorirani bifenili (PCB)	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve
Hidromorfološki elementi Hidrološki režim Kontinuitet toka Morfološki uvjeti Indeks korištenja (ikv)	dobro umjeren umjeren umjeren vrlo dobro	umjeren umjeren umjeren umjeren vrlo dobro	umjeren umjeren umjeren umjeren vrlo dobro	umjeren umjeren umjeren umjeren vrlo dobro	procjena nije pouzdana postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve postiže ciljeve
Kemijsko stanje Klorfenvinfos Klorpirifos (klorpirifos-etil) Diuron Izoproturon	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	dobro stanje nema ocjene nema ocjene nema ocjene nema ocjene	dobro stanje nema ocjene nema ocjene nema ocjene nema ocjene	postiže ciljeve nema procjene nema procjene nema procjene nema procjene

NAPOMENA:
NEMA OCJENE: Biološki elementi kakvoće, Fitoplankton, Fitobentos, Makrofiti, Makrozoobentos, Ribe, pH, KPK-Mn, Amonij, Nitrati, Ortofosfati, Pentabromdifenileter, C10-13 Kloroalkani, Tributilkositrovi spojevi, Trifluralin
DOBRO STANJE: Alaklor, Antracen, Atrazin, Benzen, Kadmij i njegovi spojevi, Tetraklorugljik, Ciklodieniški pesticidi, DDT ukupni, para-para-DDT, 1,2-Dikloretan, Diklormetan, Di(2-ethylheksil)ftalat (DEHP), Endosulfan, Fluoranteni, Heksaklorbenzen, Heksaklorbutadien, Heksaklorcikloheksan, Olovo i njegovi spojevi, Živa i njezini spojevi, Naftalen, Nikal i njegovi spojevi, Nonilfenol, Oktilfenol, Pentaklorbenzen, Pentaklorfenol, Benzo(a)piren, Benzo(b)fluoranten; Benzo(k)fluoranten, Benzo(g,h,i)perilen; Ideno(1,2,3-cd)piren, Simazin, Tetrakloretilen, Trikloretilen, Triklorbenzeni (svi izomeri), Triklorometan

*prema dostupnim podacima

Uvidom u analize stanja vodnih tijela površinskih kopnenih voda dobivenih od strane Hrvatskih voda, može se zaključiti kako je vodno tijelo JORN0012_001 jedino vodno tijelo u širem području zahvata. Vodno tijelo JORN0012_001 je prema dobivenim podacima u umjerenom stanju s obzirom na ekološko stanje te u dobrom stanju s obzirom na kemijsko stanje. Razlog umjerenog stanja je umjerenost stanja ekoloških pokazatelja gdje su fizikalno kemijski pokazatelji i specifične onečišćujuće tvari u vrlo dobrom i dobrom stanju, a hidromorfološki elementi u umjerenom stanju.

Vodna tijela podzemnih kopnenih voda

Prema izvodu iz Registra (Hrvatske vode, Klasifikacijska oznaka: 008-02/21-02/0000111; Urudžbeni broj: 383-21-1) obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja se nalazi na području vodnog tijela JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS.

Tablica 3.6. Stanje vodnog tijela podzemne vode – JOGN_13 – Jadranski otoci - Vis

Stanje	Procjena stanja
Kemijsko stanje	dobro
Količinsko stanje	dobro
Ukupno stanje	dobro

Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja se nalazi na vodnom tijelu podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS koje je prema dobivenim podacima u dobrom stanju s obzirom na kemijsko stanje i količinsko stanje.

Priobalno vodno tijelo

Prema izvodu iz Registra (Hrvatske vode, Klasifikacijska oznaka: 008-02/21-02/0000111; Urudžbeni broj: 383-21-1) obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja se nalazi na području vodnog tijela O422 - VIS.

Tablica 3.7. Stanje priobalnog vodnog tijela O422-Vis

Osnovni fizikalno-kemijski elementi kakvoće						
VODNO TIJELO	Prozirnost	Otopljeni kisik u površinskom sloju	Otopljeni kisik u pridnenom sloju	Ukupni anorganski dušik	Ortofosfati	Ukupni fosfor
O422-VIS	dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje
Biološki elementi kakvoće						
VODNO TIJELO	Klorofil a	Fitoplankton	Makroalge	Bentički beskralješnjaci (makrozoobentos)	Morske cvjetnice	
O422-VIS	vrlo dobro stanje	dobro stanje	vrlo dobro stanje	-	dobro stanje	
Elementi ocjene ekološkog stanja						
VODNO TIJELO	Biološko stanje	Specifične onečišćujuće tvari			Hidromorfološko stanje	
O422-VIS	dobro stanje	vrlo dobro stanje			vrlo dobro stanje	

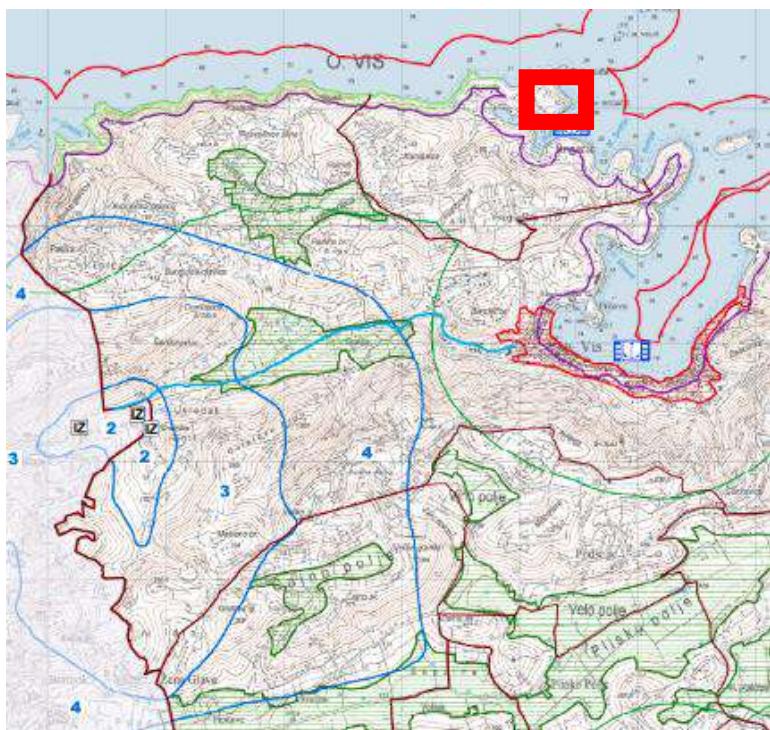
Tablica 3.8. Stanje priobalnog vodnog tijela O422-Vis

VODNO TIJELO	Stanje		
	Ekološko	Kemijsko	Ukupno
O422-VIS	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje

Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi se na prijelaznom priobalnom vodnom tijelu - O422-Vis koje je u dobrom stanju s obzirom na ekološko i kemijsko stanje.

3.11.2. Zone sanitarne zaštite

Prema Prostornom planu uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17, 6/17 – pročišćeni tekst) određivanje zona sanitarne zaštite područja u kojem se nalazi izvoriste vode za piće utvrđuju se za krške vodonosnike prema stupnju opasnosti od mogućeg zagađenja te je regulirano posebnim propisima. Na području Grada Visa određene su zone vodozaštite izvorišta Korita koja su prikazana na kartografskom prikazu 3.2 Područja posebnih ograničenja u korištenju („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17, 6/17 – pročišćeni tekst).

Slika 3.37. Izvod iz kartografskog prikaza 3.2 Područja posebnih ograničenja u korištenju – Prostorni plan uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17, 6/17 – pročišćeni tekst) s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (izvor: opaska).

Prema navedenom kartografskom prikazu, lokacija odnosno obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja **ne nalazi se u zonama sanitarne zaštite izvorišta Korita**.

3.11.3. Ocjena kakvoće mora za kupanje

Ocjene kakvoće mora određuju se na temelju kriterija definiranih Uredbom o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, br. 73/08) i EU direktivom o upravljanju kakvoćom vode za kupanje (br. 2006/7/EZ). Odabirom točaka ispitivanja dostupan je pregled konačne godišnje i pojedinačne ocjene kakvoće mora za kupanje na plažama u RH.

Uredbom o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, br. 73/08) propisuju se standardi kakvoće mora za kupanje na morskim plažama kojima se određuju granične vrijednosti mikrobioloških pokazatelja i druge značajke mora. Ispitivanje kakvoće mora za kupanje na plažama hrvatskog Jadrana provodi se od 15. svibnja do 30. rujna, tj. do završetka sezone kupanja. Mikrobiološki pokazatelji koji se prate su crijevni enterokoki i *Escherichia coli*. Na temelju rezultata praćenja kakvoće mora, određuje se pojedinačna, godišnja i konačna ocjena, prema graničnim vrijednostima mikrobioloških pokazatelja.

Tijekom sezone kupanja nakon svakog ispitivanja određuje se pojedinačna ocjena (svakih 15 dana) prema graničnim vrijednostima mikrobioloških parametara iz Uredbe. Godišnja ocjena se određuje po završetku sezone kupanja na temelju skupa podataka o kakvoći mora za kupanje za tu sezonu.

Na slici 3.38. prikazana je konačna ocjena (2017.-2020.) kakvoće mora na lokaciji ispitivanja ocjene kakvoće mora - Grandovac koja je s obzirom na udaljenost i lokaciju mjerodavna lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Na lokaciji ispitivanja ocjene kakvoće mora - Grandovac mjerenoje kakvoća mora je ocijenjena kao izvrsna.

Slika 3.38. Lokacija ispitivanja ocjene kakvoće mora - Grandovac s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka)

3.12. ZAŠTIĆENA PODRUČJA, EKOLOŠKA MREŽA I BIORAZNOLIKOST

3.12.1. Zaštićena područja

Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja prema Izvatu iz karte zaštićenih područja Republike Hrvatske nalazi se izvan zaštićenog područja definiranog Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) (Izvor: www.bioportal.hr). Najbliže zaštićeno područje je značajni krajobraz – uvala Stiniva, odnosno značajni krajobraz otok Ravnik te na njemu spomenik prirode Zelena špilja.

S obzirom na udaljenost obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja od zaštićenih područja, cca 6 km od zaštićenog područja značajni krajobraz – uvala Stiniva te cca 7,5 km od zaštićenog područja značajni krajobraz otok Ravnik, zaštićena područja **nisu prikazana niti su obrađena unutar Strateške studije**.

3.12.2. Ekološka mreža

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, br. 80/19) na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalaze se područja ekološke mreže: Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000039 Pučinski otoci, Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis -podmorje.

S obzirom na Rješenje Upravnog odjela za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije u Splitsko-dalmatinskoj županiji (KLASA: UP/I 351-04/21-01/0059, URBROJ:2181/1-10/06-21-0004, Split, 20. travnja 2021.) o obvezi provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti na ekološku mrežu napravljena je Studija Glavne ocjene koja se provodi u okviru postupka strateške procjene, a sastavni dio je ove Strateške studije.

Područja ekološke mreže unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja uz osnovne podatke o ciljanim stanišnim tipovima i vrstama opisana su u poglavlju *10. Glavna ocjena prihvatljivosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ekološku mrežu*.

3.12.3. Bioraznolikost

Pregledom tipova staništa prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa (NKS) i Karti staništa kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016. (ožujak 2021., www.bioportal.hr) utvrđena su staništa unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja uz granicu obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Prema izvodu iz Karte kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016. zahvat je planiran na području stanišnog tipa (Slika 3.39.):

- istočnojadranski bušici (NKS D.3.4.2.)/šume (NKS E),
- površine stjenovitih obala pod halofitima (NKS F.4.1.)

Prema Karti kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016. (Slika 3.39.) uz granicu obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalaze se sljedeća staništa (navedena staništa su dalje u tekstu i opisana prema Četvrtoj revidiranoj verziji NKS-a):

- vinograđi (NKS I.5.3.)/maslinici (NKS I.5.2.)/zapoštene poljoprivredne površine (NKS I.1.8.),
- istočnojadranski bušici (NKS D.3.4.2.),
- površine stjenovitih obala pod halofitima (NKS F.4.1.)

Slika 3.39. Karta nešumskih staništa s naznačenim obuhvatom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja
(www.bioportal.hr)

Radi utvrđivanja šumskog staništa u okviru stanišnog tipa istočnojadranski bušici (NKS D.3.4.2.)/šume (NKS E) koji se nalaze unutar područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja analizirana je i Karta staništa Republike Hrvatske 2004. (svibanj 2021., [www. bioportal.hr](http://www.bioportal.hr)). Prema Karti staništa Republike Hrvatske 2004, UPU PZ Parja i UPU Luke Parja planiran je na području sljedećih staništa (Slika 3.40.):

- stenomediteranske čiste vazdazelene šume i makija crnike (NKS E.8.2.),
- stjenovita morska obala/biocenoza gornjih stijena mediolitorala/biocenoza donjih stijena mediolitorala (NKS F.4./G.2.4.1./G.2.4.2.),
- infralitoralna čvrsta dna i stijene (NKS G.3.6.),
- naselja posidonije (NKS G.3.5.).

Slika 3.40. Karta staništa Republike Hrvatske 2004 s naznačenim obuhvatom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja
(www.bioportal.hr)

Segmenti staništa unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja spadaju u ugrožena i rijetka staništa prema Prilogu II Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14) (vidi Tablicu 4.5.). Radi se o stanišnim tipovima NKS E.8.2. stenomediteranske čiste vazdazelene šume i makija crnike te NKS G.3.4. Infralitoralno kamenje i šljunci, G.3.5. Naselja posidonije, G.4.2. Cirkalitoralni pijesci i G.2.4. Mediolitoralno čvrsto dno i stijene.

3.12.4. Zaključak

Terenskim obilaskom užeg i šireg obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja zatećeno je područje kojeg karakteriziraju bušici (NKS D.3.4.), a potom bušici u kombinaciji s mješovitom, rjeđe čistom vazdazelenom šumom i makijom crnike ili oštike (NKS D.3.4./E.8.1.). Među bušicima posebno se ističe zapadno meditersnaski bušici ružmarina (red Rosmarinetalia Br.-Bl. 1931) u sklopu stenomediteranske vegetacije zone mediteransko-litoralnog pojasa (Slika 3.41. i Slika 3.42.).

Slika 3.41. Bušici unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.42. Zapadno mediteranski bušici ružmarina

U većem dijelu područja **unutar obuhvata zahvata** zatećeno je područje kojeg karakterizira **degradirano i fragmentirano šumsko stanište** zajednica koje se razvijaju kao posljednji stadiji degradacije vazdazelenih šuma crnike (Slika 3.43. i Slika 3.44.).

Slika 3.43. Napuštene interne prometnice unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.44. Napuštene interne prometnice unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Navedeno stanje, tj. prevlast grmolike vegetacije u različitim degradacijskim stadijima, prvenstveno je posljedica **visokog stupnja fragmentacije staništa** (**narušene interne prometnice** ukupne duljine cca 1.100 m te napušteni vojni objekti (Slika 3.45., Slika 3.46., Slika 3.47. i Slika 3.48).

Slika 3.45. Napuštene interne prometnice unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.46. Napuštene interne prometnice unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.47. Napušteni objekt unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.48. Napušteni objekt unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Duljina morske obale unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja je cca 630 m, većim dijelom sa prirodnim nepristupačnim obalnim pojasom gornjih stijena mediolitorala i donjih stijena mediolitorala (Slika 3.49.). Na zapadnom dijelu obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja je postojeći prokop Parja (Slika 3.50.), dok se na istočnom nalazi greben Karobeg (Slika 3.51.).

Slika 3.49. Nepristupačni obalni pojasom

Slika 3.50. Prokop Parja, unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.51. Greben Karobeg

Neposredno uz obalu nalaze se naselja Posidonije na dubinama do 30 m (3.51.). Naselja posidonije imaju važnu ekološku i ekonomsku ulogu u morskom ekosistemu, stabiliziraju morsko dno, ublažavaju valove i zadržavaju čestice sedimenta. Služe kao indikator kvalitete vode, te fiksiraju i pohranjuju ugljik (Pergent i sur., 2012).

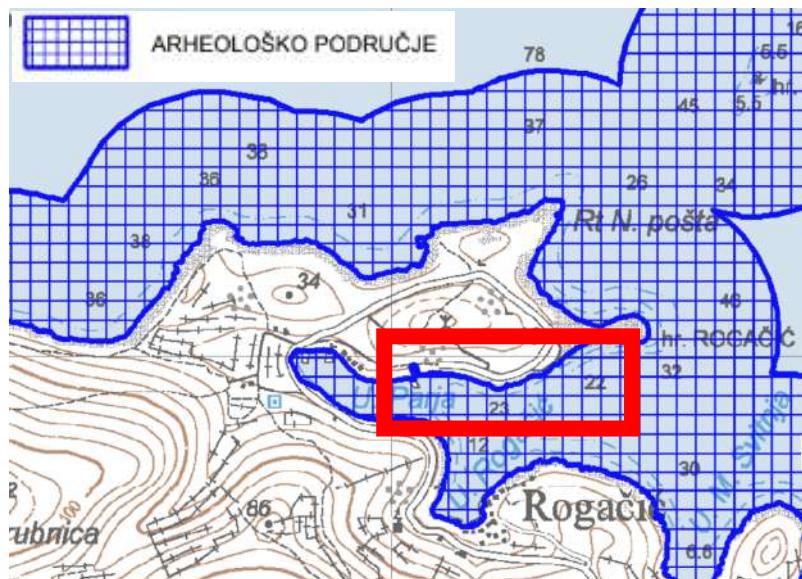
Slika 3.51. Naselje Posidonije južno od grebena Karobeg

3.13. KULTURNO – POVIJESNA BAŠTINA

Na području Grada Visa nalazi se oko 230 arheoloških i 37 hidroarheoloških nalaza koji su preventivno zaštićeni. Najviše nalaze datira iz rimskog doba.

Dok je lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja u Prostornom planu uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17, 6/17 – pročišćeni tekst) označena kao arheološko područje.

Morski dio obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalazi se unutar podmorske arheološke zone akvatorija otoka Visa, Biševa, Brusnika i Sveca, koja je zaštićena kao kulturno dobro pod registarskim brojem Z-6496.

Slika 3.52. Izvod iz kartografskog prikaza 3.1. Područje posebnih uvjeta korištenja (prirodna i graditeljska baština) Prostorni plan uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17, 6/17 – pročišćeni tekst) s prikazom lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (crvena oznaka)

S obzirom da je lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja u Prostornom planu uređenja Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17, 6/17 – pročišćeni tekst) označena kao arheološko područje, u periodu od 31.7. do 02.8.2019. godine napravljeno je podvodni arheološki pregled terena, a rezultati su navedeni u poglavljiju 3.13.1. Podvodni arheološki pregled.

3.13.1. Podvodni arheološki pregled

U periodu od 31.7.2019. do 02.8. 2019. provedeni su arheološki pregledi terena temeljem kojih je sastavljen Izvještaj o podvodnom arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (Katunarić Kirjakov, 2019.). Na lokaciji do sada nije bilo sistematskih arheoloških ni podvodnih iskapanja. Pregledom kopnenog dijela terena utvrđeno je da je u njoj izgrađen antički gospodarski kompleks tkz. vila rustika ili maritima. U dnu same uvale u plitkom moru zamiočećeni su ostaci zidova, i u danas morsko dno, uglavljen dolij (Slika 3.53.)

Slika 3.53. Uvala Parja na sjevernoj obali Visa s položajem dolja, preuzeto i Čargo, Iz grada isplovi ovog, Isa maritima, Split 2018., str.48, sl.32 (Izvještaj o podvodnom arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja)

Pored dvije susjedne uvale zapadno od Parja-Rogačić, točnije pored zapadne punte uvale Svitana sedamdesetih godina 20.st. istraživan je netaknut antički brodolom iz 2. na 1. st.pr.Kr.

S vanjske strane otoka, a zapadno od uvale na poziciji pored Punte od Covika 2016.g. voditeljica istraživanja i *Nautica diving center* registrirali su na morskom dnu rastresit teret kasnoantičkih amfora.

Podvodni arheološki pregled terena obuhvatio je pregled cijele uvale vizualno, koristeći se autonomnom ronilačkom opremom. Uvala je podijeljena u 3 sektora. Sektor 1 obuhvaća područje građevinskog zahvata do 35 m dubine. Sektor 2 je zapadni plići dio uvale gdje je arheolog Čargo zabilježio postojanje dijelova antičkih zidova i dolja. Sektor 3 obuhvaća južni dio uvale (Slika 3.54.)

Slika 3.54. Podjela uvale Parja–Rogačić na sektore tijekom podvodnog arheološkog pregleda

Sektor 1

Sektor 1 obuhvaća šire područje od planiranog obuhvata buduće luke. Preronjeno je detaljno cijelo područje do dubine od 35 metara. Na toj dubini zamijećena su dva veća dijela rimskih republikanskih amfora: dio vrata s grlom bez oboda te dio trbuha amfore (Slika 3.55.). Drugih nalaza nije bilo. **Mjesto pronalaska ulomaka izvan je obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.**

Slika 3.55.. Fotodokumentacija tijekom podvodnog arheološkog pregleda

70 metara zapadno od prokopa Parja na dubini od 5 metara na mjestu gdje kameni dno prelazi u pijesak prekriven posejdonskom nalazi se manja hrpa neobrađenog kamenja promjera cca 2x2 metra i visine od 30ak centimetara na kojoj se mogu zamijetiti keramički ulomci bez jasnih dijagnostičkih odlika (Slika 3.56. i Slika 3.57.). Mjesto pronalaska hrpe kamenja nalazi se unutar obuhvata i označeno je na tlocrtu idejnog rješenja.

Hrpa kamenja mogla bi biti manji odbačeni balast kamenja s broda (Slika 3.58. i Slika 3.59.).

Slika 3.56. Fotodokumentacija tijekom podvodnog arheološkog pregleda

Slika 3.57. Fotodokumentacija tijekom podvodnog arheološkog pregleda

Slika 3.58. Fotodokumentacija tijekom podvodnog arheološkog pregleda

Slika 3.59. Fotodokumentacija tijekom podvodnog arheološkog pregleda

Sektor 2

Dno sektora 2 uglavnom je prekriveno pijeskom i manjima kamenjem. Na dnu se vrlo rijetko primjećuju ulomci keramike (Slika 3.60.).

Slika 3.61. Fotodokumentacija tijekom podvodnog arheološkog pregleda

Ostaci zidova i dolija pod morem nisu zamijećeni. Moguće je da su morske struje preko njih nanijele sloj pijeska i kamenja pa su u trenutku terenskog pregleda bili neprepoznatljivi ili prekrivene morskim sedimentom.

Sektor 3

Prilikom ovog terenskog pregleda nisu zamijećeni artefakti na morskom dnu.

3.13.2. Zaključak

Uvala Parja i Rogačić su služile kao sigurna sidrišta kroz sve vjekove te za potrebe antičkog gospodarskog objekta na obradivom polju uvale Parja, što objašnjava prisustvo sporadičnih arheoloških nalaza na morskom dnu.

S obzirom da se morski sediment pomicanje s morskim strujanjima te s obzirom na nasade posejdonije koja smanjuje vidljivost, preporuka je da se prilikom gradnje pripazi na pojavu mogućih novih, do sada, nezamijećenih artefakta.

3.14. INFRASTRUKTURA

Obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja opremljen je osnovnom komunalnom infrastrukturom (promet i elektroopskrba).

Promet unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU luke Parja

Za pristup obuhvatu UPU PZ Parja i UPU luke Parja koristi se lokalna cesta L-67210 (slika 3.62.).

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja zatečena je postojeća prometna mreža (neasfaltirana) koja je služila kao pristup postojećim ukopanim vojnim građevinama bivše JNA koje više nisu u uporabi (slika 3.63.).

Slika 3.62. Lokalna cesta L-67210

Slika 3.63. Zatečena prometna infrastruktura na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.64. Prikaz prometne infrastrukture na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Elektroopskrba

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nije provedena naponska mreža. Južno od UPU PZ Parja i UPU Luke Parja uz postojeću lokalnu cestu (L-67210) locirana je naponska mreža 10 kV sa nadzemnim (kabelskim) vodovima (Slika 3.66.).

Prema Prostornom planu uređenja Grada Visa unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja planiran je energetski (podzemni) kabel napomske mreže 20 kV, a za interpolaciju novih trafostanica u postojeću električnu mrežu potrebno je izgraditi priključne vodove 10(20) kV.

Elektroničke komunikacije

Telefonska mreža na području grada Visa kapacitetom zadovoljava potrebe postojećih naselja. Radio relejna postaja i bazna radijska postaja nalaze se u naselju Vis, a TV odašiljač je u blizini naselja Vis.

Područje obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nema nikakvu planski organiziranu telekomunikacijsku infrastrukturu dok se izvan obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na vrhu Nova Pošta nalazi antenski stup elektroničke komunikacijske opreme i bazna postaja (Slika 3.67).

Slika 3.66. Naponska mreža 10 kV s nadzemnim (kabelskim) vodovima uz samu granicu obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Slika 3.67. Antenski stup elektroničke komunikacijske opreme i bazna postaja na poluotoku Parja (vrh Nova Pošta)

Vodoopskrba

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nije izgrađena vodovodni sustav.

Odvodnja otpadnih i oborinskih voda

Kanalizacija unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nije izgrađena. Urbanizacijom razmatranog područja, dobiti će se u konačnosti kompletna komunalna opremljenost obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Opskrba plinom

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i Grada Visa kao ni na području Otoka Visa ne postoji sustav opskrbe plinom.

3.15. OTPAD

Na području Grada Visa komunalne djelatnosti obavlja Gradina Vis d.o.o., trgovačko društvo za obavljanje komunalne djelatnosti i pružanje usluga u nautičkom turizmu čije je sjedište u Visu. Prikupljeni komunalni otpad se odlaže na službeno neuređenom odlagalištu Wellington koje se nalazi na području grada Visa.

Organiziranim sakupljanjem otpada obuhvaćeno je oko 99% stanovništva Grada Visa

Tijekom turističke sezone odvoz otpada odvija se svakodnevno dva puta na dan za otok Vis, a za druga naselja se odvija dva puta tjedno. Sustav prikupljanja otpada odvija se u plastičnim posudama i kontejnerima. Svaki korisnik ima pravo na jedan odvoz glomaznog otpada godišnje bez naknade. Otpad koji je nastao na javnim prometnim površinama se skuplja svakodnevno uz pomoć malih kanti male zapremnine. Uz to, u gradu Visu je organizirano prikupljanje glomaznog opada i tehnološkog otpada koji se prikupljaju posebnim vozilima.

Lokacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja prema Planu gospodarenja otpadom Grada Visa za razdoblje od 2017.-2022. godine nalazi se unutar III Zone plaćanja komunalne naknade, a osim po zonama otpad se razvrstava i prema tipu otpada:

- Komunalni otpad - količine miješanog komunalnog otpada predstavljaju zbroj količina otpada koji proizvede stanovništvo i otpada koji nastaje od pravnih subjekata.
- Proizvodni otpad - Na području Grada Visa nastaju različite vrste proizvodnog otpada za koji su odgovorni proizvođači/posjednici otpada.
- Opasni otpad - Opasni otpad nastaje u raznim gospodarskim subjektima, koji sukladno propisima gospodarenja otpadom zbrinjavaju nastali otpad na propisan način.
- Posebne kategorije otpada- biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.
- Biootpad - sakuplja i odlaže sa miješanim komunalnim otpadom.
- Otpadni tekstil i obuća - prikupljanje tekstila i obuće putem 4 spremnika za tekstil koji su smješteni u sklopu zelenih otoka.
- Otpadna ambalaža - ambalaža iz gospodarskog sektora se predaje ovlaštenim sakupljačima uz propisanu dokumentaciju.
- Otpad motornih vozila - Uspostavljen je sustav prikupljanja za otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatore te otpadna vozila. Proizvođači/posjednici navedenih vrsta otpada, otpad predaju ovlaštenim sakupljačima uz propisanu dokumentaciju.
- Azbest - Na području Grada Visa uspostavljen je sustav prikupljanja otpada koji sadrži azbest. Ova vrsta otpada najčešće nastaje pri rekonstrukciji stambenih i drugih objekata te vodovodne mreže i sustava javne odvodnje.
- Elektronički uređaji i oprema - osigurano je putem ovlaštenog koncesionara (Tehnomobil d.o.o., Split).
- Otpadni brodovi i morski otpad - Udruge, ronioci uz suradnju komunalnog poduzeća organiziraju jednom godišnje akcije čišćenja plaža i podmorja (podaci o skupljenim količinama nisu evidentirani).
- Građevinski otpad - Na području Grada Visa nije uspostavljen sustav prikupljanja građevnog otpada. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja odlaže građevni otpad dužna je plaćati naknadu za odlaganje građevnog otpada. U nacionalnom je interesu da građevinski otpad ne završi na divljim deponijama, nego da se kontrolirano odlaže i u potpunosti reciklira kako bi se ponovo iskoristio za građevinski materijal.

- Otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda - Na području Grada Visa nalazi se mehanički pročistač otpadnih voda. Primarna obrada otpadnih voda u mehaničkom pročistaču odvija se pomoću grube rešetke na kojoj se zaustavlja krupni otpad, a zatim se obrada otpadne vode provodi u kompaktnom uređaju koji se sastoji od fine rešetke i taložnice. Prikupljene otpadne vode nakon mehaničkog se pročišćavanja slobodno ispuštaju u otvoreno more na dva mesta. U planu je dogradnja sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustom.

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, nalazi se prirodna i neuređena plaža bez uspostavljene kontrole upravljanja na kojoj je detektirana manja količina naplavljenog otpada iz grupe umjetni polimerni materijali – plastika, a od kategorija otpada najzastupljeniji su dijelovi ambalaže od hrane i pića te higijenski pribor.

Glavni izvor otpada su uzobalne aktivnosti (turizam i rekreacija) i **aktivnosti na moru** (plovidba, ribolov, marikultura).

Slika 3.68. Manja količina otpada na obalnom području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

3.16. STANOVNIŠTVO

Podatci demografske statistike i rezultati istraživanja pokazuju da je na otoku Visu riječ o snažnoj populacijskoj regresiji. Uzimajući u obzir relativnu izoliranost otoka od kopna, otok Vis je do 1953. godine brojao 7.890 stanovnika, što je duplo više nego danas (3.460). Prema Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. (dsz.hr) Grad Vis broji 1934 stanovnika u 784 kućanstva.

Dobna struktura Grada Visa pokazuje da je stanovništvo uvedeno u proces starenja s indeksom starenja 203,3. Ovaj broj predstavlja postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0-19 godina. Indeks veći od 40% kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

Na lokaciji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja odnosno unutar naselja Rogačić broj stanovnika prema podacima Državnog zavoda za statistiku 2011. godine iznosio je 12.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku odnosno u njihovom priopćenju Prirodno kretanje stanovništva republike hrvatske u 2019. (srpanj 2020.) procjenjuje se negativan prirodni prirast stanovništva Grada Visa u 2019. godini (- 19), ali uz negativan prirodni prirast zabilježeno je znatnija imigracija na otok (80 stanovnika) u odnosu na zabilježenih 40 emigracija, prema dostupnim podacima u 2019. godini.

4. POSTOJEĆI OKOLIŠNI PROBLEMI I MOGUĆI RAZVOJ OKOLIŠA BEZ PROVEDBE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA

Inicijalna procjena postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema se provodi s ciljem prepoznavanja stvarnog stanja okoliša na području UPU PZ Parja i UPU Luke Parja po pojedinim sastavnicama. Inicijalna procjena se provodi da bi se definirali glavni pritisci i problemi te kako bi se odredio fokus strateške studije i pristup procjeni mogućih utjecaja na okoliš.

Analiza mogućeg razvoja okoliša bez provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja temelji se na ustanovljenim trendovima razvoja stanja sastavnica tijekom dužeg vremenskog perioda, te na pretpostavkama da, iako na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja trenutno nema kontinuiranih ljudskih aktivnosti, promjene u okolišu su neizbjegljive uslijed prirodnih procesa i klimatskih promjena.

Tablica 4.1. Pregled mogućeg razvoja pojedinih sastavnica okoliša bez provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke

Sastavnice okoliša	Postojeći okolišni problem	Mogući razvoj okoliša bez provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja
Pedološke značajke i poljoprivredne površine	<p>Uzimajući u obzir značajke tla, klimatske prilike i reljef na širem području obuhvata, tijekom ljetnih mjeseci, izuzetno je izražen nedostatak vode u tlu što znatno ograničava mogućnost intenzivnijeg korištenja poljoprivrednog zemljišta.</p> <p>Obradive poljoprivredne površine ne nalaze se unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.</p> <p>Poljoprivredne terasirane površine zabilježene su izvan obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na udaljenosti cca 1km.</p> <p>Napuštanje tradicionalne poljoprivrede na terasiranim površinama (današnje obrađene površine na otoku Visu zauzimaju oko 22 ha, dok zapuštene zauzimaju oko 3000 ha).</p>	Izostali bi potencijalni pozitivni učinci na revitalizaciju poljoprivrednih površina u službi turizma što će se u konačnici odraziti negativno na korištenje tla u svrhu poljoprivredne proizvodnje, što je u tradiciji ovog kraja.
Šumarstvo	<p>Vegetacija unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nema posebne gospodarske vrijednosti već daje poseban izgled krajoliku.</p> <p>Povećan rizik od požara.</p>	<p>Budući se UPU PZ Parja i UPU Luke Parja realizira na 5,47 ha državne šume (Gospodarska jedinica Vis) obraslog sukcesivnom makijom, dugoročno gledano, na prostoru bi se razvila šuma hrasta crnike.</p> <p>Na lokaciji ne dostaje infrastruktura za zaštitu šuma od požara.</p>
Lovstvo	Divljač nema veće gospodarsko značenje osim u rekreativne svrhe koje mogu biti u funkciji turizma.	Provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja neće utjecati na povećanje i/ili smanjenje gospodarskog značenja divljači .

Klima i klimatske promjene	<p>Uzimajući u obzir simulacije klime regionalnim klimatskim modelom RegCM kojim su izračunate promjene za buduću klimu u dva razdoblja: 2011. – 2040. godine i 2041. – 2070. godine za lokaciju UPU PZ Parja i UPU Luke Parja očekuje se porast razine mora koji bi mogao ozbiljno ugroziti turizam.</p> <p>Također, u obalnom dijelu moguća je promjena u geografskoj rasprostranjenosti pojedinih organizama, npr. termofilne vrste riba i meduza, toksična cvjetanja morskog fitoplanktona, širenje bakterija i termofilnih vrsta tropskih algi preko balastnih voda.</p>	<p>Klimatske promjene nastaviti će se odvijati kako je opisano u poglavlju postojećeg stanja okoliša za navedenu sastavnici.</p>
Krajobraz	Napuštanje tradicionalnih poljoprivrednih i ribarskih djelatnosti znatno utječe na vrijednosti krajobraza.	Ugrožavanje prirodnog obalnog krajobraza neplanskom litoralizacijom.
Kvaliteta zraka	<p>Nisu prisutni izvori onečišćenja.</p> <p>Na kvalitetu zraka najviše utječu emisije iz vozila koja je na području poluotoka Parja izrazito niska.</p>	Bez provedbe planiranih aktivnosti kvaliteta zraka na lokaciji bi ostala na sadašnjoj razini .
Hidrološke značajke	Obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja smješten je u zoni podzemnih voda JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS te u zoni priobalnog vodnog tijela 0422-Vis.	Stanje podzemnih voda i priobalnog vodnog tijela ostalo bi isto kako je opisano u poglavlju postojećeg stanja okoliša za navedenu sastavnici.
Zaštićena područja, ekološka mreža i bioraznolikost	<p>Unutar i izvan obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja kopneno stanište E.8.2. - Stenomediteranske čiste vazdazelene šume i makija crnike fragmentirano je prvenstveno zbog visokog stupnja izgradnje prometnica te korištenja vojnih objekata koji su na tom području izgrađeni.</p> <p>U većem dijelu područja unutar i izvan obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja zatećeno je područje kojeg karakterizira smanjena kvaliteta kopnenih staništa.</p> <p>U uvali Parja odnosno unutar kao i njenom širem području nalaze se naselja posidonije.</p> <p>Bioraznolikost područja ugrožena saидrenjem na divlje odnosno bez organiziranog privežišta Naselja posidonije su najvažniji priobalni ekosustav te rastu u područjima gdje je pritisak ljudskih aktivnosti izrazito velik. Sidrenje plovila u naseljima posidonije znatno oštećeće mrežu položenih stabljika, koja tada postaje podložna razaranju valova.</p>	Bioekološke značajke područja ostale bi iste kako je opisano u poglavlju postojećeg stanja okoliša za navedenu sastavnici, s tim da bi negativni utjecaji nautičkog turizma u porastu, bez organiziranog privežišta, s vremenom postajali značajniji na pridnene morske zajednice.
Kulturno – povjesna baština		Sporadični arheološki nalazi odnosno ostatci zidova i dolija ostati će nezamijećeni.

	<p>Unutar i izvan obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja prisutni su sporadični arheološki nalazi na morskom dnu.</p>	<p>Morske struje će preko zidova i dolija i dalje nanositi sloj pjeska i kamenja.</p>
Infrastrukturni sustavi	<ul style="list-style-type: none"> • promet <p>Lokacija trajektne luke smještena je u centru grada Visa što predstavlja dodatni problem u cestovnom prometovanju gradom kao i nedostatak parkirališta. U gradu Visu postoje dva parkirališna prostora koja u korištenje daje Gradski parking Vis.</p> <p>Parking na rivi ili u ulici Ravnice matice hrvatske naplaćuje se po satu ili po danu, a parking 'Vinogradar' je potpuno besplatan za sve korisnike.</p> <p>Lokacija u Gradu Visu na kojoj se nalazi viško trajektno pristanište, jedan je od najatraktivnijih dijelova grada Visa te se u tom dijelu stvaraju dodatne gužve u prometu, jednako cestovnom i pješačkom posebice u vrijeme ukrcanja i iskrcaja putnika.</p> <p>Problemi trajektne luke očituju se u nedostatku lučkih kopnenih površina. Sav promet koji je povećan u ljetnom periodu, usmjeren je prema trajektnoj luci što predstavlja problem u cestovnom i pomorskom prometnom sustavu. Gužva onemoguće jednostavan ukrcaj i iskrcaj putnika iz trajekta ili katamarana, otežava pješački promet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektroopskrba <p>Grad Vis je u velikoj udaljenosti od energetske mreže Hrvatske, što uvjetuje velikim troškovima i odlaganjima investicija u elektroenergetski sustav grada Visa iako je Vis dio cjelokupne mreže elektroopskrbe Hrvatske. Napajanje električnom energijom otoka Visa vrši se iz transformatorske stanice Stari Grad na otoku Hvaru preko kabelske veze duljine 49 km. Vizu čine dva pomorska kabela 35 kV, koji su elektroenergetskim sustavom Republike Hrvatske povezani dalekovodom 110 kV Stari Grad.</p> <p>Na području grada Visa još nisu u potpunosti realizirani resursi nekonvencionalnih izvora energije (sunce, vjetar i bioenergija). Na lokaciji u svrhu korištenja sunčeve energije planira se izgradnja sunčane elektrane, odnosno pogona za korištenje energije sunca „Vis (Grževa Glavica).</p> <ul style="list-style-type: none"> • vodoopskrba <p>Kapaciteti vode kritični su tokom ljetnog perioda zbog suše i malo padalina.</p> <p>Naseljena mjesta otoka Visa priključena su na vodovod koji se vodom opskrbljuje na crpilištu "Korita". U vrijeme ljetnih suša na vodovod se priključuje i kaptirani izvor "Pizdica". Osim izvora Pizdica i crpilišta Korita, te nekoliko manjih izvora, na otoku nema značajnijih koncentriranih izviranja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • promet <p>Neće doći do razvoja pomorskog prometnog sustava koji je značajan u razvoju otočkog gospodarstva, posebno jer zemljopisni i geoprometni položaj upućuje na pomorsku orientaciju.</p> <p>Nastavit će se stvaranje gužvi u centru Grada Visa s obzirom da je lokacija trajektne luke smještena u centru grada Visa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektroopskrba <p>Nizak stupanj korištenja obnovljivih izvora energije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vodoopskrba <p>Kapaciteti vode kritični su tokom ljetnog perioda zbog suše i malo padalina.</p> <p>Prema dostupnim podacima do sada nije zabilježena značajna redukcija pitke vode.</p> <ul style="list-style-type: none"> • odvodnja <p>Stvaranje mogućnosti spajanja svog stanovništva na kanalizacijsku mrežu.</p>

	<p>podzemnih voda. Izražena su sezonska kolebanja razina podzemne vode, s minimumima u kolovozu – rujnu i maksimumima u siječnju. Vodonosnik se obnavlja već nakon rujna, a maksimalno je napajanje u prosincu i siječnju kada su i najobilnije oborine. Zbog povećanih potreba za vodom Vis je redovito suočen s ljetnim redukcijama. Tada je smanjeno napajanje vodonosnika, a potrebe za vodom su višestruko povećane zbog turizma i poljoprivrede.</p> <p>Vodoopskrbu karakteriziraju znatni gubitci vode te preveliko opterećenje na vodovodne cijevi koje zahtijevaju modernizaciju zbog velikog povećanja broja stanovnika (privremeno) u razdoblju turističke sezone.</p> <ul style="list-style-type: none"> • odvodnja <p>Potrebno je modernizirati postojeći sustav pročišćavanja otpadnih voda na bazi biološkog pročišćavanja. Obavezno je pratiti kvalitetu mora na područjima ispuštanja otpada u more. Stvaranje mogućnosti spajanja svog stanovništva na kanalizacijsku mrežu. Za poboljšanje lučkog djelokruga potrebno je uvesti rezervoare za prikupljanje otpadnih voda iz brodova i tretirati ih kroz kanalizacijski sustav Grada. Važno je uvesti obavezno korištenje pročišćivača u ugostiteljskim i sličnim objektima kako bi se smanjilo odlaganje otpada iz kuhinja i drugih objekata direktno u otpadnu vodu bez dodatnog stupnja pročišćavanja.</p>	
Otpad	<p>Na području Grada Visa ne postoje značajnija „divlja“ odlagališta. Postoje mala i dosta stara „divlja“ odlagališta na lokacijama: Rukavac, Milna i Stončica na kojima su odbačeni pojedinačni komadi glomaznog otpada (bijela tehnika, gume i građevinski otpad).⁴⁰</p>	<p>Sustav gospodarenja otpada je u razvoju, ali još nije dostatno uspostavljen kako bi se osiguralo njegovo cijelovito provođenje. S jedne strane, sanirana su i zatvorena sva divlja odlagališta, te su u tijeku pripreme za zatvaranje i službenih odlagališta sukladno Planu gospodarenja otpadom RH. Međutim, još uvijek se sustavno ne provodi izvojeno sakupljanje otpada, čime dolazi do oscilacija u količinama miješanog komunalnog otpada.</p> <p>Bez primjene odgovarajućih mjera, te uzimajući u obzir planirani razvoj turizma, očekuje se da će količine proizvedenog komunalnog otpada rasti.</p>
Stanovništvo	<p>Podatci demografske statistike i rezultati istraživanja pokazuju da je na otoku Visu riječ o snažnoj populacijskoj regresiji. Uzimajući u obzir relativnu izoliranost otoka od kopna, otok Vis je do 1953. godine brojao 7.890 stanovnika, što je duplo više nego danas (3.460). Prema Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. (dsz.hr) Grad Vis broji 1934 stanovnika u 784 kućanstva.</p>	<p>Bez provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izostati će razvoj pomorskog prometa koji mora ostati glavni način prijevoza na kopno i obližnje otoke.</p> <p>Pomorski promet jedan je od osnovnih preduvjeta razvoja otoka, a time i zaustavljanja daljnje depopulacije.</p>

5. OKOLIŠNE ZNAČAJKE PODRUČJA NA KOJA PROVEDBA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA MOŽE ZNAČAJNO UTJECATI

Uz Inicijalnu procjena postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema u poglavlju 4. za određivanje fokusa strateške studije i pristupa procjeni mogućih utjecaja na okoliš uzeta su u obzir i komentari, mišljenja i prijedlozi zaprimljeni od strane javnopravnih tijela tijekom postupka utvrđivanja sadržaja strateške studije (Tablica 5.1.).

Tablica 5.1. Mišljenje o sadržaju strateške studije s komentarima izrađivača strateške studije pristigla od javnopravnih tijela tijekom postupka utvrđivanja sadržaja strateške studije

Tijelo	Mišljenje	Komentar
Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: 351-01/21-01/1121, URBROJ 2181/1-10/14-21-0003, Split, 23.07.2021. godine)	Nakon izvršenog uvida u navedenu dokumentaciju, kao i mišljenje ovog tijela o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš UPU-ova, KLASA: 351-02/21-04/0009, URBROJ: 2181/1-10/07-20-002, OD 02. OŽUJKA 2021., OVO Upravno tijelo je sagledalo razloge i ciljeve donošenja predmetnih UPU-ova te smatra da je u strateškoj studiji, osim navedenog u predmetnom mišljenju, 1. potrebno posebnu pozornost posvetiti planiranju sadržaja u obalnom prostoru. Potrebno je primijeniti pristup integralnog upravljanja obalnim područjem, a sve u cilju smanjivanja pritiska na obalni prostor i očuvanje vrijednih i prepoznatljivih krajobraznih vizura obalnog područja.	Prilikom planiranja sadržaja u obalnom prostoru naglasak se stavio na prostor kao osnovu gospodarskog razvoja kako Otoka Visa, Grada Visa i same lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja; na more kao temeljno prirodno bogatstvo otoka Visa, arheologiju, ekološku mrežu te klimatske promjene čije pojavnosti, odnosno negativni učinci mogu u budućnosti značajno utjecati na gospodarski razvitak i razvoj prirodnih bogatstava otoka Visa, posebice vodnih, i umanjiti mogućnost održivog razvoja. Za potrebe izrade UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izrađena je konzervatorska podloga: Izvještaj o podvodnom arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata projekta luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić, otok Vis (Katunarić Kirjakov, 2019.), maritimna studija (Idejno maritimno rješenje luka otvorena za javni promet i Luke nautičkog turizma Parja – Rogačić, Kozina projekt d.o.o.,2021.) i Idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje poluotoka kod uvale Parja, otok Vis (Urbanistički institut Hrvatske, d.o.o.2020.), a sve u cilju smanjivanja pritiska na obalni prostor i očuvanje vrijednih i prepoznatljivih krajobraznih vizura obalnog područja kako je i propisano Prostornim planom uređenja Grada Visa ("Službeni glasnik Grada Visa", br. 1/10 i 2/17).
Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: 351-02/21-04/0009, URBROJ 2181/1-10/07-21-0002, Split, 02.03.2021. godine)	1. U strateškoj studiji je potrebno obraditi uskladenost ciljeva i programske polazišta UPU-a s Programom zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 1A/08) i Programom zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Splitsko-dalmatinskoj županiji za razdoblje 2017.-2020. godine (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 160/17) i ostalim Županijskim strategijama, planovima i programima čija provedba može utjecati na ID PPUO.	1. U Tablici 2.2. Pregled odnosa UPU PZ Parja i UPU Luke Parja s osnovnim ciljevima donesenih nacionalnih strateških, planskih i programskih dokumenata zaštite okoliša i/ili pojedine sastavnica okoliša, kao i načina na koji su ciljevi istih uzeti u obzir pri izradi UPU-a analiziran je odnos ciljeva UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sa ciljevima zaštite okoliša donesenog Programa zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 1A/08) i Programom zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Splitsko-dalmatinskoj županiji za razdoblje 2017.-2020. godine (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 160/17) kao i s ostalim nacionalnim strateškim, planskim te programskim dokumentima zaštite okoliša.

	<p>2. Potrebno je sagledati međuutjecaje sadržaja planiranih u oba UPU na sve sastavnice okoliša,</p> <p>3. Potrebno je sagledati kumulativne utjecaje planiranih sadržaja na sve sastavnice okoliša, u odnosu na postojeće i realizirane sadržaje u važećem Prostornom planu uređenja Grada Komiže i sadržaje planirane Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije (posebice one koji se odnose na komunalnu infrastrukturu, gospodarske zone, gospodarenje otpadom, zone za istraživanje mineralnih sirovina, prometne koridore, „projekte ili koridore u istraživanju“, obnovljive izvore energije i sl.)</p> <p>4. Potrebno je sagledati kumulativne utjecaje planiranih sadržaja u odnosu na realizirane sadržaje u susjednoj jedinici lokalne samouprave iz Splitsko-dalmatinske županije (Grad Komiža),</p> <p>5. Za planirane sadržaje predložiti i razmotriti varijantna rješenja, odnosno obrazložiti odabrana rješenja usvojena u UPU-ima, posebno u odnosu na sadržaje koji zbog svoje veličine i/ili obuhvatna te brojnosti mogu imati značajan utjecaj na okoliš,</p> <p>6. Posebnu pozornost treba obratiti na moguće utjecaje provedbe predmetnih UPU-a na područja ekološke mreže Republike Hrvatske, kao i zaštićena područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18 i 14/19),</p> <p>7. Uzimajući u obzir činjenicu da se obuhvat UPU-a nalazi pretežito na krškom području, potrebno je posebno razmotriti moguće utjecaje na površinske i podzemne vode te more i predvidjeti mjere očuvanja istih,</p> <p>8. U odnosu na opterećenje okoliša otpadom, potrebno je primijeniti propisane mjere iz Odluke o donošenju Plana gospodarenje otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (Narodne novine, br. 03/17), posebno u odnosu na gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom,</p> <p>9. Budući se UPU-a planiraju sadržaji čijom realizacijom mogu nastati značajne količine viška iskopa (i na kopnu i u moru), a Pravilnikom o</p>	<p>2. Na temelju ciljeva su određeni indikatori zaštite okoliša, tj. kriteriji kojima se prati postizanje ciljeva i utvrđuju međuutjecaji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na razvoj okoliša odnosno sastavnica okoliša kako je navedeno u tablici 6.2. Utvrđeni ciljevi zaštite okoliša, sastavnica i indikatora zaštite okoliša.</p> <p>Na temelju UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izdvojene su ključne značajke predviđenih aktivnosti (opisane u poglavlju 2.1.) te su u svrhu analize utjecaja grupirane s obzirom na zajedničke osobine odnosno s obzirom na planirane sadržaje (Tablica 7.1. Sadržaji/aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i ciljevi zaštite okoliša) čiji će se efekti odraziti unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ciljeve zaštite okoliša.</p> <p>3. i 4.</p> <p>U poglavlju 7.3. Procjena kumulativnih utjecaja prilikom sagledavanja kumulativnog utjecaja planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na sastavnice okoliša bitno je sagledati ostale postojeće i planirane zahvate u prostoru. Prilikom razmatranja utjecaja na sastavnice okoliša sagledan je Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13, 147/15), Prostorni plan uređenja Grada Komiže („Službeni glasnik Grada Komiže“ br. 10/06, 2/15. te Prostorni plan Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17 i 6/17-pročišćeni tekst). Prilikom razmatranja prepoznato je da kumulativan utjecaj mogu imati zahvati na području otoka Visa. Međutim, s obzirom na karakter UPU PZ Parja i UPU Luke Parja razmatrani su svi postojeći ili planirani zahvati prema podacima MINGOR-a za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje, odnosno da njihovim međudjelovanjem može doći do kumulativnog utjecaja.</p> <p>5. Iako se u planskim rješenjima UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne predviđaju varijantna rješenja planskih aktivnosti (provedbeni dokument) u poglavlju 9. Razumna alternativa Strateška studija sagledavajući moguće utjecaje, predlaže alternativna rješenja pojedinih aktivnosti kako bi se umanjio negativan značaj prepoznatih utjecaja.</p> <p>6. Utjecaj provedbe sadržaja planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na području ekološke mreže Republike Hrvatske obrađen je unutar poglavlja 11. Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu dok je na zaštićena područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode utjecaj provedbe sadržaja planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja obrađen u poglavlju 11. Glavna ocjena prihvatljivosti plana za ekološku mrežu.</p> <p>7. Hidrološke značajke (vodna tijela, vodna tijela podzemnih voda, priobalne vode) prema izvodu iz Registra Hrvatskih voda za navedenu lokaciju (Hrvatske vode, Klasifikacijska oznaka:008-02/21-02/0000111; Urudžbeni broj: 383-21-1) obrađene su poglavlju 3.10., dok je analiza</p>
--	---	---

	<p>postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova (Narodne novine, br. 79/14) određeno je da su jedinice područne (regionalne) samouprave dužne uz suglasnost jedinica lokane samouprave odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa, potrebno je razmotriti i predložiti potencijalne lokacije unutar obuhvata UPU-a,</p> <p>10. Prilikom razmatranja planiranih sadržaja, potrebno je sagledati utjecaj istih na zdravље ljudi i kvalitetu života lokalnog stanovništva (npr. utjecaj buke), posebno u odnosu na uvođenje novih sadržaja u području u kojima do tada nisu bili prisutni kao što je npr. poslovna zona i komunalna i prometna infrastruktura (cestovni i pomorski) i sl.</p>	<p>utjecaja elemenata intervencija proizašlih iz planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja detaljno obrađena u poglavlju 7.2. Analiza utjecaja.</p> <p>8. Kako je i navedeno u Odredbama za provedbu UPU PZ Parja odnosno u Odredbama za provedbu UPU Luke Parja; na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja uslugu sakupljanja komunalnog otpada provodi davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne uzrokuje štetni utjecaj na okoliš. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada. Svi korisnici javne usluge sakupljanja komunalnog otpada dužni su postupiti sukladno Zakoni o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 84/21). Građevni otpad nastao kao višak od iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova zbrinut će se putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada „Wellington“ na kojoj je jedinica lokane samouprave predvidjela plohe za takve potrebe. Višak iskopa neće se odlagati unutar obuhvata UPU-a osim kvalitetnog materijala koji je nastao iskopom (kamen, hridi i stijene), a koji se može ukoliko se ukaže potreba iskoristiti za nasipavanje unutar obuhvata UPU-a.</p> <p>9. Višak iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova zbrinut će se putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada „Wellington“ na kojoj je jedinica lokane samouprave predvidjela plohe za takve potrebe. Višak iskopa neće se odlagati unutar obuhvata UPU-a osim kvalitetnog materijala koji je nastao iskopom (kamen, hridi i stijene), a koji se može ukoliko se ukaže potreba iskoristiti za nasipavanje unutar obuhvata UPU-a.</p> <p>10. Utjecaj buke u odnosu na uvođenje novih sadržaja sagledan je u poglavlju 7. Vjerojatno značajni utjecaj na okoliš Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Parja i Urbanističkog plana uređenja luke Parja. Doći će do povećanja pomorskog i kopnenog prometa što će za posljedicu imati povećanje buke, a biti će posebno istaknuto za vrijeme turističke sezone. U fazi procjene utjecaja zahvata na okoliš potrebno je izraditi proračun emisije i imisije buke u obliku karte buke s proračunom vrijednosti u neposrednoj blizini. U Odredbama za provedbu UPU PZ Parja odnosno u Odredbama za provedbu UPU Luke Parja dopušta se maksimalna razina buke prema Zakonom utvrđenom standardu, odnosno najviše dozvoljene razine buke unutar obuhvata Plana moraju biti u skladu s Pravilnikom o najvišim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.</p>
--	---	--

<p>Hrvatske vode Klasa: 351-03/21-01/0000234, URBROJ:374-24-1-21-2, Datum:27.07.2021.g.</p>	<p>Hrvatske vode su mišljenja da pri izradi predmetnih Planova s aspekta korištenja voda kao i zaštite površinskih i podzemnih voda te priobalnog mora nema potrebe za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš. Pri izradi Planova treba poštivati propisane smjernice za njihovu izradu, a isto tako treba poštivati do sada prihvaćena rješenja za korištenje voda kao i za zaštitu površinskih i podzemnih voda te priobalnog mora prema važećem PP Splitsko-dalmatinske županije i PPU Grada Visa na koje su Hrvatske vode dale suglasnost.</p> <p>Ukoliko se pri izradi predmetnih Planova provodi procedura strateške procjene utjecaja na okoliš, Hrvatske vode su mišljenja da treba analizirati i dati sveukupnu procjenu utjecaja na okoliš naročito na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. površinske i podzemne vode te na priobalno more (prilikom realizacije te prilikom korištenja sadržaja u obuhvatu Planova) 2. planirani pomorski i cestovni promet te promet u mirovanju (parkirališta, sidrišta i sl.) 3. ostali planirani sadržaji na kopnenom dijelu obuhvata Planova te u pripadajućim morskim akvatorijima, 4. rješenje vodoopskrbe sa potrebnim količinama vode za ljudsku potrošnju i tehnološke potrebe za planirane sadržaje te mogućnost postojećih vodoopskrbnih kapaciteta otoka Visa za nesmetano priključenje Planovima predviđenih sadržaja, 5. rješenje prikupljanja, odvodnje, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda (sanitarne, tehnološke i oborinske) 6. rješenje deponiranja komunalnog, građevinskog (i eventualno tehnološkog) otpada 7. moguće incidentne situacije i događaji te mјere za njihovo izbjegavanje ili ublažavanje. 	<p>1. Hidrološke značajke (vodna tijela, vodna tijela podzemnih voda, priobalne vode) prema izvodu iz Registra Hrvatskih voda za navedenu lokaciju (Hrvatske vode, Klasifikacijska oznaka:008-02/21-02/000011; Urudžbeni broj: 383-21-1) obrađene su poglavljju 3.10., dok je analiza utjecaja elemenata intervencija proizašlih iz planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja detaljno obrađena u poglavljju 7.2. Analiza utjecaja.</p> <p>2. Prometni sustav otoka Visa i lokacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja obrađen je u poglavljju 3.13. Infrastruktura, dok je analiza utjecaja elemenata intervencija (planirani pomorski i cestovni promet te promet u mirovanju (parkirališta, sidrišta i sl.)) na okoliš odnosno ciljeve zaštite obrađena u poglavljju 7.2. Analiza utjecaja.</p> <p>3. Na temelju nacrta UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izdvojene su ključne značajke predviđenih aktivnosti (opisane u poglavljju 2.1.) te su u svrhu analize utjecaja grupirane s obzirom na zajedničke osobine odnosno s obzirom na planirane sadržaje (Tablica 7.1. Sadržaji/aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i ciljevi zaštite okoliša te u tablici 10.5. Prikaz mogućih negativnih utjecaja na područja ekološke mreže generirani aktivnostima predviđenim UPU PZ Parja i UPU Luke Parja) čiji će se efekti odraziti unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.</p> <p>Uz međuutjecaje planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sagledani su i kumulativni utjecaji planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na sve sastavnice okoliša, u odnosu na postojeće ili planirane zahvate na otoku Visu prema podacima MINGOR-a za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje, odnosno da njihovim međudjelovanjem može doći do kumulativnog utjecaja.</p> <p>Detaljnost procjene usmjerena je na stratešku razinu, imajući na umu da će se prije provedbe zahvata provesti procjena utjecaja zahvata na okoliš sukladno Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 03/17).</p> <p>4. Na projektnoj razini izraditi će se procjena i rješenje s potrebnim količinama vode za ljudsku potrošnju i tehnološke potrebe za planirane sadržaje u skladu s mogućnostima postojećih vodoopskrbnih kapaciteta otoka Visa za nesmetano priključenje svih sadržaja na vodu u suradnji s komunalnim poduzećem Vodovod i odvodnja Vis d.o.o.</p> <p>5. UPU PZ Parja i UPU Luke Parja predviđen je razdjelni sustav odvodnje otpadnih voda. Posebnim cjevovodima odvojeno će se prikupljati sanitarnе otpadne vode i oborinske vode. Sustav odvodnje otpadnih voda sastoji se od gravitacijskih i tlačnih cjevovoda te crpne stanice dok se odvodnja oborinskih voda rješava samo putem gravitacijskih cjevovoda.</p>
--	--	--

		<p>UPU PZ Parja i UPU Luke Parja predviđa se gradnja nove, te rekonstrukcija, obnova i zamjena postojeće kanalizacijske mreže u cilju osiguranja odvodnje cijelog područja obuhvata.</p> <p>Sanitarne otpadne vode odvode se u crpnu stanicu. Odvodnju sanitarnih otpadnih voda s cijelog područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja riješiti će se izgradnjom kanalizacijske mreže, u smjeru uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji koja se nalazi izvan obuhvata.</p> <p>Sve građevine na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja biti će priključene na mrežu odvodnje otpadnih voda. Prije izrade tehničke dokumentacije za gradnju pojedinih građevina na području obuhvata potrebno je ishoditi vodopravne uvjete u skladu s posebnim propisima i Zakonom o vodama (NN 107/95, 150/05).</p> <p>Kanalizacija sanitarnih otpadnih voda izvesti će se od poliesterskih, PVC ili sl. cijevi. Otpadne vode iz objekata ispuštati će se u kanalizacijski sustav preko priključno kontrolnih okana.</p> <p>Oborinska kanalizacija izvesti će se od poliesterskih, PVC i sl. cijevi prema hidrauličkom proračunu.</p> <p>Oborinske vode gravitacijskim cjevovodima oborinske kanalizacije odvoditi će se prema moru kao recipijentu.</p> <p>Oborinske vode s građevnih čestica, parkirališnih i prometnih površina prikupiti će se u oborinsku kanalizaciju sustavom slivnika i linjskih rešetki s ugrađenim taložnikom. Sve navedeno dio je Odredbi za provedbu UPU PZ Parja odnosno Odredbi za provedbu UPU Luke Parja.</p> <p>6. Kako je navedeno u Odredbama za provedbu UPU PZ Parja odnosno u Odredbama za provedbu UPU Luke Parja; na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja uslugu sakupljanja komunalnog otpada provodi davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne uzrokuje štetni utjecaj na okoliš. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada. Svi korisnici javne usluge sakupljanja komunalnog otpada dužni su postupiti sukladno Zakoni o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 84/21). Građevni otpad nastao kao višak od iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova zbrinut će se putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada „Wellington“ na kojoj je jedinica lokane samouprave predvidjela plohe za takve potrebe. Višak iskopa neće se odlagati unutar obuhvata UPU-a osim kvalitetnog materijala koji je nastao iskopom (kamen, hridi i stijene), a koji se može ukoliko se ukaže potreba iskoristiti za nasipavanje unutar obuhvata UPU-a.</p>
--	--	---

		<p>7. Moguće incidentne situacije unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja opisane su unutar poglavlja 7.4. Utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja gdje se navodi da glavni rizik i prijetnja proizlaze iz događaja i situacija koji mogu uzrokovati štetu morskom okolišu, što uključuje i nezgode na moru poput sudara brodova, nasukavanja, požara, eksplozije, kvara na konstrukciji, nezgode pri upravljanju brodom, itd. te rada benzinske postaje.</p>
--	--	--

ZAKLJUČAK INICIJALNE PROCJENE

Tijekom inicijalne procjene postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema prepoznate su okolišne značajke područja na koja provedba UPU PZ Parja i UPU Luke Parja može značajno utjecati te kako bi se odredio fokus strateške studije i pristup procjeni mogućih utjecaja na okoliš.

Inicijalnom procjenom zaključeno je da je u strateškoj studiji potrebno obraditi teme koje se odnose na zaštitu okolišnih sastavnica i ublažavanje pritisaka:

- sprječavanje eventualnog gubitka poljoprivrednog zemljišta i erozije tla,
- očuvanje staništa, biološke raznolikosti (flore i faune),
- zaštita od elementarnih nepogoda,
- očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora,
- očuvanje kvalitete zraka,
- očuvanje vode i mora od onečišćenja,
- kulturno – povjesna baština,
- održavanje stabilnosti elektroopskrbe,
- održivo korištenje pitke vode,
- zaštita od buke i vibracija,
- nastanak otpada,
- poboljšanje strukture ekonomski aktivnog stanovništva i životnog standarda,
- poboljšanje funkcionalne opremljenosti naselja,
- utjecaj klimatskih promjena,
- kumulativni utjecaji,
- utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja,
- prekogranični utjecaj.

6. CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA USPOSTAVLJENI PO ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I SPORAZUMA KOJI SE ODNOSE NA URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKI PLANA UREĐENJA LUKE PARJA

Ciljevi zaštite okoliša određeni za stratešku procjenu izvedeni su iz dokumenta zaštite okoliša utvrđenih kroz dokumente na međunarodnoj razini, razini Europske unije, nacionalnoj i županijskoj razini, te iz pregleda postojećeg stanja okoliša, okolišnih problema i inicijalne procjene postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema.

U Tablici 6.1. Navedeni su ciljevi zaštite okoliša uspostavljenih po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma koji se odnose na UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Tablica 6.1. Ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma koji se odnose na UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA KONVENCIJA/PROTOKOLA/SPORAZUMA	Usklađenost UPU PZ Parja i UPU Luke Parja
Protokol o strateškoj procjeni okoliša(Kijev, 2003.)	
Cilj ovog protokola je osigurati visoku razinu zaštite okoliša, uključujući i zdravlje, kroz: <ul style="list-style-type: none"> - osiguranje da se pitanja okoliša, uključujući i zdravlje, u potpunosti uzimaju u obzir u izradi planova i programa; - pridonošenje razmatranju zahtjeva okoliša, uključujući i zdravlja, u izradi politika i zakonodavstva; - uspostavljanje jasnih, transparentnih i učinkovitih postupaka za stratešku procjenu okoliša; - osiguranje sudjelovanja javnosti u strateškoj procjeni okoliša; - uključivanje na te načine zahtjeva okoliša, uključujući i zdravlje, u mjeru i instrumente čija je namjena poticati održivi razvitak. 	Usklađenost UPU PZ Parja i UPU Luke Parja
Strateška procjena provodi se sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 03/17), te Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) u kojem je uređena obveza informiranja i osiguranja sudjelovanja javnosti u postupcima strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.	
Konvencija za zaštitu morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelona, 1976, 1995) i pripadajući protokoli	
Glavni ciljevi Konvencije su: <ul style="list-style-type: none"> - procjena i kontrola onečišćenja mora, - osigurati održivo upravljanje morskim i priobalnim prirodnim resursima, - integracija brige o okolišu u planiranje društvenog i ekonomskog razvoja, - zaštita morskog okoliša i priobalja sprječavanjem ili redukcijom onečišćenja i, koliko god je to moguće, uklanjanjem uzroka onečišćenja, bez obzira nalazi li se on na moru ili kopnu, - zaštita prirodnih i kulturnih dobara, - ojačati solidarnost mediteranskih zemalja, - doprinjeti kvaliteti života. 	
UPU PZ Parja i UPU Luke Parja pozitivno doprinosi ciljevima konvencija vezanih uz biološku raznolikost i zaštitu prirode, kroz racionalno korištenje vodnog resursa i poboljšanje stanja vodnih tijela te posebno kroz specifične mjere uz staništa i vrste koje su ovisne o stanju i upravljanju vodama.	
Procjena i kontrola onečišćenja mora implementirana je kroz programe monitoringa u prijelaznim i priobalnim vodama koje su u obuhvatu UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Održivo gospodarenje morskim i priobalnim prirodnim resursima te zaštita morskog okoliša i priobalja sprječavanjem ili redukcijom onečišćenja, osigurava se kroz mjerne pročišćavanja otpadnih voda u Jadranskom vodnom području, kao i administrativnim (financijskim) mjerama kojima je cilj osigurati održivu cijenu vode.	
Briga o (vodnom) okolišu prilikom planiranja društvenog i ekonomskog razvoja integrirana je u UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. kroz mjerne o povećanju priključenosti na sustave javne odvodnje s pročišćavanjem.	

Konvencija o pristupu informacija o sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhus, 1998.)

Radi doprinosa zaštiti prava svake osobe sadašnjega i budućih naraštaja na život u okolišu pogodnom za njegovo ili njezino zdravlje i dobrobit, svaka jamči se pravo pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju o okolišu i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša.

Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992.)

Osnovni ciljevi Konvencije su:

1. Očuvanje sveukupne biološke raznolikosti;
2. Održivo korištenje prirodnih dobara, na dobrobit sadašnjih i budućih naraštaja; integriranje mjera zaštite i održivog korištenja prirode u sve relevantne sektore

UPU PZ Parja i UPU Luke Parja pozitivno doprinosi ciljevima konvencija vezanih uz biološku raznolikost i zaštitu prirode, kroz racionalno korištenje vodnog resursa i poboljšanje stanja vodnih tijela te posebno kroz specifične mjere uz staništa i vrste koje su ovisne o stanju i upravljanju vodama.

Kyoto protokol uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime(Kyoto 1997.)

Temeljni cilj Konvencije je „...postići stabilizaciju koncentracija stakleničkih plinova u atmosferi na razinu koja će spriječiti opasno antropogeno djelovanje na klimatski sustav. Ta razina treba se ostvariti u vremenskom okviru dovoljno dugom da omogući ekosustavu da se prilagodi na klimatske promjene da se ne ugrozi proizvodnja hrane te da se omogući nastavak ekonomskog razvoja na održiv način“. Cilj Kyoto Protokola je smanjenje emisije stakleničkih plinova u industrijaliziranim zemljama za oko 5,2% u odnosu na razine iz 1990-ih godina u razdoblju od 2008. do 2012. godine.

Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) (Bern, 1979.)

Glavni ciljevi Konvencije su osigurati očuvanje i zaštitu divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih prirodnih staništa (navedenih u dodacima I. i II Konvencije), povećanje suradnje između ugovornih stranaka, kao i regulirati eksploraciju tih vrsta (uključujući i migratorne vrste) navedene u Dodatku 3. U tu svrhu Konvencija nameće zakonske obveze ugovornim strankama, zaštititi više od 500 divljih biljnih vrsta i više od 1000 divljih životinjskih vrsta. UPU PZ Parja i UPU Luke Parja pozitivno doprinosi ciljevima konvencija vezanih uz biološku raznolikost i zaštitu prirode, kroz racionalno korištenje vodnog resursa i poboljšanje stanja vodnih tijela te posebno kroz specifične mjere uz staništa i vrste koje su ovisne o stanju i upravljanju vodama.

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja s kopna (Atena, 1980.), odn. izmjenama i dopunama izmijenjenog imena u Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja iz izvora i djelatnosti na kopnu

Konvencija i protokol imaju za cilj eliminaciju onečišćenja iz kopnenih izvora izlistanih u Prilogu I Protokola; zatim ograničavanje onečišćenja tvarima ili izvorima s kopna izlistanih u Prilogu II te ispuštanja moraju biti strogo podložna postupcima izdavanja odobrenja od strane nadležnih državnih tijela, vodeći računa o odredbama Priloga III Protokola.

UPU PZ Parja i UPU Luke Parja predviđaju mjere sprečavanja navedenih onečišćenja povećanjem priključenosti na sustave javne odvodnje s odgovarajućim pročišćavanjem otpadnih voda.

Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Barcelona, 2008.)

Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja ima sljedeće ciljeve:

1. Omogućavanje, putem racionalnog planiranja aktivnosti, održivog razvijanja obalnih područja osiguravanjem da su okoliš i krajobraz uzeti u obzir u suglasju s gospodarskim, socijalnim i kulturnim razvitkom;
2. Očuvanje obalnih područja na korist sadašnjih i budućih naraštaja;
3. Osiguravanje održivog korištenja prirodnih resursa, posebice u odnosu na korištenje voda;
4. Osiguravanje očuvanja cijelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije;
5. Sprječavanje i/ili smanjivanje učinaka prirodnih rizika i posebno promjene klime koji mogu biti izazvani prirodnim djelovanjem ili ljudskim djelatnostima;
6. Postizanje usklađenosti između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka javnih vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a koje utječu na korištenje obalnog područja.

Planiranjem aktivnosti na način da se spriječe onečišćenja obalnog područja, da se očuva krajobraz i geomorfologija prostora, održivo koriste prirodni resursi (posebno voda) te da se spriječe ili smanje posljedice prirodnih rizika, doprinijet će se ciljevima zaštite Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja.

Okvirna direktiva o morskoj strategiji 2008/56/EZ

Ciljevi su:

Zaštita, očuvanje, omogućavanje oporavka i obnavljanje morskih i obalnih ekosustava te održivo korištenje ekosustavnih usluga; Očuvanje zaštićenih područja u moru i ekološki značajnih područja EU NATURA 2000;

Smanjenje onečišćenja u morskom i obalnom okolišu u cilju očuvanja zdravlja ljudi, ekosustava i omogućavanja korištenja mora i obale; Uspostavljanje i ili održavanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa primjenom ekosustavnog pristupa.

Konvencija o europskim krajobrazima (Firenca, 2000.)

Konvencija ima za ciljeve promicanje zaštite krajobraza, upravljanje i planiranje te organiziranje europske suradnje o pitanjima krajobraza. Opće mjere (čl. 5.) podrazumijevaju slijedeće obaveze stranki potpisnica: a) da će krajobrazu zakonom priznati kao bitnu sastavnicu čovjekovog okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te temelj identiteta područja b) da će uspostaviti i provoditi krajobrazne politike koje imaju za cilj zaštitu krajobraza, upravljanje i planiranje, (donošenjem posebnih mjeru određenih člankom 6.) c) da će uspostaviti postupke sudjelovanja javnosti, lokalnih i regionalnih vlasti te drugih strana koje su zainteresirane za određivanje i provedbu krajobraznih politika.

Iako se mjere iz UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne odnose direktno na krajobraz, mnoge od propisanih aktivnosti imaju zaštitni karakter, odnosno indirektno pozitivno utječu na krajobraz (opća mjera iz čl.5 (d)).

Ciljevi zaštite okoliša izražavaju željeni smjer promjene stanja, te se formiraju u odnosu na lokalne posebitosti (Poglavlje 3. Postojeće stanje okoliša i procjena mogućeg razvoja okoliša bez provedbe planova) i postojećih okolišnih problema (Poglavlje 4. postojeći okolišni problemi i mogući razvoj okoliša bez provedbe Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Parja i Urbanističkog plana uređenja Luke Parja).

Ciljevi zaštite okoliša predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš. Analizom i procjenom utjecaja promatra se dali provedba UPU PZ Parja i UPU Luke Parja doprinosi postizanju odabralih ciljeva zaštite okoliša.

Tablica 6.2. Utvrđeni ciljevi zaštite okoliša, sastavnica okoliša i indikatora zaštite okoliša

Ciljevi zaštite okoliša	Podciljevi	Sastavnice i indikatori
Sprječavanje eventualnog gubitka poljoprivrednog zemljišta te šumskih površina i erozije tla	• Privođenje zapuštenog zemljišta namjeni i sprječavanje erozije	Indikator-korištenje poljoprivredne površine, zauzimanje kvalitetne šumske površine Sastavnice-tlo, krajobraz i bioraznolikost
Prilagodba klimatskim promjenama	• uređenje obalne infrastrukture	Indikatori-emisije stakleničkih plinova, evidencija obalnih građevina koje će biti pogodjene poplavama Sastavnice- klima i klimatske promjene
Očuvanje staništa, biološke raznolikosti (flore i faune)	• Očuvanje prirodnih i doprirodnih staništa • Sprječavanje širenja invazivnih vrsta	Indikator-uništavanje naselja posidonije pojavnost ugroženih i rijetkih vrsta i površina staništa Sastavnice- bioraznolikost i ekološka mreža
Zaštita od elementarnih nepogoda	• Prilagodba zahvata i projekata opasnosti od elementarnih nepogoda	Indikator-broj mjera prilagodbe klimatskim promjenama uzete u obzir pri izradi projekata Sastavnice-klima i klimatske promjene i zaštita ljudskog zdravlja
Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	• Postizanje uravnotežene zastupljenosti izgrađenih, prirodnih i doprirodnih površina	Indikator-površine pod zelenilom Sastavnice-tlo, krajobraz i bioraznolikost
Očuvanje kvalitete zraka	• Smanjenje štetnih emisija u zrak	Indikator-broj izvora onečišćenja zraka Sastavnice-zrak, klimatske promjene i zdravlje ljudi
Očuvanje vode i mora od onečišćenja	• Ograničiti ispuštanje onečišćenja	Indikatori-kakvoća mora za kupanje, ocjena stanja priobalnih voda Sastavnice-more, vode i vodna tijela, bioraznolikost i zdravlje ljudi
Kulturno – povijesna baština	• Održivo korištenje kulturne baštine	Indikatori-broj zaštićenih kulturnih dobara korištenih s određenom namjerom

		Sastavnice-kulturno povijesna baština i krajobraz
Održavanje stabilnosti elektroopskrbe	• Smanjiti zahtjeve za električnom energijom	Indikator-količina energije preuzeta iz mreže Sastavnice-infrastruktura (elektroopskrba)
Održivo korištenje pitke vode	• Smanjenje potrošnje vode iz javne mreže	Indikatori-potrošnja vode iz javne mreže Sastavnice-vode i vodna tijela, bioraznolikost i zdravlje ljudi
Zaštita od buke i vibracija	• Smanjenje buke od prometa	Indikatori-korištenje automobila i plovila Sastavnice-kulturno povijesna baština, bioraznolikost
Smanjenje količine otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje stupnja primarne selekcije • Recikliranje i uporaba otpada 	Indikatori-statistika otpada Sastavnice-more i gospodarenje otpadom

Kroz provedbu UPU PZ Parja i UPU Luke Parja potrebno je djelovati upravo na postizanje podciljeva kako bi se smanjili negativni utjecaji na okoliš.

Na temelju ciljeva su određeni i indikatori zaštite okoliša, tj. kriteriji kojima se prati postizanje ciljeva i utvrđuju utjecaji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na razvoj okoliša.

7. VJEROJATNO ZNAČAJNI UTJECAJ NA OKOLIŠ URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA I URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA LUKE PARJA

7.1. OKVIR I METODOLOGIJA ZA PROCJENU VJEROJATNO ZNAČAJNIH UTJECAJA PROVEDBE UPU PZ PARJA I UPU LUKE PARJA

Na temelju nacrtata prijedloga plana UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izdvojene su **ključne značajke predviđenih sadržaja i aktivnosti** (opisane u poglavlju 2.1. Pregled sadržaja i glavnih ciljeva izrade Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Parja i Urbanističkog plana uređenja luke Parja) te su u svrhu analize utjecaja grupirane s obzirom na zajedničke osobine odnosno s obzirom na planirane sadržaje/aktivnosti (Tablica 7.1. Sadržaji/aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i ciljevi zaštite okoliša) čiji će se efekti odraziti unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Planirani sadržaji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja testirali su se zatim naspram ciljeva zaštite okoliša određenih u poglavlju 5. Ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma koji se odnose na *Urbanistički plan uređenja Poslovne zone Parja* i *Urbanistički plan uređenja luke Parja*, te koji su navedeni u tablici 6.2. Utvrđeni ciljevi zaštite okoliša, sastavnica i indikatora zaštite okoliša.

Uz međuutjecaje planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sagledani su i kumulativni utjecaji planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na sve sastavnice okoliša, u odnosu na postojeće ili planirane zahvate na otoku Visu prema podacima MINGOR-a za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje, odnosno da njihovim međudjelovanjem može doći do kumulativnog utjecaja.

Detaljnost procjene usmjerena je na stratešku razinu, imajući na umu da će se prije provedbe zahvata, provesti procjena utjecaja zahvata na okoliš sukladno Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 03/17).

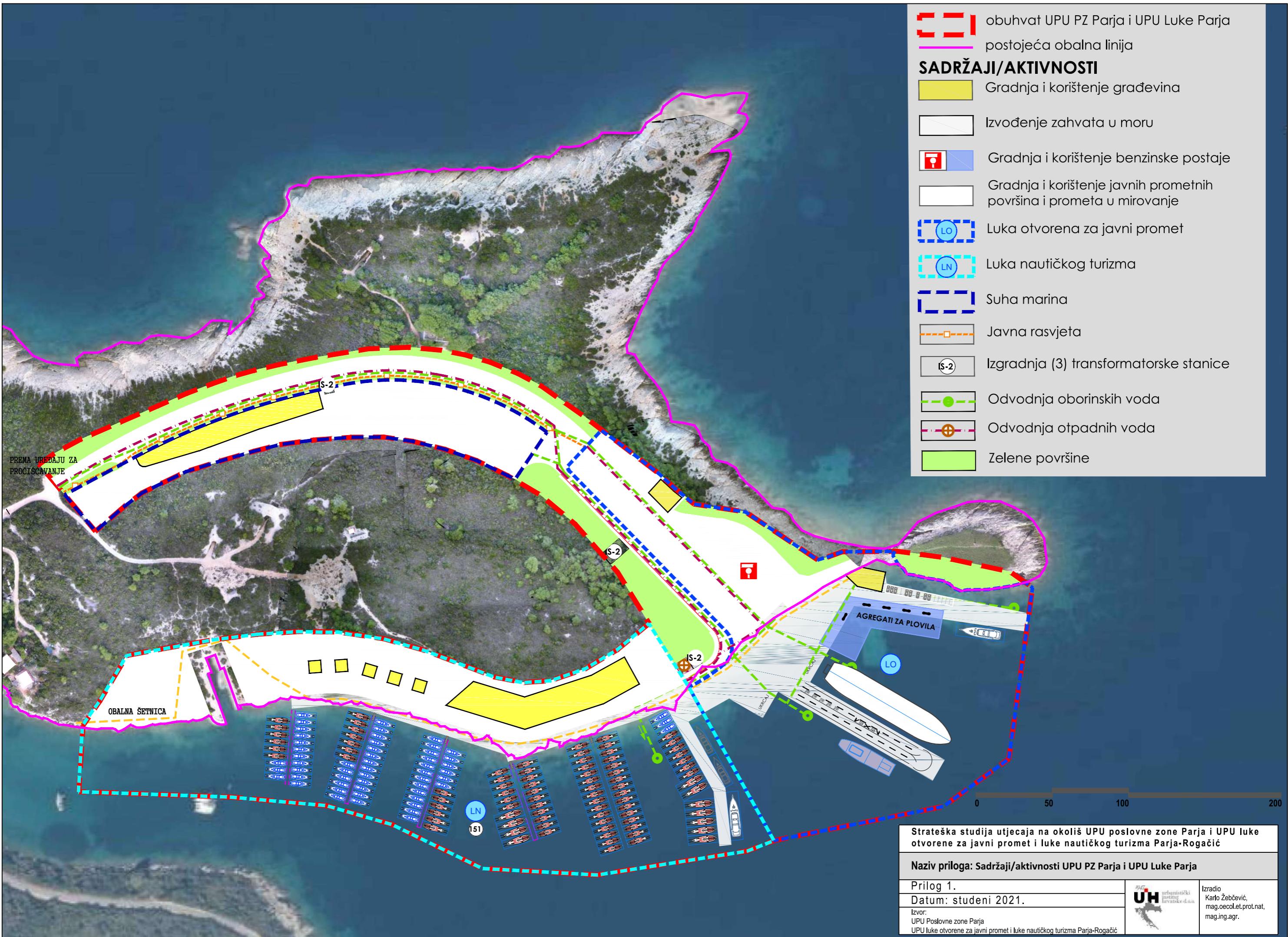
- prilog I – Popis zahvata za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja,
 - 19. *Morske luke otvorene za javni promet osobitog (međunarodnog i gospodarskog interesa za RH i morske luke posebne namjene od značaja za RH prema posebnom propisu)*
- prilog II – Popis zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.
 - 9.1. *Zahvat urbanog razvoja (sustav odvodnje, vodoopskrbe, ceste, kompleksi sportske namjene i dr.)*
 - 9.11. *Morske luke sa više od 100 vezova*
 - 9.12. *Svi zahvati koji obuhvaćaju nasipanje morske obale, produbljivanje i isušivanje morskog dna te izgradnju građevina u i na moru duljine 50 m i više*
 - 10.4. *Postrojenja za obradu otpadnih voda s pripadajućim sustavom odvodnje*
- prilog III – Popis zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš, a za koje je nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu,
 - *Drugi zahvati za koje nositelj zahvata radi međunarodnog financiranja zatraži ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš*

Sukladno članku 27. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) za navedene zahvate u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provodi se i Prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Tablica 7.1. Sadržaji/aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i ciljevi zaštite okoliša

Unutarnji utjecaji – osnovne skupine intervencija čiji će se efekti odraziti unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja		Ciljevi zaštite okoliša
1.	Gradnja i korištenje građevina u funkciji osnovne i prateće namjene unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (upravne zgrade, čekaonica, sanitarni čvor, ugostiteljski i trgovački sadržaji, servisni sadržaji, radionice, poslovni sadržaji bez turističkog smještaja i stanovanja Površina građevina: 0,49 ha	<ul style="list-style-type: none"> - Sprječavanje eventualnog gubitka poljoprivrednog i šumskog zemljišta i erozije tla - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora - Očuvanje kvalitete zraka - Očuvanje vode i mora od onečišćenja - Održavanje stabilnosti elektroopskrbe - Održivo korištenje pitke vode - Zaštita od buke i vibracija - Smanjenje količine otpada
2.	Izvođenje zahvata u moru (gradnja, nasipavanje, iskopavanje i slično) u funkciji uređenja akvatorija i gradnje pomorskih objekata (lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez) unutar obuhvata UPU Luke Parja Površina: 1,19 ha	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora - Očuvanje vode i mora od onečišćenja - Očuvanje kulturno – povijesne baštine
3.	Gradnja i korištenje benzinske postaje s agregatima za plovila Površina: 0,48 ha	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje vode i mora od onečišćenja
4.	Gradnja i korištenje javnih prometnih površina, cestovnog prometa i promet u mirovanju (parkirališta) Obuhvat: 3,77 ha	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje vode i mora od onečišćenja - Zaštita od buke i vibracija
5.	Luka otvorna za javni promet s trajektnim pristaništem i sa parkirališnim prostorom za vozila u čekanju te pristanište za brodove Hrvatske ratne mornarice (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova) Obuhvat: 4,96 ha	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora - Očuvanje vode i mora od onečišćenja - Održavanje stabilnosti elektroopskrbe - Održivo korištenje pitke vode - Zaštita od buke i vibracija
6.	Luka nautičkog turizma sa 151 vezom (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova) Obuhvat: 1,00 ha	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora - Očuvanje vode i mora od onečišćenja - Održavanje stabilnosti elektroopskrbe - Održivo korištenje pitke vode - Zaštita od buke i vibracija
5.	Suha marina u poslovnoj zoni Parja sa 57 vezova i površine platoa od 4.500 m ² sa 29 parkirnih mesta predstavlja skupinu utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva korištenje radionica (električar, bravar, plastičar, laker, mehaničar) Obuhvat: 250 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora - Očuvanje vode i mora od onečišćenja - Održavanje stabilnosti elektroopskrbe - Održivo korištenje pitke vode - Zaštita od buke i vibracija

6.	Javna rasvjete (rasvjeta zajedničkih pješačkih, kolnih površina, te ostalih otvorenih prostora)	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora - Održavanje stabilnosti elektroopskrbe
7.	Odvodnja oborinskih voda	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje vode i mora od onečišćenja
8.	Odvodnja otpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune) - Očuvanje vode i mora od onečišćenja
10.	Zelene površine Površina: 9.413 m ²	/

7.2. ANALIZA I PROCJENA UTJECAJA

Cilj analize i procjene utjecaja je prikazati međuutjecaj, kumulativni utjecaj, utjecaj klimatskih promjena, utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja i prekogranični utjecaj planiranih sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, tj. utvrditi koji će ciljevi zaštite okoliša biti najugroženiji provedbom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, te **koje su to skupine osnovnih intervencija koje su najrizičnije za okoliš**.

Zbog prirode dokumenta, odnosno procijene na strateškoj razini, neke je utjecaje teško predvidjeti, jer ovise isključivo o uvjetima provedbe pojedinačnih zahvata, koji u ovom trenutku nisu poznati, ali ih se ne može sa sigurnošću isključiti.

7.2.1. Analiza utjecaja

U poglavlju 7.2.1. *Analiza utjecaja* prikazat će se **analiza utjecaja elemenata intervencija** proizašlih iz planiranih sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na pojedine ciljeve zaštite okoliša. Utjecaji su se procjenjivali s obzirom na **očekivan nastanak utjecaja (element intervencije kao uzrok potencijalnog negativnog utjecaja)** te kroz opis utjecaja koji je uključivao:

- karakter utjecaja i put djelovanja: neizravan – neizr., izravan – izrav., nema
- vremensko trajanje/učestalost: privremen - P, trajan - T
- reverzibilnost utjecaja: ireverzibilan – IR, reverzibilan – R

1. Gradnja građevina u funkciji osnovne i prateće namjene unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (upravne zgrade, čekaonica, sanitarni čvor, ugostiteljski i trgovački sadržaji, servisni sadržaji, radionice, poslovni sadržaji bez turističkog smještaja i stanovanja

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja	
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	- Građevinski radovi unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja	Izravan, privremen i ireverzibilni utjecaji. Kako se predviđene intervencije sastoje od novih građevinskih radova poput gradnje prometnica, glavni potencijalni utjecaj koji se očekuje od prometa unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU luke Parja je fragmentacija staništa. Dodatni utjecaj može biti ometanje ptica i divljih životinja zbog osvjetljavanja tijekom izgradnje i radova.	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	- Građevinski radovi unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja	Utjecaji se očituju kroz promjenu morfologije terena i strukture prirodne obale.	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
- Očuvanje kvalitete zraka	- Građevinski radovi unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja	Izravan, privremen i ireverzibilni utjecaji. Korištenjem građevinske mehanizacije doći će do povećanih emisija PM, ugljikova monoksida, dušikovih oksida.	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja

- Zaštita od buke i vibracija	<ul style="list-style-type: none"> - Građevinski radovi unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja agregati, transformatori, kompresori, pumpe isl. 	Izravan, privremen i reverzibilan utjecaj. Buka, vibracija i promet moglo bi utjecati na udaljavanje jedinki faune u mirnija područja tijekom građevinski radovi unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
- Nastanak otpada	<ul style="list-style-type: none"> - Građevinski otpad zemlje i kamena od iskopa - Ostale vrste građevinskog kamena 	Izravan, privremen i reverzibilni utjecaj. Građevni otpad nastao kao višak od iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova zbrinut će se putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada "Wellington" na kojoj je jedinica lokane samouprave predviđela plohe za takve potrebe. Višak iskopa neće se odlagati unutar obuhvata UPU-a osim kvalitetnog materijala koji je nastao iskopom (kamen, hridi i stijene), a koji se može ukoliko se ukaže potreba iskoristiti za nasipavanje unutar obuhvata UPU-a.	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja

2. Izvođenje zahvata u moru (gradnja, nasipavanje, iskopavanje i slično) u funkciji uređenja akvatorija i gradnje pomorskih objekata (lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez) unutar UPU Luke Parja

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	<ul style="list-style-type: none"> - Nasipavanje obale - Gradnja lukobrana i pontona, zaštitne obale, obale za privez 	<p>Utjecaji su izravni, trajni i ireverzibilni.</p> <p>Trajna prenamjena stanišnih tipova očituje se kroz prenamjenu, iskopavanje materijala.</p> <p>Ometanje vrsta kao posljedica inženjerskih radova u akvatoriju (buka, zamućivanje vode, sedimentacija...) Tijekom građevinskih radova, određeni gubitak biološke raznolikosti u lukama može nastati radi isušivanja tla i/ ili iskopavanja.</p>
		UPU Luke Parja
- Prilagodba klimatskim promjenama	<ul style="list-style-type: none"> - Nasipavanje obale - Gradnja lukobrana i pontona, zaštitne obale, obale za privez 	<p>Utjecaji su izravni, trajni i ireverzibilni.</p> <p>Pozitivan utjecaj koji se očituje kao zaštita od elementarnih nepogoda (vjetro, podizanja razine mora).</p>
		UPU Luke Parja
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	<ul style="list-style-type: none"> - Nasipavanje obale - Gradnja lukobrana i pontona, zaštitne obale, obale za privez 	<p>Izravan, privremen i ireverzibilni utjecaji.</p> <p>Utjecaji se očituju kroz promjenu morfologije terena i strukture prirodne obale.</p>
		UPU Luke Parja
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nasipavanje obale 	Izravan, privremen i ireverzibilni utjecaji.

	<ul style="list-style-type: none"> - Gradnja lukobrana i pontona, zaštitne obale, obale za privez 	<p>Očituje se kao zamućenje mora i sedminetacija materijala.</p> <p style="text-align: right;">UPU Luke Parja</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje kulturno povjesne baštine 	<ul style="list-style-type: none"> - Nasipavanje obale - Gradnja lukobrana i pontona, zaštitne obale, obale za privez 	<p>Izravan, privremen i reverzibilni utjecaji.</p> <p>Utjecaji se mogu pojaviti u fazi izgradnje infrastrukture, osobito na arheološka nalazišta, što je potrebno pažljivo procijeniti na projektnoj razini.</p>
		UPU Luke Parja
<ul style="list-style-type: none"> - Zaštita od buke i vibracija 	<ul style="list-style-type: none"> - Nasipavanje obale - Gradnja lukobrana i pontona, zaštitne obale, obale za privez 	<p>Utjecaji će biti izravni, privremeni i reverzibilni, a odrazit će se na stanovnike i goste u uvali Parja.</p>
		UPU Luke Parja
<ul style="list-style-type: none"> - Nastanak otpada 	<ul style="list-style-type: none"> - Iskopavanje materijala (maritimni nanosi, muljeviti materijal) 	<p>Izravan, privremen i reverzibilni utjecaj.</p> <p>Višak iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova zbrinut će se putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada "Wellington" na kojoj je jedinica lokane samouprave predvidjela plohe za takve potrebe. Višak iskopa neće se odlagati unutar obuhvata UPU-a osim kvalitetnog materijala koji je nastao iskopom (kamen, hridi i stijene), a koji se može ukoliko se ukaže potreba iskoristiti za nasipavanje unutar obuhvata UPU-a.</p>
		UPU Luke Parja

3. Gradnja i korištenje benzinske postaje s agregatima za plovila

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)		Potencijalni negativni utjecaj (Izravan, privremen i reverzibilni) može se očekivati uslijed rada postojeće benzinske crpke i to: <ul style="list-style-type: none"> - uslijed proljevanja goriva prigodom utakanju goriva u motore plovila, - propuštanja podzemnih spremnika, podzemnih cjevovoda i različitih spojeva, - onečišćenje zraka štetnim tvarima uslijed pretakanja goriva
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja	<ul style="list-style-type: none"> - nekontrolirani događaj 	UPU Luke Parja

4. Gradnja i korištenje javnih prometnih površina, cestovnog prometa i promet u mirovanju (parkirališta)

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja		
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja	<ul style="list-style-type: none"> - Oborinske vode onečišćene naftnim derivatima 	Potencijalni negativni, direktni, privremeni utjecaj može se očekivati uslijed ispuštanja oborinskih voda s javnih prometnih površina, parkirališta i ostalih manipulativnih površina koje su onečišćene naftnim derivatima. <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 5px;"> <tr> <td style="width: 50%;">UPU PZ Parja</td><td style="width: 50%;">UPU Luke Parja</td></tr> </table>	UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
UPU PZ Parja	UPU Luke Parja			
- Zaštita od buke i vibracija	<ul style="list-style-type: none"> - Nove zvučne izvore u luci možemo identificirati kao: - cestovni promet, 	Utjecaj je izravan, privremeni i reverzibilan.		

	<ul style="list-style-type: none"> - manevriranje na parkirališnim površinama, 	<p>Doći će do povećanja pomorskog i kopnenog prometa što će za posljedicu imati povećanje buke, a biti će sezonskog karaktera.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 50%;">UPU PZ Parja</td><td style="text-align: center; width: 50%;">UPU Luke Parja</td></tr> </table>	UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
UPU PZ Parja	UPU Luke Parja			
5. Luka otvorena za javni promet s trajektnim pristaništem i sa parkirališnim prostorom za vozila u čekanju te pristanište za brodove Hrvatske ratne mornarice (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova)				
Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja		
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	<ul style="list-style-type: none"> - Lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez - Promet brodova 	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Negativan utjecaj na pridnene biocenoze moglo bi imati korištenje protuobraštajnih boja za brodove, lanci za sidrenje i zasjenjena zbog usidrenih brodova. Zbog izgradnje dolazi do promjene morfologije i batimetrije obalnog pojasa, uslijed čega dolazi do promjene stanišnih uvjeta, pa čak i nastanka novih staništa koja bi mogla pogodovati naseljavanju invazivnih vrsta.</p> <p>Osvijetljenost brodova, posebno podvodna negativno utječe na vrste koje su za razmnožavanje, navigaciju i hranjenje ovisne o prirodnim i predvidljivim režimima svjetlosti mjeseca, sunca, zvijezda.</p> <p>Podvodna buka može ozlijediti ili ubiti određene vrste, te utjecati da neka vrsta trajno napusti to stanište zbog utjecaja na komunikaciju, navigaciju i prehranu.</p> <p>To je posebno važno za ranjive vrste poput dupina, morskih kornjača i sredozemnih medvjedica.</p> <p>Pozitivan utjecaj dolazi iz činjenice da se danas u uvali nekontrolirano sidre brodovi koji svojim sidrima oštećuju morsko dno, uspostavom kontrole, ovakvi utjecaji biti će ograničeni isključivo na jedno područje.</p>		
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	<ul style="list-style-type: none"> - Lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez - Kopnene građevine - Svjetlosno zagađenje brodova 	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Trajno će se izmijeniti vizura uvale Parja. Obzirom da će se novi elementi u prostoru izgraditi u sklopu područja koje je zadržalo svoju prirodnost, bez obzira što se uvala Parja u prošlosti koristila kao vojna baza.</p> <p>Također, kopneni dio luke će se urediti autohtonim zelenilom i to uskom linijom drvoreda sa ozelenjenim parterom uz rubnjak duž obalne šetnice te zelenim parkiralištem.</p>		
- Očuvanje kvalitete zraka	<ul style="list-style-type: none"> - Promet brodova - Promet putničkih automobila i teških vozila 	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Zračne emisije poput CO, NO_x, SO₂, PM, VOC nastale manevriranjem brodova, aktivnostima utovarivanja i istovarivanja u trajektnoj luci, kopneni promet (putnički automobili i teška vozila).</p>		

		Potencijalni negativni utjecaj može se očekivati uslijed rada benzinske crpke onečišćenjem zraka štetnim tvarima uslijed pretakanja goriva.
		UPU Luke Parja
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti i radovi korisnika - Funkcioniranje osnovnih i pratećih sadržaja različite namjene - Promet brodova - Promet putničkih automobila i teških vozila 	<p>Utjecaj je izravan, privremen i reverzibilan.</p> <p>Izluživanja boja (posebice onih koji sadrže tributilin) koje se koriste za premazivanje dna brodova kako bi se spriječilo nakupljanje algi i školjki koje se prilijepe za korito i tako usporavaju brod te povećavaju upotrebu goriva.</p> <p>Aktivnosti na terminalima i tijekom ulijevanja goriva, prilikom čega može doći do slučajnog istjecanja opasnih tekućina u more.</p> <p>Otjecanje oborinskih voda koje mogu sadržavati onečišćivače.</p> <p>Onečišćenja izazvana balastnim vodama.</p> <p>Eutrofikacija vode te rizik od anoksije zbog slabe cirkulacije voda unutar akvatorija. Radovi na suhim vezovima prilikom čega može doći do slučajnog istjecanja nafte i drugih kemikalija u more.</p> <p>Potencijalni negativni utjecaj može se očekivati uslijed rada benzinske crpke i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uslijed proljevanja goriva prigodom utakanja goriva u motore plovila, - propuštanja podzemnih spremnika, podzemnih cjevovoda i različitih spojeva, - onečišćenje zraka štetnim tvarima uslijed pretakanja goriva. <p>Utjecaji imaju sekundarni učinak na biološku raznolikost vodenih površina.</p>
		UPU Luke Parja
- Očuvanje kulturno-povijesne baštine	- Promet brodova	Utjecaji izravan, privremen i reverzibilan, a očituju se kao rasterećenje brodskog prometa u Gradu Visu.
		UPU Luke Parja
- Održavanje stabilnosti elektroopskrbe	- Elektroenergetska infrastruktura	Povećano opterećenje na elektroenergetsku mrežu.
		UPU Luke Parja
- Održivo korištenje pitke vode	- Vodoopskrbna infrastruktura	Povećanje korištenja vode iz vodovoda (priključci na brodove i ostali sadržaj)
		UPU Luke Parja
- Zaštita od buke i vibracija	- Promet brodova	<p>Utjecaj je izravan, privremen i reverzibilan.</p> <p>Doći će do povećanja pomorskog i kopnenog prometa što će za posljedicu imati povećanje buke. Navedeni utjecaj je karakterističan za područje luke, a biti će sezonskog karaktera.</p>

		UPU Luke Parja
- Nastanak otpada	- Aktivnosti korištenja	<p>Utjecaj je izravan, trajan i reverzibilan.</p> <p>Otpad je općenito povezan s aktivnostima unutar luke otvorene za javni promet te luke nautičkog turizma državnog značaja (marina). Taj otpad uključuje otpad s palube (staklo, aluminij, plastiku, papir, karton, kuhinjski otpad, kuhinjske masti) i otpadne vode iz plovila.</p> <p>Uslugu sakupljanja komunalnog otpada provodi davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne uzrokuje štetni utjecaj na okoliš. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada. Svi korisnici javne usluge sakupljanja komunalnog otpada dužni su postupiti sukladno Zakoni o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 84/21).</p>

6. Luka nautičkog turizma sa 151 vezom (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova)

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	- Lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez - Promet brodova	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Negativan utjecaj na pridnene biocenoze moglo bi imati korištenje protuobraštačnih boja za brodove, lanci za sidrenje i zasjenjena zbog usidrenih brodova. Zbog izgradnje dolazi do promjene morfologije i batimetrije obalnog pojasa, uslijed čega dolazi do promjene stanišnih uvjeta, pa čak i nastanka novih staništa koja bi mogla pogodovati naseljavanju invazivnih vrsta.</p> <p>Osvijetljenost brodova, posebno podvodna negativno utječe na vrste koje su za razmnožavanje, navigaciju i hranjenje ovisne o prirodnim i predvidljivim režimima svjetlosti mjeseca, sunca, zvijezda.</p> <p>Podvodna buka može ozlijediti ili ubiti određene vrste, te utjecati da neka vrsta trajno napusti to stanište zbog utjecaja na komunikaciju, navigaciju i prehranu.</p> <p>To je posebno važno za ranjive vrste poput dupina, morskih kornjača i sredozemnih medvjedica.</p> <p>Pozitivan utjecaj dolazi iz činjenice da se danas u uvali nekontrolirano sidre brodovi koji svojim sidrima oštećuju morsko dno, uspostavom kontrole, ovakvi utjecaji biti će ograničeni isključivo na jedno područje.</p>
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	- Lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez - Kopnene građevine	UPU Luke Parja

Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.

	<ul style="list-style-type: none"> - Svjetlosno zagađenje brodova 	<p>Trajno će se izmijeniti vizura uvale Parja. Obzirom da će se novi elementi (lukobrani) u prostoru izgraditi u sklopu područja koje je zadržalo svoju prirodnost, bez obzira što se uvala Parja u prošlosti koristila kao vojna baza.</p> <p>Također, kopneni dio luke će se urediti autohtonim zelenilom i to uskom linijom drvoreda sa ozelenjenim parterom uz rubnjak duž obalne šetnice te zelenim parkiralištem.</p>	UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
- Očuvanje kvalitete zraka	<ul style="list-style-type: none"> - Promet brodova - Promet putničkih automobila i teških vozila 	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Zračne emisije poput CO, NO_x, SO₂, PM, VOC nastale manevriranjem brodova, aktivnostima utovarivanja i istovarivanja u trajektnoj luci, kopneni promet (putnički automobili i teška vozila).</p> <p>Potencijalni negativni utjecaj može se očekivati uslijed rada benzinske crpke onečišćenjem zraka štetnim tvarima uslijed pretakanja goriva.</p>	UPU Luke Parja	
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti i radovi korisnika - Funkcioniranje osnovnih i pratećih sadržaja različite namjene - Promet brodova - Promet putničkih automobila i teških vozila 	<p>Utjecaj je izravan, privremen i reverzibilan.</p> <p>Izljuživanje boja (posebice onih koji sadrže tributilin) koje se koriste za premazivanje dna brodova kako bi se spriječilo nakupljanje algi i školjki koje se prilijepi za korito i tako usporavaju brod te povećavaju upotrebu goriva.</p> <p>Aktivnosti na terminalima i tijekom ulijevanja goriva, prilikom čega može doći do slučajnog istjecanja opasnih tekućina u more.</p> <p>Otjecanje oborinskih voda koje mogu sadržavati onečišćivače.</p> <p>Ilegalnog ispuštanja otpadnih voda.</p> <p>Onečišćenja izazvana balastnim vodama.</p> <p>Eutrofikacija vode te rizik od anoksije zbog slabe cirkulacije voda unutar akvatorija. Radovi na suhim vezovima prilikom čega može doći do slučajnog istjecanja nafte i drugih kemikalija u more.</p> <p>Potencijalni negativni utjecaj može se očekivati uslijed rada benzinske crpke i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uslijed proljevanja goriva prigodom utakanja goriva u motore plovila, - propuštanja podzemnih spremnika, podzemnih cjevovoda i različitih spojeva, - onečišćenje zraka štetnim tvarima uslijed pretakanja goriva. <p>Utjecaji imaju sekundarni učinak na biološku raznolikost vodenih površina.</p>		

		UPU Luke Parja
- Očuvanje kulturno - povijesne baštine	- Promet brodova	Pozitivan utjecaj koji se očituje kao rasterećenje brodskog prometa u Gradu Visu. Utjecaji su neizravni, trajni, ireverzibilni.
		UPU Luke Parja
- Održavanje stabilnosti elektroopskrbe	- Elektroenergetska infrastruktura	Povećano opterećenje na elektroenergetsku mrežu.
		UPU Luke Parja
- Održivo korištenje pitke vode	- Vodoopskrbna infrastruktura	Utjecaj je neizravan, trajan i irevrzibilan. Povećanje korištenja vode iz vodovoda (priključci na brodove i ostali sadržaj)
		UPU Luke Parja
- Zaštita od buke i vibracija	- Promet brodova	Utjecaj je izravan, privremen i reverzibilan. Doći će do povećanja pomorskog i kopnenog prometa što će za posljedicu imati povećanje buke. Navedeni utjecaj je karakterističan za područje luke, a biti će sezonskog karaktera.
		UPU Luke Parja
- Nastanak otpada	- Aktivnosti korištenja	Utjecaj je izravan, trajan i reverzibilan. Otpad je općenito povezan s aktivnostima unutar luke otvorene za javni promet te luke nautičkog turizma državnog značaja (marina). Taj otpad uključuje otpad s palube (staklo, aluminij, plastiku, papir, karton, kuhinjski otpad, kuhinjske masti) i otpadne vode iz plovila. Na području suhe marine očekuje se i opasan otpad nastao od aktivnosti održavanja brodova (hidraulična ulja koja sadrže poliklorirane bifenile (PCB)1, neklorirana hidraulična ulja na bazi minerala, sintetska hidraulična ulja, sintetska maziva ulja za motore i zupčanike, deterdženti koji sadrže opasne tvari).
		Uslugu sakupljanja komunalnog otpada provodi davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne uzrokuje štetni utjecaj na okoliš. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada. Svi korisnici javne usluge sakupljanja komunalnog otpada dužni su postupiti sukladno Zakoni o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 84/21).
		UPU Luke Parja

7. Suha marina u poslovnoj zoni Parja sa 57 vezova i površine platoa od 4.500 m² sa 29 parkirnih mjesta predstavlja skupinu utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva korištenje radionica (električar, bravac, plastičar, laker, mehaničar)

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	- Buka i vibracija - Promet	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Buka, vibracija i promet moglo bi utjecati na udaljavanje jedinki faune u mirnija područja tijekom korištenja osnovne i prateće namjene podrazumijeva korištenje radionica (električar, bravac, plastičar, laker, mehaničar). Ovi utjecaji neće bit značajno izraženi zbog smanjene osjetljivosti na staništa pod antropogenim utjecajem.</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja</p>
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	- Kopnene građevine	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Trajno će se izmjeniti vizura uvale Parja. Obzirom da će se novi elementi u prostoru izgraditi u sklopu područja koje je zadržalo svoju prirodnost, bez obzira što se uvala Parja u prošlosti koristila kao vojna baza.</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja</p>
- Očuvanje kvalitete zraka	- Promet putničkih automobila i teških vozila	<p>Utjecaj je izravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Zračne emisije poput CO, NO_x, SO₂, PM, VO_c nastale različitim aktivnostima unutar obuhvata kao i odvijanjem kopnenog prometa (putnički automobili i teška vozila).</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja</p>
- Održavanje stabilnosti elektroopskrbe	- Elektroenergetska infrastruktura	<p>Povećano opterećenje na elektroenergetsku mrežu</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja</p>
- Održivo korištenje pitke vode	- Vodoopskrbna infrastruktura	<p>Utjecaj je neizravan, trajan i irreverzibilan.</p> <p>Povećanje korištenja vode iz vodovoda (priključci na brodove i ostali sadržaj)..</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja</p>
- Zaštita od buke i vibracija	- korištenja osnovne i prateće namjene - Promet	<p>Utjecaj je izravan, privremen i reverzibilan.</p> <p>Doći će do povećanja kopnenog prometa što će za posljedicu imati povećanje buke. Navedeni utjecaj je karakterističan za područje poslovne zone, a biti će najizraženiji tijekom turističke sezone.</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja</p>
- Nastanak otpada	- Aktivnosti korištenja	<p>Utjecaj je izravan, trajan i reverzibilan.</p> <p>Na području suhe marine očekuje se i opasan otpad nastao od aktivnosti održavanja brodova (hidraulična</p>

		ulja koja sadrže poliklorirane bifenile (PCB)1, neklorirana hidraulična ulja na bazi minerala, sintetska hidraulična ulja, sintetska maziva ulja za motore i zupčanike, deterdženti koji sadrže opasne tvari).
		UPU PZ Parja

8. Tri (3) transformatorske stanice kao tipske građevine i trase priključnih dalekovoda 20 kV

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja	
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	- Elektroenergetska infrastruktura	Utjecaj je izravan, trajan i ireverzibilan.	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
- Održavanje stabilnosti elektroopskrbe	- Elektroenergetska infrastruktura	Utjecaji su direktni i dugotrajni te pozitivnog karaktera	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
- Zaštita od buke i vibracija	- Elektroenergetska infrastruktura	S obzirom da su trafostanice tipski objekti utjecaj od buke će biti nepostojeći	
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja

9. Javna rasvjete (rasvjeta zajedničkih pješačkih, kolnih površina, te ostalih otvorenih prostora)

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	- Osvjetljenje zraka - Osvjetljenje podmorja	Utjecaj je izravan, trajan i reverzibilan. Osvijetljenost kako zraka, tako i podmorja negativno utječe na vrste koje su za razmnožavanje, njihovu navigaciju i hranjenje koje je uveliko ovisno o prirodnim i predviđljivim režimima svjetlosti mjeseca, sunca i zvijezda.
		UPU PZ Parja UPU Luke Parja
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	- Visina, broj i tip rasvjetnih tijela	Dugotrajan i direktni utjecaj svjetlosnog zagađenja UPU PZ Parja UPU Luke Parja
- Održavanje stabilnosti elektroopskrbe	- Rasvjетna tijela	Elektroopskrba rasvjetnih tijela UPU PZ Parja UPU Luke Parja

10. Odvodnja oborinskih voda s područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU luke Parja

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	- parkirališta, prometne i manipulativne površine - podmorski ispusti	Utjecaj je neizravan, privremen i irreverzibilan, a očituje kroz fragmentaciju staništa i gubitak staništa. UPU Luke Parja
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja	- parkirališta, prometne i manipulativne površine - podmorski ispusti	Oborinske vode će se gravitacijskim cjevovodima oborinske kanalizacije odvesti prema moru kao recipijentu, a oborinske vode s građevnih čestica, parkirališta i prometnih površina prikupiti će se u oborinsku kanalizaciju sustavom slivnika i linijskih rešetki s ugrađenim taložnikom i prije dispozicije oborinskih voda obaviti će se pročišćavanje na propisan način. Utjecaj je izravan, privremen i irreverzibilan, a moguć ukoliko u oborinskoj vodi zaostanu onečišćujuće tvari ili će ispuštena voda niti bogata hranjivim tvarima koji uzrokuju eutrofifikaciju.

11. Odvodnja otpadnih voda s područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU luke Parja

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja
- Očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune)	- biološki uređaj za pročišćavanje	<p>Utjecaj je neizravan, privremen i ireverzibilan, a može nastati ispuštanjem otpadnih voda s privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje koji se nalazi unutar UPU PZ Parja ukoliko će nakon tretmana u vodi zaostati onečišćujuće tvari.</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja</p>
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja	- biološki uređaj za pročišćavanje	<p>Mogući utjecaj je izravan, privremen i ireverzibilan na podzemne vode koji može nastati ispuštanjem otpadnih voda s privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje koji se nalazi unutar UPU PZ Parja ukoliko će nakon tretmana u vodi zaostati onečišćujuće tvari.</p> <p style="text-align: right;">UPU PZ Parja UPU Luke Parja</p>

7.2.2. Procjena utjecaja

Cilj poglavlja je procijeniti značajne pozitivne i/ili negativne utjecaje planiranih sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš.

Procjenom utjecaja se ocjenjuje vjerojatni utjecaji provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš, koji se u matrici kategoriziraju s obzirom na:

- **značaj utjecaja** (veliki i manji pozitivan utjecaj, neutralan ili nepostojeći utjecaj, te manji i veliki negativan utjecaj), Tablica 7.2.

te **kroz opis utjecaja** koji je uključivao:

- karakter utjecaja i put djelovanja: neizravan – neizr., izravan – izrav., nema
- vremensko trajanje/učestalost: privremen - P, trajan - T
- reverzibilnost utjecaja: ireverzibilan – IR, reverzibilan – R

Tablica 7.2. Ocjena značajnosti utjecaja

Veliki pozitivan utjecaj	+2
Mali pozitivan utjecaj	+1
Neutralni ili nepostojeći	0
Manji negativan utjecaj	-1
Veliki negativan utjecaj	-2

Za jednostavnije razumijevanje utjecaja za pojedine ciljeve zaštite okoliša, izvršena je njihova kvantifikacija s obzirom na značaj koji im je dodijeljen u matrici utjecaja, pri čemu se u pozitivnim utjecajima dodane vrijednosti 1 i 2, a negativnim -1 i -2.

Rezultati kvantifikacije predstavljeni su grafički (tablica 7.3.)

Cilj analize i procjene utjecaja je prikazati međuutjecaj i kumulativni utjecaj planiranih sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, tj. utvrditi koji će ciljevi zaštite okoliša biti najugroženiji provedbom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, te **koje su to skupine osnovnih intervencija koje su najrizičnije za okoliš**.

Zbog prirode dokumenta, odnosno procjene na strateškoj razini, neke je utjecaje teško predvidjeti, jer ovise isključivo o uvjetima provedbe pojedinačnih zahvata, koji u ovom trenutku nisu poznati, ali ih se ne može sa sigurnošću isključiti.

Tablica 7.3. Procjena međuutjecaja sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

7.2.3. Procjena međuutjecaja sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Međuutjecaji na sastavnice okoliša analizirani su na temelju sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na kopnenom dijelu obuhvata i unutar morskog dijela obuhvata uvale Parja, tijekom izgradnje i korištenja.

Analizom međuutjecaja, njihovih posrednih i neposrednih djelovanja, tijekom pripreme, izgradnje i korištenja, identificirani su mogući utjecaji na sastavnice okoliša.

Tablica 7.4. Ocjena značajnosti međuutjecaja na sastavnice okoliša kao rezultat analize sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i njihovih pritisaka na kopnenom dijelu obuhvata i unutar morskog dijela obuhvata uvale Parja

Sastavnice okoliša/pritisici na okoliš	ocjena značajnosti međuutjecaja
biološka raznolikost i očuvanje staništa	-11
očuvanje vode i mora od onečišćenja	-8
povećana emisija buke i vibracije	-8
očuvanje kvalitete zraka	-5
nastanak otpada	-3
održivog korištenja pitke vode	-3
kulturno povijesne baštine	-3
krajobraznih vrijednosti	-2

Najveći rizik tijekom pripreme, izgradnje i korištenja (posredni i neposredni) identificiran je kao mogući manje negativni utjecaj na biološku raznolikost i očuvanje staništa. Mogući negativni utjecaji na biološku raznolikost i očuvanje staništa tijekom pripreme i izgradnje proizlaze kao trajni gubitak staništa, narušavanja staništa, narušavanje stanišnih uvjeta (nasipavanje i gradnja, imisija prašine i ispušnih plinova, buka i vibracija) te tijekom korištenja (podmorski isput, degradacija staništa sidrenjem i prolaskom brodova, zasjenjivanje, stanica za purjenje goriva, invazivne alge).

Veliki broj sadržaja i aktivnosti vjerojatno će manje negativno utjecati na očuvanje voda i mora od onečišćenja, pri čemu se prvenstveno misli na priobalne vode, čije je stanje po svim kriterijima označeno kao vrlo dobro. U uvali Parja kakvoća mora za kupanje ocijenjena je izvrsnom, no treba imati na umu da je to područje određeno i kao osjetljivo, podložno eutrofikaciji, zbog loše izmjene vodenih masa. Vjerojatni negativni utjecaji nastati će zbog pojačanih aktivnosti na krškom, izrazito poroznom tlu, te u samom obalnom području. Korištenjem sadržaja i aktivnosti unutar obuhvata očekuje se generiranje određenih količina otpadnih voda (sanitarne, oborinske, tehnološke, zauljene vode s brodova i sl.), koje ukoliko nisu pravilno zbrinute, mogu dospijeti u more i podzemne vode gdje mogu negativno utjecati na njihovo ekološko, kemijsko i biološko stanje. Utjecaji mogu biti negativni ili neutralni, a ovisiti će o tehnologiji pročišćavanja i duljini ispusnog kanala. Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja predviđen je adekvatan način zbrinjavanja svih vrsta nastalih otpadnih voda, sukladno zakonskim propisima (tehnologija pročišćavanja i duljina ispusnog kanala) čime će se sprječiti nastanak negativnog međuutjecaja na stanje voda. Također boravak plovila predstavlja potencijalnu opasnost za onečišćenje mora zbog ispuštanja fekalnih i zauljenih, kaljužnih voda s brodica, otpadnih ulja, prelijevanja goriva, pranja brodica te neodgovarajućeg odlaganja krutog otpada tj. njegovog bacanja u more.

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, doći će do povećane gustoće prometa na pristupnim cestama, čime će doći do povećanih emisija buke i vibracija, kao i emisija u zrak te povećanog prisustva ljudi što će dovesti do uznemiravanja pojedinih vrsta te mogućeg izbjegavanja lokacije. Povećana emisija buke očitovat će se i kroz povećanje pomorskog prometa (trajektni promet) u uvali Parja. Prilikom samih

izvođenja radova, mogući su manji negativni utjecaji na pojedine vrste, no oni će biti vremenski i prostorno ograničeni. Također, tijekom izvođenja radova na okolnom području može doći do uznemiravanja ciljnih vrsta bukom i vibracijama, no ovi utjecaji su prostorni i vremenski ograničenog karaktera te su tijekom pripreme, izgradnje i korištenja ocijenjeni kao mogući negativni utjecaji.

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja tijekom godine doći će do povećanja intenziteta cestovnog i pomorskog prometa. Navedeni utjecaji su prikazani kao mogući negativni utjecaji lokanog karaktera, a prvenstveno su izraženi za vrijeme ljetne turističke sezone zbog čega se ne očekuje njihov značajan utjecaj na kvalitetu zraka. Također planirani sadržaji i aktivnosti ne predstavljaju značajne izvore onečišćenja zraka. Tijekom gradnje planiranih sadržaja moguć je kratkotrajan negativan utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja koncentracije čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak, djelovanjem radne mehanizacije.

Tijekom pripreme i izgradnje odnosno kod izvođenja građevinskih radova unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nastajat će razne vrste otpada, kojima može doći do negativnih utjecaja na okoliš ukoliko se njime ne gospodari na odgovarajući način. Uz pridržavanje projektom definirane organizacije gradilišta i pozitivnih propisa u dijelu gospodarenja otpadom, nepovoljni utjecaji koji su prvenstveno vezani za odgovarajuće zbrinjavanje neopasnog, opasnog, građevnog i ostalog otpada, svest će se na najmanju moguću mjeru. Višak iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova zbrinut će se putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada "Wellington" na kojoj je jedinica lokane samouprave predvidjela plohe za takve potrebe. Višak iskopa neće se odlagati unutar obuhvata UPU-a osim kvalitetnog materijala koji je nastao iskopom (kamen, hridi i stijene), a koji se može ukoliko se ukaže potreba iskoristiti za nasipavanje unutar obuhvata UPU-a. Tijekom korištenja sadržaja i aktivnosti unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, očekuje se nastanak miješanog komunalnog otpada, otpada od održavanja plovila te održavanja separatora. Također, osigurati će se i prihvat otpada i otpadnih voda sa plovila koji dolaze u luku. Otpad će se sakupljati po vrstama te predavati ovlaštenim pravnim osobama, koje posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom. Pridržavanjem zakonskih propisa i adekvatnim zbrinjavanjem otpada ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.

Cjelokupna vodoopskrba Visa, zasniva se na eksploataciji slatkovodne leće na lokaciji Korita, a zbog povećane potražnje ljeti i izvora Pizdica. Na projektnoj razini izraditi će se procjena i rješenje sa potrebnim količinama vode za ljudsku potrošnju i tehnoške potrebe za planirane sadržaje u skladu s mogućnostima postojećih vodoopskrbnih kapaciteta otoka Visa za nesmetano priključenje svih sadržaja na vodu, a sve u suradnji s komunalnim poduzećem Vodovod i odvodnja Vis d.o.o.

Najveći mogući negativni utjecaj unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja moguć je tijekom izgradnje unutar morskog dijela obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja gdje je prilikom gradnje potrebno pripaziti na pojavu mogućih novih do sada nezamijećenih artefakata.

Realizacijom suhe marine, luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma kao korištenje osnovne i prateće namjene može se očekivati vjerovatnost umjerenog negativnog utjecaja na krajobrazne vizure uvale Parja, koja se nalazi u prirodnom stanju. Kako bi se negativan utjecaj smanjio na najmanju moguću mjeru, svaki od navedenih projekata potrebno je planirati na način da se sačuvaju prirodna obilježja krajobraza korištenjem autohtonih biljnih vrsta tijekom uređenja površina, a nove građevine prilagoditi obilježjima okolnog prostora.

Zaključak

Značajnosti međutjecaja na sastavnice okoliša kao rezultat analize sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i njihovih pritisaka na kopnenom dijelu obuhvata i unutar morskog dijela obuhvata uvale Parja na strateškoj razini u potpunosti će se izbjegći pridržavanjem mjera iz odredbi UPU PZ Parja i UPU Luke Parja te pridržavanjem mjera zaštite okoliša, odnosno uvjeta propisanih ovom Strateškom studijom.

Detaljni utjecaji zahvata unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja trebaju biti sagledani kroz postupke procjene utjecaja sukladno Uredi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš.

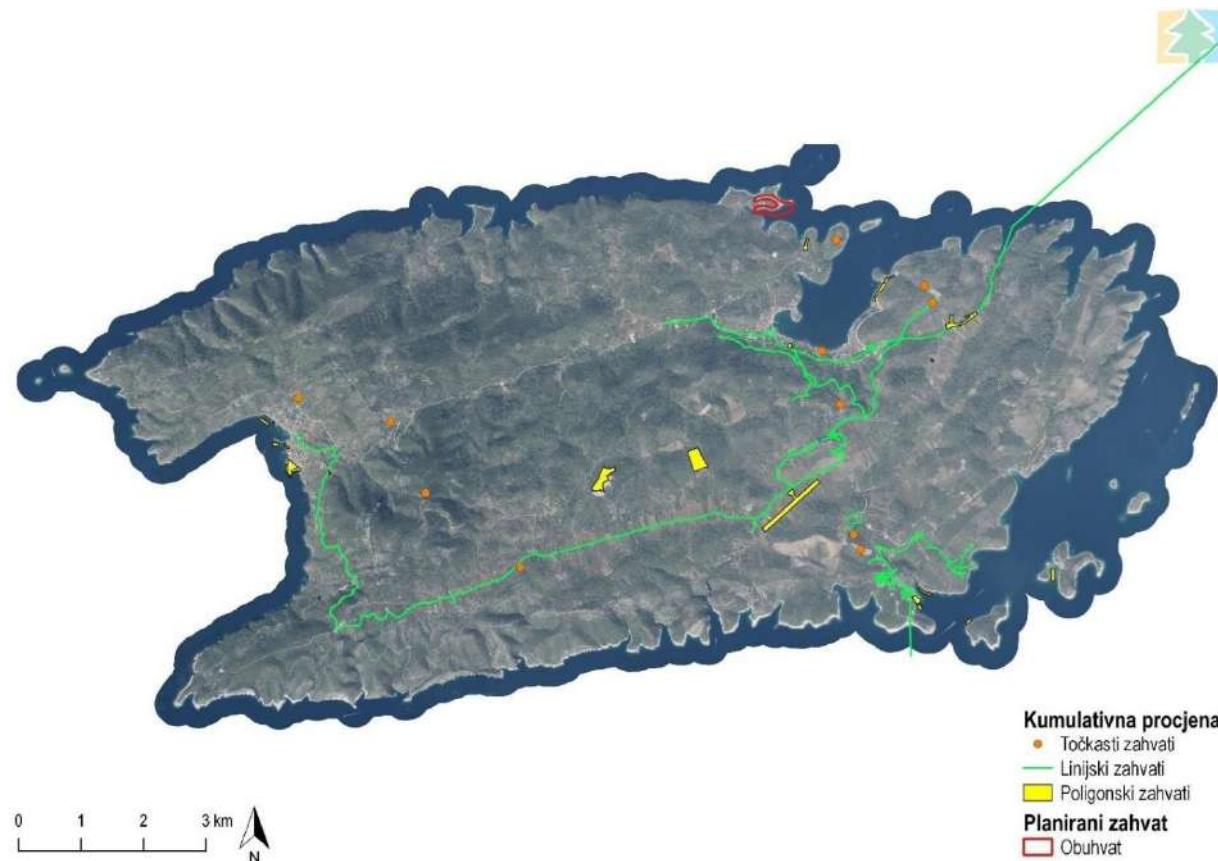
7.2.4. Procjena kumulativnih utjecaja

Prilikom sagledavanja kumulativnog utjecaja planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na sastavnice okoliša bitno je sagledati ostale postojeće i planirane zahvate u prostoru. Prilikom razmatranja utjecaja na sastavnice okoliša sagledan je Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13, 147/15), Prostorni plan uređenja Grada Komiže („Službeni glasnik Grada Komiže“ br. 10/06, 2/15. te Prostorni plan Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17 i 6/17-pročišćeni tekst). Prilikom razmatranja prepoznato je da kumulativan utjecaj mogu imati zahvati na području otoka Visa. Međutim, s obzirom na karakter UPU PZ Parja i UPU Luke Parja razmatrani su svi postojeći ili planirani zahvati prema podacima MINGOR-a za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje, odnosno da njihovim međudjelovanjem može doći do kumulativnog utjecaja. Svi zahvati na području otoka Visa popisani su u tablici 7.5. i grafički prikazani na slici 7.1., dok su oni za koje se očekuje da s UPU PZ Parja i UPU Luke Parja generirati kumulativan utjecaj podebljani.

Tablica 7.5. Zahvati unutar 10 km od UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Zahvat	Duljina (m) / Površina (ha)
Zahvati 2017.-2021.	
Točka	
Rekonstrukcija svjetionika Rt Stončica, Vis	/
Linija	
Infrastruktura Rukavac, otok Vis	497,92
Izgradnja nacionalne infrastrukture nove generacije	22674,87
Odvodnja i UPOV Podselje, Vis	1641,24
Pješačka staza vidikovac Vis	1277,11
UPOV Rukavac Podstraže Brgujac	7561,29
polygon	
Češka vila	1,88
Prenamjena Komiža Trumbić	0,24
Prenamjena pašnjaka u maslinik Vis	0,78
Rekonstrukcija aerodroma Vis - Plisko polje	9,51
Sidrište Budikovac	0,99
Sidrište Ravnik Vis	0,40
Sidrište Rukavac J	0,43
Sidrište Rukavac S	0,69
Uređenje ribarske luke Vis	3,50
Uređenje ribarske luke Vis - GATOVI	0,72
Zahvati 2008.-2017.	
Točka	
Degustacijsko-enološka zgrada na Visu	/
DUZS - projekt smanjenja rizika	/
Gospodarska građevina Vis	/
Gospodarsko ugostiteljska građevina	/
Objekt Alkemist	/

Pretovarna stanica Vis	/
Rekonstrukcija građevine - Srednja škola Vis	/
Rekonstrukcija utvrde King George III Vis	/
Stambena građevina Komiža	/
STS Crvene stine Vis	/
TS Wellington	/
Linija	
Infrastrukturni priključci odlagalište Vis	913,89
Kolno pješačka prometnica Vis	87,26
Prometnica Komiža	135,38
Regulacija bujice Samogor	2023,18
Rekonstrukcija raskrižja, predio Kut, Vis	340,06
Rekonstrukcija ceste Rukavac Vis	4853,27
STS Sirkovci	294,99
STS Sirkovac kabel Vis	300,64
Poligon	
OPG Vis	6,89
POS Vis	0,45
Prenamjena Jurica Fadić	0,09
Rekonstrukcija ceste obalnog zida Komiža	0,34
Rekonstrukcija utvrde King George	0,02
Sidrišta Komiža	1,13
Sidrište Bjažićeve Žalo Komiža	0,04
Sportska luka Rukavac Vis	1,01
Sunčana elektrana Vis	5,82
Zlopolje odvodnja UPU	3,31

Slika 7.1. Zahvati unutar 10 km od obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke PARJA

7.2.4.1 Pedološke značajke i poljoprivredne površine

Procjena kumulativnih utjecaja prenamjene površine osobito vrijednog obradivog zemljišta i vrijednog obradivog zemljišta analizira se za planirane zahvate prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja koji će utjecati na gubitak istih, a koji su prostorno gušće smješteni u području na kojem nema izraženih antropogenih utjecaja. Temeljem podataka o namjeni i korištenju površina koje su naznačene i elaborirane u prostornim planovima Grada Visa, jasno se može definirati da su zahvati smješteni unutar granica površina koje su definirane kao osobito vrijedno obradivo zemljište i vrijedno obradivo zemljišta: rekonstrukcija aerodroma Vis – Plisko polje (9,51 ha), prenamjena pašnjaka u maslinik (0,78 ha) i izgradnja nacionalne infrastrukture nove generacije u duljini od cca 2 km. Detaljnijom analizom dostupnih baza podataka utvrđeno je da se rekonstrukcijom aerodroma Vis – Plisko polje dolazi do trajnog gubitka tla površine 101 885 m² približno 10,2 ha. Iako se zemljišta ovakve kvalitete štite Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, utjecaj prenamjene neće biti značajan budući da danas kroz ovakve zahvate se pruža mogućnost širenja uslužnih i turističkih djelatnosti, poljoprivrede, ribarstva i ostalih važnih razvojnih komponenata za otok Vis.

7.2.4.2. Šumarstvo

Kumulativni utjecaj na šumska staništa sagledan je kroz planirane zahvate linijskih infrastruktura prometnog sustava odnosno rekonstrukcija ceste Rukavac-Vis i izgradnja nacionalne infrastrukture nove generacije. Prema podacima Hrvatskih šuma, planirani zahvat se nalazi na području Gospodarske jedinice Vis, koja se nalazi na području Uprave Podružnice Split, Šumarija Split. Zahvati se u dužini od cca 2 km odvijaju u postojećem prometnim koridorima stoga se ne očekuje utjecaj na postojeća šumska staništa. Zahvat izgradnje infrastrukturnih priključaka odlagališta Wellington - Vis u dužini od cca 1 km također je smješten u postojećem koridoru prometnice stoga se ne očekuje utjecaj na postojeća šumska staništa, a i prostorno je udaljen od šumskog područja obuhvata rekonstrukcije ceste Rukavac-Vis.

7.2.4.3. Lovstvo

Kumulativni utjecaj na lovstvo sagledan je kroz planirane zahvate rekonstrukcije prometne infrastrukture i zahvata iz područja odvodnje (odvodnja i UPOV Podselje, UPOV Rukavac). Predmetni zahvati nalaze se na području županijskog lovišta XVII/102 - „VIS“. 24 Područje lovišta XVII/102 - „VIS“ obuhvaća otok Vis sa pripadajućim arhipelagom otočića. Lovište je primorsko – krškog tipa, s najvećim vrhom (587 m n/m), ukupne površine 9 079 ha. Od divljači, u lovištu obitavaju: 1. Glavne vrste divljači: zec obični, fazan i kamenjarka grivna. 2. Ostale vrste divljači – sve druge vrste divljači koje od prirode stalno ili povremeno obitavaju ili prelaze preko lovišta. Realizacijom zahvata rekonstrukcije prometne infrastrukture i zahvata iz područja odvodnje (odvodnja i UPOV Podselje, UPOV Rukavac) bit će praćena bukom teških strojeva i kretanjem ljudi. Doći će do privremenog uznemiravanja divljači, koja će potražiti mirnija mjesta udaljenija od lokacija zahvata. Budući da se radi o sitnoj divljači, to za nju neće predstavljati veći negativan utjecaj. Tijekom izgradnje predmetnog zahvata utjecaji na lovstvo će biti zanemarivi te se ne očekuje negativan kumulativan utjecaj zahvata na lovstvo. Negativni kumulativni utjecaji prepoznati su kroz nove zahvate koji će tijekom korištenja utjecati na fragmentaciju prostora te koji će emitirati buku: pješačka staza vidikovac Vis, rekonstrukcija aerodroma Vis-Plisko polje, prometnica Komiža i sunčana elektrana Vis. Novi zahvati u poligoni u prostoru kao i novi linijski elementi utjecat će na povećanje prisutnosti buke koja će biti prisutna tijekom izvođenja radova te tijekom korištenja (ograde, staze, ceste) zahvata što će

negativno utjecati na divljač, a također će utjecati na fragmentaciju lovno produktivnih površina te će ograničiti kretanje jedinki. Adekvatnim projektiranjem navedenih zahvata potrebno je uzeti u obzir bonitet staništa u smislu kumulativnog utjecaja, negativne utjecaje smanjiti na najmanju moguću mjeru.

7.2.4.4. Klimatske promjene i kvaliteta zraka

Kumulativni utjecaji na kvalitetu zraka i klimatske značajke mogu se očekivati realizacijom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja te zahvata prema podacima MINGOR-a za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje (sidrišta, uređenje ribarskih luka, rekonstrukcija aerodroma Vis). Navedene kategorije povećat će broj cestovnih vozila i plovila što potencijalno može uzrokovati povećanja koncentracije onečišćujućih tvari u zraku. Najčešće emisije koje su produkt intenzivnog prometa, odnosno izgaranja goriva iz vozila su ugljikov dioksid (CO_2), ugljikov monoksid (CO), sumporov dioksid (SO_2), dušikovi oksidi (NO_x), lebdeće čestice (PM_{10}) te ne-metanski hlapivi organski spojevi (NMHOS). Onečišćenje zraka, kao posljedica prometovanja plovila, uzrokuju dizelski motori brodova kojima je pogonsko gorivo bogato sumporom. Osim SO_2 , glavni štetni sastojci ispušnih plinova s brodova su i NO_x , CO_2 te lebdeće čestice (PM) čije prisustvo u zraku može utjecati na kvalitetu zraka. S obzirom na to da je u navedenim kategorijama predviđen relativno velik broj privezišta što će, posebno u vrijeme turističke sezone, dovesti do povećanja prometa, na strateškoj razini nije moguće isključiti značajno negativan utjecaj na kvalitetu zraka i klimatske značajke.

7.2.4.5. Krajobraz

Kumulativni utjecaj na krajobraz sagledan je za administrativno područje Grada Visa. Planirani zahvati linjskih infrastruktura prometnog sustava (rekonstrukcija prometnice Rukavac, rekonstrukcija raskrižja u predjelu Kuti, rekonstrukcija ceste Rukavac-Vis) te infrastrukturni priključci odlagališta Vis kao i energetski sustavi (izgradnja nacionalne infrastrukture nove generacije) unose antropogene elemente u krajobraz te utječu na promjenu krajobraznih vrijednosti i prostornog identiteta Grada Visa. Linijska pojavnost ovakve vrste antropogenih elemenata, osobito u prirodnom krajobrazu dovodi do značajnog izražaja posebice na strmim predjelima i višim terenima kopnenog dijela otoka, stoga će navedene aktivnosti imati negativan utjecaj na krajobrazne karakteristike. Uz postojeću i planiranu infrastrukturu, a čiji je utjecaj u najvećoj mjeri vidljiv u promjeni topografije terena, navedene aktivnosti imaju kumulativan, umjereno negativan, neposredan, lokalni i trajan utjecaj na promjene prirodnih, antropogenih (kulturnih) i vizualno-doživljajnih karakteristika krajobraza. U priobalnom području planiraju se zahvati čiji je najveći utjecaj vidljiv u mijenjanju fizičkih karakteristika prirodne stjenovite obale, gubitku postojećeg površinskog pokrova, prenamjeni poljoprivrednog i šumskog zemljišta te gubitku elemenata tradicionalne gradnje (sidrište Rukavac, sportska luka Rukavac, sidrište Ravnik, sidrište Budikovac).

U unutrašnjosti kopnenog dijela Grada Visa planirana je nekoliko poligonskih aktivnosti odnosno zahvata: sunčana elektrana Vis, rekonstrukcija aerodroma Vis-Plisko polje, OPG Vis i prenamjena pašnjaka u maslinik Vis. Najveća promjena unutar poligonskih aktivnosti, u unutrašnjosti kopnenog dijela, javit će se izgradnjom sunčane elektrane Vis kao i rekonstrukcijom Aerodroma Vis-Plisko polje koje će trajno zauzeti veliko područje površine oko 5,82 ha. Navedeno će generirati značajno negativan i neposredan, lokalni i trajan utjecaj na veću promjenu prirodne konfiguracije terena kao vegetacijskog pokrova što će posredno utjecati na promjenu vizualno-doživljajnih kvaliteta krajobraza stvaranjem antropogenih elemenata vertikalne raščlanjenosti.

7.2.4.6. Hidrološke značajke

Kumulativni utjecaji koji će nastati ili mogu nastati provedbom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja posljedica su, ili onečišćenja površinskih i podzemnih voda ili promjena fizičkih karakteristika tijela površinske vode.

Prilikom analize kumulativnih utjecaja procijenjene su aktivnosti koje mogu imati negativan utjecaj na različite elemente vodnih tijela te koje potencijalno mogu dovesti do pogoršanja stanja relevantnog vodnog tijela ili otežati postizanje dobrog stanja vodnog tijela, a čime bi se prekršili ciljevi Okvirne direktive o vodama i posebni ciljevi zaštite vode propisani Uredbom o standardu kakvoće voda.

Onečišćenja površinskih i podzemnih voda moguće je uslijed ispuštanja različitih tipova onečišćujućih tvari kao što su tvari koje doprinose eutrofikaciji (hranjivih tvari), specifične onečišćujuće tvari i prioritetne tvari. Kumulativni utjecaju hranjivih tvari mogući su na vodnom tijelu priobalnih voda O422-Vis te na tijelu podzemnih voda JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS i površinskog vodnog tijela PRN0012_001. Postojeće opterećenje ovih vodnih tijela hranjivim tvarima, te potencijalni kumulativni utjecaji, sagledani su, za priobalno vodno tijelo kroz trenutačno stanje s obzirom na ukupni anorganski dušik i ukupni fosfor, te za tijelo podzemnih voda kroz kemijsko stanje. Ocjene priobalnih voda za ukupni anorganski dušik i ukupni fosfor su u vrlo dobrom stanju. Ocjene kemijskog stanja tijela podzemnih voda dobrog su stanja. Uzimajući u obzir navedene ocjene stanja može se zaključiti da trenutačno unutar ovih vodnih tijela nema značajnog postojećeg opterećenja hranjivim tvarima.

Kumulativni utjecaji ipak su mogući uslijed onečišćenja iz aktivnosti i sadržaja predviđenih provedbom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja s onečišćenjima zahvata postojećih ili planiranih prema podacima Ministarstva gospodarstva i regionalnog razvoja, kao što su sidrišta i uređenje luka.

Onečišćenje površinskog vodnog tijela JORN0012_001 i podzemnih voda onečišćivalima kao što su specifične onečišćujuće tvari i prioritetne tvari, a koje mogu uzrokovati kumulativne utjecaje, moguće je uslijed realizacije zahvata iz kategorije rekonstrukcija i izgradnja prometne infrastrukture (ceste, aerodrom).

Potencijalni kumulativni utjecaji ovim onečišćujućim tvarima na vodna tijela površinskih voda u užem smislu mogući su na vodno tijelo JORN0012_001. Vodno tijelo ocijenjeno je kao vrlo dobrog stanja za pokazatelj specifičnih onečišćujućih tvari te su dobrog kemijskog stanja, odnosno nisu zabilježena postojeća opterećenja ovim onečišćujućim tvarima. Onečišćenje ovim tvarima može dovesti do kumulativnog utjecaja aktivnosti i sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sa zahvatima postojećih ili planiranih prema podacima Ministarstva gospodarstva i regionalnog razvoja na vodno tijelo JORN0012_001. Na vodnom tijelu JORN0012_001, odnosno uz samu njegovu granicu, predviđena je rekonstrukcija ceste Rukavac-Vis te izgradnja nacionalne infrastrukture nove generacije. Navedene aktivnosti kao i aktivnosti odnosno sadržaji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne predstavljaju značajne izvore onečišćenja navedenim onečišćujućim tvarima, procjenjuje se da ovi kumulativni utjecaji neće biti značajnog karaktera.

Kumulativni utjecaji uslijed onečišćenja specifičnim onečišćujućim tvarima i prioritetnim tvarima na priobalna vodna tijela mogući su na vodnom tijelu priobalnih voda O422-Vis. Pregledom podataka

Hrvatskih voda ustanovljeno je da je vodno tijelo ocijenjeno kao vrlo dobrog stanja specifičnih onečišćujućih tvari i dobrog kemijskog stanja, odnosno nisu zabilježeni značajni postojeći pritisci ovim tvarima unutar vodnih tijela. Kumulativni utjecaji ipak su mogući djelovanjem sadržaja i aktivnosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sa zahvatima prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Predviđeni su zahvati; sidrišta, luke i sustavi odvodnje. Svi navedeni projekti mogu biti izvor specifičnih onečišćujućih tvari i prioritetenih tvari te njihovom izgradnjom može doći do kumulativnog djelovanja s aktivnostima i sadržajima UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Promjene fizičkih karakteristika vodnog tijela moguće je i uslijed zahvata izgradnje sidrišta, luka i sustava odvodnje. Uz promjenu fizičkih karakteristika može doći i do promjene hidromorfoloških elemenata priobalnog vodnog tijela.

Tablica 7.6. Postojeće stanje vodnog tijela i planirani i postojeći zahvati kao izvori promjena na vodno tijelo, a koji mogu imati kumulativan utjecaj

Vodno tijelo	Izvor promjene fizičkih karakteristika UPU PZ Parja i UPU Luke Parja	Izvor promjene fizičkih karakteristika (zahvati postojeći ili planirani prema podacima Ministarstva gospodarstva i regionalnog razvoja)	Stanje
O422-Vis	<ul style="list-style-type: none"> • Luka otvorena za javni promet s trajektnim pristaništem i sa parkirališnim prostorom za vozila u čekanju te pristanište za brodove Hrvatske ratne mornarice (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova) • Luka nautičkog turizma sa 151 vezom (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova) • Odvodnja otpadnih voda • Izvođenje zahvata u moru (gradnja, nasipavanje, iskopavanje i slično) u funkciji uređenja akvatorija i gradnje pomorskih objekata (lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez) unutar obuhvata UPU Luke Parja 	<ul style="list-style-type: none"> • UPOV Rukavac Podstraže Brgujac, • Odvodnja i UPOV Podselje, Vis, • Sidrišta Komiža, • Sidrište Bjažićevo Žalo Komiža, • Sportska luka Rukavac Vis, • Zlopolje odvodnja UPU, • Sidrište Budikovac, • Sidrište Ravnik Vis, • Sidrište Rukavac J, • Sidrište Rukavac S, • Uređenje ribarske luke Vis, • Uređenje ribarske luke Vis – GATOVI • regulacija bujice Samogor 	<p>Hidromorfološko</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrlo dobro <p>Ekološko</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobro <p>Kemijsko</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobro <p>Ukupno</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobro

Najizraženiji kumulativni utjecaj na vodna tijela mogući su na priobalno vodno tijelo O422-Vis s obzirom da se najveći planirani broj zahvata planira na obali (sidrišta i luke). Iako se unutar vodnog tijela planira izgradnja većeg broja zahvata procjenjuje se da njihovim korištenjem neće doći do značajnih utjecaja. Razlog tome je vrlo dobra ocjene hidromorfoloških svojstava kao i dobro ekološko i kemijsko stanje priobalnog vodnog tijela te njegova vrlo velika površina (184,25 km²). Obalno more naselja Vis je visoke kategorije, obzirom na riješenu odvodnju otpadnih voda naselja Vis izvedbom mehaničkog uređaja za pročišćavanje, te podmorskog ispusta na istočnom i zapadnom dijelu Viške uvale. Zahvati odvodnje (Zlopolje odvodnja UPU, UPOV Rukavac Podstraže Brgujac, Odvodnja i UPOV Podselje) imat će direktni pozitivni utjecaj na kvalitetu podzemnog vodnog tijela JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS i priobalnog

vodnog tijela O422-VIS jer će se korištenjem UPOV-a spriječiti onečišćenje podzemnih i površinskih otpadnih voda u tlo, koje zbog infiltracije nepročišćene dospijevaju u podzemne i priobalne vode.

Na otoku Visu su evidentirane ove bujice: Samogor, Stončica, Zabonda, Neptun, Put Norpine, Komiža – Centar. Bujica Samogor je najznačajniji vodotok na otoku Visu, prikuplja oborinske vode s padine zapadno od Luke Vis prema Komiži te ih sprovodi do obale uz trajektnu luku. Površina sliva je cca 12,3 km², Duljina toka bujice je oko 6,2 km te pritoka oko 1,6 km. Zahvatom regulacije bujice Samogor spriječit će se nekontrolirano izljevanje bujičnih voda na području grada Visa.

7.3.2.7. Zaštićena područja, ekološka mreža i bioraznolikost

Zaštićena područja

S obzirom na udaljenost obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja od zaštićenih područja, cca 6 km od zaštićenog područja značajni krajobraz – uvala Stiniva te cca 7,5 km od zaštićenog područja značajni krajobraz otok Ravnik kumulativni utjecaj UPU PZ Parja i UPU Luke Parja neće generirati utjecaj kumulativni utjecaj s postojećim i planiranim zahvatima na zaštićena područja temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19).

Ekološka mreža

Kumulativni utjecaji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke sagledani su i opisani unutar Glavne ocjene prihvatljivosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ekološku mrežu odnosno unutar poglavlja 10.4. Mogući kumulativni utjecaji.

Bioraznolikost

Potencijalni kumulativni utjecaj na bioraznolikost otoka Visa odnosi se na trajne gubitke i fragmentaciju staništa, narušavanje pogodnih staništa za vrste kao i njihovo stradavanje. Zahvati koji s aktivnostima i sadržajima UPU PZ Parja i UPU Luke Parja mogu generirati kumulativni utjecaj su; prenamjena Komiža Trumbić, rekonstrukcija aerodroma Vis-Plisko polje i Zropolje odvodnja UPU. Realizacijom navedenih zahvata došlo bi do gubitka 5,7 ha mediteranske makije (odnosno do kumulativnog gubitka 0,24 % ukupne površine staništa). Gubitak staništa će neposredno utjecati na vrste herpetofaune i četveroprugog kravosasa. ali s obzirom na njihovu ekologiju očekuje se mogućnost nastavka korištenja prostora i nakon realizacije navedenih zahvata kao i sadržaja unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Tijekom realizacije sadržaja unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja kao i zahvata; pješačke staze vidikovac Vis, rekonstrukcija aerodroma Vis-Plisko polje, prometnica Komiža, rekonstrukcija ceste Rukavac Vis povećat će se promet (izrazito tijekom ljetne sezone) što može negativno utjecati na udaljavanje jedinki u mirnija područja, no ovi utjecaji ne bi bili značajno izraženi zbog sezonskog karaktera te smanjenje osjetljivosti vrsta na staništa pod antropogenim pritiscima. Upravo biologija vrsta upućuje na mogućnost nastavka korištenja prostora tijekom njegova korištenja te mogućnost da jedinke (šišmiši, ptice) neće u potpunosti izgubiti hranilišta, ali će se umanjiti njihova kvaliteta.

Potencijalni kumulativni utjecaj na bioraznolikost otoka Visa odnosi se na zauzimanje i narušavanje biocenoza stjenovite morke obale, gornjih stijena mediolitorala, donjih stijena mediolitorala, infralitoralna čvrsta dna i stijene i naselja posidonije. Zahvati koji su s aktivnostima i sadržajima UPU PZ Parja i UPU

Luke Parja mogu generirati kumulativni utjecaj su; sidrište Komiža, Sportska luka Rukavac, sidrište Rukavac J, sidrište Rukavac S, Uređenje ribarske luke Vis, uređenje ribarske luke Vis-gatovi.

Biocenoza gornjih stijena mediolitorala široko je rasprostranjena u gornjem dijelu mediolitorala, na stjenovitim obalama u Jadranu, izloženja je sušenju i bojom je nešto svjetlijia nego biocenoza donjih stijena mediolitorala. Njome dominiraju litofitske cijanobakterije (većinom endolitske, daju stijenama maslinastosmeđu boju), priljepci (puževi roda *Patella*) koji se hrane cijanobakterijama te ciripedni račići svojta *Chthamalus stellatus* i *Chthamalus montagui*. Često su prisutne babica *Coryphoblennius galerita* i crvene alge *Catenella caespitosa*, *Bangia atropurpurea* i *Porphyra leucosticta*. Mjestimice neke svoje crvenih alga iz porodice *Corallinaceae* (npr. *Lithophyllum papillosum*) stvaraju karbonatne prevlake svjetloružičaste boje preko stijena koje je teško razlikovati od površine stijene. Na granici prema biocenozi donjih stijena mediolitorala gdje se u sjevernom Jadranu pojavljuje smeđa alga jadranski bračić (*Fucus virsoides*, jadranski endem). Biocenoza donjih stijena mediolitorala manje je izložena sušenju nego biocenoza gornjih stijena mediolitorala, pa je i zato bioraznolikost svojti nešto veća nego u gornjim bentoskim stepenicama, no još uvijek znatno manja nego u infralitoralu. Ipak, za plime mnogi se pokretni infralitoralni organizmi hrane u mediolitoralu, a za oseke povuku se u infralitoral jer ne podnose izranjanje iz mora (npr. ježinci svojta *Paracentrotus lividus* i *Arbacia lixula*). U biocenozi donjih stijena mediolitorala naročito su važne asocijacije s crvenim algama koje ugrađuju kalcijev karbonat u svoje taluse te na nekim mjestima (npr. na pučinskoj strani otoka srednjeg i južnog Jadranu) stvaraju organogene istake, tzv. trotoare. U zasjenjenim prostorima unutar organogenih tvorba i ispod njih žive mnogi kriptični organizmi (organizmi koji vole zasjenjena i zaštićena staništa). Te su asocijacije indikatori čistoga mora, a budući da vrlo polako rastu, smatraju se ugroženim staništima koje treba očuvati. Najčešći su životinjski organizmi u biocenozi donjih stijena mediolitorala crvena moruzgva (*Actinia equina*), priljepci (*Patella spp.*), ogrc (*Osilinus turbinatus*). U srednjem je Jadranu za tu biocenuzu karakteristična naša endemska smeđa alga, jadranski bračić, *Fucus virsoides*.

Uz navedeno značajnu površinu unutar obuhvata zahvata zahvaća biocenoza infralitoralna čvrsta dna i stijene odnosno biocenoza infralitoralnih algi. U ovoj zoni posebno tijekom ljeta, prevladava smeđa alga *Padina pavonica* na plitkim osvjetljenim mjestima, *Acetabularia acetabulum* u plitkim zaštićenim mjestima, *Coralina spp.*, u plitkim zasjenjenim mjestima te *Halimeda tuna* na dubljim mjestima. Od životinja se posebno ističu zvjezdache, *Ophidaster ophidianus*, *Echinaster sepositus*, *Hacelia attenuata* i *Peltaster placenta*. Donju granicu širenja zone prekida naselje posidonija koja sa zahvatim koji mogu generirati kumulativni utjecaj zahvaća ukupnu površinu od 5,97 ha.

Realizacijom svih sagledanih zahvata doći će do povećanja antropogenog pritiska, najizraženije u periodu turističke sezone; narušavanje uvjeta zasjenjenjem (plovila, infrastruktura, pristaništa i dr.). Također važan čimbenik koji može ugroziti prisutnu bioraznolikost mora su invazivne vrste koje se često unose u nova staništa i šire pomoću plovila. Širenje invazivnih vrsta je usko povezano sa intenziviranjem pomorskog prometa. Povećana količina organske tvari zajedno s otpadnim vodama s brodova može u određenoj mjeri izmijeniti fizikalno-kemijske pokazatelje u moru. Potencijalno negativni utjecaji mogući su također i u vidu onečišćenja teškim metalima (prvenstveno bakar i cink) koji u morski okoliš dospijevaju zbog antivegetativnih premaza za plovila. Iako su do izgradnje UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ovi utjecaji bili manjeg intenziteta, kumulativan utjecaj UPU PZ Parja i UPU Luke Parja s ostalim prostornim elementima ne bi imao značajan doprinos postojećim i budućim pritiscima posebice uvezvi u obzir prostornu

udaljenost elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja od ostalih zahvata koji ulaze u kumulativnu procjenu (najблиži zahvat sidrište Rukavac nalazi se na udaljenosti od cca 6,5 km, a smješten je s druge strane otoka) te karakter mora (otvorenost, cirkulacija mora).

7.2.4.8. Kulturno – povjesna baština

Najveći broj zahvata planiran je u obalnom dijelu na području koje je u Prostornom planu grada Visa i Grada Komiže navedeno kao arheološka baština odnosno arheološko područje. Zaštita arheološke baštine odnosi se i na neistražena i potencijalna nalazišta i zone koje su zaštićena odredbama Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara „Narodne novine“ br. 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) u člancima 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50. a izvođač radova dužan je prekinuti radove i o nalazu izvjestiti tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara. Kumulativni utjecaj zahvata za navedeno arheološko područje se ne očekuje s obzirom na međusobnu udaljenost zahvata i veličinu arheološkog područja. Tijekom izvođenja radova u svrhu sprječavanja mogućeg negativnog utjecaja na kulturno – povjesnu baštinu potrebno je prilikom bilo kakvih radova iskopa osigurati stalni arheološki nadzor. Ukoliko se prilikom predmetnog nadzora utvrde ostaci koji ukazuju na postojanje arheološkog lokaliteta obavezno je provođenje zaštitnih arheoloških istraživanja o kojima će ovisiti daljnji uvjeti nadležnog tijela. Poštivajući navedene uvjete i pridržavajući se ,minimalne širine radnog pojasa te mjera predostrožnosti, utjecaja na kulturno-povjesnu baštinu neće biti.

Tablica 7.7. Planirani i postojeći zahvati kao mogući izvori promjena na arheološkom području

Kulturno – povjesna baština	Izvor promjene fizičkih karakteristika UPU PZ Parja i UPU Luke Parja	Izvor promjene fizičkih karakteristika (zahvati postojeći ili planirani prema podacima Ministarstva gospodarstva i regionalnog razvoja)	Stanje
Arheološko područje	<ul style="list-style-type: none"> Izvođenje zahvata u moru (gradnja, nasipavanje, iskopavanje i slično) u funkciji uređenja akvatorija i gradnje pomorskih objekata (lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez) unutar obuhvata UPU Luke Parja 	<ul style="list-style-type: none"> • UPOV Rukavac Podstraže Brgujac, • Odvodnja i UPOV Podselje, Vis, • Sidrišta Komiža, • Sidrište Bjažićevo Žalo Komiža, • Sportska luka Rukavac Vis, • Zropolje odvodnja UPU, • Sidrište Budikovac, • Sidrište Ravnik Vis, • Sidrište Rukavac J, • Sidrište Rukavac S, • Uređenje ribarske luke Vis, • Uređenje ribarske luke Vis – GATOVI • regulacija bujice Samogor 	neistražena i potencijalna nalazišta

7.2.4.9. Infrastruktura

Kumulativni utjecaji koji će nastati ili mogu nastati provedbom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja s planiranim i postojećim infrastrukturnim zahvatima (Tablica 7.8.) imat će pozitivan utjecaj na ublažavanje prometne izoliranosti, smanjenja zagušenosti i povećanja sigurnosti te razvoja turističke destinacije.

Tablica 7.8. Planirani i postojeći infrastrukturni zahvati

Zahvat	Duljina (m) / Površina (ha)
Zahvati 2017.-2021.	
Točka	
Rekonstrukcija svjetionika Rt Stončica, Vis	/
Linija	
Pješačka staza vidikovac Vis	1277,11
poligon	
Rekonstrukcija aerodroma Vis - Plisko polje	9,51
Sidrište Budikovac	0,99
Sidrište Ravnik Vis	0,40
Sidrište Rukavac J	0,43
Sidrište Rukavac S	0,69
Uređenje ribarske luke Vis	3,50
Uređenje ribarske luke Vis - GATOVI	0,72
Zahvati 2008.-2017.	
Linija	
Infrastrukturni priključci odlagalište Vis	913,89
Kolno pješačka prometnica Vis	87,26
Prometnica Komiža	135,38
Rekonstrukcija raskrižja, predio Kuti, Vis	340,06
Rekonstrukcija ceste Rukavac Vis	4853,27
Poligon	
Rekonstrukcija ceste obalnog zida Komiža	0,34
Sidrišta Komiža	1,13
Sidrište Bjažićev Žalo Komiža	0,04
Sportska luka Rukavac Vis	1,01

Omogućavanje povezivanja s drugim otočnim sredinama povećat će se potražnja za komercijalnim brodskim linijama koje uz to imaju turističku ponudu. Važno je povezivane gradske otočke sredine s drugim otocima kako bi se uvela "jedinstvena otočna karta" koja bi na razini svih otoka imala jednaku (nižu) cijenu prijevoza domicilnog stanovništva s otoka na kopno i obratno.

Provedbom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja riješit će se problem u cestovnom prometu otoka Visa obzirom da se luka s trajektnim pristaništem nalazi u središtu Grada Visa, na najatraktivnijem dijelu obale, pa se stvaraju dodatne gužve u prometu (cestovnom, pješačkom pa i pomorskom) neposredno prije dolaska trajekta, za vrijeme iskrcaja i ukrcanja vozila i putnika te neposredno nakon iskrcaja vozila i putnika.

Svi infrastrukturni zahvati iz vodoopskrbe, odvodnje, gospodarenja otpadom i elektroenergetike načelno su usmjereni poboljšanju i dogradnji postojeće infrastrukture na otoku Visu te će njihov kumulativni utjecaj na okoliš biti pozitivan, a sami za sebe će, u manjoj ili većoj mjeri, u konačnici doprinijeti poboljšanju stanja okoliša i kvalitete života ljudi na širem području obuhvata.

7.2.4.10. Otpad

Prilikom procjene značaja utjecaja na nastanak otpada uzeli su se u obzir zahvati pretovarne stanice Vis koja čini dio složenog zahvata sanacije odlagališta komunalnog otpada "Wellington"-Vis kao i linijska infrastruktura priključaka odlagališta. Izvođenjem cijelokupnog projekta pretovarne stanice "Wellington"-Vis na lokaciji odlagališta otpada "Wellington" trajno će se eliminirati negativni utjecaji nesaniranih odlagališta od kojih su najznačajniji utjecaj na podzemne vode i utjecaj pojavom požara koji su česti na takvim odlagalištima i šire se u okolne prostore.

Sustavnim izdvajanjem skupljanjem otpada smanjit će se oscilacija u količinama miješanog komunalnog otpada koji će nastajati na području Grada Visa odnosno i na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja tijekom korištenja i izvođenja građevinskih radova. Višak iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova zbrinut će se putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada "Wellington" na kojoj je jedinica lokane samouprave predviđjela plohe za takve potrebe. Osiguranjem i provedbom zakonom propisanih mјera za odvojeno prikupljanje otpada te postupanjem prema Planu gospodarenja otpadom Grada Visa, a u skladu sa Zakonom o gospodarenju otpadom aktivnosti tijekom korištenja i gradnje unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja očekuje se dugoročni pozitivni utjecaj.

7.2.4.11. Stanovništvo

Prilikom procjene kumulativnog utjecaja na stanovništvo sagledani su zahvati iz Tablice 7.5. Zahvati unutar 10 km od UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Provedbom navedenih zahvata očekuje se direktni i indirektan i pozitivan utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi koji će se očitovati kroz: podizanje razine uslužnosti otoka Visa, otvaranje novih turističkih mogućnosti, otvaranje novih radnih mjesta

7.2.4.12. Zaključak

Značajnosti kumulativnog utjecaja planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na sastavnice okoliša sa ostalim postojećim i planiranim zahvatima za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje u prostoru na strateškoj razini u potpunosti će se izbjegći pridržavanjem mјera iz odredbi UPU PZ Parja i UPU Luke Parja te pridržavanjem mјera zaštite okoliša, odnosno uvjeta propisanih ovom Strateškom studijom.

Detaljni kumulativni utjecaji zahvata, ukoliko se prepoznaju kroz razradu projekta, unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja trebaju biti sagledani kroz postupke procjene utjecaja sukladno Uredi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš.

7.2.5. Analiza i procjena utjecaja klimatskih promjena

Utjecaj klimatskih promjena na provedbu UPU PZ Parja i UPU Luke Parja opisan je i obrađen prema smjernicama iz dokumenta „Neformalni dokument Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene“ a u skladu s okvirom i metodologijom koja se koristila pri izradi ove strateške studije.

Kako je ranije opisano u poglavljima 3.7.1. Klimatska obilježja i 3.7.2. Klimatske promjene na predmetnom području predviđa se povećanje broja vrućih ljetnih dana do 2040. za 5 do 7 dana, a do 2070 broj vrućih dana povećat će se između 10 i 15 u usporedi s referentnim razdobljem od 1971. – 2000. godine (60-70 vrućih dana, temp. iznad 30°C). Do 2040. na otoku Visu broj dana s vjetrom jačim od 10 m/s će se smanjiti u zimi i proljeće dok će na jesen doći do blagog porasta. Pogled do 2070, trend smanjenja broja dana s vjetrom jačim od 10 m/s nastaviti će se u zimi i proljeće i do 2070., dok se tijekom jeseni i zime ne očekuje promjena broja dana na otoku Visu u odnosu na referentno razdoblje P0.

Efekti navedenih promjena, koji su vidljivi već danas rezultiraju meteorološkim ekstremima, koji se na području obuhvata manifestiraju u obliku suša, toplinskih valova i jakih vjetrova.

Obalno područje UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izloženo je utjecajima podizanja razine mora. Sukladno Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“ br. 46/2020) prosječna srednja vrijednost podizanja mora za Jadran do 2100. godine iznosi 1,00 m. Navedeni efekt pojačava se uslijed jakih vjetrova, što može negativno utjecati na obalnu infrastrukturu, pontonska privezišta, lukobrane, sustav odvodnje oborinskih voda, hidratansku mrežu te crpnu stanicu sustava odvodnje otpadnih voda. Jaki vjetrovi mogu uzrokovati oštećenja svih struktura unutar obuhvata.

Zbog povećanja broja vrućih dana (temp. iznad 30°C doći će do pojave suša, a negativno će se odraziti na zelene površine unutar i izvan obuhvata, pri čemu raste rizik od požara. Također, kao posljedica javljat će se i češći toplinski valovi koji će ugrožavati zdravije klijenata i osoblja.

Cilj zaštite okoliša	Elementi intervencija kao uzorci potencijalnih negativnih utjecaja	Opis utjecaja	
- Zaštita ljudskih života i imovine od elementarnih nepogoda	- Fizička oštećenja infrastrukture	Fizička oštećenja infrastrukture i obalne infrastrukture uslijed povećanja razine mora i pojavom jakih vjetrova.	
	- Izloženost sušama	UPU PZ Parja	UPU Luke Parja
	- vodoopskrbna infrastruktura, opreme u sustavu hidratanske mreže i sustavima za navodnjavanje	Izloženost bolestima uslijed duge izloženosti sušama i visokim temperaturama parkovnog zelenila te opasnost od požara	UPU PZ Parja
		Smanjen dotok vode s izvora Korita i Pizdica uslijed izloženosti sušama i visokim temperaturama	UPU Luke Parja
		UPU PZ Parja	UPU Luke Parja

7.3. UTJECAJ U SLUČAJU NEKONTROLIRANOG DOGAĐAJA

Pomorski promet unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja obilježava promet brodova, većih brodica na motorni pogon, jedrilica, plovila za razonodu i putničkih brodova brzo brodskih linija što će izravno utjecati na sigurnost plovidbe prilikom manevra uplovljavanja, isplovljivanja ili okretanja većih brodova. Rizik i prijetnju od onečišćenja mora predstavljaju mogući događaji ili situacije koje mogu uzrokovati štetu morskom okolišu, što uključuje i nezgode na moru poput sudara brodova, nasukavanja, požara, eksplozije, kvara na konstrukciji, nezgode pri upravljanju brodom, itd. U slučaju takvih iznenadnih događaja, moguće je izljevanje ulja i uljnih smjesi iz brodskih spremnika, što predstavlja klasični ekološki incident. Pod pojmom ulje smatraju se sva postojana ugljikova mineralna ulja, kao što su sirova nafta i naftni derivati, te talozi i otpadna ulja, dok je smjesa ulja smjesa s bilo kakvim sadržajem ulja.

Prema Konvenciji o zaštiti Sredozemnog mora i Protokolu o suradnji na zaštiti Sredozemnog mora od nafte i drugih štetnih tvarima, Vlada je donijela Plan intervencije kod iznenadnih onečišćenja mora u Splitsko-dalmatinskoj županiji („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 5/10). Plan se primjenjuje kod iznenadnoga onečišćenja mora uljem ili smjesom ulja u količini većoj od 2000 m³, pri ispuštanju opasnih i štetnih tvari i u izvanrednim prirodnim događajima u moru. Za manja onečišćenja uljem ili smjesom ulja i opseg i jačinu izvanrednoga prirodnog događaja primjenjuju se županijski plan intervencija uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave za zaštitu okoliša.

Potencijalni negativni utjecaj može se очekivati uslijed rada postojeće benzinske crpke i to:

- uslijed proljevanja goriva prigodom utakanju goriva u motore plovila,
- propuštanja podzemnih spremnika, podzemnih cjevovoda i različitih spojeva,
- onečišćenje zraka štetnim tvarima uslijed pretakanja goriva

Pridržavanjem propisanih mjera zaštite okoliša, ne очekuje se značajan negativan utjecaj na okoliš.

7.4. PREKOGRANIČNI UTJECAJ

Uzimajući u obzir lokalni doseg aktivnosti predviđenih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, provedbom odredbi i posljedičnim ispunjenjem ciljeva istog, ne очekuje se mogući utjecaj na okoliš preko državnih granica.

8. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA UKLJUČUJUĆI MJERE SPRJEČAVANJA, SMANJENJA I UBLAŽAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA PROVEDBE STRATEGIJE, PLANA ILI PROGRAMA NA OKOLIŠ

U ovom poglavlju navedene su mjere za sprečavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja (mjere zaštite okoliša) na temelju sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ciljeve zaštite okoliša (opisani u poglavlju 7. *Vjerojatno značajni utjecaj na okoliš Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Parja i Urbanističkog plana uređenja Luke Parja*).

Analiza i procjena utjecaja sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja temelji se na analizi početnog stanja okoliša unutar obuhvata i šireg područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, opisanih u poglavlju 3. *Postojeće stanje okoliša i procjena mogućeg razvoja okoliša bez provedbe planova* predlažu se i mjere za poboljšanje stanja okoliša, kojim provedba UPU PZ Parja i UPU Luke Parja može pridonijeti.

U svrhu propisivanja uvjeta provedbe zahvata u prostoru, UPU PZ Parja i UPU Luke Parja propisuju mjere zaštite okoliša, zahteve zaštite prirode, kulturne baštine, zaštite od elementarnih nepogoda, a koje su nastale kao rezultat analize i procjene utjecaja sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (Tablica 8.1.).

Tablica 8.1. Mjere za sprečavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja propisane odredbama UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

	UPU Luke Parja	UPU PZ Parja
Sprječavanje eventualnog gubitka poljoprivrednog i šumskog zemljišta i erozije tla	Članak 55. <ul style="list-style-type: none"> - Osnovne mjere zaštite tla postižu se građenjem na terenima povoljnih geotehničkih karakteristika, te dokazivanjem potrebitosti i nosivosti tla za izgradnju planiranih struktura. - U sklopu građevnih čestica svih namjena treba čuvati površine pod zelenilom ili urediti nove zelene površine u skladu sa uvjetima ovog Plana. - Na području obuhvata Plana nije dozvoljen unos štetnih tvari u tlo, izravno ili putem dispozicije otpadnih voda već se iste evakuiraju i zbrinjavaju putem odgovarajućih uređaja. 	Članak 44.
biološke raznolikosti i očuvanje staništa (flore i faune)	Članak 50. <ul style="list-style-type: none"> - Za svaki planirani zahvat koji sam ili sa drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ocjenjuje se njegova prihvatljivost za ekološku mrežu sukladno članku 28. Zakona o zaštiti prirode. 	Članak 38.
Zaštita od elementarnih nepogoda	Članak 59. <ul style="list-style-type: none"> - učinkovitije sprečavanje erozije postiže se izvedbom oborinske kanalizacije u sklopu prometnih površina ili kanala za prihvatanje oborinskih voda te njihovo usmjeravanje prema moru kao recipijentu. - Efikasna zaštita od štetnog djelovanja voda realizira se kroz izradu projekata odvodnje oborinskih voda kao i izgradnju potrebne infrastrukture na čitavom području obuhvata Plana. 	Članak 48.
Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora	Članak 29. <ul style="list-style-type: none"> - Obvezno je krajobrazno urediti površine za zbrinjavanje prometa u mirovanju i potrebno je provesti mjere za ublažavanje negativnog utjecaja velikih parkirališnih površina na okolne vizure. Tvrde parkirališne površine potrebno je odvojiti od okolnih površina krajobraznim uređenjem. 	Članak 21.
Očuvanje kvalitete zraka	Članak 56. <ul style="list-style-type: none"> - Potencijalne onečišćivače unutar obuhvata plana projektirati i kontrolirati sukladno zakonskoj regulativi. - Na području obuhvata Plana trajno će se provoditi monitoring kakvoće zraka i poduzimat će se sve mjere, temeljene na Zakonu o zaštiti zraka, kojima se može očuvati postojeću najvišu kategoriju kakvoća zraka. 	Članak 45.

Očuvanje vode i mora od onečišćenja	<p>Članak 58. i članak 60.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaštita voda na području obuhvata Plana ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće podzemnih i površinskih voda i potencijalnim izvorima onečišćenja (npr. ispiranje onečišćenih površina i prometnica, ispiranje tla, mogućnost havarija i sl.). - Otpadne vode moraju se ispuštati u javni odvodni sustav koji završava uređajem za pročišćavanje otpadnih voda i na način propisan od nadležnog distributera. - Sustavi odvodnje otpadnih voda trebaju se izvesti kao nepropusni, a sve čestice/grajevine trebaju biti priključene na javnu mrežu odvodnje. - Iznimno, do izgradnje javnog kanalizacijskog sustava odvodnje otpadnih voda predviđa se gradnja privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje koji će se smjestiti unutar građevne čestice prema uvjetima nadležne institucije. - Otpadne vode, koje ne odgovaraju propisima o sastavu i kvaliteti voda, prije upuštanja u javni odvodni sustav moraju se pročistiti predtretmanom do tog stupnja da ne budu štetne po odvodni sustav i recipijente u koje se upuštaju. - Oborinske vode onečišćene naftnim derivatima s radnih i manipulativnih površina moraju se prihvati u oborinsku kanalizaciju sustavom sливника i linijskih rešetki sa ugrađenim taložnikom i separatorom masti i ulja. - Građevinske i druge zahvate u prostoru potrebno je izvoditi na način da uključuju antierozijsku zaštitu. - Prije izrade tehničke dokumentacije za gradnju pojedinih građevina na području obuhvata Plana, ovisno o namjeni građevine, investitor je dužan ishoditi vodopravne uvjete u skladu s posebnim propisima. - Zaštita mora predviđena je kroz realizaciju Planom utvrđene namjene površina kojom nije predviđena gradnja takvih djelatnosti i sadržaja koji bi predstavljali potencijalne zagađivače morskog akvatorija, odnosno izgradnja javnog sustava za odvodnju otpadnih voda čime će se spriječiti izravno ispuštanje sanitarno-potrošnih voda u more. 	<p>Članak 47. i članak 49.</p>
Očuvanje kulturno - povjesne baštine	<p>Članak 60.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radi sprječavanja onečišćenja uzrokovanih pomorskim prometom i lučkim djelatnostima potrebno je provoditi sljedeće mjere zaštite: <ul style="list-style-type: none"> - u lukama otvorenim za javni promet i lukama nautičkog turizma osigurati prihvat zauljenih voda i istrošenog ulja, a po potrebi osigurati i postavljanje uređaja za prihvat i obradu sanitarnih voda s brodica te kontejnera za odlaganje istrošenog ulja, ostatka goriva i zauljenih voda, kao i krutog otpada, - odrediti način servisiranja brodova na moru i kopnu, - izviđanje i obavlješćivanje radi utvrđivanja pojave onečišćenja. - benzinske postaje s pratećim sadržajima moraju se graditi na način da se osigura zaštita okoliša uz sprječavanje negativnog utjecaja na okolini prostor - punjenje plovila pogonskim gorivom dozvoliti samo na za to predviđenim mjestima na prostoru benzinske postaje 	
Očuvanje kulturno - povjesne baštine	<p>Članak 51.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ako se pri izvođenju građevnih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla, na kopnu, u vodi ili moru nađe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo. Prilikom bilo kakvog zahvata na kulturnim dobrima, nalazištima ili zonama potrebno je ishođenje posebnih uvjeta i prethodnog odobrenja od nadležnog konzervatorskog odjela. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Podmorska hidrogeološka istraživanja potrebno je provesti prije izvođenja radova izgradnje infrastrukture u podmorju. Predmetna istraživanja mogu biti izvedena od strane muzejskih ustanova ili specijaliziranih pravnih osoba sa dopuštenjem za rad na kulturnim dobrima, sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a uz suglasnost i dopuštenje nadležnog Konzervatorskog odjela u Splitu. 	
Održivo korištenje pitke vode	Članak 58. i Članak 39. Vodoopskrbni resursi moraju se ispitati te njihovo potencijalno korištenje uskladiti s potrebama opskrbe vodom na način da se koriste na održiv način te da se ne naruši vodni režim.	
Zaštita od buke i vibracija	Članak 57. <ul style="list-style-type: none"> - Unutar obuhvata Plana dopušta se maksimalna razina buke prema Zakonom utvrđenom standardu, odnosno najviše dozvoljene razine buke unutar obuhvata Plana moraju biti u skladu s <i>Pravilnikom o najvišim rasinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave</i> („Narodne novine“, br. 145/04). - Za nove građevine (sadržaje) potrebno je primjenom mjera zaštite od buke kod projektiranja, građenja i odabira tehnologije, osigurati što manju emisiju zvuka. 	Članak 46.
Nastanak otpada	Članak 52. i Članak 53. U prostoru obuhvaćenom Planom, u postupanju s otpadom se moraju osigurati odgovarajuće lokacije za svaku prostornu cjelinu ili jedinicu zasebno, odakle se otpaci prikupljaju i odvoze na odlagalište koje koristi Grad Vis, odnosno u Centar za postupanje s otpadom Splitsko – dalmatinske županije (nakon njegove izgradnje). Grad Vis je obvezan osigurati provedbu zakonom propisanih mjera za odvojeno prikupljanje otpada te postupati prema Planu gospodarenja otpadom Grada Visa, a u skladu sa Zakonom o gospodarenju otpadom. Uvjeti koji se za izgradnju planiranih sadržaja, a u odnosu na postupanje s otpadom definiraju aktom kojim se odobrava gradnja su: <ul style="list-style-type: none"> - za odlaganje otpada potrebno je osigurati prostor za smještaj kanti/kontejnera, a koji mora imati nepropusnu podlogu (asfalt, beton) s odvodnjom i ispustom u kanalizacijski sustav ako se izvodi na otvorenom prostoru; - posude za prikupljanje otpada je moguće smjestiti i u prostore unutar planiranih građevina; - predvidjeti primarnu selekciju otpada postavom kanti/kontejnera za različite vrste otpada; - osigurati pristup komunalnog vozila do mjesta gdje se otpad privremeno odlaže u kantama/kontejnjerima; - otpad iz separatora/taložnika sakupljati u posebni kontejner i tretirati prema propisu od strane ovlaštene tvrtke; - osigurati odgovarajuće posude - kante za smeće uz nogostupe, pješačke staze i odmorišta. <p>Svi proizvođači otpada na području obuhvata Plana dužni su se pridržavati sljedećih principa postupanja s otpadom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izbjegavanje ili smanjenje količina otpada na mjestu nastajanja, - razvrstavanje otpada po vrstama na mjestu nastanka, - iskorištanje vrijednih svojstava otpada, - sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom, - prikupljanje i iznošenje otpada te privremeno odlaganje otpada na postojeće odlagalište, - saniranje otpadom onečišćenih površina. <p>Prostori za privremeno skladištenje otpada moraju biti jasno obilježeni, a korisnici moraju voditi evidenciju o vrstama i količinama privremeno uskladištenog otpada.</p>	Članak 41.

9. RAZUMNA ALTERNATIVA

Iako se u planskim rješenjima UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne predviđaju varijantna rješenja planskih aktivnosti jer se radi o provedbenom dokumentu, Strateška studija sagledavajući moguće utjecaje, predlaže alternativna rješenja na projektnoj razini kako bi se umanjio negativan značaj prepoznatih utjecaja:

U svrhu osiguranja izmjene mora u akvatoriju potrebno je:

- gatove projektirati kao plutajuće sidrene sustave
- pomorske građevine projektirati kao konstrukcije na pilotima

U svrhu smanjenja visine vala:

- u podmorskom dijelu potrebno je izraditi protuvalnu pregradu od armirano betonskih elemenata ili „sačastu“ konstrukciju složenu od propusnih elemenata koja učinkovito prigušuje odnosno ne propušta energiju valova, a propušta morske struje

U svrhu zaštite stanovništva i materijalnog dobra:

- prilikom projektiranja nužno je staviti naglasak na visinske kote građevina kao što je kruna lukobrana, valobrana, kota obalne konstrukcije te kota pridruženih manipulativnih i prometnih površina

U svrhu sprečavanja nekontroliranog događaja:

- izraditi model pronosa uljnog onečišćenja
- potrebno je osigurati plutajuće brane

10. GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI PLANA ZA EKOLOŠKU MREŽU

Sukladno Članku 26. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) za strategije, planove i programe, za koje je određena obveza strateške procjene Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu obavlja se u okviru postupka strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.

Prema stavku 2., Članka 7. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, Strateška studija uključuje i poglavlje koje utvrđuje utjecaje plana, programa, strategije na ekološku mrežu, sukladno propisima kojima se uređuje zaštita prirode, a kada je mišljenjem tijela nadležnog za zaštitu prirode ocijenjeno da strategija, plan i program može imati značajan utjecaj na ekološku mrežu. Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije u Splitsko-dalmatinskoj županiji, temeljem članka 48. stavka 6. vezano uz članak 26. stavak 2. i članak 46. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva Grada Visa, Trg 30. svibnja 1992. br. 2, 21480 Vis, nakon provedenog postupka prethodne ocjene prihvatljivosti UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić i UPU poslovne zone Parja za ekološku mrežu donosi Rješenje (KLASA: UP/I 351-04/21-01/0059, URBROJ: 2181/1-10/06-21-0004) (u daljem tekstu: Rješenje) da je za planirani UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić te UPU poslovne zone Parja obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, a isto se nalazi u Poglavlju 14.7.

Glavna ocjena sadrži opis područja ekološke mreže unutar obuhvata planiranih UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić te UPU poslovne zone Parja, uz osnovne podatke o ciljnim stanišnim tipovima i vrstama.

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalaze se 3 područja ekološke mreže: HR1000039 Pučinski otoci, HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis – podmorje.

U ponovljenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije je sukladno članku 48. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode zatražilo mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) koje se 12. svibnja 2021. godine očitovalo mišljenjem (KLASA: 612-07/21-38/470, URBROJ: 517-12-2-3-2-21-2) u kojem navodi sljedeće:

- može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ciljne vrste POP HR1000039 Pučinski otoci.
- u odnosu na ukupnu rasprostranjenost ciljnih stanišnih tipova POVS područja HR2000942 Otok Vis (150 ha ciljnog stanišnog tipa 1240, 2340 ha ciljnog stanišnog tipa 5210, 9045 ha ciljnog stanišnog tipa 9320 i očuvan ciljni stanišni tip 3170* u zoni od 9040 ha), kao i pogodnih staništa za ciljne vrste HR2000942 Otok Vis, radi se o prihvatljivom samostalnom gubitku
- unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja kartirani su stanišni tipovi (NKS F.4./G.2.4. I ./G.2.4.2.) Stjenovita morska obala/Biocenoza gornjih stijena mediolitorala/Biocenoza donjih stijena mediolitorala, od kojih G.2.4.1. i G.2.4.2. pripadaju ciljnom stanišnom tipu 1170 navedenog POVS. Na razini Prethodne ocjene ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

10.1. OPIS PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Osnovni podaci o ekološkoj mreži, ciljnim vrstama i stanišnim tipovima temelje se prvenstveno na Standardnom obrascu podataka Natura 2000 te podacima i zonacijom ustupljenim od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u nastavku: MINGOR) za potrebe izrade Strateške studije, dok je za detaljnije analize korištena Karta kopnenih nešumskih staništa (u dalnjem tekstu: Karta staništa), Karta staništa iz 2004. godine kao i dostupna stručna literatura.

Na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja nalaze se 3 područja ekološke mreže, od toga 1 međunarodno važno područje očuvanja značajno za ptice (u dalnjem tekstu: POP) (Slika 10.1.). i 2 područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (u dalnjem tekstu: POVS) (Slika 10.2.).

Za svako POP i POVS područje, osim opisa područja navedene su i ciljne vrste i staništa. Isto tako navedene su i aktivnosti koje mogu predstavljati razloge ugroženosti.

Slika 10.1. POP područje u odnosu na obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima s Bioportala)

Slika 10.2 POVS područja u odnosu na obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima s Bioportalom)

10.1.1. HR1000039 Pučinski otoci

Područje obuhvaća otok Vis s okolnim otočićima, kao i otoke Biševo, Sveti Andrija, Brusnik, Jabuka i Palagruža. Ovo područje ekološke mreže je glavno gnijezdište Eleonorina sokola u Hrvatskoj i jedno od samo dva područja za gniježđenje velikog zovoja (43 % ukupne nacionalne populacije) i gregule (20 % ukupne nacionalne populacije). Najvažniji otok je Sveti Andrija i susjedni otočić Kamnik. Sve tri vrste gnijezde se na dobro razvijenim liticama i stijenama iznad mora.

Važan je selidbeni koridor za vrste škanjac osaš i ždral koje ovo POP područje koriste kao odmorište tijekom noći ili za vrijeme nevremena.

Na području je prisutan veći broj pritisaka od čega je pritisak srednjeg intenziteta napuštanje pašnjaka, nedostatak ispaše, a pritiske niskog intenziteta čine promjene uzgojnih praksi, drugi obrasci stanovanja, ribolov i iskorištavanje vodenih resursa te sport i rekreacija na otvorenom. U sljedećoj tablici navedene su ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000039 Pučinski otoci zajedno s njihovim ciljevima i mjerama očuvanja.

Tablica 10.1. Ciljne vrste područja HR1000039 Pučinski otoci (Izvor: SDF)

Znanstveni naziv	Hrvatski naziv	Populacija	Udio populacije	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
Stanarice					
<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	8 - 10 p	2-15 %	Očuvana staništa za gnijezđenje (visoke stijene, strme litice) za održanje gnijezdeće populacije od 8-10 p.	ne provoditi sportske i rekreacijske aktivnosti od 15.02. do 15.06. u krugu od 750 m oko poznatih gnijezda; provesti zaštitne mjere na dalekovodima protiv stradavanja ptica od strujnog udara i kolizije; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije i elektrokućije ptica
<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	morski vranac	5 - 10 p	<2 %	Očuvana staništa (strme stjenovite obale otoka; stjenoviti otočići) za održanje gnijezdeće populacije od 5-10 p.	ne posjećivati gnijezdilišne otoke u razdoblju gnijezđenja (1.01.-31.05.)
Gnjezdarice					
<i>Calonectris diomedea</i>	veliki zovoj	300 - 700 p	>15 %	Očuvana pogodna staništa (strme, stjenovite obale) za održanje gnijezdeće populacije od 300- 700 p.	provoditi smanjivanje brojnosti (eradikaciju) štakora i mačaka na gnijezdilištima
<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	50 - 100 p	<2 %	Očuvana staništa (garizi, mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom); za održanje gnijezdeće populacije od 50-100 p.	osigurati povoljan udio gariga. Očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	1 p	<2 %	Očuvana pogodna staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci ispresjecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom) za održanje gnijezdeće populacije od najmanje 1 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja; ne provoditi sportske aktivnosti te građevinske radove od 15.04. do 15.08. u krugu od 200-600 m oko poznatih gnijezda; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokućije ptica na srednjenačonskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik

					od kolizije i elektrokućje provesti tehničke mjere sprečavanja dalnjih stradavanja ptica.
<i>Falco eleonorae</i>	Eleonorin sokol	65 – 100 p	>15 %	Očuvana staništa za gnijezđenje (strme litice) za održanje gnijezdeće populacije od 65-100 p.	sidrenje i plovidba turističkih i rekreativnih plovila te plovila namijenjenih prijevozu putnika ne mogu se obavljati na udaljenosti manjoj od 200 m od poznatih obalnih gnijezdilišta od 01.07. – 30.10.; održavati lokve na otocima
<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	500 - 1000 p	<2 %	Očuvana staništa (otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 500-1000 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja
<i>Puffinus yelkouan</i>	gregula	50 – 100 p	>15 %	Očuvana staništa (strme, stjenovite obale) za održanje gnijezdeće populacije od 50-100 p.	provoditi smanjivanje brojnosti (eradikaciju) štakora i mačaka na gnijezdilištima
Zimovalice					
<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica	5 - 10 j	<2 %	Očuvana staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokućje ptica na srednjenačonskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrokućje provesti tehničke mjere sprečavanja dalnjih stradavanja ptica
Preletnice					
<i>Grus grus</i>	ždral	3000 j	2-15 %	Omogućen nesmetani prelet tijekom selidbe	elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokućje ptica na srednje naponskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije

					i elektrokučije provesti tehničke mjere sprečavanja dalnjih stradavanja ptica
<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	1000 j	2-15 %	Omogućen nesmetani prelet tijekom selidbe	cilj se ostvaruje kroz provedbu mjera za druge vrste na području; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokučije ptica na srednje naponskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrokučije provesti tehničke mjere sprečavanja dalnjih stradavanja ptica

p – par, j – jedinka

Temeljni podaci korišteni za opise pojedinih vrsta preuzeti su sa službenih stranica BirdLife International (<https://www.birdlife.org/>), Crvene knjige ptica Hrvatske (Tutiš i dr, 2013) te priručnika za prepoznavanje ptica Ptice Hrvatske i Europe (BIOM, 2018), dok je ostala korištena stručna literatura navedena u tekstu.

Falco peregrinus

Vrsta obitava na staništima od razine mora do 3300 m.n.v. Obitavaju na raznolikim staništima, od otvorenih do šumovitih područja, u unutrašnjosti i uz more. Vrlo su prilagodljivi i mogu se naći gotovo svugdje. Za gniježđenje preferiraju litice, stijene i druga nepristupačna mjesta (npr. tornjevi ili ruševine), a u dijelovima areala gnijezdzi se i na stablima (u starim gnijezdima drugih ptica), a ponekad i na tlu. Za lov su im potrebna otvorena područja koja često uključuju različita vlažna ili priobalna staništa. Nisu druževni te gnijezde samotno. Plijen love pretežito u zraku, obično iznad otvorenih površina ili vode. Prema posljednjim dostupnim podacima, na nacionalnoj razini trend populacije je u porastu kao i na europskoj razini. Najizraženiji pritisci i prijetnje vrsti posljedica su smanjenja kvalitete staništa, smanjenje dostupnosti plijena kao i rekreativske aktivnosti na području gniježđenja.

Phalacrocorax aristotelis desmarestii

Morski vranac je morska ptica koja se isključivo hrani ribom koju lovi roneći. Zaron može trajati nekoliko minuta, a zabilježeni su zaroni do dubine od 60 metara! Najčešće se gnijezdi u kolonijama koje se nalaze na malim otočićima i hridima bez kopnenih grabežljivaca. Morski vranac se gnijezdi po cijelom Jadranu, a najbrojniji je na njegovom sjevernom dijelu, posebice u istarskom akvatoriju te na području zadarskog arhipelaga. Gnijezdo od granja gradi na liticama, među šrapama ili na tlu u gustom grmlju. Glavni razlozi ugroženosti su stradavanje u ribarskim alatima i nedostatak hrane. Od ribarskih su alata, za vrance, najopasnije mreže stajačice u koje se vranci zapletu te parangali, na kojima se zakače kad progutaju ribu. Nedostatak hrane uzrokovan je prelovom morskih organizama, naročito ribe. Osim toga, na ugroženost utječe prečesto uznemiravanje ptica tijekom gniježđenja te pojačan brodski promet.

Calonectris diomedea

Veliki zovoj je ptica otvorenog mora koja na kopno dolazi tek u vrijeme gniježđenja. Rasprostranjen je na području Sredozemnog mora i istočnog Atlantskog oceana, a prikladne pučinske otoke pronašao je i kod nas (lastovski arhipelag, Sušac, Sveti Andrija i Palagruža). Gnijezdi se u kolonijama, često s drugim morskim pticama, na stjenovitim otocima i obalama, u pukotinama stijena, škrapama te jamama ili manjim špiljama. Prehrana im se sastoji od riba, lignji, rakova, ali i strvine te ostataka oko ribarskih brodova. Uglavnom se hrane noću i to tako da plijen hvataju ispod ili na samoj površini mora.

Caprimulgus europaeus

Vrsta obitava na staništima od razine mora do 2800 m.n.v. Gnijezdi se u otvorenim borovim šumama, često s nešto sušim rijetkim čistinama s borovim mladicama te otvorenoj miješanoj i listopadnoj šumi s proplancima i krčevinama. Prema posljednjim dostupnim podacima, na nacionalnoj razini trend populacije nije poznat, dok je na europskoj razini populacija stabilna. Najizraženije pritiske i prijetnje vrsti predstavlja smanjenje dostupnosti plijena (korištenje pesticida) te gubitak i degradacija pogodnih staništa. Osim toga, znatan pritisak predstavlja i uznemiravanje nastalo uzrokovano rekreativskim aktivnostima.

Gnijezdi se od svibnja do kolovoza, a gnijezda gradi na tlu. Udaljenost između pojedinih gnijezda iznosi od 164 do 600 m. Udaljenost od ljudi na kojoj dolazi do stresa kod jedinki vrste tijekom sezone gniježđenja iznosi oko 150 m dok na udaljenosti 100 m jedinke napuštaju gnijezdo, a do ponovnog vraćanja u gnijezdo po nestanku izvora stresa može proći i 15-ak minuta što uvelike smanjuje kondiciju juvenilnih jedinki i izlaže ih opasnosti od predacije, kao i jaja tijekom perioda inkubacije. (Ruddock i Whitfield, 2007)

Circaetus gallicus

Vrsta obitava na staništima od razine mora do 1200 m.n.v. Najprikladnije stanište su mu suha, sunčana, otvorena, kamenita, stjenovita ili pjeskovita područja, ispresjecana šumama, šumarcima, makijom ili garigom. Prema posljednjim dostupnim podacima, na nacionalnoj razini trend populacije nije poznat, dok je na europskoj razini populacija stabilna. Najizraženije pritiske i prijetnje vrsti u Dalmaciji predstavlja promjena stanišnih uvjeta uslijed odumiranja tradicionalnog stočarstva. Osim toga, znatan pritisak predstavlja i stradavanje nastalo elektrokucijom i kolizijama s vodovima dalekovoda i lopaticama vjetroagregata.

Samotni parovi se gnijezde od travnja do kolovoza, a gnijezda grade na vrhu niskoga drveća, obično 3 - 7 m iznad tla. Ponekad zauzimaju gnijezda drugih ptica. Prosječna udaljenost između pojedinih gnijezda iznosi oko 2200 m (Vlachos i Papageorgiou, 1994). Udaljenost od antropogenih aktivnosti na kojoj dolazi do stresa kod jedinki vrste tijekom sezone gniježđenja iznosi oko 600 m.

Falco eleonorae

Eleonorin sokol (*Falco eleonorae* Gené 1839) manja je vrsta sokola koja se gnijezdi kolonijalno, uglavnom na pučinskim otocima u Sredozemlju. Vrsta je koje izvan područja pučinskih otoka u Hrvatskoj gotovo i nema. Otprilike 80 do 100 parova gnijezdi na području Visa, Biševa, Sveca i okolnih manjih otoka. Hrani se uglavnom krupnim kukcima koje lovi u letu, a u razdoblju gniježđenja malim pticama., stoga je sezona gniježđenja posve neobična u usporedbi s velikom većinom vrsta – ljeto i rana jesen. Ovo je prilagodba na sezonu ptičjih migracija, kada ptica, odnosno hrane ima najviše.

Lanius collurio

Vrsta obitava na staništima od razine mora do 3200 m.n.v. Preferira travnjake s grmljem i niskim stablima, veće šumske čistine, mozaična seoska staništa. Na nacionalnoj razini trend populacije nije poznat, dok je na europskoj razini populacija stabilna. Najizraženije pritiske i prijetnje vrsti predstavlja fragmentacija i gubitak staništa uslijed intenziviranja poljoprivrede i pošumljavanja.

Rusi svračak je pjevica koja se gnijezdi u gotovo čitavoj Europi. U Hrvatskoj je prisutan od kraja travnja do početka listopada.

Puffinus yelkouan

Gnijezde se kolonijalno na stjenovitim otocima i otočićima na kojima nema ljudskog uzinemiravanja ili predatora, često s drugim morskim vrstama poput velikog zovoja (*Calonectris diomedea*). Gnijezda grade u pukotinama, policama ili rupama u tlu koje najčešće uzimaju od kunića, ako ih ima. Karakteristično je da lete vrlo nisko iznad površine mora, rijetko kad iznad 10 m. Hrane se najčešće sitnom plavom ribom i lignjama, a love ih zaranjanjem ili na samoj površini.

Circus cyaneus

Vrsta obitava na staništima od razine mora do 2500 m.n.v. Preferira otvorene travnjake, ali nastanjuje i močvarna područja kao i mlade nasade četinjača. Tijekom zimovanja naseljava i kultivirane površine (oranice). Prema posljednjim dostupnim podacima, Hrvatsku nastanjuje 3. najveća populacija u Europi (veće populacije su u Velikoj Britaniji i Rumunjskoj). Na nacionalnoj i europskoj razini trend populacije nije poznat. Najizraženije pritiske i prijetnje vrsti predstavlja gubitak staništa uslijed intenziviranja poljoprivrede, nestanka močvarnih područja kao i pošumljavanja otvorenih staništa.

Vrsta je osjetljiva na uzinemiravanje tijekom sezone gniježđenja. U predmetnom POP području je zimovalica i prisutna je od rujna do travnja. Tijekom zime lovi nad obrađenim poljima, močvarama i vlažnim livadama.

Grus grus

U predmetnom POP području je preletnica, a seoba traje od listopada do prosinca te proljetna od veljače do travnja. Kao odmarališta tijekom noći ili za vrijeme nevremena koriste otočna staništa, a preferiraju plitke uvale i pašnjake. Na nacionalnoj razini trend populacije nije poznat, a na europskoj je u porastu. Najizraženije pritiske i prijetnje tijekom migracije vrsti predstavljaju fragmentacija i gubici staništa koje koriste kao odmarališta kao i kolizija s kabelima dalekovoda.

Pernis apivorus

U predmetnom POP području je preletnica, a seoba na jug kreće već krajem ljeta, a povratak na mjesto gniježđenja započinje u travnju. Najintenzivnija seoba traje od polovice svibnja do polovice lipnja. Kao odmarališta tijekom noći ili za vrijeme nevremena koriste otočna staništa, a preferiraju šumska staništa, poglavito listopadnih šuma. Na nacionalnoj razini trend populacije nije poznat, a na europskoj je u opadanju. Najizraženije pritiske i prijetnje tijekom migracije vrsti predstavljaju kolizija s lopaticama vjetroagregata.

U Rješenju se navodi sljedeće: »Prema bazama podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, područje Plana predstavlja pogodno stanište pojedinih ciljnih vrsta ptica POP HR1000039 Pučinski otoci. Vezano uz utjecaj na ciljne vrste ptica POP HR 1000039 Pučinski otoci, unutar obuhvata Plana zastupljena su staništa pogodna za ciljne vrste ptica koje su svojim ekološkim zahtjevima vezane uz kopnena staništa (primjerice leganj ili zmijar) ili uz morska i obalna staništa (kao što su veliki zovoj i morski vranac). Provedbom Plana doći će do gubitka ili degradacije najviše 8,40 ha kopnene površine i 3,33 ha

morske površine u obuhvatu Plana unutar navedenog POP-a. S obzirom na ukupnu zastupljenost pogodnih staništa za pojedine ciljne vrste unutar navedenog POP-a (oko 5460 travnjačkih, mozaičnih i grmolikih površina te 2570 ha morskih staništa) može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe ovog Plana na ciljne vrste POP HR1000039 Pučinski otoci.«.

Sukladno Rješenju u dalnjim poglavljima neće se vršiti procjena na POP područje HR1000039 Pučinski otoci.

10.1.2. HR2000942 Otok Vis

Područje se prostire na 9030 ha, te prekriva čitav otok Vis i susjedne otoke. Vis svojom veličinom spada u skupinu srednje velikih otoka i s okolnim otočićima čini skupinu najudaljenijih otoka na Jadranu. Izloženi položaj na Jadranu posebno je izražen u klimi. Kako mjeri postaja u Komiži, srednja godišnja temperatura zraka je 16,7 °C, što je najviša prosječna godišnja temperatura za cijelu Splitsko-dalmatinsku županiju. Najviši vrh otoka je Hum visok 587 metra (nalazi se oko 2,5 km jugoistočno od Komiže). Ukupna duljina obale je 76,6 km s koeficijentom razvedenosti od 2,28. U priobalnom području prisutne su brojne šljunčane i pješčane plaže (Srebrena uvala, Rukavac, Brgujac, Zaglav, Budihovac, Milna, Vela i Mala Smokova, Stončica). Duž istočne obale ima nekoliko otočića, hridi i grebena. Najveći otočić je Ravnik, a ostali otoci su Budihovac mali, Budihovac Veli i Paržan te Greben s puno stijena: Gambur, Sanak, Pločica, Pupak i Zuberka. Na istočnom dijelu sjeverne obale nalazi se rt Stončica sa svjetionikom i uvalom. Ispred luke Vis nalazi se Otočić Host i grebena Volići i Krava. Zapadno od luke Vis je vrlo strma obala s liticama od kojih najveće su u uvali Gradac. Uz ovaj dio obale boroj otočića je znatno manji. Na otoku su prisutni svi tipovi mediteranskih staništa (otvorene i šumska staništa).

U sljedećoj tablici navedena su ciljna staništa i vrste područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis zajedno s njihovim ciljevima očuvanja (Tablica 10.2.).

Tablica 10.2. Ciljna staništa područja i vrste područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis (Izvor: Bioportal)

Naziv	Natura kod	Cilj očuvanja
ciljna staništa		
Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (<i>Cakiletea maritimae</i> p.)	1210	Očuvana postojeća površina stanišnog tipa u zoni od 0,9 ha
Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240	Očuvano 150 ha postojeće površine stanišnog tipa
Embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina	2110	Očuvano 0,2 ha postojeće površine stanišnog tipa
Mediteranske povremene lokve	3170*	Očuvane mediteranske lokve s njihovim karakterističnim vrstama u zoni od 9040 ha
Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus</i> spp.	5210	Očuvano 2340 ha postojeće površine stanišnog tipa koji dolazi samostalno te 1250 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 6220 Eumediteranski travnjaci <i>Thero-Brachypodietea</i> , 10 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 8210 Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom i 2370 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu s drugim staništima
Eumediteranski travnjaci <i>Thero-Brachypodietea</i>	6220*	Očuvano 70 ha postojeće površine stanišnog tipa koji dolazi samostalno te 15 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju

		borovice <i>Juniperus</i> spp. i 1250 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu s drugim staništima
Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	8210	Očuvano 10 ha postojeće površine stanišnog tipa koji dolazi samostalno te 35 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus</i> spp.
Špilje i jame zatvorene za javnost	8310	Očuvana dva speleološka objekta koja odgovaraju opisu stanišnog tipa
Preplavljeni ili dijelom preplavljeni morske špilje	8330	Očuvane tri morske špilje
Šume divlje masline i rogača (<i>Olea</i> i <i>Ceratonion</i>)	9320	Očuvan stanišni tip u zoni od 9045 ha
Hrvatski naziv	Latinski naziv	Cilj očuvanja
ciljne vrste		
crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (otvorena, sunčana i suha staništa, osobito kamenita i stjenovita staništa s nešto vegetacije koja imaju dovoljno zaslona i potencijalnih skrovišta poput rijetke makije i gariga, kamenjarskih livada i pašnjaka, suhozida; obradive površine: vinogradni vrtovi, maslinici) u zoni od 9040 ha
četveroprugi kravosas	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (makije, livade, šumska područja, rubovi šuma, tradicionalno obrađivana polja, suhozidi, područja uz potoke, vlažnija djelomično močvarna područja) u zoni od 9040 ha
dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Očuvana migracijska populacija u brojnosti od najmanje 150 do 200 jedinki i skloništa (podzemni objekti, osobito Kraljičina špilja) te lovna staništa (šumska i grmljem/ makijom/ šikarom obrasla staništa)
veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Očuvana zimujuća kolonija u brojnosti od najmanje 300 do 400 jedinki i skloništa (podzemni objekti, osobito Vora rudnici) te lovna staništa (mozaici različitih stanišnih tipova šuma, makija, gariga, pašnjaka, grmlja, drvoreda, livada s voćnjacima, koja su međusobno povezana linearnim elementima krajobraza)

10.1.3. HR3000097 Otok Vis-podmorje

Ovo područje ekološke mreže obuhvaća morsko područje udaljeno do 500 m od obale otoka Visa i pripadajućih otočića, grebena i stijena, osim jugoistočnog dijela otoka koji predstavlja još jedno područje NATURA 2000. Maksimalna dubina doseže 90 m. Na području je prisutan veliki broj pritisaka i opasnosti od čega utjecaj srednjeg intenziteta imaju: ribolov i iskorištavanje vodenih resursa, ilegalno prikupljanje morske faune, nautički sportovi, ronjenje i ronjenje s bocom te invazivne vrste dok su pritisci niskog intenziteta odlaganje otpada iz kućanstva / rekreacijskih objekata, ostali ispusti, krupni otpad te promjene temperature (npr. porast temperature i ekstremi).

U sljedećoj tablici navedena su ciljna staništa područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje (Tablica 10.3.)

Tablica 10.3. Ciljna staništa područja HR3000097 Otok Vis – podmorje (Izvor: Bioportal)

Natura kod	Naziv	Kvaliteta podataka	Površina (ha)
1110	Pješčana dna trajno prekrivena morem	dobra	738
* 1120	Naselja posidonije (<i>Posidonia oceanicae</i>)	loša	443
1140	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	srednja	0.7
1170	Grebeni	loša	443
8330	Preplavljeni ili dijelom preplavljeni morske špilje	srednja	11**

*prioritetni stanišni tip

**proj špilja

Na području obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja potencijalno pridolaze ciljni stanišni tipovi 1120 Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*) i 1170 Grebeni koji su detaljnije opisani u nastavku teksta.

Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*) su karakteristična za Sredozemlje, a čine ga obraštaji morske cvjetnice posidonije koja raste u čistom i bstrom moru u uskom obalnom pojasu (infralitoral), od površine mora do 40 m dubine. Dobro podnosi izloženost valovima i velike varijacije u temperaturi mora, no ne podnosi smanjeni salinitet ni eutrofikaciju. U infralitoralu, s obiljem svjetla, na krupnim pijescima, s više ili manje mulja, posidonija tvori gusta, prostrana naselja. Naselja posidonije vrlo su važna za život u moru zbog:

- visoke primarne produkcije
- izvora hrane i skloništa za brojne morske organizme.

Glavni uzroci ugroženosti ovog stanišnog tipa su: sidrenje na livadama posidonije, napredovanje invazivnih svojih morskih algi roda *Caulerpa*, podmorski ispusti otpadnih voda, nasipanje obale, povećanje količine organske tvari u moru te nesavjesno koćarenje.

Unutar područja ekološke mreže zastupljeno je 443 ha stanišnog tipa 1120 Naselja posidonije (prioritetni stanišni tip). Prema Karti staništa iz 2004. godine (kartiranje morskih staništa provedeno je metodom prostornog modeliranja i nije precizno), unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ciljno prioritetno stanište 1120* Naselja posidonije je zastupljeno na vanjskim granicama obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja u ukupnoj površini od 2,66 ha, dok prema Studiji valorizacije područja Splita i srednjodalmatinskih otoka (IZOR, 2010) livade posidonije nisu zastupljene na površini morskog obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Grebeni obuhvaćaju staništa na kompaktnoj čvrstoj podlozi od površine mora pa do batijala. Po toj definiciji grebeni mogu biti biogene konkrecije (tvorbe koje potječu od živih ili mrtvih organizama) ili pak mogu biti geogenoga podrijetla (recentni živi ili mrtvi organizmi nisu uključeni u njihovo formiranje). Uzdižu se iznad morskog dna i na njima žive bentoske zajednice u kojima u vidljiva zonacija (naročito u pličim područjima). Grebeni mogu biti biogene tvorbe, kao npr. u koraligenskoj zajednici gdje stanište tvore crvene alge, koje u svoje taluse inkrustriraju kalcijev karbonat. Ako su takva čvrsta dna prekrivena tankim i pokretnim slojem sedimenta, klasificiraju se kao grebeni ako su organizmi koji na njima žive prvenstveno ovisni o čvrstoj podlozi. Topografski grebeni mogu biti podmorske uzvisine, okomite i prevjesne stijene, vodoravne čvrste "police" na morskem dnu, kamene gromade, kameni dno blažeg nagiba.

Glavni uzroci ugroženosti ovog stanišnog tipa su: povećana eutrofikacija, podmorski ispusti otpadnih voda, gradnja u obalnom pojasu i nasipavanje u moru, užgajališta riba i školjkaša, benzinske crpke, marine, lučice. Trajne štete nanosi betoniranje i nивeliranje neravnina da bi se dobole površine pogodne za kupače. Budući da se razvijaju u uskom području uz obalu gdje je pritisak ljudskih aktivnosti velik, te su zajednice ugrožene.

Unutar područja ekološke mreže zastupljeno je 443 ha stanišnog tipa 1170 Grebeni. Prema Karti staništa iz 2004. godine (kartiranje morskih staništa provedeno je metodom prostornog modeliranja i nije precizno), unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ciljno grebeni su zastupljeni od obalne linije sve do granice na kojoj se počinju pojavljivati naselja posidonije, a unutar granica obuhvata nalaze se na ukupnoj površini od 2,46 ha, dok se prema Studiji valorizacije područja Splita i srednjodalmatinskih otoka (IZOR, 2010) koraligenska biocenoza koja pripada stanišnom tipu 1170 Grebeni rasprostire se na gotovo čitavoj površini morskog obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, odnosno na ukupno 5,19 ha.

10.2. PROVEDENA ISTRAŽIVANJA

U svrhu dobivanja najrecentnijih relevantnih podataka za potrebe izrade provedeno je istraživanje vjetrovne klime od strane Tvrte projektanta KOZINA PROJEKTI d.o.o. Cjeloviti dokument se nalazi u Poglavlju 14.8. Idejno maritimno rješenje-elaborat vjetrovalne klime.

Pri planiranju pomorskih objekata pored zadanih uvjeta od najveće važnosti su, uz konfiguraciju obalne linije i podmorja, dinamički procesi u moru tj. djelovanje morskih valova i struja, kao i kolebanje razine mora. Za naše prilike su posebno značajni morski valovi generirani vjetrom, kao i njihova interakcija sa obalom bilo prirodnom ili izgrađenom obalnom konstrukcijom. Ovi valovi (perioda 5 – 15 s) imaju inače najveću specifičnu energiju. U prvom dijelu daju se rezultati istraživanja vjetrovne klime u istraživanom području. Studija vjetrovne klime treba dati značajan smjer vjetra i njegovu jačinu korištenjem postojećih podataka o vjetru s najbliže meteorološke postaje Šibenik. Nakon toga, u drugom dijelu, su prikazani rezultati istraživanja valne klime u dubokoj vodi na lokaciji na temelju proračuna prošlih događaja o visini i periodima valova "hindcast", korištenjem podataka o vjetru. Valne visine su analizirane uz pomoć statističke distribucije radi istraživanja njihove vjerojatnosti događanja. Na osnovu provedene analize metodologijom numeričkog modeliranja, a temeljem analize vjetrovne klime, mogu se donijeti slijedeći zaključci:

- Za odabir valnih parametara projektnih valova za funkcionalnost lukobrana LNT mjerodavan je val povratnog perioda od 50 godina iz smjera ESE (kut 112,5°).
- Za odabir valnih parametara projektnih valova za funkcionalnost lukobrana LNT mjerodavan je val povratnog perioda od 5 godina iz smjera ESE (kut 112,5°).

Izvedba protuvalne pregrade novog lukobrana:

Razmatra se prolaz energije vala ispod protuvalne pregrade novog lukobrana luke nautičkog turizma. Najveći val na propusni dio lukobrana je iz smjera ESE s a slijedećim karakteristikama

- $H_s = 0,64 \text{ m}$ (povratni period 5 g) $L = 63,16 \text{ m}$ $T = 6,36 \text{ s}$ $H_i = 0,30 \text{ m}$ (dopuštena visina vala u luci, povratni period 5 g)
- Koeficijent transmisije energije valova dobiven je iz odnosa poznatih parametara:
 $K_t = 0,47$ $d_{max} = 27,00 \text{ m}$ $d_{max}/L = 0,43$
- Iz dijagrama očitana vrijednost h/d_{max} $h/d_{max} = 0,30$ $h = 8,10 \text{ m}$ $H_s = 0,78 \text{ m}$ (povratni period 50 g) $L = 94,15 \text{ m}$ $T = 7,77 \text{ s}$ $H_i = 0,50 \text{ m}$ (dopustena visina vala u luci, povratni period 50 g)
- Koeficijent transmisije energije valova dobiven je iz odnosa poznatih parametara:
 $K_t = 0,64$ $d_{max} = 27,00 \text{ m}$ $d_{max}/L = 0,29$
- Iz dijagrama očitana vrijednost h/d_{max} $h/d_{max} = 0,30$ $h = 8,10 \text{ m}$
- Zaključak je da se može usvojiti varijanta propusnog lukobrana sa uronjenom pregradom minimalno do kote -8,10m.

10.3. OBILJEŽJA UTJECAJA PLANA NA PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

10.3.1. Metodologija procjene utjecaja

Glavnom ocjenom analizirane su aktivnosti predviđene UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (Tablica 10.5.). Identificirane su one kod kojih posredno ili neposredno djelovanje ne može isključiti značajno negativne utjecaje na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove te su izdvojena područja ekološke mreže na koja se utjecaji identificirani u prvom koraku, odnose. Do konačne je procjene došlo određivanjem razine rizika pojedinog utjecaja na pojedino područje ekološke mreže, tj. na ciljne vrste i stanišne tipove (Tablica 10.4.), kao i njihovih kumulativnih utjecaja s evidentiranim pritiscima koji mogu pojačati negativno djelovanje na cjelovitost područja ekološke mreže.

Tablica 10.4. Primijenjena skala za procjenu intenziteta utjecaja provedbe Plana (Izvor: Prilog I. Smjernice za ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu)

Vrijednost	Opis	Pojašnjenje opisa
-2	Značajan negativan utjecaj (neprihvatljiv štetni utjecaj)	Značajan negativan utjecaj koji isključuje provedbu Plana. Značajno uznenemiravanje ili destruktivan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta ili njihova znatnog dijela, značajno uznenemiravanje ekoloških zahtjeva staništa ili vrsta, značajan utjecaj na stanište ili prirodan razvoj vrsta. Ove utjecaje je potrebno umanjiti mjerama ublažavanja ispod razine značajnosti, a ukoliko to nije moguće element s ocjenom -2 potrebno je ukloniti iz Plana.
-1	Umjeren negativan utjecaj (štetan utjecaj koji nije značajan)	Ograničen/umjeren/neznatan negativan utjecaj. Provedba Plana nije isključena. Umjeren problematičan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta, umjерeno narušavanje ekoloških uvjeta potrebnih za očuvanje staništa ili vrsta, marginalni utjecaj na stanište ili prirodni razvoj vrsta. Moguće ga je ublažiti ili ukloniti odgovarajućim mjerama ublažavanja, no njihovo propisivanje nije obvezno vezano uz glavnu ocjenu.
0	Nema utjecaja	Plan nema nikakav vidljiv utjecaj.
+1	Pozitivno djelovanje koje nije značajno	Umjeren povoljan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta, umjeroen poboljšanje ekoloških zahtjeva staništa ili vrste, umjeren povoljan utjecaj na stanište ili prirodni razvoj vrsta.
+2	Značajno pozitivno djelovanje	Značajan povoljan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta, značajno poboljšanje ekoloških zahtjeva staništa ili vrste, značajan povoljan utjecaj na stanište ili prirodni razvoj vrsta.

10.4. OPIS UTJECAJA UPU PZ PARJA I UPU LUKE PARJA NA EKOLOŠKU MREŽU

10.4.1. Mogući pojedinačni utjecaji

Analizom aktivnosti predviđenih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, njihovih potencijalnih neposrednih i posrednih djelovanja identificirani su mogući utjecaji na područja ekološke mreže, odnosno na ciljeve očuvanja tih područja i njihovu cjelovitost. U nastavku je dan opis utjecaja na područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis te HR3000097 Otok Vis – podmorje. Prema bazama podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, područje UPU PZ Parja i UPU Luke Parja predstavlja pogodno stanište pojedinih ciljnih vrsta ptica POP HR1000039 Pučinski otoci. S obzirom da se Rješenjem isključuje mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ciljne vrste POP HR1000039 Pučinski otoci, utjecaji na ovo POP područje nisu procjenjivani. U sljedećoj tablici (Tablica 10.5.) prikazani su mogući negativni utjecaji na područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis – podmorje generirani aktivnostima predviđenim UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, dok je detaljniji opis utjecaja naveden u nastavku teksta.

Tablica 10.5. Planirani sadržaji i utjecaji koje mogu generirati na ciljne vrste i staništa područja ekološke mreže

Planirani sadržaji	HR2000942 Otok Vis	HR3000097 Otok Vis – podmorje
• Gradnja građevina u funkciji osnovne i prateće namjene unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja (upravne zgrade, čekaonica, sanitarni čvor, ugostiteljski i trgovački sadržaji, servisni sadržaji, radionice, poslovni sadržaji bez turističkog smještaja i stanovanja)	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	/
• Izvođenje zahvata u moru (gradnja, nasipavanje, iskopavanje i slično) u funkciji uređenja akvatorija i gradnje pomorskih objekata (lukobrani, pontoni, zaštitne obale, obale za privez) unutar obuhvata UPU Luke Parja	/	neposredan negativan utjecaj gubitka i narušavanja ciljnih staništa
• Gradnja i korištenje benzinske postaje s agregatima za plovila	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste, potencijalan posredan negativan utjecaj narušavanja ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa, potencijalan posredan negativan utjecaj narušavanja ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste
• Gradnja i korištenje javnih prometnih površina, cestovnog prometa i promet u mirovanju (parkirališta)	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste, uz nemiravanje ciljnih vrsta	neposredan negativan utjecaj gubitka ciljnih staništa
• Luka otvorna za javni promet s trajektnim pristaništem i sa parkirališnim prostorom za vozila u čekanju te pristanište za brodove Hrvatske ratne mornarice (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova)	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste te posredan utjecaj onečišćenja staništa i narušavanje stanišnih uvjeta
• Luka nautičkog turizma sa 151 vezom (skupina utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva i promet brodova)	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste te posredan utjecaj onečišćenja staništa i narušavanje stanišnih uvjeta
• Suha marina u poslovnoj zoni Parja sa 57 vezova i površine platoa od 4.500 m ² sa 29 parkirnih mjesta predstavlja skupinu utjecaja koja uz korištenje osnovne i prateće namjene podrazumijeva korištenje radionica (električar, bravarski, plastičar, laker, mehaničar)	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	/
• Transformatorske stanice (3) kao tipske građevine i trase priključnih dalekovoda 20 kV	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	/
• Javna rasvjete (rasvjeta zajedničkih pješačkih, kolnih površina, te ostalih otvorenih prostora)	posredan negativan utjecaj narušavanja stanišnih uvjeta ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	/
• Odvodnja oborinskih voda	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i posredan utjecaj onečišćenja staništa i narušavanje stanišnih uvjeta
• Odvodnja otpadnih voda	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	posredan utjecaj onečišćenja staništa i narušavanje stanišnih uvjeta

	staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	
Zelene površine	neposredan negativan utjecaj gubitka i fragmentacije ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste	/

10.4.1.1. HR2000942 Otok Vis

Tijekom faze pripreme i izgradnje, uslijed rada strojeva i ostale mehanizacije, doći će do pojačane emisije buke i vibracija, kao i imisija prašine i ispušnih plinova u okolna staništa, što potencijalno može djelovati na narušavanje ciljnih staništa područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis koja se nalaze na području UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Prema podacima MINGOR-a, odnosno prema zonaciji, na području UPU Luke Parja pridolaze ciljni stanišni tipovi 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. koji obuhvaća cijelo obalno područje te 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp., dok stanišni tip 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp. ujedno obuhvaća i čitavo područje UPU PZ Parja. Iako se prema zonaciji stanišni tipovi 3170* Mediteranske povremene lokve te 9320 Šume divlje masline i rogača (*Olea* i *Ceratonion*) rasprostiru na čitavom POVS području, uvidom u DOF rasprostiranje ciljnog stanišnog tipa 9320 Šume divlje masline i rogača (*Olea* i *Ceratonion*) na području UPU PZ Parja i UPU Luke Parja može se isključiti, dok je pojavnost ciljnog stanišnog tipa 3170* Mediteranske povremene lokve malo vjerojatna, ali iz predostrožnosti nije isključena.

Površine stanišnog tipa 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. koje bi se potencijalno izgubile prostiru se na oko 0,75 ha što čini 0,5 % ukupnih površina ovog stanišnog tipa u predmetnom području ekološke mreže HR2000942 Otok Vis što upućuje na njihov umjeren gubitak. Maksimalan gubitak površina ciljnog stanišnog tipa 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp. koji bi uzrokovala realizacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja je 4,54, od čega se 2,56 ha odnosi UPU Luke Parja, a 1,98 ha na UPU PZ Parja, što zajedno čini 0,19 % ukupnih površina ovog stanišnog tipa u predmetnom području ekološke mreže HR2000942 Otok Vis, odnosno dolazi do umjerenog gubitka površina ovog ciljnog stanišnog tipa. Iako se rasprostiranje ciljnog stanišnog tipa 3170* Mediteranske povremene lokve ne očekuje na području Plana, propisana je mjera zaštite kako bi se izbjegao moguć utjecaj.

Tijekom pripremnih radova i izgradnje elemenata predviđenih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na predmetnom području će doći do trajnog gubitka dijelova prirodnih staništa koje ciljne vrste šišmiša koriste tijekom lova. Buka i vibracije mogle bi utjecati na udaljavanje jedinki ciljnih vrsta faune u mirnija područja tijekom izvođenja radova, no ovi utjecaji ne bi bili značajno izraženi zbog kratkog trajanja, perioda dnevne aktivnosti vrsta, kao i njihove smanjene osjetljivosti na staništa pod antropogenim pritiscima. Upravo njihova biologija upućuje na mogućnost nastavka korištenja prostora i nakon realizacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja te mogućnost da ciljne vrste neće u potpunosti izgubiti površine hranilišta, ali će se umanjiti njihova kvaliteta.

Tijekom korištenja moguće je narušavanje stanišnih uvjeta otpadnim vodama. UPU PZ Parja i UPU Luke Parja je predviđeno posebnim cjevovodima odvojeno prikupljati sanitarne otpadne vode i oborinske vode. Odvodnju sanitarnih otpadnih voda s cijelog područja obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja treba riješiti izgradnjom kanalizacijske mreže, u smjeru uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji koja se nalazi izvan obuhvata ovog Plana, a do izgradnje javnog kanalizacijskog sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda predviđa se gradnja privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje koji će se smjestiti

unutar građevne čestice čime će se izgubiti manja površina ciljnog stanišnog tipa Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp.

Sve oborinske vode treba gravitacijskim cjevovodima oborinske kanalizacije odvesti prema moru kao recipijentu. Oborinske vode s građevnih čestica, parkirališnih i prometnih površina treba prikupiti u oborinsku kanalizaciju sustavom slivnika i linijskih rešetki sa ugrađenim taložnikom, dok je prije dispozicije oborinski voda potrebno je obaviti pročišćavanje vode na propisan način. S obzirom da se planirana kanalizacijska mreža i planirani sustav odvodnje oborinskih voda nalaze izvan granica područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis ne očekuje se dugoročno narušavanje ciljnih staništa ovog područja, no ipak je moguće narušavanje ispuštanjem otpadnih voda s privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje koji se nalazi unutar granica UPU PZ Parja na ciljni stanišni tip Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp. ukoliko će u vodi nakon tretmana zaostati onečišćujućih tvari.

Na smanjenje kvalitete staništa utječe i planirana javna rasvjeta. Javna rasvjeta ima različiti utjecaj na različite vrste šišmiša – neke vrste ju toleriraju, druge pak izbjegavaju. Budući da svjetlost privlači kukce, dolazi do promjena u okolišu. Vrste šišmiša koje mogu tolerirati rasvjetu zapravo love kukce koji se ne mogu braniti, a one koje izbjegavaju rasvjetu nailaze na manjak hrane. Ciljna vrsta veliki potkovnjak izbjegava područja pod javnom rasvjetom, dok se dugokrili pršnjak ponekad hrani ispod javne rasvjete te negativan utjecaj javne rasvjete na njega neće biti izražen. Također će se umanjiti kvaliteta staništa ciljnih vrsta herpetofaune crvenkrpice i četveroprugog kravosasa, no s obzirom na njihovu ekologiju također se očekuje mogućnost nastavka korištenja prostora i nakon realizacije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, stoga se utjecaj na ciljne vrste područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis ocjenjuje umjerenog negativnim tijekom faze pripreme i izgradnje, kao i tijekom faze korištenja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Tablica 10.6. Pregled utjecaja na ciljeve očuvanja ciljnih staništa i ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis (Izvor: IRES EKOLOGIJA d.o.o., MINGOR)

Naziv	Natura kod	Cilj očuvanja	Utjecaj	Ocjena utjecaja
ciljna staništa				
Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (<i>Cakiletea maritimae</i> p.)	1210	Očuvana postojeća površina stanišnog tipa u zoni od 0,9 ha	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240	Očuvano 150 ha postojeće površine stanišnog tipa	Očekuje se umjerenog negativan utjecaj na cilj očuvanja, s obzirom da dolazi do gubitka cca 0,75 ha što čini 0,5 % ukupnih površina.	-1
Embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina	2110	Očuvano 0,2 ha postojeće površine stanišnog tipa	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
Mediteranske povremene lokve	3170*	Očuvane mediteranske lokve s njihovim karakterističnim vrstama u zoni od 9040 ha	Iako se ciljni stanišni tip 3170* Mediteranske povremene lokve ne očekuju na području Plana, propisana je mjeru zaštite kako bi se izbjegao moguć utjecaj.	0

Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus spp.</i>	5210	Očuvano 2340 ha postojeće površine stanišnog tipa koji dolazi samostalno te 1250 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 6220 Eumediteranski travnjaci <i>Thero-Brachipodietea</i> , 10 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 8210 Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom i 2370 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu s drugim staništima	Očekuje se umjereno negativan utjecaj na cilj očuvanja, s obzirom da dolazi do gubitka cca 4,54 ha što čini 0,19 % ukupnih površina.	-1
Eumediteranski travnjaci <i>Thero-Brachipodietea</i>	6220*	Očuvano 70 ha postojeće površine stanišnog tipa koji dolazi samostalno te 15 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus spp.</i> i 1250 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu s drugim staništima	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	8210	Očuvano 10 ha postojeće površine stanišnog tipa koji dolazi samostalno te 35 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus spp.</i>	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
Špilje i jame zatvorene za javnost	8310	Očuvana dva speleološka objekta koja odgovaraju opisu stanišnog tipa	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330	Očuvane tri morske špilje	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
Šume divlje masline i rogača (<i>Olea</i> i <i>Ceratonion</i>)	9320	Očuvan stanišni tip u zoni od 9045 ha	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
Hrvatski naziv	Latinski naziv	Cilj očuvanja		
ciljne vrste				
crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (otvorena, sunčana i suha staništa, osobito kamenita i stjenovita staništa s nešto vegetacije koja imaju dovoljno zaklona i potencijalnih skrovišta poput rijetke makije i gariga, kamenjarskih livada i pašnjaka, suhozida; obradive površine: vinogradni, vrtovi, maslinici) u zoni od 9040 ha	Očekuje se umjereno negativan utjecaj na cilj očuvanja, s obzirom da dolazi do gubitka cca 5,29 ha pogodnih staništa za crvenkrpicu što čini 0,06 % ukupnih površina pogodnih staništa.	-1
četveroprugi kravosas	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (makije, livade, šumska područja, rubovi šuma, tradicionalno obrađivana polja, suhozidi, područja uz potoke, vlažnija djelomično močvarna područja) u zoni od 9040 ha	Očekuje se umjereno negativan utjecaj na cilj očuvanja, s obzirom da dolazi do gubitka cca 4,54 ha pogodnih staništa za četveroprugog kravosasa što čini 0,05 % ukupnih površina pogodnih staništa.	-1

dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Očuvana migracijska populacija u brojnosti od najmanje 150 do 200 jedinki i skloništa (podzemni objekti, osobito Kraljičina špilja) te lovna staništa (šumska i grmljem/makijom/šikarom obrašla staništa)	Očekuje se umjereno negativan utjecaj na cilj očuvanja, s obzirom da se evidentirano sklonište vrste dugokrili pršnjak nalazi na udaljenosti od cca 6,5 km, te se gubi cca 4,54 ha pogodnih lovnih staništa, što ne čini značajan gubitak lovnih površina.	-1
veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Očuvana zimujuća kolonija u brojnosti od najmanje 300 do 400 jedinki i skloništa (podzemni objekti, osobito Vora rudnici) te lovna staništa (mozaici različitih stanišnih tipova šuma, makija, gariga, pašnjaka, grmlja, drvoreda, livada s voćnjacima, koja su međusobno povezana linearnim elementima krajobraza)	Očekuje se umjereno negativan utjecaj na cilj očuvanja, s obzirom da se evidentirano sklonište vrste veliki potkovnjak nalazi na udaljenosti od cca 5 km, te se gubi cca 4,54 ha pogodnih lovnih staništa, što ne čini značajan gubitak lovnih površina.	-1

10.4.1.2. HR3000097 Otok Vis – podmorje

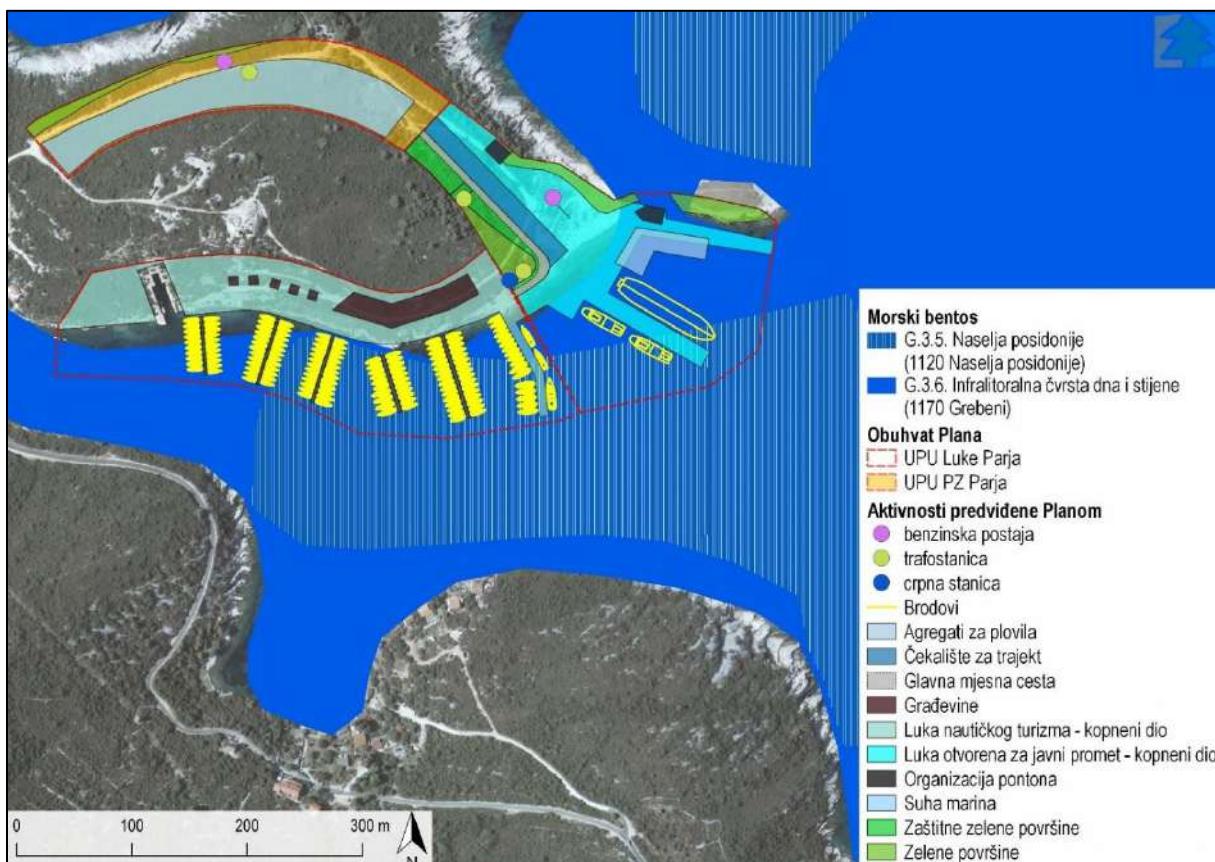
Tijekom izgradnje elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja unutar morskog dijela obuhvata, negativni utjecaji se mogu javiti kao posljedica onečišćenja morskog okoliša. Iako će se tijekom izgradnje elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja narušiti dio ciljnih staništa područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje, oni su još uvijek u velikoj mjeri zastupljeni na području uvale Parja te na području otoka Visa zbog čega se ne očekuje kako će izgradnja elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja generirati značajno negativan utjecaj na ciljna staništa područja ekološke mreže. Tijekom izgradnje doći će do resuspensije sedimenta što će poslijedično dovesti do smanjenja fotosintetske sposobnosti organizama u neposrednoj blizini UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, no s obzirom da su ovi utjecaji vremenski i prostorno ograničeni, ne smatra se kako će sama izgradnja imati značajnih negativnih utjecaja. Usljed izvođenja radova doći će do određenog zamućenja mora te povećanih emisija buke i vibracija u morski okoliš što će negativno djelovati na organizme na području te u blizini UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. S obzirom na karakteristike elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja te privremen i lokalni karakter, ne očekuje se kako će izgradnja imati značajne negativne utjecaje koji će dovesti do pogoršanja ekoloških pokazatelja kakvoće mora.

Ciljni stanišni tip 1170 Grebeni se na području ekološke mreže HR3000097 Otok Vis - podmorje prostire na površini 443 hektara. Kao glavni razlozi ugroženosti navode se povećana eutrofikacija, gradnja i nasipavanje u more, stanice za punjenje goriva, marine, luke, podmorski ispusti otpadnih voda, uzgajališta riba i školjkaša i dr. Na samom području UPU PZ Parja i UPU Luke Parja stanišni tip se nalazi na površini od 3,19 hektara (Tablica 10.6.) što čini 0,72 % ukupne zastupljenosti ovog stanišnog tipa unutar područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje. Gubitak ovog ciljnog staništa te pripadajućih bentoskih zajednica je puno manji od njegovog ukupnog rasprostiranja unutar obuhvata s obzirom da elementi UPU PZ Parja i UPU Luke Parja koji će se realizirati u prostoru, a uzrokuju prenamjenu staništa, zauzimaju manji dio površine unutar predmetnog obuhvata (Slika 10.3.). Također, valja napomenuti da konačne gradnje neće zauzeti maksimalne površine morskog bentosa.

Naime, istočni bazen luke otvorene za javni promet je glavni dio luke i sastoji se od trajektnog pristaništa sa jednim gatom, a gat je planiran da se izvodi kao raščlanjena armirano betonska konstrukcija temeljena na pilotima.

Luka nautičkog turizma planirana je od sljedećih sastavnih dijelova: lukobran, spojna obala, glavna obala, četiri plivajuća gata te jedan gat koji se sastoji od fiksnog i plivajućeg dijela. S obzirom da je većina elemenata plivajuća, odnosno temeljena na pilotima, doći će do mnogo manjeg zauzimanja površine morskog bentosa u odnosu na tradicionalni način gradnje nasipom, odnosno približna površina koja bi se izgubila uslijed izgradnje i narušavanja bila bi 2,39 ha, odnosno 0,54 % ukupne zastupljenosti ovog stanišnog tipa unutar područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje.

Tijekom izvođenja radova doći će do podizanja sedimenata, odnosno do smanjenja prozirnosti mora što se može negativno odraziti na ovaj stanišni tip i povezane vrste unutar područja mogućeg utjecaja. Ipak, uzimajući u obzir zastupljenost ovog stanišnog tipa na području obuhvata te širem području kao i ograničeno vremensko trajanje izvođenja radova, ovi utjecaji se ne smatraju značajno negativnim.

Slika 10.3. Rasprostiranje ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis - podmorje u odnosu na aktivnosti predviđene Planom (Izvor: IRES EKOLOGIJA prema podacima s Bioportalom)

Na području morskog dijela obuhvata na području uvale Parja veliku zastupljenost čini stanišni tip Naselja posidonije (*Posidonia oceanicae*).

Naselja Posidonije su vrlo osjetljiva te da su za razvitak i održavanje dobrog stanja potrebni stanišni uvjeti poput prozirnosti, niske koncentracije hranjivih tvari u vodi te mala sedimentacija. Sukladno navedenom kao najveće prijetnje po ovaj stanišni tip navode se eutrofikacija, promjena u sedimentaciji/eroziji u blizini obale, antropogene modifikacije obale (izgradnja), kavezni uzgoj riba i školjkaša, degradacija staništa sidrenjem i prolaskom brodova, promjene u salinitetu, sve aktivnosti koje pogoduju povećanoj količini organske tvari u stupcu mora, onečišćenju i zasjenjivanju poput podmorskih ispusta otpadne vode, nasipavanja u more, stanica za punjenje goriva, marine, luke te širenje invazivnih vrsta algi (Management of Natura 2000 habitats, *Posidonia beds (Posidonia oceanicae) 1120*, Priručnik za određivanje morskih staništa u Hrvatskoj prema direktivi o staništima EU).

Ukupna površina rasprostiranja ciljnog stanišnog tipa naselja posidonije unutar područja akvatorija iznosi 3,05 hektara (Tablica 10.6.), što čini 0,69 % ukupne zastupljenosti ovog stanišnog tipa unutar područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje, sukladno navedenoj površini u SDF obrascu.

S obzirom da se radovi neće izvoditi na čitavom području akvatorija te uzevši u obzir na činjenicu da je većina elemenata plivajuća, odnosno temeljena na pilotima, doći će do mnogo manjeg zauzimanja površine morskog bentosa, odnosno približna površina koja bi se izgubila uslijed izgradnje i narušavanja bila bi 2,45 ha, odnosno 0,55% ukupne zastupljenosti ovog stanišnog tipa unutar područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje.

Prilikom izvođenja radova doći će do smanjenja prozirnosti mora te promjena u sedimentaciji, odnosno promjena koje se smatraju jednim od glavnih parametara regresije livada morske cvjetnice (Guidelines for impact assessment on seagrass meadows, 2007.). Takve promjene, iako privremenog karaktera, će kratkoročno nepovoljno utjecati na ovaj stanišni tip. S obzirom da su ovi utjecaji ograničenog trajanja, oni se ne smatraju značajno negativnim. Uzimajući u obzir veličinu obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja kao i rasprostranjenost stanišnog tipa 1120 na području zaljeva Komiža te na području ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje, smatra se kako direktni gubitak neće imati značajno negativan utjecaj na očuvanje ovog ciljnog stanišnog tipa, kao niti na očuvanje cjelovitosti područja ekološke mreže.

Također, utjecaji elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja tijekom izgradnje koji se odnose na ograničeno trajanje podizanja čestica sedimenta i zamućenje stupca vode (što može dovesti do smanjenja aktivnosti fotosinteze morskih cvjetnica), se s obzirom na karakter elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i kratko vremensko trajanje, ne smatraju se značajno negativnim za ovaj stanišni tip.

Tablica 10.7. Područje rasprostiranja ciljnih stanišnih tipova unutar pojedinih elemenata Plana (Izvor: IRES EKOLOGIJA d.o.o. prema Bioportalu)

Stanišni tip prema Natura 2000 klasifikaciji / Stanišni tip prema NKS klasifikaciji	Elementi Plana	Površina (ha)	Približna površina pod izgradnjom i narušavanjem (ha)
1170 Grebeni / G.3.6. Infralitoralna čvrsta dna i stijene	Luka nautičkog turizma	1,05	2,39
	Luka otvorena za javni promet	2,14	
	Ukupno	3,19	
1120 Naselja posidonije (<i>Posidonia oceanicae</i>) / G.3.5. Naselja posidonije	Luka nautičkog turizma	1,93	2,45
	Luka otvorena za javni promet	1,12	
	Ukupno	3,05	

Nakon završetka radova na zahvaćenom području (betonski piloti i temelji) s vremenom će doći do naseljavanja organizama iz okolnog područja što će postepeno dovesti do normalizacije ekosustava pod antropogenim utjecajem. Tijekom korištenja elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja prometovanje vozila dovest će do narušavanja ciljnih stanišnih tipova 1170 Grebeni i 1120 Naselja posidonije (*Posidonia oceanicae*). Naselja posidonije ugrožena su svim aktivnostima koje pogoduju povećanoj količini organske tvari u stupcu mora, onečišćenju i zasjenjivanju. Elementi UPU PZ Parja i UPU Luke Parja koji dovode do trajnog zasjenjivanja (područje ispod plutajućih gatova) te privremeno zasjenjivanje nastalo od privezanih brodovima narušiti će ciljna morska staništa. S obzirom da do zasjenjenja može doći unutar obuhvata, odnosno da će do zasjenjenja doći na puno manjim površinama nego što je iskazan maksimalan gubitak (0,69 %, odnosno 0,72 % ukupne zastupljenosti ciljnih stanišnih tipova na području ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje) utjecaj je procijenjen umjerošno negativnog karaktera. U

prilog umjerenou negativnom karakteru utjecaja također ide činjenica da se radi o degradaciji staništa, a ne o njegovom trajnom gubitku.

Također, ciljni stanišni tip naselja posidonije ugrožena je svim aktivnostima koje uzrokuju povećanu količinu organske tvari u stupcu mora, kao što su podmorski ispusti, otpadne vode i sl.

Unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, ali i na širem prostoru, bit će potrebno osigurati praćenje stanja zajednice posidonije kako bi se osigurala lokalna ograničenost nepovoljnog utjecaja.

Mogući su razni nepovoljni utjecaji na morska staništa prouzročeni onečišćenjima povezanim s lukama: ispuštanje balastnih voda; potencijalno istjecanje goriva u more, ispuštanje sanitarnih otpadnih voda s brodova, ali i iz kopnenih infrastrukturnih objekata.

Potencijalno negativni utjecaji mogući su također i u vidu onečišćenja teškim metalima (prvenstveno bakar i cink) koji u morski okoliš dospijevaju zbog antivegetativnih premaza za plovila.

Nadalje, tijekom korištenja elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, doći će do intenzifikacije cestovnog prometa što bi rezultiralo ispiranjem onečišćivila s prometnicima oborinskim vodama. Utjecaji su mogući u vidu onečišćenja morskih staništa teškim metalima, policikličkim aromatskim ugljikovodicima i hlapivim organskim spojevima, što bi se potencijalno odrazilo i na ciljna staništa područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje.

Glavni izvor onečišćenja na cestama predstavljaju vozila na prometnici te količina onečišćujućih tvari u oborinskim vodama s prometnicima obično korelira s gustoćom prometa na cesti (Yu i dr., 2012).

UPU PZ Parja i UPU Luke Parja se predviđa gradnja nove kanalizacijske mreže u cilju osiguranja odvodnje cijelog područja obuhvata Plana. Odvodnju sanitarnih otpadnih voda s cijelog područja obuhvata izvesti će se izgradnjom kanalizacijske mreže, u smjeru uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji koja se nalazi izvan obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, a do izgradnje javnog kanalizacijskog sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda predviđa se gradnja privremenog biološkog uređaja za pročišćavanje koji će se smjestiti unutar građevne čestice prema uvjetima nadležne institucije.

Oborinske vode će se gravitacijskim cjevovodima oborinske kanalizacije odvesti prema moru kao recipijentu, a oborinske vode s građevnih čestica, parkirališnih i prometnih površina treba prikupiti u oborinsku kanalizaciju sustavom sливника i linijskih rešetki sa ugrađenim taložnikom i prije dispozicije oborinski voda potrebno obaviti pročišćavanje vode na propisan način. Odvodnja oborinskih voda može utjecati na narušavanje ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje ukoliko u njoj zaostanu onečišćujuće tvari ili će ispuštena voda biti bogata hranjivim tvarima koje mogu uzrokovati eutrofikaciju.

Benzinska postaja predstavlja rizik za onečišćenje mora naftnim derivatima, no u odredbama UPU Luke Parja je propisano da se benzinske postaje sa pratećim sadržajima moraju graditi na način da se osigura zaštita okoliša uz sprječavanje negativnog utjecaja na okolini prostor. S obzirom da će biti zbrinute na odgovarajući način ne označuje se značajan doprinos narušavanju ciljnih staništa uzrokovan otpadnim vodama.

Tablica 10.8. Pregled utjecaja na ciljeve očuvanja ciljnih staništa područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje (Izvor: IRES EKOLOGIJA d.o.o., MINGOR)

Natura kod	Naziv	Utjecaj	Ocjena utjecaja
1110	Pješčana dna trajno prekrivena morem	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
* 1120	Naselja posidonije (<i>Posidonia oceanicae</i>)	Direktan gubitak odnosno narušavanje ovog ciljnog stanišnog tipa te pripadajućih bentoskih zajednica za potrebe elemenata Plana predstavlja bi gubitak od 0,55 % ukupne zastupljenosti ovog stanišnog tipa unutar područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje. Ipak, trajno zauzimanje površina morskog bentosa će biti manje od iskazanih maksimalnih površina jer je većina elemenata plivajuća, odnosno temeljena na pilotima pa će doći do manjeg zauzimanja površine morskog bentosa te je utjecaj procijenjen umjereno negativnog karaktera.	-1
1140	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
1170	Grebeni	Direktan gubitak odnosno narušavanje ovog ciljnog stanišnog tipa te pripadajućih bentoskih zajednica za potrebe elemenata Plana predstavlja bi gubitak od 0,54 % ukupne zastupljenosti ovog stanišnog tipa unutar područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje. Ipak, trajno zauzimanje površina morskog bentosa će biti manje od iskazanih površina jer je većina elemenata plivajuća, odnosno temeljena na pilotima pa će doći do manjeg zauzimanja površine morskog bentosa te je utjecaj procijenjen umjereno negativnog karaktera.	-1
8330	Preplavljene dijelom ili preplavljene morske špilje	Ciljna staništa nisu zastupljena na području Plana te se ne očekuju utjecaji na ciljeve očuvanja.	0
*prioritetni stanišni tip			

10.4.2. Mogući kumulativni utjecaji

Prilikom sagledavanja kumulativnog utjecaja elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, bitno je sagledati ostale postojeće i planirane zahvate u prostoru. Prilikom razmatranja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže prepoznato je da kumulativan utjecaj mogu imati zahvati unutar čitavog područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis – podmorje.

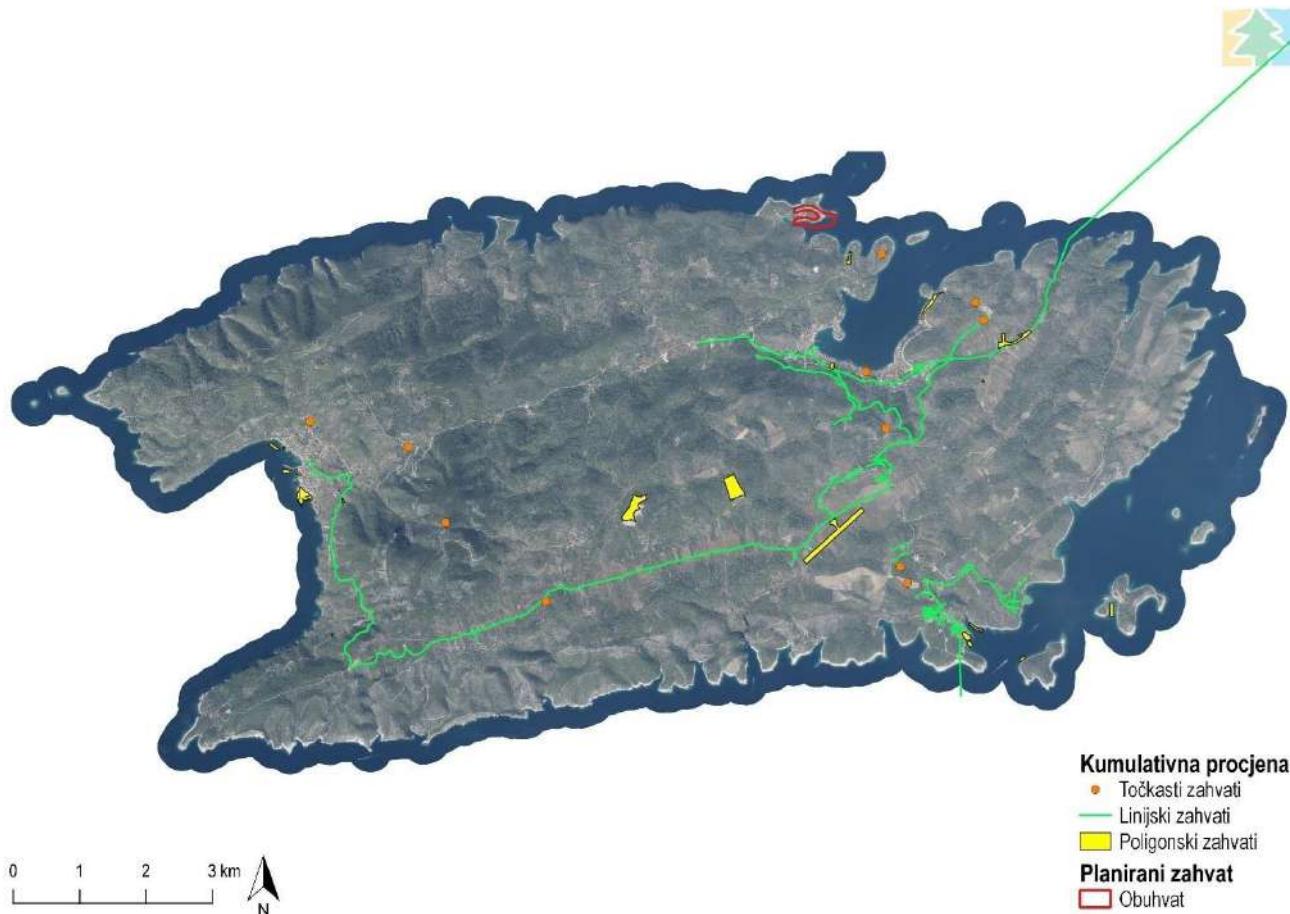
Međutim, s obzirom na karakter elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja razmatrani su svi postojeći ili planirani zahvati prema podacima MINGOR-a za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje, odnosno da njihovim međudjelovanjem može doći do kumulativnog utjecaja.

Svi zahvati na području otoka Visa popisani su u tablici (Tablica 10.8.) i grafički prikazani na sljedećoj slici, dok su oni za koje se očekuje da s elementima UPU PZ Parja i UPU Luke Parja mogu generirati kumulativan utjecaj podebljani (Slika 10.2.).

Tablica 10.9. Zahvati unutar područja ekološke HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis – podmorje
(Izvor: IRES EKOLOGIJA d.o.o. prema podacima MINGOR-a)

Zahvat	Duljina (m) / Površina (ha)
Zahvati 2017.-2021.	
točka	
Rekonstrukcija svjetionika Rt Stončica, Vis	/
Linija	
Infrastruktura Rukavac, otok Vis	497,92
Izgradnja nacionalne infrastrukture nove generacije	22674,87
Odvodnja i UPOV Podselje, Vis	1641,24
Pješačka staza vidikovac Vis	1277,11
UPOV Rukavac Podstražje Brgujac	7561,29
poligon	
Češka vila	1,88
Prenamjena Komiža Trumbić	0,24
Prenamjena pašnjaka u maslinik Vis	0,78
Rekonstrukcija aerodroma Vis - Pliško polje	9,51
Sidrište Budikovac	0,99
Sidrište Ravnik Vis	0,40
Sidrište Rukavac J	0,43
Sidrište Rukavac S	0,69
Uređenje ribarske luke Vis	3,50
Uređenje ribarske luke Vis - GATOVI	0,72
Zahvati 2008.-2017.	
Točka	
Degustacijsko-enološka zgrada na Visu	/
DUZS - projekt smanjenja rizika	/
Gospodarska građevina Vis	/
Gospodarsko ugostiteljska građevina	/
Objekt Alkemist	/
Pretovarna stanica Vis	/
Rekonstrukcija građevine - Srednja škola Vis	/
Rekonstrukcija utvrde King George III Vis	/
Stambena građevina Komiža	/
STS Crvene stine Vis	/
TS Wellington	/
Linija	
Infrastrukturni priključci odlagalište Vis	913,89

Kolno pješačka prometnica Vis	87,26
Prometnica Komiža	135,38
Regulacija bujice Samogor	2023,18
Rekonstrukcija raskrižja, predio Kut, Vis	340,06
Rekonstrukcija ceste Rukavac Vis	4853,27
STS Sirkovci	294,99
STS Sirkovac kabel Vis	300,64
Poligon	
OPG Vis	6,89
POS Vis	0,45
Prenamjena Jurica Fadić	0,09
Rekonstrukcija ceste obalnog zida Komiža	0,34
Rekonstrukcija utvrde King George	0,02
Sidrišta Komiža	1,13
Sidrište Bjažićeve Žalo Komiža	0,04
Sportska luka Rukavac Vis	1,01
Sunčana elektrana Vis	5,82
Zlopolje odvodnja UPU	3,31

Slika 10.4. Zahvati unutar područja ekološke HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis – podmorje (Izvor: IRES EKOLOGIJA d.o.o. prema podacima MINGOR-a)

HR2000942 Otok Vis

Potencijalni kumulativni utjecaji u predmetnom području ekološke mreže se odnose na trajne gubitke i fragmentaciju ciljnih staništa, narušavanje pogodnih staništa za hranjenje ciljnih vrsta kao i njihovo stradavanje. Prepoznat kumulativni utjecaj na područje ekološke mreže je moguć kroz gubitak ciljnog stanišnog tipa 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp. i njegovu fragmentaciju čemu bi doprinijeli utjecaji koji bi nastali realizacijom elemenata Plana te preostalih zahvata

na području otoka Visa koji zauzimaju isti stanišni tip, a to su Prenamjena Komiža Trumbić, Rekonstrukcija aerodroma Vis - Plisko polje i Zlopolje odvodnja UPU. Realizacijom navedenih zahvata došlo bi do kumulativnog gubitka ciljnog stanišnog tipa 5210 od 5,7 ha, odnosno do kumulativnog gubitka 0,24% ukupne površine ciljnog stanišnog tipa (Tablica 10.10.), što dovodi do zaključka da realizacija aktivnosti Plana zajedno s ostalim planiranim zahvatima ne bi značajno doprinijela negativnim kumulativnim djelovanjima na ovaj ciljni stanišni tip.

Tablica 10.10. Kumulativan utjecaj na ciljni stanišni tip 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus spp.* područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis (Izvor: Ires ekologija d.o.o. prema podacima MINGOR-a)

Ciljni stanišni tip 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus spp.</i>				
Zahvat	Površina (ha)	Cilj očuvanja	Kumulativni utjecaj	Ocjena
Prenamjena Komiža Trumbić	0,11	Očuvano 2340 ha postojeće površine stanišnog tipa koji dolazi samostalno te 1250 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 6220 Eumediteranski travnjaci Thero-Brachipodieteae, 10 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu sa stanišnim tipom 8210 Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom i 2370 ha postojeće površine stanišnog tipa u kompleksu s drugim staništima	Očekuje se umjereni negativan utjecaj na cilj očuvanja, s obzirom da dolazi do kumulativnog gubitka 5,7 ha što čini 0,24 % ukupnih površina.	-1
Rekonstrukcija aerodroma Vis - Plisko polje	0,16			
Zlopolje odvodnja UPU	0,89			
Elementi Plana	4,54			
Ukupno	5,7			

HR3000097 Otok Vis – podmorje

Najizraženiji kumulativni utjecaji realizacije planiranih aktivnosti unutar ovog područja ekološke mreže odnose se na zauzimanje i narušavanje ciljnih stanišnih tipova 1120 Naselja posidonije (*Posidonia oceanicae*) te 1170 Grebeni. Zahvati koji zajedno s elementima Plana mogu generirati kumulativan utjecaj ova ciljna staništa područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje su sidrišta Budikovac, Ravnik, Rukavac, Komiža i Bjažićev Žalo Komišta, te uređenje ribarske luke Vis i sportska luka Rukavac Vis.

Ukoliko se ciljna staništa nalaze u blizini obale, konačne i čvrste gradnje u moru mogu dovesti do gubitaka njihovih površina (morske luke, pristaništa, sidrišta) i narušavanja uvjeta zasjenjenjem (plovila, infrastruktura luka, pristaništa i dr.). Realizacijom svih sagledanih elemenata doći će do povećanja antropogenog pritiska na područje ekološke mreže HR3000097 Otok Vis - podmorje, što će biti najizraženije u periodu turističke sezone na ciljne stanišne tipove ukoliko se isti nalaze unutar obuhvata predmetnih zahvata i u njihovoj neposrednoj blizini. Do kumulativnog utjecaja može doći zbog povećanog utjecaja onečišćenja uslijed pomorskog prometa. Također važan čimbenik koji može ugroziti prisutnu bioraznolikost mora su invazivne vrste koje se često unose u nova staništa i šire pomoću plovila. Širenje invazivnih vrsta je usko povezano sa intenziviranjem pomorskog prometa. Povećana količina organske tvari zajedno s otpadnim vodama s brodova može u određenoj mjeri izmijeniti fizikalno-kemijske pokazatelje u moru. Potencijalno negativni utjecaji mogući su također i u vidu onečišćenja teškim metalima (prvenstveno bakar i cink) koji u morski okoliš dospijevaju zbog antivegetativnih premaza za plovila. Iako su do izgradnje UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ovi utjecaji bili manjeg intenziteta, kumulativan utjecaj UPU PZ Parja i UPU Luke Parja s ostalim prostornim elementima ne bi imao značajan doprinos postajećim i budućim pritiscima u području ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje, posebice uvezvi u obzir prostornu udaljenost elemenata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja od ostalih zahvata koji ulaze u kumulativnu procjenu (najbliži zahvat sidrište Rukavac nalazi se na udaljenosti od cca 6,5 km, a smješten je s druge strane otoka) te karakter mora (otvorenost, cirkulacija mora).

Tablica 10.11. Kumulativan utjecaj na ciljne stanišne tipove 1120 Naselja posidonije (*Posidonia oceanicae*) i 1170 Grebeni područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje (Izvor: Ires ekologija d.o.o. prema podacima MINGOR-a)

Ciljni stanišni tip 1120 Naselja posidonije (<i>Posidonia oceanicae</i>)			
Zahvat	Površina (ha)	Kumulativni utjecaj	Ocjena
Sidrište Komiža	0,78	Očekuje se umjereno negativan utjecaj. Iako iskazana maksimalna površina zauzimanja, odnosno narušavanja elementima Plana zajedno s ostalim zahvatima iznosi 1,21 %, realno zauzimanje biti će manje s obzirom da će većina konstrukcija predviđenih planom biti plivajuća te shodno tome neće dovesti do zauzimanja morskog bentosa.	-1
Sportska luka Rukavac Vis	0,05		
Sidrište Rukavac J	0,14		
Sidrište Rukavac S	0,16		
Uređenje ribarske luke Vis	1,26		
Uređenje ribarske luke Vis - GATOVI	0,53		
Elementi Plana	2,45		
Ukupno	5,37		
Ciljni stanišni tip 1170 Grebeni			
Zahvat	Površina (ha)	Kumulativni utjecaj	Ocjena
Sidrište Komiža	1,04	Očekuje se umjereno negativan utjecaj. Iako iskazana maksimalna površina zauzimanja, odnosno narušavanja elementima Plana zajedno s ostalim zahvatima iznosi 1,87 %, realno zauzimanje biti će manje s obzirom da će većina konstrukcija predviđenih planom biti plivajuća te shodno tome neće dovesti do zauzimanja morskog bentosa.	-1
Sportska luka Rukavac Vis	0,58		
Sidrište Bjažićev Žalo	0,04		
Sidrište Budikovac	0,99		
Sidrište Ravnik Vis	0,40		
Sidrište Rukavac J	0,29		
Sidrište Rukavac S	0,53		
Uređenje ribarske luke Vis	1,83		
Uređenje ribarske luke Vis - GATOVI	0,20		
Elementi Plana	2,39		
Ukupno	8,29		

10.5. KONAČNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI UPU PZ PARJA I UPU LUKE PARJA NA EKOLOŠKU MREŽU

Analizom aktivnosti predviđenih unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na strateškoj razini je procijenjeno da su utjecaji, kako pojedinačni tako i kumulativni, mogući na obuhvaćena područja ekološke mreže: HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis - podmorje. Značajno negativno djelovanje UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na cjelovitost područja ekološke mreže nije utvrđeno, ali ciljne vrste i staništa na koje bi se realizacija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja potencijalno izraženije odrazila su: 1240 Stjene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp., 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp., crvenkrpica, četveroprugi kravosas, dugokrili pršnjak, veliki potkovnjak, 1170 Grebeni i 1120 Naselja posidonije (*Posidonia oceanicae*).

Iako je temeljem procjene utvrđeno da je UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na strateškoj razini prihvatljiv za područja ekološke mreže, Glavnom ocjenom su definirane mjere ublažavanja kako bi se predviđeni umjereno negativni utjecaji dodatno umanjili. Također, zbog loše kvalitete i niske dostupnosti podataka, u dalnjim fazama razvoja za planirane elemente obuhvaćene UPU PZ Parja i UPU Luke Parja potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

11. MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA PLANIRANIH AKTIVNOSTI NA SASTAVNICE OKOLIŠA I CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Strateška studija utjecja na okoliš UPU PZ Parja i UPU Luke Parja propisuje dodatne mjere zaštite okoliša kao i program praćenja stanja okoliša, odnosno uvjete za okolišno prihvatljivo provođenje UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, odnosno svih sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja:

- Građevni otpad nastao kao višak od iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova potrebno je zbrinuti putem ovlaštenog koncesionara na lokaciji odlagališta otpada "Wellington" na kojoj je jedinica lokane samouprave predvidjela plohe za takve potrebe.
- Ukoliko se ukaže potreba, kvalitetni materijal koji je nastao iskopom (kamen, hridi i stijene), koristiti za nasipavanje unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.
- Na projektnoj razini potrebno je izradit se procjenu i rješenje priključenja sa potrebnim količinama vode za ljudsku potrošnju i tehnološke potrebe za planirane sadržaje u skladu s mogućnostima postojećih vodoopskrbnih kapaciteta otoka Visa za nesmetano priključenje svih sadržaja na vodu u suradnji s komunalnim poduzećem Vodovod i odvodnja Vis d.o.o.
- Obzirom na lošu kvalitetu podataka o području ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje, a sa ciljem izbjegavanja narušavanja ciljnih staništa 1120 Naselje posidonije i 1170 Grebeni, prije planiranja projekta izgradnje planiranih aktivnosti unutar UPU PZ Parja i UPU Luke Parja potrebno je provesti terensko istraživanje kako bi se definiralo stvarno stanje u kojem se nalaze navedena staništa te sukladno tome prilikom postupka procjene utjecaja na okoliš propisale odgovarajuće mjere zaštite.
- U slučaju nailaska na ciljni stanišni tip 3170 Mediteranske povremene lokve, na projektnoj razini izvesti plan izgradnje koji će spriječiti narušavanje ovog ciljnog stanišnog tipa područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje.
- Na projektnoj razini definirati broj vezova na način da dođe do minimalnog narušavanja ciljnog stanišnog tipa 1120 Naselje posidonije područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje.
- Fiksiranje dijelova privezišta koji nisu vezani za obalni dio, odnosno dijelova koji se izvode u moru izvesti primjenom sustava ekoloških trajnih sidrišta na način da je sidrena linija podignuta za 1/3 dubine. Odabir odgovarajućeg tipa potrebno je, uz prisutnost stručnjaka za morska staništa, utvrditi pregledom točne lokacije prije samog postavljanja.
- Zabraniti sidrenje u uvali Parja izvan područja akvatorija UPU PZ Parja i UPU Luke Parja što uključuje i zabranu vezivanja za obalni dio uvale.
- Zabraniti ispuštanje otpadnih voda s plovila unutar obuhvata UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić.
- Potrebno je osigurati uklanjanje svih otpadaka i ulja kako sa morske površine tako i sa obale.
- Redovito provoditi servisiranje sustava za odvodnju otpadnih voda te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kako bi se mogućnost njihovog kvara smanjila na najmanju moguću razinu.

- Umanjiti intenzitet i širenje svjetlosnog onečišćenja na način da se osvjetljenje drži što bliže površini tla (*low level illuminated bollards, down-lights, handrail lighting or footpath lighting*) te se koriste svjetiljke koje usmjeravaju svjetlost prema dolje.
- Podmorske ispuste smjestiti izvan ciljnog stanišnog tipa 1120 Naselje posidonije područja ekološke mreže HR3000097 Otok Vis – podmorje.

11.1. PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA

Provoditi program praćenja stanja morskih staništa s ciljem utvrđivanja prisutnosti stranih invazivnih vrsta.

Tri godine nakon izgradnje planiranog zahvata pratiti i nadzirati kakvoću morske vode i ekološku kvalitetu naselja vrste *P. oceanica* prema sljedećim parametrima:

- gustoća izdanaka
- pokrovnost livade
- lisna površina
- nekroza

11.2. ZAKLJUČAK

Konkretnе mjere propisati će se kroz postupak ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš ili procjene utjecaja zahvata na okoliš dok će se u dalnjim fazama razvoja za planirane elemente obuhvaćene UPU PZ Parja i UPU Luke Parja provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Uz provedbu mjera ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na sastavnice okoliša i ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te provođenjem programa praćenja morskih staništa s ciljem utvrđivanja prisutnosti stranih invazivnih vrsta procjenjuje se da UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na strateškoj razini neće imati značajnih negativnih utjecaja na ciljeve zaštite okoliša.

12. SAŽETAK

Strateška studija o utjecaju na okoliš Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Parja i Urbanističkog plana uređenja luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja – Rogačić (u dalnjem tekstu: UPU PZ Parja i UPU Luke Parja) izrađena je kao stručna podloga za provedbu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš.

Strateška procjena je postupak kojim se procjenjuju u najranijoj fazi, vjerojatno značajni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi, koji mogu nastati provedbom UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Izradi Strateške studije utjecaja na okoliš prethodila je izrada: Idejnog maritimnog rješenja (Kozina projekti d.o.o., 2021.), Izvještaj o podvodnom arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata projekta luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić, otok Vis (Katunarić Kirjakov T., 2019.), Urbanističko-arkitektonskog rješenja poluotoka kod uvale Parja-otok Vis (Urbanistički institut Hrvatske d.o.o., 2020.).

Sukladno Mišljenju nadležnog tijela, Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije (KLASA: 351-02/19-02/0112, URBROJ: 2181/1-10/07-19-002, Split, 27.11.2019. godine), potrebno je provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš u zajedničkom postupku strateške procjene budući da područja međusobno graniče te će se strateškom studijom moći relevantno procijeniti međuutjecaj i kumulativni utjecaj provedbe istih na okoliš.

Upravni odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije donio je u postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu 20. svibnja 2021. (KLASA: UP/I 351-04/21-01/0059, URBROJ: 2181/1-10/06-21-0004, Split, 20 svibnja 2021.) Rješenje da se za UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Strateškom studijom predlažu se mjere kojima bi se identificirani vjerojatno značajni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi mogli pravovremeno sprječiti, smanjiti i/ili ublažiti te smjernice primjenom kojih se pridonosi poboljšanju postojećeg stanja u okolišu. Propisuju se i mjere za praćenje stvarnih utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, s ciljem potvrde njegove pravilne provedbe naspram ciljeva zaštite okoliša.

Tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije zatražena su mišljenja tijela o sadržaju strateške studije te su provedene Konzultacije u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije nakon čega je nadležno tijelo donijelo Odluku o sadržaju strateške studije u postupku strateške procjene utjecaja UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić na okoliš (Klasa:350-02/21-20/1, URBROJ:2190/01-02-21-26, u Visu, 09.kolovoza 2021.g.).

Konačni sadržaj studije prati obvezan sadržaj propisan Prilogom I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) te uključuje mišljenja javnopravnih tijela o istome.

Javnost je o postupku određivanja sadržaja informirana Informacijom o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš i provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije, koja je bila objavljena na internetskim stranicama Grada Visa od 16. lipnja 2021. godine.

U početnom dijelu studije opisan je pregled sadržaja i glavni ciljevi izrade UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Analiziran je i odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima i programima na nacionalnoj, županijskoj i lokalnoj razini.

Prilikom izrade strateške studije provedena je inicijalna procjena postojećeg stanja i okolišnih problema čija je svrha utvrditi stanje okoliša na području UPU PZ Parja i UPU Luke Parja te širem području po pojedinim sastavnicama: Pedološke značajke i poljoprivredne površine, šumarstvo, lovstvo, klima i klimatske promjene, krajobraz, zrak, hidrologija, zaštićena područja, ekološka mreža, bioraznolikost, kulturno – povijesna baština, infrastrukturni sustavi, otpad i stanovništvo.

Tijekom inicijalne procjene postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema prepoznate su okolišne značajke područja, na koja provedba UPU PZ Parja i UPU Luke Parja može značajno utjecati (poglavlje 4.), kako bi se odredio fokus strateške studije i pristup procjeni mogućih utjecaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš. Svi komentari, mišljenja i prijedlozi zaprimljeni od strane javnopravnih tijela tijekom postupka utvrđivanja sadržaja strateške studije (Poglavlje 5) uzeti su u obzir prilikom procjene mogućih utjecaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš.

Inicijalnom procjenom postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema zaključeno je da je u strateškoj studiji potrebno obraditi ciljeve zaštite okoliša: sprječavanje eventualnog gubitka poljoprivrednog i šumskog zemljišta te erozije tla, očuvanje staništa biološke raznolikosti (flore i faune), zaštita od elementarnih nepogoda, očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora, očuvanje kvalitete zraka, očuvanje vode i mora od onečišćenja, kulturno – povijesna baština, održavanje stabilnosti elektroopskrbe, održivo korištenje pitke vode, zaštita od buke i vibracija, nastanak otpada, poboljšanje strukture ekonomski aktivnog stanovništva i životnog standarda, poboljšanje funkcionalne opremljenosti naselja, utjecaj klimatskih promjena, kumulativni utjecaji, utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja, prekogranični utjecaj.

U Poglavlju 6. uspostavljena je veza između utvrđenih ciljeva zaštite okoliša, sastavnica okoliša i indikatora zaštite okoliša. Ciljevi zaštite okoliša izražavaju željeni smjer promjene stanja, te se formiraju u odnosu na lokalne posebitosti te predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš tj. analizom i procjenom utjecaja promatra se dali provedba UPU PZ Parja i UPU Luke Parja doprinosi postizanju odabranih ciljeva zaštite okoliša.

Na temelju prijedloga plana UPU PZ Parja i UPU Luke Parja izdvojene su ključne značajke predviđenih sadržaja i aktivnosti te su u svrhu analize utjecaja grupirane s obzirom na zajedničke osobine odnosno s obzirom na planirane sadržaje/aktivnosti čiji će se efekti odraziti unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. Planirani sadržaji UPU PZ Parja i UPU Luke Parja testirale su se zatim naspram ciljeva zaštite okoliša.

Uz međuutjecaje planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sagledani su i kumulativni utjecaji planiranih sadržaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na sve sastavnice okoliša, u odnosu na postojeće ili planirane zahvate na otoku Visu prema podacima MINGOR-a za koje je procijenjeno da generiraju slične utjecaje, odnosno da njihovim međudjelovanjem može doći do kumulativnog utjecaja.

Detaljnost procjene usmjerena je na stratešku razinu, imajući na umu da će se prije provedbe zahvata, provesti procjena utjecaja zahvata na okoliš sukladno Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 03/17).

Mjere za sprečavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja (mjere zaštite okoliša) sastavni su dio odredbi za provedbu UPU PZ Parja i UPU Luke Parja. U svrhu propisivanja uvjeta provedbe zahvata u prostoru UPU PZ Parja i UPU Luke Parja propisuje mjere zaštite okoliša, zahtjeve

zaštite prirode, kulturne baštine, zaštite od elementarnih nepogoda, a koje su nastale kao rezultat analize i procjene utjecaja sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja;

- Sprječavanje eventualnog gubitka poljoprivrednog i šumskog zemljišta te erozije tla vezano za provedbu: članak 55. UPU Luke Parja te članak 44. UPU PZ Parja.
- Očuvanje biološke raznolikosti i očuvanje staništa (flore i faune): članak 50. UPU Luke Parja te članak 38.
- Zaštita od elementarnih nepogoda: članak 59. UPU Luke Parja te članak 48. UPU PZ Parja,
- Očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora: članak 29. UPU Luke Parja te članak 21. UPU PZ Parja,
- Očuvanje kvalitete zraka: članak 56. UPU Luke Parja te članak 45. UPU PZ Parja,
- Očuvanje vode i mora od onečišćenja: članak 58. i članak 60. UPU Luke Parja te članak 47. i članak 49. UPU PZ Parja.
- Očuvanje kulturno - povijesne baštine: članak 51. UPU Luke Parja.
- Održivo korištenje pitke vode: članak 58. UPU Luke Parja i članak 39. UPU PZ Parja,
- Zaštita od buke i vibracija: članak 57. UPU Luke Parja i članak 46. UPU PZ Parja,
- Nastanak otpada: Članak 52. i Članak 53. UPU Luke Parja i članak 41. UPU PZ Parja.

Iako se u planskim rješenjima UPU PZ Parja i UPU Luke Parja ne predviđaju varijantna rješenja planskih aktivnosti jer se radi o provedbenom dokumentu, Strateška studija sagledava moguće utjecaje te predlaže alternativna rješenja na projektnoj razini kako bi se umanjio negativan značaj prepoznatih utjecaja (Poglavlje 9.).

U poglavlju Glavnne ocjene prihvatljivosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja za ekološku mrežu (Poglavlje 10.) analizirane su aktivnosti predviđene UPU PZ Parja i UPU Luke Parja unutar obuhvata UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na strateškoj razini. Iako je temeljem procjene utvrđeno da je UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na strateškoj razini prihvatljiv za područja ekološke mreže, Glavnom ocjenom su definirane mjere ublažavanja kako bi se predviđeni umjereno negativni utjecaji dodatno umanjili. Također, zbog loše kvalitete i niske dostupnosti podataka, u dalnjim fazama razvoja za planirane elemente obuhvaćene UPU PZ Parja i UPU Luke Parja potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Strateška studija utjecaja na okoliš UPU PZ Parja i UPU Luke Parja u Poglavlju 11. propisuje dodatne mjere zaštite okoliša kao i program praćenja stanja okoliša, odnosno uvjete za okolišno prihvatljivo provođenje UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, odnosno svih sadržaja i aktivnosti planiranih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja.

Konkretnе mjere propisati će se kroz postupak ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš ili procjene utjecaja zahvata na okoliš dok će se u dalnjim fazama razvoja za planirane elemente obuhvaćene UPU PZ Parja i UPU Luke Parja provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Uz provedbu mjera ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na sastavnice okoliša i ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te provođenjem programa praćenja morskih staništa s ciljem utvrđivanja prisutnosti stranih invazivnih vrsta procjenjuje se da UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na strateškoj razini neće imati značajnih negativnih utjecaja na ciljeve zaštite okoliša.

13. IZVORI PODATAKA

Stručne podloge

- Idejno maritimno rješenje, Kozina projekti d.o.o., 2021,
- Izvještaj o podvodnom arheološkom pregledu terena u zoni obuhvata projekta luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić, otok Vis (Katanarić Kirjakov T., 2019.),
- Urbanističko-arkitektonsko rješenje poluotoka kod uvale Parja-otok Vis, Urbanistički institut Hrvatske d.o.o., 2020.

Zakoni, pravilnici, odluke, uredbe

- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)
- Zakon o vodama („Narodne novine“ br. 66/19)
- Zakon o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 84/21)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18, 115/18, 98/19)
- Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“ br. 127/19)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara „Narodne novine“ br. 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20)
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ br. 80/2019)
- Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 01/14)
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ br. 77/20)
- Uredba o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, br. 73/08)
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“ br. 88/14)
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“ br. 144/13)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije otpadnih voda („Narodne novine“ br. 26/20).
- Pravilnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, br. 54/19, 126/19)
- Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, br. 20/18, 115/18, 23/19)
- Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti („Narodne novine“ br. 78/13).
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV (SL 65/88 i „Narodne novine“ br. 24/97)
- Pravilnik o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova (Narodne novine, br. 79/14)

Strategije, planovi i programi

- Strategija prilagodba klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu „Narodne novine“, br. 46/20.
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine („Narodne novine“, br. 72/17)

- Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2014. do 2030. godine („Narodne novine“, br. 131/14)
- Razvojna strategija Grada Visa 2021.-2027. (PRIUS CONSULTING, obrt za konzalting usluge, 2020.)
- Program zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 1A/08“)
- Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Splitsko-dalmatinskoj županiji za razdoblje 2017.-2020. („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 160/17“)
- Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 97/17)
- Glavni plan razvoja turizma Splitsko-dalmatinske županije (2017-2027) sa strateškim i operativnim planom marketinga (Institut za turizam, 2018.)
- Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021. („Narodne novine“, br. 66/16)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. („Narodne novine“, br. 3/17)
- Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora na području Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 5/10)
- Plan intervencije kod iznenadnih onečišćenja mora u Splitsko-dalmatinskoj županiji („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 5/10)
- Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13, 147/15)
- Prostorni plan uređenja grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17 i 6/17-pročišćeni tekst)
- Prostorni plan uređenja Grada Komiže („Službeni glasnik Grada Komiže“ br. 10/06, 2/15),

Znanstveni i stručni radovi

- Blumstein DT. 2003. Flight-initiation distance in birds is dependent on intruder starting distance. *Journal of Wildlife Management* 67:852–857
- Blumstein DT, Fernández-Juricic E, Zollner PA, Garity SC. 2005. Inter-specific variation in avian responses to human disturbance. *Journal of Applied Ecology* 42:943–953. Blumstein DT 2006b. The multi-predator hypothesis and the evolutionary persistence of antipredator behavior. *Ethology* 112: 209–217.
- Cooke AS. 1980. Observations on how close certain passerine species will tolerate an approaching human in rural and suburban areas. *Biological Conservation* 18:85–88.
- Manzanera M., Alcoverro T., Jiménez J.A., Romero J. (2014): The large penumbra: Long-distance effects of artificial beach nourishment on *Posidonia oceanica* meadows. *Marine Pollution Bulletin* 86: 129–137
- Møller AP. 2008b. Flight distance and blood parasites in birds. *Behavioral Ecology* 19:1305–1313.
- Møller AP, Nielsen JT, Garamzegi LZ. 2007. Risk taking by singing males. *Behavioral Ecology* 19:41-53.
- Møller AP, Erritzøe J. 2010. Flight distance and eye size in birds. *Ethology* 116:458–465.
- Pavlinić I. and Đaković M. (2009): “Scientific analysis of 12 bat species from the Annex II of the Habitats Directive for the preparation of NATURA 2000 sites for bats proposal”. Final report CNHM. Funded by SINP (state budget)
- Ruddock M. i Whitfield D.P. (2007): A Review of Disturbance Distances in Selected Bird Species. A report from Natural Research (Projects) Ltd to Scottish Natural Heritage

- Russo D. i Ancillotto L. (2014): Sensitivity of bats to urbanization: A review. *Mammalian Biology - Zeitschrift fur Saugetierkunde*.
- Russo D. i Papadatou E. (2014): Acoustic identification of free-flying Schreiber's bat *Miniopterus schreibersii* by social calls. *Hystrix It. J. Mamm.* 25(2):119–120
- Vlachos C.G. i Papageorgiou N.K. (1994): Diet, breeding success, and nest-site selection of the Shorttoed Eagle (*Circaetus gallicus*) in north-eastern Greece
- Žuljević, A. i sur. (2010): Studija valorizacije Splita i srednjedalmatinskih otoka, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split.

Publikacije

- Birdlife (2020): Species factsheet: <http://datazone.birdlife.org/home>
- Tutiš, V., Kralj, J., Radović, D., Ćiković, D., Barišić, S. (ur.) (2013): Crvena knjiga ptica Hrvatske. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Internetske baze podataka

- Bioportal <http://www.bioportal.hr>; Pristupljeno: veljača i rujan 2021.
- Javni-podaci.hrsime.hr., Pristupljeno: srpanj, 2021.
- Projekt LIFE Artina <http://www.lifeartina.eu/> Pristupljeno: veljača, 2021.
- Baza podataka i pokazatelja stanja morskog okoliša, marikulture i ribarstva: <http://baltazar.izor.hr/azopub/bindex>; Pristupljeno: veljača, 2021.
- Marine Traffic, Global Ship Tracking, <http://www.marinetraffic.com>; Pristupljeno: veljača, 2021.

14. PRILOZI

14.1. IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA – URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički zapis
Datum: 30.09.2021

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUJEKT UPISA

MBS:

080080448

OIB:

52472680428

EUID:

HRSSR.080080448

TVRTKA:

15 URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE društvo s ograničenom odgovornošću
za prostorno planiranje i uređenje prostora

15 URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o.

SJEDIŠTE/ADRESA:

2 Zagreb (Grad Zagreb)
Franje Petrića 4

ADRESA ELEKTRONIČKE POSTE:

23 info@uih.hr

PRAVNI OBLIK:

15 društvo s ograničenom odgovornošću

PREDMET POSLOVANJA:

2 22	- Izdavačka i tiskarska djelatnost
2 70	- Poslovanje nekretninama
2 72.3	- Obrada podataka
2 73.1	- Istraž. i raz. u prirodi, tehnol. znan.
2 74.2	- Arhitektonskie i inženj. djel. i tehn. savjet.
2 74.83	- Tajničke i prevoditeljske djelatnosti
2 74.84	- Ostale poslovne djelatnosti, d. n.
9 *	- kupnja i prodaja robe
9 *	- posredovanje u obavljanju trgovine na domaćem i
inozemnom tržištu
9 *	- stručni poslovi zaštite okoliša
18 *	- stručni poslovi prostornog uređenja
18 *	- djelatnost prostornog uređenja i gradnje
18 *	- djelatnost projektiranja i/ili stručnog nadzora
građenja
18 *	- djelatnost upravljanja projektom gradnje
18 *	- djelatnost tehničkog ispitivanja i analize

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 20 NINOSLAV DUSPER, OIB: 09377699920
Zagreb, KUŠLANOVA 18
15 - jedini član d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički zapis
Datum: 30.09.2021

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUJEKT UPISA

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 21 Ninoslav Dusper, OIB: 09377699920
Zagreb, Ulica Dragojla Kušlana 18
13 - direktor
13 - zastupa samostalno i pojedinačno
- 22 JURAJ DUSPER, OIB: 73394882589
Zagreb, Ulica Hermana Bužana 6D
19 - direktor
19 - zastupa društvo pojedinačno i samostalno, imenovan odlukom
člana društva od 03.12.2018. godine

TEMELJNI KAPITAL:

2 6.869.400,00 kuna

PRAVNI ODNOŠI:

Pravni oblik:

- 15 Odlukom glavne skupštine od 10.12.2009. godine dioničko društvo
preoblikovano u društvo s ograničenom odgovornošću.

Osnivački akt:

- 15 Odlukom glavne skupštine od 10.12.2009. godine usvojena Izjava o
osnivanju koja je sastavni dio odluke o preoblikovanju.
18 Odlukom člana društva od 13.01.2017. godine izmijenjena je Izjava
o osnivanju od 10.12.2009. godine u cijelosti. Potpuni tekst
dostavljen u zbirku isprava.

Statut:

- 2 Statut društva usvojen na osnivačkoj Skupštini održanoj 25.
travnja 1996. godine.
9 Statut Društva usvojen na osnivačkoj skupštini održanog
25.04.1996. godine i izmijenjen temeljem Odluke glavne skupštine
društva od 29.01.2001. godine u odnosu na odredbu čl. 5. Statuta
društva (predmet poslovanja).

Promjene temeljnog kapitala:

- 15 Odlukom glavne skupštine od 10.12.2009. godine o preoblikovanju
dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću zamjenjuju
se 22.898 dionica nominalne vrijednosti od 300,00 kn u temeljne
uloge.
Svi temeljni ulozi su razmjerni nominalnom iznosu njihovih dionica
čiji je ukupni iznos jednak iznosu temeljnog kapitala društva. Sve
dionice, njih 22.898 proglašene su nevažećim.

Prijenos dionica manjinskih dioničara

- 14 Odlukom glavne skupštine društva o prijenosu dionica manjinskih
dioničara uz otpremnину od 02.10.2009. godine prenose se dionice
manjinskih dioničara na glavnog dioničara Ninoslava Duspera uz

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički zapis
Datum: 30.09.2021

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOŠI:

Prijenos dionica manjinskih dioničara
isplatu primjerene otpremnine.

OSTALI PODACI:

- 2 Subjekt je bio upisan u Trgovačkom sudu u Zagrebu na reg.ul.1-
1302.

ZABILJEŽBE:

Redni broj zabilježbe: 1

- 2 - Žalba na Rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu Tt-96/1363-2 od 26.
lipnja 1996. godine, podnesena je 4. listopada 1996. godine.
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske rješenjem XII Pž-2538/96-2
od 29. listopada 1996. godine riješio je: Usvaja se žalba i

Redni broj zabilježbe: 2

- 2 - rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu broj Tt-96/1363-2 od 26.
lipnja 1996. godine se ukida i predmet vraća sudu prvog stupnja na
ponovno odlučivanje.

Redni broj zabilježbe: 3

- 3 - Žalba na rješenje Tt-97/633-2 od 14. veljače 1997. godine
podnesena je 03. ožujka 1997. godine

Redni broj zabilježbe: 4

- 4 - Rješenjem Visokog Trgovačkog suda Republike Hrvatske broj XII
Pž-1489/97-3 od 10. lipnja 1997. godine odbija se žalba kao
neosnovana i rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu broj Tt-97/633 od
12. ožujka 1997. godine se potvrđuje.

Redni broj zabilježbe: 6

- 17 - Visoki Trgovčaki sud Republike Hrvatske, Zagreb, pod poslovnim
brojem Pž-1479/14-3 od 3. lipnja 2014. godine riješio je:
Ukida se rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-
14/10495-2 od 25. travnja 2014. godine.

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA:

Predano	God.	Za razdoblje	Vrsta izvještaja
eu	24.05.21	2020 01.01.20 - 31.12.20	GFI-POD izvještaj

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-96/1363-2	01.10.1996	Trgovački sud u Zagrebu
0002 Tt-97/633-2	12.03.1997	Trgovački sud u Zagrebu
0003 Tt-97/633-5	15.04.1997	Trgovački sud u Zagrebu

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički zapis
Datum: 30.09.2021

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0004 Tt-97/633-7	26.06.1997	Trgovački sud u Zagrebu
0005 Tt-96/3125-2	23.09.1997	Trgovački sud u Zagrebu
0006 Tt-99/4863-2	14.10.1999	Trgovački sud u Zagrebu
0007 Tt-99/4863-5	06.06.2000	Trgovački sud u Zagrebu
0008 Tt-00/3041-2	18.10.2000	Trgovački sud u Zagrebu
0009 Tt-01/5586-4	13.12.2001	Trgovački sud u Zagrebu
0010 Tt-04/6099-2	23.06.2004	Trgovački sud u Zagrebu
0011 Tt-04/12672-4	19.01.2005	Trgovački sud u Zagrebu
0012 Tt-05/9606-4	22.11.2005	Trgovački sud u Zagrebu
0013 Tt-08/11385-2	22.09.2008	Trgovački sud u Zagrebu
0014 Tt-09/12293-2	12.11.2009	Trgovački sud u Zagrebu
0015 Tt-09/14060-2	18.12.2009	Trgovački sud u Zagrebu
0016 Tt-14/10495-2	28.04.2014	Trgovački sud u Zagrebu
0017 Tt-14/10495-8	11.09.2014	Trgovački sud u Zagrebu
0018 Tt-17/2192-2	24.01.2017	Trgovački sud u Zagrebu
0019 Tt-18/44882-3	12.12.2018	Trgovački sud u Zagrebu
0020 Tt-19/31332-1	12.09.2019	Trgovački sud u Zagrebu
0021 Tt-19/38239-1	18.11.2019	Trgovački sud u Zagrebu
0022 Tt-20/23125-1	10.08.2020	Trgovački sud u Zagrebu
0023 Tt-21/31435-2	23.07.2021	Trgovački sud u Zagrebu
eu /	30.06.2009	elektronički upis
eu /	30.06.2010	elektronički upis
eu /	29.06.2011	elektronički upis
eu /	21.06.2012	elektronički upis
eu /	20.03.2013	elektronički upis
eu /	24.03.2014	elektronički upis
eu /	14.05.2015	elektronički upis
eu /	03.06.2016	elektronički upis
eu /	05.06.2017	elektronički upis
eu /	21.06.2018	elektronički upis
eu /	24.05.2019	elektronički upis
eu /	01.06.2020	elektronički upis
eu /	24.05.2021	elektronički upis

Sudska pristojba po Tar. br. 29. st. 3. Uredbe o tarifi sudske pristojbi (NN br. 53/19 i 92/2021), za izvadak iz sudskega registra u iznosu od 5.00 Kn naplaćena je elektroničkim putem.

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Elektronički zapis
Datum: 30.09.2021

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUJEKT UPISA

Ova isprava je u digitalnom obliku elektronički
potpisana certifikatom;
CN=sudreg, L=ZAGREB,
O=MINISTARSTVO PRAVOSUDA I UPRAVE HR72910430276, C=HR

Broj zapisa: 00Rgm-QYfIt-sKw2G-6S97g-Md7pB
Kontrolni broj: uwrUw-aGvZv-Bw5at-JKleb

Skeniranjem ovog QR koda možete provjeriti točnost podataka.
Isto možete učiniti i na web stranici
http://sudreg.pravosudje.hr/registar/kontrola_izvornika/, unesom gore navedenog broja
zaplisa i kontrolnog broja dokumenta.
U svakom slučaju će prikazati izvornik ovog dokumenta. Ukoliko je ovaj dokument
identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, Ministarstvo pravosuda i uprave
potvrđuje točnost isprave i stanje podataka u trenutku izrade izvataka.
Provjera točnosti podataka može se izvršiti u roku tri mjeseca od izdavanja isprave.

14.2. SUGLASNOST ZA OBAVLJANJE STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE OKOLIŠA

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-02/13-08/105

URBROJ: 517-03-1-2-19-7

Zagreb, 21. listopada 2019.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, na temelju odredbe članka 42. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) i članka 71. Zakona o izmjenama i dopunama stavka Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18) u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika Urbanistički institut Hrvatske, Franje Petrića 4, Zagreb, radi utvrđivanja promjena u popisu zaposlenika ovlaštenika, donosi:

RJEŠENJE

- I. Ovlašteniku Urbanistički institut Hrvatske, Franje Petrića 4, Zagreb, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
 1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije.
 2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš i dokumentaciju o usklađenosti glavnog projekta s mjerama zaštite okoliša i programom praćenja.
 3. Izrada procjene rizika i osjetljivosti za sastavnice okoliša
 4. Izrada programa zaštite okoliša.
 5. Izrada izvješća o stanju okoliša.
 6. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš.
 7. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća.
 8. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša.

9. Obavljanje stručnih poslova za potrebe sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja
10. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodenja znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša« i znaka EU Ecolabel,
11. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 11. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očeviđnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.
- IV. Ukida se rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike: KLASA: UP/I 351-02/13-08/105; URBROJ: 517-06-2-2-13-3 od 25. listopada 2013. kojim je ovlašteniku Urbanistički institut Hrvatske, Frane Petrića 4, Zagreb dana suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja

O b r a z l o ž e n j e

Ovlaštenik Urbanistički institut Hrvatske, Frane Petrića 4 iz Zagreba (u dalnjem tekstu: Ovlaštenik), podnio je zahtjev za izmjenom podataka o zaposlenim stručnjacima navedenim u Rješenju (KLASA: UP/I 351-02/13-08/105; URBROJ: 517-06-2-2-13-3 od 25. listopada 2013. godine) koje je izdalo Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. Ovlaštenik je tražio dodatne poslove zaštite okoliša kojih nije bilo u gore navedenom rješenju i to: Izrada procjene rizika i osjetljivosti za sastavnice okoliša; Izrada sanacijskih elaborata; programa i sanacijskih izvješća; Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodenja znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša« i znaka EU Ecolabel i Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«. Uz to traži se uvrštavanje Dunje Ožvatić, dipl.ing.ark., Tamare Mihinjač Pleše, dipl.ing.ark. i Karla Žebčevića na popis zaposlenika kao voditelja stručnih poslova, a za Ivana Perišića, mag.ing.ark., Katarine Vukojević, Karla Ivančića, mag.ing.ark., Doris Horvat,mag.ing.kraj., Ilme Begović, mag.ing.ark., Danka Vojnović, mag.ing.ark. i Daliborke Pavlović uvođenje na popis kao stručnjake. Uz to se Božica Munjić, Lidija Škec, Nataša Avakumović i Lusiana Ivezković predlažu za brisanje s popisa jer više nisu zaposlenici ovlaštenika.

U provedenom postupku Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izvršilo je uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, diplome i potvrde Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje navedenih stručnjaka te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da su navodi iz zahtjeva utemeljeni. Utvrđeno je da su ispunjeni propisani uvjeti za voditelje Karla Žebčevića, mag.occol.et.prot.nat. i Dunju Ožvatić dipl.ing.ark. za poslove izrade studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije i ostale tražene nove poslove osim poslova izrade studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš i dokumentaciju o usklađenosti glavnog projekta s mjerama zaštite okoliša i programom praćenja, za koje navedeni stručnjaci nemaju reference prema odredbama Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 110/07, u dalnjem tekstu: Pravilnik).

Stručnjaci Ivan Perišić, mag.ing.ark., Karla Ivančića, mag.ing.ark., Doris Horvat,mag.ing.kraj., Ilma Begović, mag.ing.ark. i Danko Vojnović, mag.ing.ark. ispunjavaju osnovne uvjete prema Pravilniku za uvođenje na popis kao stručnjaci dok Katarina Vukojević i Daliborka Pavlović nisu priložile dokaze da imaju visoku stručnu spremu te se stoga ne mogu upisati u popis kao stručnjaci.

Stranica 2 od 3

Stoga je zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša osnovan za poslove iz točke I. izreke ovog rješenja.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Uredbi o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 127/17 i 18/19).

U prilogu: Popis zaposlenika kao u točki V. izreke rješenja.

DOSTAVITI:

1. Urbanistički institut Hrvatske, Franje Petrića 4, Zagreb, (**R!, s povratnicom!**)
2. Očevidnik, ovdje

P O P I S

zaposlenika ovlaštenika: Urbanistički institut Hrvatske d.o.o., Franje Petrića 4, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva

KLASA: UP/I 351-02/13-08/105, URBROJ: 517-03-1-2-19-7 od 21. listopada 2019.

STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona	VODITELJI STRUČNIH POSLOVA	ZAPOSLENI STRUČNJACI
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u dalnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateske procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arch. Karlo Žebčević, mag.oecol.et.prot.nat. Dunja Ožvatić, dipl.ing.arch.	Terezija Mirković Berković, dipl.ing.arch. Tamara Mihinjac Pleše, dipl.ing.arch. Ivan Perišić, mag.ing.arch. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Doris Horvat, mag.ing.krajob. Ilma Begović, dipl.ing.arch. Danko Vojnović, mag.ing.arch.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš i dokumentaciju o usklađenosti glavnog projekta s mjerama zaštite okoliša i programom praćenja stanja okoliša.	mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arch.	Terezija Mirković Berković, dipl.ing.arch Tamara Mihinjac Pleše, dipl.ing.arch. Ivan Perišić, mag.ing.arch. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Doris Horvat, mag.ing.krajob. Ilma Begović, dipl.ing.arch. Danko Vojnović, mag.ing.arch. Karlo Žebčević, mag.oecol.et.prot.nat. Dunja Ožvatić, dipl.ing.arch.
6. Izrada procjene rizika i osjetljivosti za sastavnice okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
9. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
10. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
24. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodenja znaka zaštite okoliša "Prijatelj okoliša" i znaka EU Ecolabel.	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.

14.3. SUGLASNOST ZA OBAVLJANJE STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE PRIRODE

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80

Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-02/16-08/25

URBROJ: 517-03-1-2-21-14

Zagreb, 25. siječnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, na temelju odredbe članka 43. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, brojevi 80/13, 153/13 78/15 i 12/18) i članka 71. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18) u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, radi utvrđivanja promjena u popisu zaposlenika ovlaštenika, donosi:

RJEŠENJE

- I. Ovlašteniku IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, OIB:84310268229, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode:
 1. Izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očeviđnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.
- IV. Ukida se rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja: KLASA: UP/I 351-02/16-08/25, URBROJ: 517-03-1-2-20-12 od 14. rujna 2020. godine kojim je ovlašteniku IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, dana suglasnost za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite prirode.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

Obrázloženje

Tvrtka IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb (u dalnjem tekstu: ovlaštenik), podnijela je zahtjev za izmjenom podataka u Rješenju: (KLASA: UP/I 351-02/16-

08/25, URBROJ: 517-03-1-2-20-12 od 14. rujna 2020. godine izdanom od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u dalnjem tekstu Ministarstvo), a vezano za popis zaposlenika ovlaštenika koji prileži uz navedeno rješenje. Ovlaštenik je zatražio izmjenu popisa zaposlenika jer djelatnice dr.sc. Maja Kljenak i Mateja Leljak, mag.ing.prosp.arch. više nisu njihove zaposlenice.

U provedenom postupku Ministarstvo je izvršilo uvid u zahtjev za promjenom podataka, te je utvrdilo da se iz popisa mogu izostaviti djelatnice dr.sc. Maja Kljenak i Mateja Leljak, mag.ing.prosp.arch.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Uredbi o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

U prilogu: Popis zaposlenika ovlaštenika

DOSTAVITI:

1. IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, (R!, s povratnicom!)
2. Evidencija, ovdje
3. Državni inspektorat, Šubićeva 29, Zagreb

POPIS

zaposlenika ovlaštenika: IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva.

KLASA: UP/I 351-02/16-08/25; URBROJ: 517-03-1-2-21-14 od 25. siječnja 2021. godine

<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA PREMA ČLANKU 40. STAVKU 2. ZAKONA</i>	<i>VODITELJI STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
3. Izrada poglavlja i studija ocjena prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu,	Mirko Mesarić, dipl. ing. biol. Mario Mesarić, mag. ing. agr.	Josip Stojak, mag. ing. silv. Martina Rupčić, mag. geog. Ivana Gudac, mag. ing. geol.

14.4. ODLUKA O ZAPOČINJANJU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA-ROGAČIĆ NA OKOLIŠ

Na temelju članka 66. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), članka 5. stavka 4. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17) i članka 53. Statuta Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“ br. 1/13, 2/13 i 6/18), Gradonačelnik Grada Visa donosi

O D L U K U

o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić na okoliš

I.

Donošenjem ove Odluke započinje postupak Strateške procjene utjecaja **UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić** (u dalnjem tekstu: UPU PZ Parja i UPU Luke Parja) na okoliš. Stratešku procjenu utjecaja na okoliš iz stavka I. ove Odluke provodi Jedinstveni upravni odjel Grada Visa (u dalnjem tekstu: Upravni odjel) koji je nadležan i za izradu Prijedloga UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sa Stručnim izradivačem.

II.

Razlozi za pokretanje izrade UPU PZ Parja, definirani su u članku 3. Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Parja („Službeni glasnik Grada Visa“ br. 3/21), a razlozi za pokretanje izrade UPU Luke Parja definirani su u članku 3. Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić („Službeni glasnik Grada Visa“ br. 3/21) te su isti navedeni kao uskladjenje sa Zakonom o prostornom uredenju („Narodne novine“ broj 135/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19).

Ciljevi i programska polazišta za UPU PZ Parja definirani su u članku 6. Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Parja („Službeni glasnik Grada Visa“ br. 3/21), a donose se na osiguranje usluga suhog veza zajedno sa pratećim sadržajima potrebnim za funkcioniranje poslovne zone Parja.

Ciljevi i programska polazišta za UPU Luke Parja definirani su u članku 6. Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić („Službeni glasnik Grada Visa“ br. 3/21), a donose se na osiguravanje uvjeta za razvoj nautičkog turizma i luke otvorene za javni promet sa svim potrebnim pratećim sadržajima.

III.

U okviru strateške procjene utjecaja na okoliš provest će se zajednička strateška procjena utjecaja na okoliš UPU PZ Parja i UPU Luke Parja sukladno Mišljenju Upravnog odjela za

zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: UP/I 351-02/19-02/0002, Urbroj: 2181/1-10/07-19-0002, od 27. 11. 2019.).

IV.

U okviru strateške procjene utjecaja na okoliš provest će se Glavna ocjena prihvatljivosti UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić za ekološku mrežu, sukladno Rješenju Upravnog odjela za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: UP/I 351-04/21-01/0059, Urbroj: 2181/1-10/06-21-0004, od 20. svibnja 2021.) iz Priloga II koji je sastavni dio ove Odluke.

V.

Radnje koje će se provesti u postupku Strateške procjene utjecaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš, provest će se sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17) i odredbama posebnih propisa iz područja iz kojih se prostorni planovi donose, redoslijedom kako je utvrđeno u Prilogu I. ove Odluke.

VI.

U postupku strateške procjene prema ovoj Odluci sudjelovat će tijela i osobe koje su navedene u Prilogu III. ove Odluke.

VII.

Upravni odjel je o ovoj Odluci dužan informirati javnost sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i odredbama Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ broj 64/08) kojima se uređuje informiranje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će u „Službenom glasniku Grada Visa“.

KLASA: 350-02/21-20/1
URBROJ: 2190/01-02-21-16
U Visu, 15. lipnja 2021.g.

GRADONAČELNIK GRADA VISA

Ivo Radica

14.5. ODLUKA O SADRŽAJU STRATEŠKE STUDIJE U POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA-ROGAČIĆ NA OKOLIŠ

Na temelju članka 68. stavka (3) Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 78/15, 12/18, 118/18, u dalnjem tekstu Zakon) i članka 11. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17, u dalnjem tekstu Uredba) gradonačelnik Grada Visa donosi

O D L U K U

o sadržaju strateške studije u postupku strateške procjene utjecaja UPU poslovne zone Parja i UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić na okoliš
(u dalnjem tekstu: UPU PZ Parja i UPU Luke Parja)

I.

Ovom Odlukom utvrđuje se sadržaj strateške studije u postupku strateške procjene utjecaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš.

Odluka se donosi u okviru navedenog postupka koji je započeo Odlukom o započinjanju postupka Strateške procjene utjecaja UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš (Klasa: 350-02/21-20/1, Urbroj: 2190/01-02-21-16, Vis, 15. lipnja 2021.g.), a nakon provedenog postupka određivanja sadržaja strateške studije utvrđenog člankom 8. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš. Informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja Strateške studije objavljena je na službenoj stranici Grada Visa (eee.gradvis.hr) dana 26. lipnja 2021.g.

II.

Programska polazišta, ciljevi i obuhvat UPU PZ Parja i UPU Luke Parja

Ciljevi i programska polazišta za UPU PZ Parja definirani su u članku 6. Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Parja („Službeni glasnik Grada Visa“ br. 3/21), a donose se na osiguranje usluga suhog veza zajedno sa pratećim sadržajima potrebnim za funkcioniranje poslovne zone Parja.

Ciljevi i programska polazišta za UPU Luke Parja definirani su u članku 6. Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja - Rogačić („Službeni glasnik Grada Visa“ br.3/21), a donose se na osiguravanje uvjeta za razvoj nautičkog turizma i luke otvorene za javni promet sa svim potrebnim pratećim sadržajima.

Površina obuhvata UPU PZ Parja iznosi 1,98 ha te se odnosi na gradevinsko područje zone poslovne namjene – suhe marine (K4).

Površina obuhvata UPU Luke Parja iznosi 9,33 ha te obuhvaća kopneni i morski dio luke otvorene za javni promet, prometne i infrastrukturne površine te kopneni i morski dio luke nautičkog turizma.

III.

Konačno utvrđen sadržaj strateške studije UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš u zajedničkom postupku strateške procjene

- kratki pregled sadržaja i glavnih UPU PZ Parja i UPU Luke Parja i odnosa s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima,
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja,
- okolišne značajke područja na koja provedba UPU PZ Parja i UPU Luke Parja može značajno utjecati,
- postojeće okolišne probleme koji su važni za provedbu UPU PZ Parja i UPU Luke Parja, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode,
- ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na strategiju, plan odnosno program, te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade UPU PZ Parja i UPU Luke Parja,
- vjerojatno značajne utjecaje (sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne) na okoliš, uključujući bioraznolikost, stanovništvo i zdravlje ljudi, tlo, vodu, more, zrak, klimu, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međuodnose,
- mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja i ublažavanja nepovoljnih utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš,
- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih razumnih alternativa, obrazloženje najprihvatljivije razumne alternative UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na okoliš uključujući i naznaku razmatranih razumnih alternativa i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka,
- opis predviđenih mjera praćenja,
- poglavlje glavne ocjene s prihvatljivosti za ekološku mrežu koje sadrži:
 1. podatke o ekološkoj mreži:
 - opis ekološke mreže na koje provedba UPU PZ Parja i UPU Luke Parja može utjecati,
 - kartografski prikaz područja ekološke mreže u odgovarajućem mjerilu sukladno mjerilu kartografskog prikaza UPU PZ Parja i Luke Parja,
 2. opis mogućih značajnih utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ekološku mrežu:
 - vjerojatnost, trajanje, učestalost, jačina i kumulativna priroda (procjena rizika) mogućih utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ekološku mrežu,
 3. prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe UPU PZ Parja i UPU Luke Parja na ekološku mrežu,
 4. zaključak:
 - konačna ocjena prihvatljivosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja za ekološku mrežu uz primjenu predloženih mjera ublažavanja iz točke 3.,

- ne-tehnički sažetak podataka uključujući sažetak glavne ocjene prihvatljivosti UPU PZ Parja i UPU Luke Parja za ekološku mrežu.

IV.

Popis tijela i subjekata koja sudjeluju u postupku određivanja sadržaja strateške studije

U svrhu određivanja sadržaja strateške studije, zatraženo je od sljedećih nadležnih tijela – sudionika u postupku određivanja sadržaja strateške studije d dostave mišljenja o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji vezano na područje njihovog djelokruga:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, Porinova 1, 21 000 Split,
- Ministarstvo obrane Republike Hrvatske, Uprava za materijalne resurse, Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Trg kralja Petra Krešimira IV br. 1., 10 000 Zagreb Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava splitsko-dalmatinska, Trg hrvatske bratske zajednice 9, 21 000 Split,
- Lučka kapetanija u Splitu, Obala Lazareta 1, 21 000 Split Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, Bihačka 1, 21000 Split,
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Bihačka 1, 21000 Split,
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, razvitak i EU integracije, Domovinskog rata 2, 21000 Split,
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za pomorstvo i turizam, Domovinskog rata 2, 21000 Split,
- Splitsko-dalmatinska županija, Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje, Bihačka 1, 21000 Split,
- Splitsko-dalmatinska županija, Županijska uprava za ceste, Ruđera Boškovića 22, 21 000 Split,
- Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije, Prilaz brace Kaliterna 10, 21 000 Split,
- Hrvatske ceste d.o.o., Ispostava Split, Ruđera Boškovića 22/11, 21000 Split,
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za vodno područje dalmatinskih slijanova, Vukovarska 35, 21000 Split,
- HAKOM, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb,
- HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o, Elektrodalmacija - Split, Poljička cesta 73, 21 000 Split,
- "Gradina Vis" d.o.o., Biskupa Mihe Pusica 2, 21480 Vis,
- "Vodovod i odvodnja otoka Visa" d.o.o., Riva Sv. Mikule 38, 21485 Komiža.

Tijekom zakonom utvrđenog roka za tijela i /ili osobe određene posebnim propisima mišljenja i/ili prijedloge na sadržaj strateške studije dostavili su:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (KLASA: 351-03/21-01/461, URBROJ: 517-05-1-1-21-4, Zagreb, 5.srpna 2021.)
 - potrebno kontaktirati i surađivati s Upravnim odjelom za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije za obveze koje proizlaze iz Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17)
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša (KLASA: 351-02/21-01/1121, URBROJ: 2181/1-10/14-21-2003, Split, 23.07.2021. godine)
 - osim navedenog u mišljenju Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša (KLASA: 351-02/21-04/0009, URBROJ: 2181/1-10/07-21-0002, Split, 02.03.2021. godine) potrebno posebnu pozornost posvetiti planiranju sadržaja u obalnom prostoru. Primijeniti pristup integralnog upravljanja obalnim područjem, a sve u cilju smanjivanja pritiska na obalni prostor i očuvanje vrijednih i prepoznatljivih krajobraznih vizura obalnog područja.
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša (KLASA: 351-02/21-04/0009, URBROJ: 2181/1-10/07-21-0002, Split, 02.03.2021. godine)
 - u strateškoj studiji je potrebno obraditi usklađenost ciljeva i programskih polazišta UPU-a s Programom zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 1A/08) i Programom zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Splitsko-dalmatinskoj županiji na razdoblje 2017.-2020. godine (Službeni glasnik Splitsko dalmatinske županije, br. 160/178) i ostalim Županijskim strategijama, planovima i programima čija provedba može utjecati na ID PPUO,
 - potrebo je sagledati međuutjecaje sadržaja planiranih u oba UPU na sve sastavnice okoliša,
 - potrebno je sagledati kumulativne utjecaje planiranih sadržaja na sve sastavnice okoliša, u odnosu na postojeće i realizirane sadržaje u važećem Prostornom PLANU UREĐENJA Grada Komiže i sadržaje planirane Prostornim planom Splitsko – dalmatinske županije (posebice one koje se odnose na komunalnu infrastrukturu, gospodarske zone, gospodarenje otpadom, zone za istraživanje mineralnih sirovina, prometne koridore, „projekte ili koridore u istraživanju“ obnovljive izvore energije i sl.),
 - potrebo je sagledati kumulativne utjecaje planiranih sadržaja u odnosu na realizirane sadržaje u susjednoj jedinici lokalne samouprave iz Splitsko-dalmatinske županije (Grad Komiža),
 - za planirane sadržaje predložiti i razmotriti varijantna rješenja, odnosno obrazložiti odabrana rješenja usvojena u UPUI-ima, posebno u odnosu na sadržaje koji zbog svoje veličine i/ili obuhvata te brojnosti mogu imati značajan utjecaj na okoliš,

- posebnu pozornost treba obratiti na moguće utjecaje provedbe predmetnih UPU-a na područja ekološke mreže Republike Hrvatske, kao i zaštićena područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18 i 14/19),
- uzimajući u obzir činjenicu da se obuhvat UPU-a nalazi pretežito na krškom području, potrebno je posebno razmotriti moguće utjecaje na površinske i podzemne vode te more i predvidjeti mjere zaštite i očuvanja istih,
- u odnosu na opterećenje okoliša otpadom, potrebno je primijeniti propisane mjere iz Odluke o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine („Narodne novine“, br. 03/17), posebno u odnosu na gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom,
- budući se UPU-a planiraju sadržaji čijom realizacijom mogu nastati značajne količine viška iskopa (i na kopnu i u moru), a Pravilnikom o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova („Narodne novine“ 79/14) određeno je da su jedinice područne (regionalne) samouprave dužne uz suglasnost jedinica lokalne samouprave odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa, potrebno je razmotriti i predložiti potencijalne lokacije unutar obuhvata UPU-a,
- prilikom razmatranja planiranih sadržaja, potrebno je sagledati utjecaj istih na zdravlje ljudi i kvalitetu života lokalnog stanovništva (npr. utjecaj buke), posebno u odnosu na uvođenje novih sadržaja u područje u kojima do tada nisu bili prisutni kao što je npr. poslovna zona i komunalna i prometna infrastruktura (cestovni i pomorski) i sl.
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, područni ured civilne zaštite Split, služba inspekcijskih poslova Split (KLASA: 214-02/21-11/277, URBROJ: 511-01-368-21-, Solin, 6. srpnja 2021.)
 - mišljenja smo da primjenom odgovarajućih, propisanih mjera zaštite od požara nema utjecaja na okoliš te nije potrebno provesti postupak izrade strateške procjene utjecaja na okoliš za predmetni plan
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove južnog Jadrana, (KLASA: 351-03/21-01/0000234, URBROJ: 374-24-1-21-2, Split, 27. srpnja 2021.)
 - Hrvatske vode su mišljenja da pri izradi predmetnih Planova s aspekta korištenja voda kao i zaštite površinskih i podzemnih voda te priobalnog mora nema potrebe za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš.
 - Ukoliko se pri izradi predmetnih Planova provodi procedura strateške procjene utjecaja na okoliš, Hrvatske vode su mišljenja da treba analizirati i dati sveukupnu procjenu utjecaja na okoliš naročito na površinske i podzemne vode te na priobalno more za slijedeću problematiku:
 1. Planirani pomorski i cestovni promet te promet u mirovanju (parkirališta, sidrišta i sl.),
 2. Ostali planirani sadržaji na kopnenom dijelu obuhvata Planova te u pripadajućim morskim akvatorijima,
 3. Rješenja vodoopskrbe sa potrebnim količinama vode za ljudsku potrošnju i tehnološke potrebe za planirane sadržaje te mogućnosti postojećih vodoopskrbnih kapaciteta otoka Visa za nesmetano priključenje Planovima predviđenih sadržaja,

4. Rješenja prikupljanja, odvodnje, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda (sanitarnih, tehnoloških i oborinskih),
5. Rješenje deponiranja komunalnog, građevinskog (i eventualno tehnološkog) otpada,
6. Moguće incidentne situacije i događaju te mјere za njihovo izbjegavanje ili ublažavanje.

V.

Informiranje javnosti

Sukladno odredbama članka 8. stavak 7. Uredbe, objavljena je u svrhu informiranja javnosti, na službenoj internetskoj stranici Grada Visa (<https://www.gradvis.hr/wp-content/uploads/2021/06/Informacija-o-pokretanju-postupka-strateske-procijene.pdf>) Informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije Klasa: 350-02/21-20/1, Urbroj: 2190/01-02-21-17, Vis, 16. lipnja 2021. god., u skladu s Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/2008.).

VI.

Podaci o izrađivaču Plana

Nositelj izrade UPU PZ Parja i UPU Luke Parja je Grad Vis, Trg 30. svibnja 1992. br.2, 21480 Vis, a izrađivač UPU PZ Parja i UPU Luke Parja je Urbanistički institut Hrvatske d.o.o. iz Zagreba.

VII.

Izrađivač strateške studije

Stratešku studiju izrađuje tvrtka Urbanistički institut Hrvatske d.o.o. Frane Petrića 4. iz Zagreba.

VIII.

Objava Odluke o sadržaju Strateške studije

U svrhu informiranja javnosti ova Odluka se sukladno članku 5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 64/08) objavljuje u Službenom glasniku Grada Visa i na internetskim stranicama Grada (www.gradvis.hr).

KLASA: 350-02/21-20/1
URBROJ: 2190/01-02-21-26
U Visu, 09. kolovoza 2021.g.

14.6. MIŠLJENJE O SADRŽAJU STRATEŠKE STUDIJE S KOMENTARIMA IZRAĐIVAČA STRATEŠKE STUDIJE PRISTIGLA OD JAVNOPRAVNIH TIJELA TIJEKOM POSTUPKA UTVRĐIVANJA SADRŽAJA STRATEŠKE STUDIJE

Tijelo	Mišljenje	Komentar
Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: 351-01/21-01/1121, URBROJ 2181/1-10/14-21-0003, Split, 23.07.2021. godine)	<p>Nakon izvršenog uvida u navedenu dokumentaciju, kao i mišljenje ovog tijela o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš UPU-ova, KLASA: 351-02/21-04/0009, URBROJ: 2181/1-10/07-20-002, OD 02. OŽUJKA 2021., OVO Upravno tijelo je sagledalo razloge i ciljeve donošenja predmetnih UPU-ova te smatra da je u strateškoj studiji, osim navedenog u predmetnom mišljenju,</p> <p style="padding-left: 20px;">potrebno posebnu pozornost posvetiti planiranju sadržaja u obalnom prostoru. Potrebno je primijeniti pristup integralnog upravljanja obalnim područjem, a sve u cilju smanjivanja pritiska na obalni prostor i očuvanje vrijednih i prepoznatljivih krajobraznih vizura obalnog područja.</p>	Prihvaća se.

<p>Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: 351-02/21-04/009, URBROJ 2181/1-10/07-21-0002, Split, 02.03.2021. godine)</p>	<p>U strateškoj studiji je potrebno obraditi usklađenost ciljeva i programskih polazišta UPU-a s Programom zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 1A/08) i Programom zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Splitsko-dalmatinskoj županiji za razdoblje 2017.-2020. godine (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 160/17) i ostalim Županijskim strategijama, planovima i programima čija provedba može utjecati na ID PPUO.</p> <p>Potrebno je sagledati međuutjecaje sadržaja planiranih u oba UPU na sve sastavnice okoliša,</p> <p>Potrebno je sagledati kumulativne utjecaje planiranih sadržaja na sve sastavnice okoliša, u odnosu na postojeće i realizirane sadržaje u važećem Prostornom planu uređenja Grada Komiže i sadržaje planirane Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije (posebice one koji se odnose na komunalnu infrastrukturu, gospodarske zone, gospodarenje otpadom, zone za istraživanje mineralnih sirovina, prometne koridore, „projekte ili koridore u istraživanju“, obnovljive izvore energije i sl.)</p> <p>Potrebno je sagledati kumulativne utjecaje planiranih sadržaja u odnosu na realizirane sadržaje u susjednoj jedinici lokalne samouprave iz Splitsko-dalmatinske županije (Grad Komiža),</p> <p>Za planirane sadržaje predložiti i razmotriti varijantna rješenja, odnosno obrazložiti odabrana rješenja usvojena u UPU-ima, posebno u odnosu na sadržaje koji zbog svoje veličine i/ili obuhvatna te brojnosti mogu imati značajan utjecaj na okoliš,</p> <p>Posebnu pozornost treba obratiti na moguće utjecaje provedbe predmetnih UPU-a na područja ekološke mreže Republike Hrvatske, kao i zaštićena područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18 i 14/19),</p> <p>Uzimajući u obzir činjenicu da se obuhvat UPU-a nalazi pretežito na krškom području, potrebno je posebno razmotriti moguće utjecaje na površinske i podzemne vode te more i predvidjeti mjere očuvanja istih,</p> <p>U odnosu na opterećenje okoliša otpadom, potrebno je primijeniti propisane mjere iz Odluke o donošenju Plana gospodarenje otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (Narodne novine, br. 03/17), posebno u odnosu na gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom,</p> <p>Budući se UPU-a planiraju sadržaji čijom realizacijom mogu nastati značajne količine viška iskopa (i na kopnu i u moru), a Pravilnikom o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod</p>	
		<p style="text-align: right;">Prijava se.</p> <p style="text-align: right;">Prijava se.</p>

	<p>izvođenja građevinskih radova (Narodne novine, br. 79/14) određeno je da su jedinice područne (regionalne) samouprave dužne uz suglasnost jedinica lokane samouprave odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa, potrebno je razmotriti i predložiti potencijalne lokacije unutar obuhvata UPU-a,</p> <p>Prilikom razmatranja planiranih sadržaja, potrebno je sagledati utjecaj istih na zdravlje ljudi i kvalitetu života lokalnog stanovništva (npr. utjecaj buke), posebno u odnosu na uvođenje novih sadržaja u područja u kojima do tada nisu bili prisutni kao što je npr. poslovna zona i komunalna i prometna infrastruktura (cestovni i pomorski) i sl.</p>	
Hrvatske vode Klasa: 351-03/21-01/0000234, URBROJ:374-24-1-21-2, Datum:27.07.2021.g.	<p>Hrvatske vode su mišljenja da pri izradi predmetnih Planova s aspekta korištenja voda kao i zaštite površinskih i podzemnih voda te priobalnog mora nema potrebe za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš. Pri izradi Planova treba poštivati propisane smjernice za njihovu izradu, a isto tako treba poštivati do sada prihvaćena rješenja za korištenje voda kao i za zaštitu površinskih i podzemnih voda te priobalnog mora prema važećem PP Splitsko-dalmatinske županije i PPU Grada Visa na koje su Hrvatske vode dale suglasnost.</p> <p>Ukoliko se pri izradi predmetnih Planova provodi procedura strateške procjene utjecaja na okoliš, Hrvatske vode su mišljenja da treba analizirati i dati sveukupnu procjenu utjecaja na okoliš naročito na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • površinske i podzemne vode te na priobalno more (prilikom realizacije te prilikom korištenja sadržaja u obuhvatu Planova) • planirani pomorski i cestovni promet te promet u mirovanju (parkirališta, sidrišta i sl.) • ostali planirani sadržaji na kopnenom dijelu obuhvata Planova te u pripadajućim morskim akvatorijima, • rješenje vodoopskrbe sa potrebnim količinama vode za ljudsku potrošnju i tehnološke potrebe za planirane sadržaje te mogućnost postojećih vodoopskrbnih kapaciteta otoka Visa za nesmetano priključenje Planovima predviđenih sadržaja, • rješenje prikupljanja, odvodnje, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda (sanitarne, tehnološke i oborinske) • rješenje deponiranja komunalnog, građevinskog (i eventualno tehnološkog) otpada • moguće incidentne situacije i događaji te mjere za njihovo izbjegavanje ili ublažavanje. 	<p style="text-align: right;">Prihvaća se.</p>

14.7. RJEŠENJE O OBAVEZNOJ PROVEDBI GLAVNE OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU

202100119658

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne
poslove, infrastrukturu i investicije
KLASA: UP/I 351-04/21-01/0059
URBROJ: 2181/1-10/06-21-0004
Split, 20. svibnja 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
Prilog	25.05.2021.
Urad	Urad županije
Uradni broj	350-02/21-20/1
Datum	03
Uradni redoslijed	2190/01-03-21-1h

Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije u Splitsko-dalmatinskoj županiji, temeljem članka 48. stavka 6. vezano uz članak 26. stavak 2. i članak 46. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva Grada Visa, Trg 30. svibnja 1992. br. 2, 21480 Vis, nakon provedenog postupka prethodne ocjene prihvatljivosti UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja – Rogačić i UPU poslovne zone Parja za ekološku mrežu donosi slijedeće

RJEŠENJE

- I. Za UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja – Rogačić i UPU poslovne zone Parja ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu..
- II. Ovo Rješenje biti će objavljeno na internetskim stranicama Splitsko-dalmatinske županije.

Obrázloženie

Grad Vis, Trg 30. svibnja 1992. br. 2, 21480 Vis, podnio je dopisom (KLASA: 350-02/21-20/1, URBROJ: 2190/01-02-21-13, od 26. ožujka 2021. godine) ovom Upravnom tijelu Zahtjev za ponavljanje postupka prethodne ocjene prihvatljivosti UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja – Rogačić i UPU poslovne zone Parja (dalje u tekstu: UPU Parja-Rogačić i UPU Parja).

Uz svoj zahtjev Grad Vis priložio je i:

- Nacrt Odluke o izradi UPU Parja;
- Nacrt Odluke o izradi UPU Parja-Rogačić;
- Kartografski prikazi obuhvata UPU Parja-Rogačić i UPU Parja u odnosu na ekološku mrežu;
- Mišljenje Upravnog odjela za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije o potrebi ponavljanja postupka prethodne ocjene prihvatljivosti UPU Parja-Rogačić i UPU Parja za ekološku mrežu (KLASA: 351-01/21-01/0420, URBROJ: 2181/1-10/07-21-0002 od 16. ožujka 2021.);
- Koncepciju planiranih zahvata;
- Rješenje Upravnog odjela za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije o obvezni provedbi Glavne ocjene prihvatljivosti UPU Parja-Rogačić i UPU Parja za ekološku mrežu (KLASA: 351-04/20-04/0002, URBROJ: 2181/1-10/06-20-0004 od 14. travnja 2020.);

- Dopunsko Mišljenje Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o provedbi zajedničkog postupka strateške procjene utjecaja UPU Parja-Rogačić i UPU Parja na okoliš (KLASA: 351-02/19-02/0112, URBROJ: 2181/1-10/07-19-2 od 27. studenog 2019.);
- Odluku o dopuni Odluke o izradi UPU Parja-Rogačić (KLASA: 350-02/18-20/1, URBROJ: 2190/01-01-19-1 od 30. lipnja 2019.);
- Mišljenje Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja UPU Parja na okoliš (KLASA: 350-02/18-03/0040, URBROJ: 2181/1-10/07-18-2 od 13. veljače 2018.);
- Mišljenje Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja UPU Parja-Rogačić na okoliš (KLASA: 350-02/18-03/0041, URBROJ: 2181/1-10/07-18-2 od 13. veljače 2018.);
- Odluku o izradi UPU Parja-Rogačić (KLASA: 350-02/18-20/1, URBROJ: 2190/01-01-18-1 od 30. siječnja 2018.);
- Odluku o izradi UPU Parja (KLASA: 350-02/18-20/2, URBROJ: 2190/01-01-18-1 od 30. siječnja 2018.).

Grad Vis u svom zahtjevu naveo je kako je ovo Upravno tijelo donijelo Mišljenje (KLASA: 351-01/21-01/0420, URBROJ: 2181/1-10/07-21-0002 od 16. ožujka 2021.) u kojem se, između ostalog, navodi kako je s prestankom važenja Odluka o izradi UPU Parja-Rogačić i UPU Parja, prije pokretanja postupka strateške procjene utjecaja na okoliš, potrebno ponoviti postupak prethodne ocjene prihvatljivosti predmetne prostorno planske dokumentacije za ekološku mrežu. Grad Vis također napominje kako su konceptacija zahvata i aktivnosti koje se planiraju prostorno planskom dokumentacijom ostali isti kao i obuhvat prostorno planske dokumentacije te razlozi donošenja, ciljevi i programska polazišta, a na temelju kojih je ovo Upravno tijelo izdalo Rješenje o obvezni provedbi Glavne ocjene prihvatljivosti UPU Parja-Rogačić i UPU Parja za ekološku mrežu (KLASA: 351-04/20-04/0002, URBROJ: 2181/1-10/06-20-0004 od 14. travnja 2020.).

Temeljem Nacrta Odluke o izradi UPU Parja, površina UPU-a obuhvaća 1,98 ha na kojima je planirana suha marina najvećeg kapaciteta 150 vezova. Unutar zone moguće je graditi građevine u funkciji zone (radionice, uredski prostori, sanitarni čvorovi i sl.) i manje ugostiteljske sadržaje. Najveća katnost pojedinačnih građevina može biti prizemlje. Temeljem Nacrta Odluke o izradi UPU Parja-Rogačić, površina UPU-a iznosi oko 9,33 ha te obuhvaća kopneni i morski dio luke otvorene za javni promet, prometne i infrastrukturne površine te kopneni i morski dio luke nautičkog turizma. Unutar luke nautičkog turizma propisuje se najviše 250 vezova u moru.

U dostavljenoj dokumentaciji, kao ciljevi izrade UPU-a navode se:

- za UPU Parja: osigurati uslužu suhog veza sa pratećim sadržajima potrebnim za funkcioniranje poslovne zone Parja;
- za UPU Parja-Rogačić: na prostoru luke Parja-Rogačić osigurati uvjete za razvoj nautičkog turizma i luke otvorene za javni promet sa svim potrebnim pratećim sadržajima.

U ponovljenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, ovo Upravno tijelo je sukladno članku 48. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode zatražilo mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) koje se 12. svibnja 2021. godine očitovalo mišljenjem (KLASA: 612-07/21-38/470, URBROJ: 517-12-2-3-2-21-2) u kojem navodi sljedeće:

„Na području obuhvata Plana nalaze se područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine”, broj 80/19); Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000039 Pučinski otoci i Područja očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis – podmorje. Prema bazama podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, područje Plana predstavlja pogodno stanište pojedinih ciljnih vrsta ptica POP HR1000039 Pučinski otoci. Vezano uz utjecaj na ciljne vrste ptica POP HR I 000039 Pučinski otoci, unutar obuhvata Plana zastupljena su staništa pogodna za ciljne vrste ptica koje su svojim ekološkim zahtjevima vezane uz kopnena staništa (primjerice leganj ili zmijar) ili uz morska i obalna staništa (kao što su veliki zovoj ili morski vranac). Provedbom Plana doći će do gubitka ili degradacije najviše 8,40 ha kopnene površine i 3,33 ha morske površine u obuhvatu Plana unutar navedenog POP. S obzirom na ukupnu zastupljenost pogodnih staništa za pojedinu ciljnu vrstu unutar navedenog POP-a (oko 5460 travnjačkih, mozaičnih i grmolikih površina te 2570 ha morskih staništa) može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe ovog Plana na ciljne vrste POP HR1000039 Pučinski otoci. Na području obuhvata Plana rasprostranjeni su ciljni stanišni tipovi POVS HR2000942 Otok Vis: 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp., 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice Juniperus spp. te potencijalno ciljni stanišni tipovi 9320 Šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonia) i 3170* Mediteranske povremene lokve. Provedbom Plana doći će do gubitka ili degradacije najviše 0,73 ha ciljnog stanišnog tipa 1240, zatim 5, 19 ha ciljnog stanišnog tipa 521 O, a potencijalno je moguć gubitak i ciljnih stanišnih tipova 9320 i 3170. Nadalje, budući da predmetna staništa predstavljaju i staništa pogodna za pojedine ciljne vrste navedenog POVS (primjerice četveroprugi kravosas, crvenkrpica, veliki potkovnjak i dugokrili pršnjak), provedbom Plana doći će do njihovog gubitka od najviše 5,90 ha. U odnosu na ukupnu rasprostranjenost ciljnih stanišnih tipova (150 ha ciljnog stanišnog tipa 1240, 2340 ha ciljnog stanišnog tipa 521 O, 9045 ha ciljnog stanišnog tipa 9320 i očuvan ciljni stanišni tip 3170* u zoni od 9040 ha), kao i pogodnih staništa za navedene ciljne vrste HR2000942 Otok Vis, smatramo da se radi o prihvatljivom samostalnom gubitku. Prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016), unutar obuhvata Plana nalaze se stanišni tipovi (NKS G.3.6.) Infralitoralna čvrsta dna i stijene i (NKS G.3.5.) Naselja posidonije, koji pripadaju ciljnim stanišnim tipovima 1170 Grebeni i 1120*. Naselja posidonije (Posidonian oceanicae) POVS HR3000097 Otok Vis - podmorje, a na morskoj obali unutar obuhvata Plana kartirani su stanišni tipovi (NKS F.4./G.2.4. I./G.2.4.2.) Stjenovita morska obala/Biocenoza gornjih stijena mediolitorala/Biocenoza donjih stijena mediolitorala, od kojih G.2.4.1. i G.2.4.2. pripadaju ciljnom stanišnom tipu 1170 navedenog POVS. S obzirom na razlog izrade Plana, odnosno da se unutar navedenih područja ekološke mreže planira suha marina kapaciteta 150 vezova te kopneni i morski dio luke otvorene za javni promet, prometne i infrastrukturne površine te kopneni i morski dio luke nautičkog turizma, najvećeg kapaciteta 250 vezova u moru, smatramo da se na razini Prethodne ocjene ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Osobito se to odnosi na prioritetni ciljni stanišni tip 1120* koji je, između ostalog, vrlo osjetljiv na onečišćenje i zasjenjenje. Uzimajući u obzir navedeno, smatramo daje u Glavnoj ocjeni potrebno sagledati utjecaj izravnih gubitaka ili degradacije uslijed posrednih utjecaja planiranih elemenata Plana prvenstveno na ciljne stanišne tipove koji se nalaze unutar obuhvata Plana na POVS HR3000097 Otok Vis - podmorje. S obzirom na navedeno, smatramo da se Prethodnom ocjenom Plana ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu Plana. Preporuka je da se Plan radi paralelno sa poglavljem Glavne ocjene, a ako u ovoj fazi još nisu poznati zahvati i lokacije koje Plan uključuje, s poglavljem Glavne ocjene treba započeti u fazi Plana kada to bude poznato. Ukoliko će se poglavje Glavne ocjena raditi u fazi u kojoj Plan neće biti dovoljno određen, neće biti moguće u potpunosti ocijeniti moguće utjecaje Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Napominjemo da je u Glavnoj ocjeni potrebno sagledati kumulativan utjecaj provedbe elemenata Plana s već provedenim i planiranim (odobrenim) zahvatima koji mogu imati utjecaj na predmetna područja ekološke mreže.“

Temeljem odredbi članka 26. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode, za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene, Prethodna ocjena obavlja se prije pokretanja postupka strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.

Člankom 46. stavak 2. citiranog Zakona propisano je da Prethodnu ocjenu i Glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene provodi nadležno upravno tijelo odnosno Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije..

Nadalje, ako Upravno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, sukladno odredbama članka 48. stavka 6. Zakona o zaštiti prirode donosi rješenje da je za strategiju, plan ili program obvezna provedba Glavne ocjene.

U postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, ovo Upravno tijelo razmotriло je predmetni zahtjev, razloge donošenja, obuhvat Plana kao i stručno mišljenje Ministarstva te je sukladno gore utvrđenim činjenicama odlučilo kao u izreci ovog Rješenja.

Temeljem članka 51. stavak 2. citiranog Zakona o zaštiti prirode, ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Splitsko-dalmatinske županije.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja moguće je izjaviti žalbu Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja u Zagrebu, Radnička cesta 80, u roku od 15 dana po njegovom primitku. Žalba se predaje neposredno ili šalje poštom putem ovog tijela, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik.

Pristojba na žalbu iznosi 50,00 kn upravnih biljega sukladno tarifnom broju 3. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi (NN 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19, 128/19).

Dostaviti:

1. Grad Vis, Trg 30. svibnja 1992. br. 2, 21480 Vis;
2. Pismohrana – ovdje

14.8. IDEJNO MARITIMNO RJEŠENJE-ELABORAT VJETROVALNE KLIME

4. KLIMATSKO-METEOROLOŠKE PRILIKE

4.1. UVOD

Klimu nekog područja predstavlja skup atmosferskih elemenata i pojava koji karakteriziraju srednje stanje atmosfere određeno statističkim srednjacima i odstupanjima, a na osnovu dugogodišnjih mjerena i opažanja. Klimatsko obilježje nekog područja uvjetovano je geografskim položajem i orografijom okoline.

Pri planiranju pomorskih objekata pored zadanih uvjeta od najveće važnosti su, uz konfiguraciju obalne linije i podmorja, dinamički procesi u moru tj. djelovanje morskih valova i struja (ovo drugo nije tako značajno izraženo u Jadranskom moru), kao i kolebanje razine mora.

Za naše prilike su posebno značajni morski valovi generirani vjetrom, kao i njihova interakcija sa obalom bilo prirodnim ili izgrađenom obalnom konstrukcijom. Ovi valovi (perioda 5 – 15 s) imaju inače najveću specifičnu energiju.

U prvom dijelu daju se rezultati istraživanja vjetrovne klime u istraživanom području. Studija vjetrovne klime treba dati značajan smjer vjetra i njegovu jačinu korištenjem postojećih podataka o vjetru s najbliže meteorološke postaje Šibenik.

Nakon toga, u drugom dijelu, su prikazani rezultati istraživanja valne klime u dubokoj vodi na lokaciji na temelju proračuna prošlih događaja o visini i periodima valova "hindcast", korištenjem podataka o vjetru. Valne visine su analizirane uz pomoć statističke distribucije radi istraživanja njihove vjerojatnosti događanja.

4.2. ELABORAT VJETROVALNE KLIME ZA LOKACIJU

4.2.1.4. PRILOG

Tablica 1. Vjerojatnost istovremenog pojavljivanja različitih smjerova vjetra po klasama jačine (Bf) i brzine (m/s) vjetra za Hvar za godinu u periodu 2001.do 2010.

GODINA (relativne čestine %)

jač. (Bf)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	zbroj
brz. (m/s)	0,0- 0,2	0,3- 1,5	1,6- 3,3	3,4- 5,4	5,5- 7,9	8,0- 10,7	10,8- 13,8	13,9- 17,1	17,2- 20,7	20,8- 24,4	24,5- 28,4	28,5- 32,6	32,7- 36,9	
N	39,1	39,1	3,3	0,4	0,04	0,01	0,04	0,01	0,03	0,01				82,0
NNE	32,1	17,8	9,4	4,3	0,7	0,3	0,03							64,7
NE	42,3	28,1	24,8	9,0	1,5	0,2	0,04							105, 9
ENE	15,2	25,7	11,5	3,3	0,6	0,08								56,4
E	10,4	33,0	41,6	38,9	21,5	4,5	0,2							150, 2
ESE	6,7	20,3	29,2	28,8	17,6	4,8	0,3	0,11	0,07					107, 8
SE	9,4	29,7	10,9	7,5	3,3	0,5	0,01							61,3
SSE	7,5	12,1	2,8	1,8	1,1	0,3								25,6
S	8,4	7,1	2,5	1,9	0,6	0,09								20,6
SSW	5,8	4,6	2,0	1,0	0,4	0,01								13,7
SW	4,2	2,5	0,5	0,3	0,01									7,5
WS														
W	6,1	10,1	2,8	0,3										19,3
WN	13,8	41,4	23,6	1,3	0,1	0,05								80,3
W														
NW	24,8	34,6	7,1	0,4		0,04								67,0
NN	30,0	30,3	4,1	0,1	0,03	0,01	0,01							64,6
W														
C	24,2	24,9	3,3	0,5	0,01	0,01	0,01							53,0
zbroj	20,1													20,1
zbroj	20,1	280,0	361,4	179,4	99,8	47,5	10,9	0,6	0,1	0,09	0,01			1000, 0

GODINA (apsolutne čestine)

jač. (Bf)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	zbroj
brz. (m/s)	0,0- 0,2	0,3- 1,5	1,6- 3,3	3,4- 5,4	5,5- 7,9	8,0- 10,7	10,8- 13,8	13,9- 17,1	17,2- 20,7	20,8- 24,4	24,5- 28,4	28,5- 32,6	32,7- 36,9	
N	2938	2936	247	30	3	1	3	1	2	1				6162
NNE	2415	1341	708	320	56	19	2							4861
NE	3178	2114	1863	674	112	15	3							7959
ENE	1144	1934	868	247	42	6								4241
E	778	2482	3130	2925	1619	341	12							11287
ESE	503	1522	2191	2168	1326	360	20	8	5					8103
SE	710	2232	816	562	248	41	1							4610
SSE	567	911	207	137	80	22								1924
S	629	536	185	145	43	7								1545
SSW	433	343	149	76	27	1								1029
SW	318	190	38	19	1									566
WSW	461	758	212	23										1454
W	1038	3114	1774	98	8	4								6036
WNW	1865	2603	535	30		3								5036
NW	2252	2278	310	9	2	1	1							4853
NNW	1817	1872	248	40	1	1	1							3980
C	1513													1513
zbroj	1513	21046	27166	13481	7503	3568	822	43	9	7	1			75159

4.3.PRORAČUN VISINE VALOVA NA PODRUČJU ZAHVATA

Valovi predstavljaju periodično ispravno i translatoryno pomjeranje površine. Njihove su osnovne karakteristike: smjer odakle dolaze, visina, period i brzina, a određeni su jačinom (brzinom) vjetra, privjetrištem, trajanjem i dubinom mora.

Na moru su vjetrovi prevladavajući uzročnik nastanka valova živog ili mrtvog mora.

Osnovne grupe valova na Jadranskom moru su:

- vjetrovni valovi (valovi živog mora, živo more) izazvani vjetrom koji neprekidno puše,

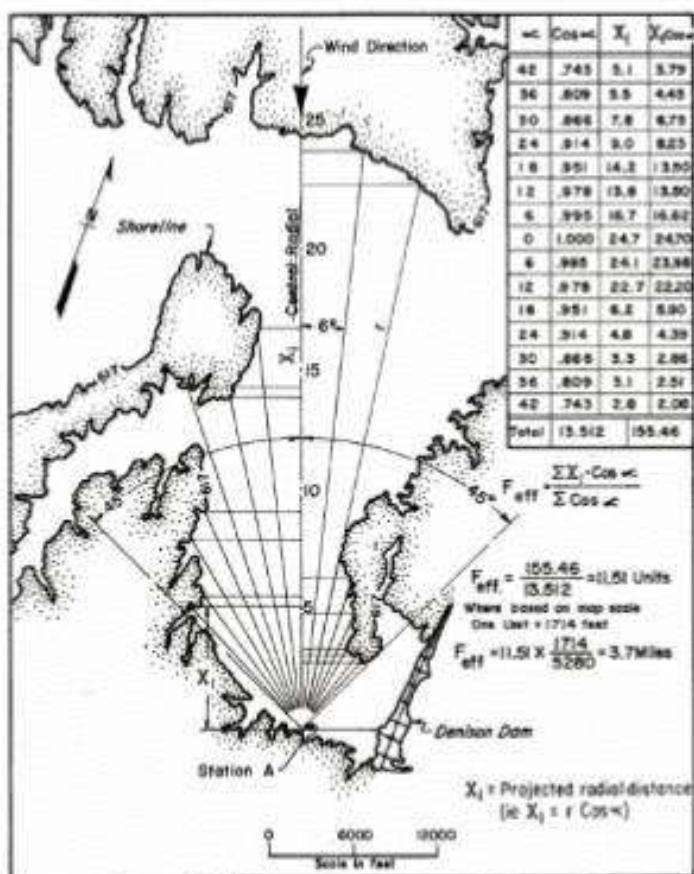
- valovi mrtvog mora su valovi koji su nastali na području ranijim vjetrom ili dolaze iz drugog područja;

- ukrižani valovi su valovi koji su nastali križanjem živog i mrtvog mora.

Valovi na svojem putu gibanja mogu biti se deformiraju zbog refleksije, refrakcije, difrakcije.

4.3.1.ANALIZA PRIVJETRIŠTA IZ POJEDINIХ SMJEROVA

Predmetna lokacija izložena je vjetrovnim valovima generiranim vjetrovima od I do II kvadranta. Proračun efektivne dužine privjetrišta za sve smjerove je proveden je metodom koja se uobičajeno koristi u svjetskoj praksi, a dana je literaturom (Shore Protection Manual, 1981). U svakom od odabranih smjerova postavi se centralna zraka koja kao ishodište ima točku ispred razmatranog akvatorija. Nakon toga se rotacijom od 6° u smjeru kazaljke na satu (do $+42^\circ$) i suprotno od kazaljke na satu (do -42°) postavljaju pravci kroz istu ishodišnu točku. Određuje se dužine svake zrake od ishodišta do prve točke obale te se proračunava suma njihovih projekcija na centralnu zraku. Ta suma se dijeli sa sumom cosinusa kuteva centralne zrake i ostalih rotiranih zraka čime se dobiva i vrijednost dužine efektivnog privjetrišta.

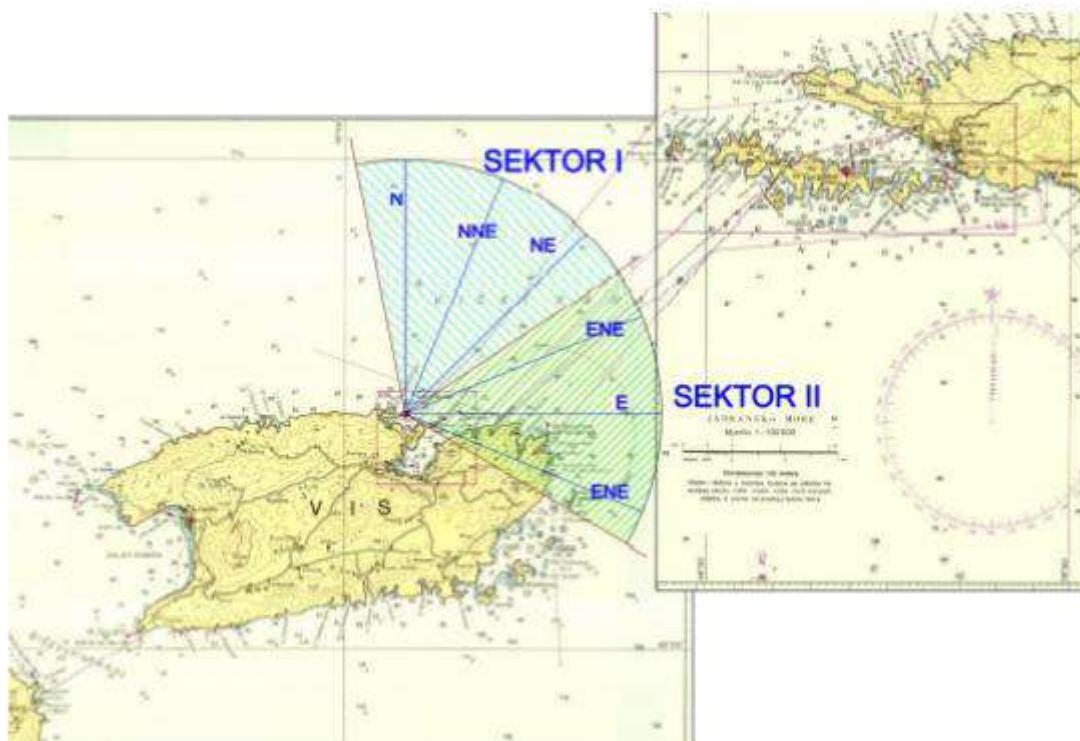
(U.S. Army, BEB, Tech. Memo No 132, 1962)

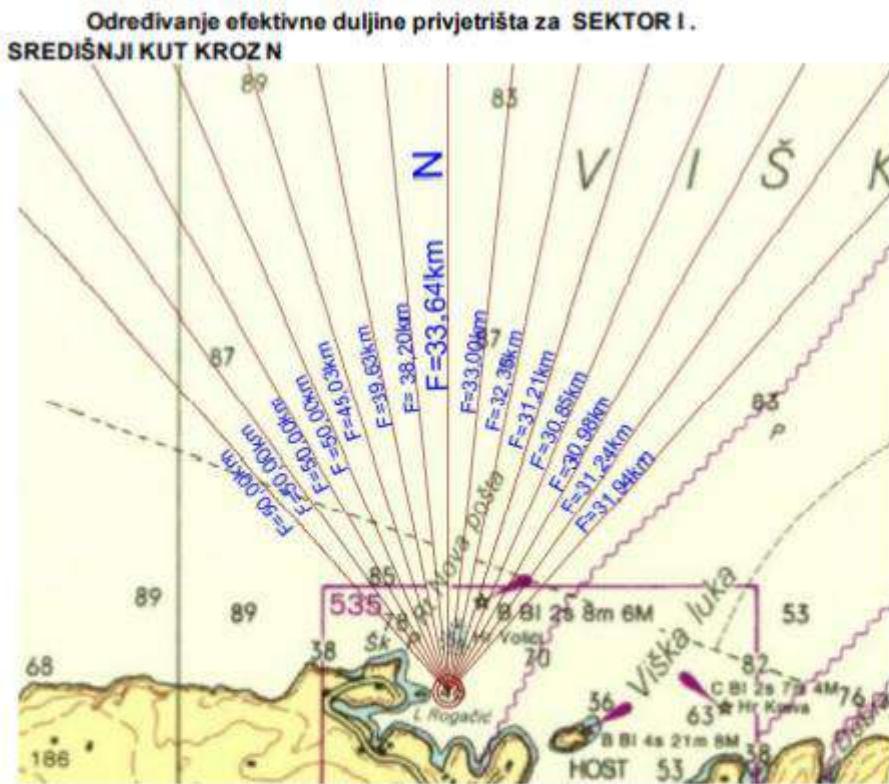
Definicijnska skica za proračun efektivnog prejetirista, [1] CERC 1984.

4.3.2. KRATKOROČNE I DUGOROČNE VALNE PROGNOZE

4.3.2.1. IZRAČUN VELIČINE VALOVA U DUBOKOJ VODI – KRATKOROČNE PROGNOZE

Kratkoročne situacije valova (dobivene kratkoročnim prognozama valova iz podataka o vjetru) predstavljaju uzorak za dugoročnu prognozu valova. Podaci s jačinama vjetra kojima je izložena luka od 4 i više Bf čine uzorak vjetra iz kojih dolaze valovi u područje zahvata. Visine valova su dobivene pomoću Groen-Dorrensteinovog dijagrama za odgovarajuće efektivno privjetrište.

α (stupnjevi)	$\cos \alpha$	X_i (km)	$X_i (\cos \alpha)^2$
SEKTOR I smjer N			
-42	0,743	50,00	27,63
-36	0,809	50,00	32,74
-30	0,866	50,00	37,51
-24	0,914	50,00	41,74
-18	0,951	45,03	40,73
-12	0,978	39,63	37,92
-6	0,995	38,20	37,78
0	1,000	33,64	33,64
6	0,995	33,00	32,64
12	0,978	32,35	30,95
18	0,951	31,21	28,23
24	0,914	30,85	25,75
30	0,866	30,98	23,24
36	0,809	31,24	20,46
42	0,743	31,94	17,65
Σ	13,512		468,62

Kut α je u odnosu na promatrani pravac (na kojem reduciramo).

X_i ... duljina u promatranoj pravcu.

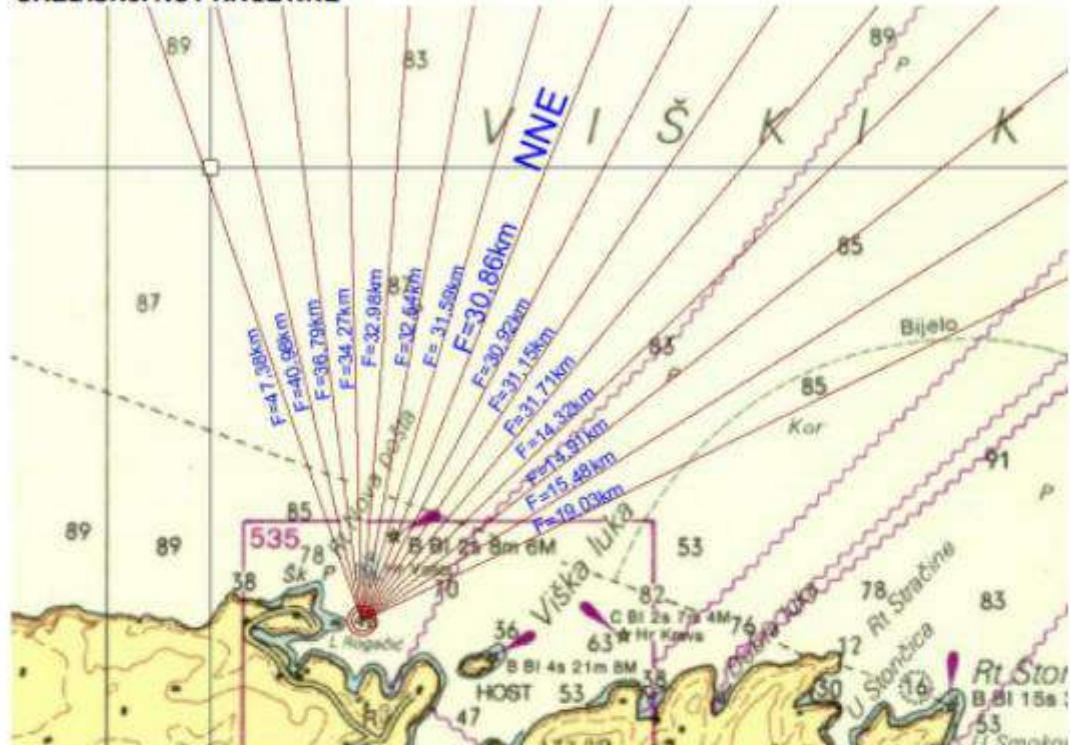
$$\Sigma \cos \alpha = 13,512$$

Iz smjera N. SEKTOR I:

$$F_{el} = \Sigma x_i \cdot \cos \alpha / \Sigma \cos \alpha = 34,7$$

km

Određivanje efektivne duljine privjetrišta za SEKTOR I. SREDIŠNJI KUT KROZ NNE

α (stupnjevi)	$\cos \alpha$	X_i (km)	$X_i (\cos \alpha)^2$
	SEKTOR I smjer NNE		
-42	0,743	47,38	26,18
-36	0,809	40,98	26,83
-30	0,866	36,79	27,60
-24	0,914	34,27	28,61
-18	0,951	32,98	29,83
-12	0,978	32,54	31,13
-6	0,995	31,59	31,25
0	1,000	30,86	30,86
6	0,995	30,92	30,58
12	0,978	31,15	29,80
18	0,951	31,71	28,68
24	0,914	14,32	11,95
30	0,866	14,91	11,19
36	0,809	15,48	10,14
42	0,743	19,03	10,52
Σ	13,512		365,16

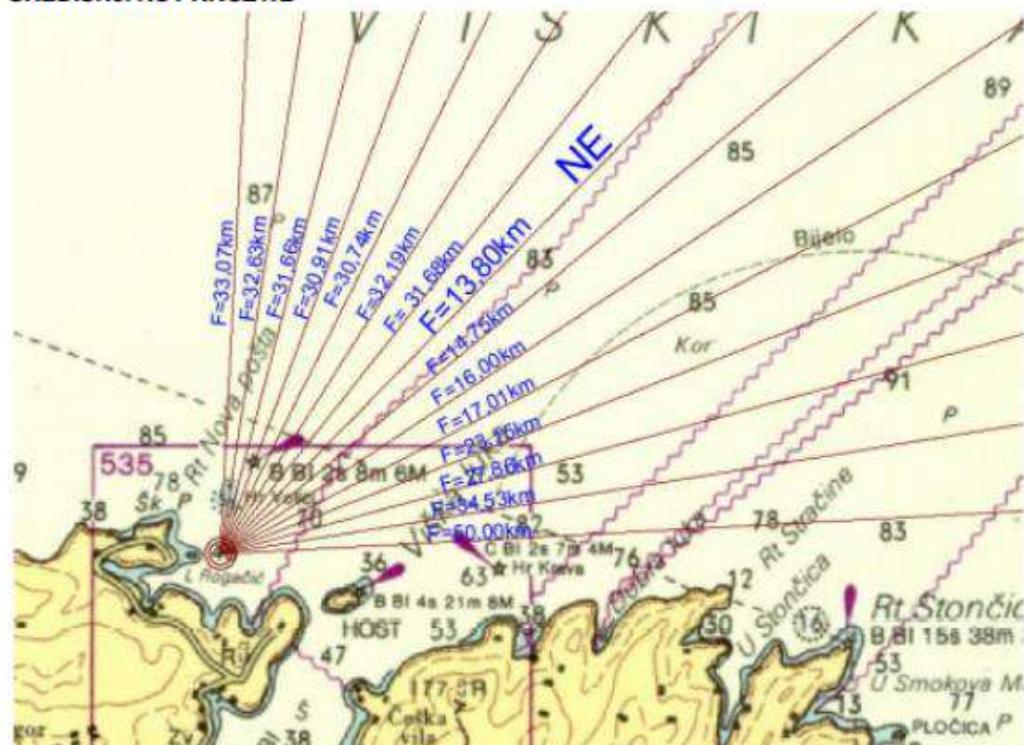
Kut α je u odnosu na promatrani pravac (na kojeg reduciramo).

X... dužina u promatranom pravcu.

$$\Sigma \cos \alpha = 13,512$$

Iz smjera NNE, SEKTOR I: $F_{\text{ef}} = \sum x_i \cdot \cos \alpha / \sum \cos \alpha = 27,0$ km

**Određivanje efektivne duljine privjetrišta za SEKTOR I.
SREDIŠNJI KUT KROZ NE**

α (stupnjevi)	$\cos \alpha$	X_i (km)	$X_i (\cos \alpha)^2$
SEKTOR I smjer NE			
-42	0,743	33,07	18,28
-36	0,809	32,63	21,37
-30	0,866	31,66	23,75
-24	0,914	30,91	25,80
-18	0,951	30,74	27,81
-12	0,978	32,19	30,80
-6	0,995	31,68	31,33
0	1,000	13,80	13,80
6	0,995	14,75	14,50
12	0,978	16,00	15,31
18	0,951	17,01	15,39
24	0,914	23,15	19,32
30	0,866	27,86	20,90
36	0,809	34,53	22,61
42	0,743	50,00	27,63
Σ	13,512		328,69

Kut α je u odnosu na promatrani pravac (na kojeg reduciramo).

X_i ... dužina u promatranoj pravcu.

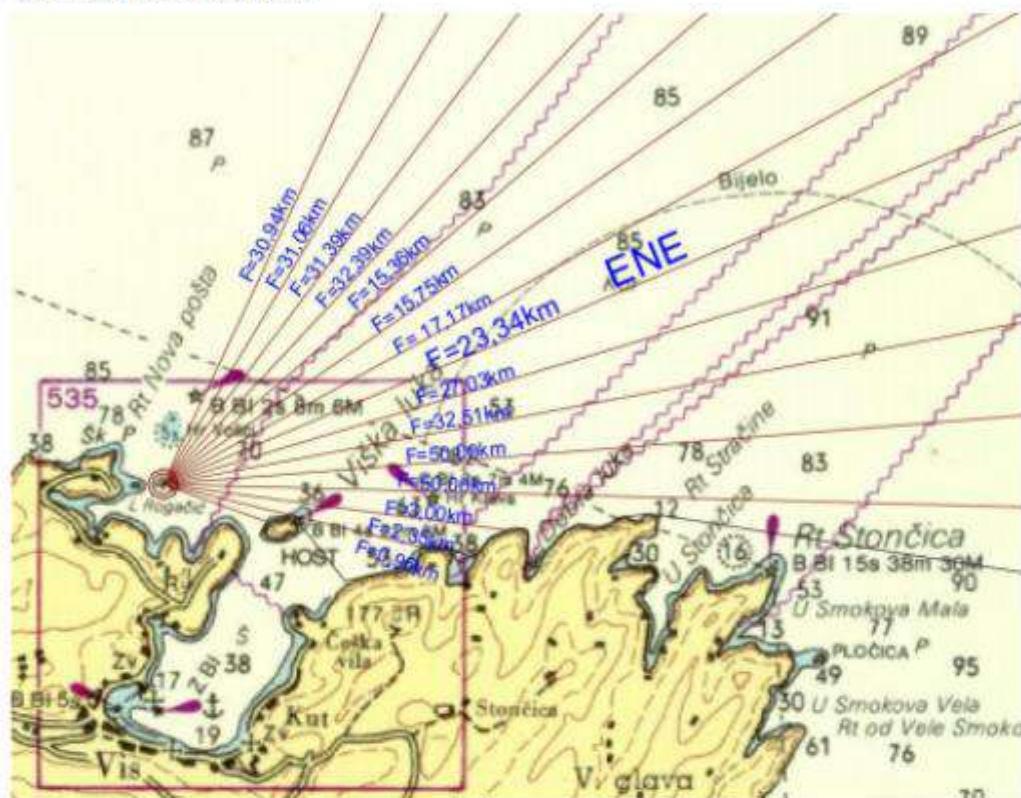
$$\Sigma \cos \alpha = 13,512$$

Iz smjera NE SEKTOR I: $F_e = \Sigma X_i \cos \alpha / \Sigma \cos \alpha = 24,3$ km

Određivanje efektivne duljine privjetrišta za SEKTOR II.

SREDIŠNJI KUT KROZ ENE

α (stupnjevi)	$\cos \alpha$	X_i (km)	$X_i (\cos \alpha)^2$
	SEKTOR II smjer ENE		
-42	0,743	30,94	17,10
-36	0,809	31,06	20,34
-30	0,866	31,39	23,55
-24	0,914	32,39	27,04
-18	0,951	15,36	13,89
-12	0,978	15,75	15,07
-6	0,995	17,17	16,98
0	1,000	23,34	23,34
6	0,995	27,03	26,73
12	0,978	32,51	31,11
18	0,951	50,00	45,23
24	0,914	50,00	41,74
30	0,866	3,00	2,25
36	0,809	2,35	1,54
42	0,743	0,96	0,63
Σ	13,512		306,44

Kut α je u odnosu na promatrani pravac (na koleg reduciramo).

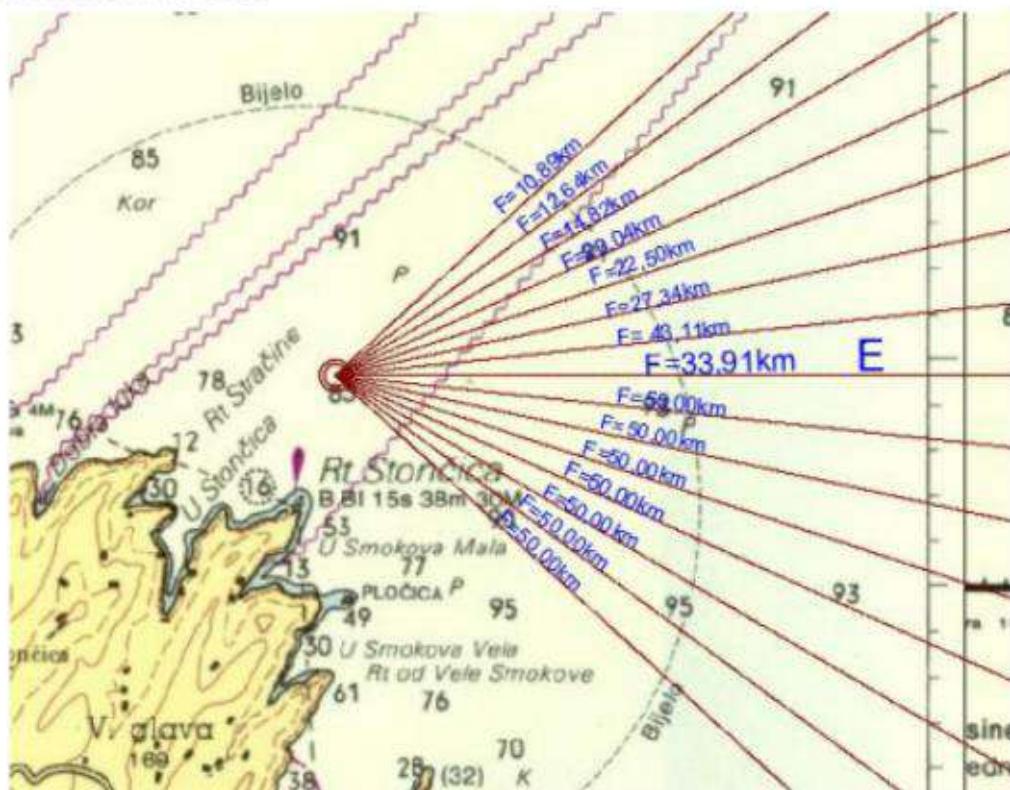
X — dužina u promatranoj pravcu

$$\Sigma \cos \alpha = 13.512$$

$$\text{Iz smíšeného ENE. SEKTORU II: } E_{\text{v}} = \pi x \times \cos \alpha / 2 \cos \beta = 22,7 \text{ km}$$

Određivanje efektivne duljine privjetrišta za SEKTOR II.

SREDIŠNJI KUT KROZE

α (stupnjevi)	$\cos \alpha$	X_i (km)	$X_i (\cos \alpha)^2$
	SEKTOR II smjer E		
-42	0,743	10,89	6,02
-36	0,809	12,64	8,28
-30	0,866	14,82	11,12
-24	0,914	20,04	16,73
-18	0,951	22,50	20,35
-12	0,978	27,34	26,16
-6	0,995	43,11	42,64
0	1,000	33,91	33,91
6	0,995	50,00	49,45
12	0,978	50,00	47,84
18	0,951	50,00	45,23
24	0,914	50,00	41,74
30	0,866	50,00	37,51
36	0,809	50,00	32,74
42	0,743	50,00	27,63
Σ	13,512		447,35

Kut α je u odnosu na promatrani pravac (na kojeg reduciramo).

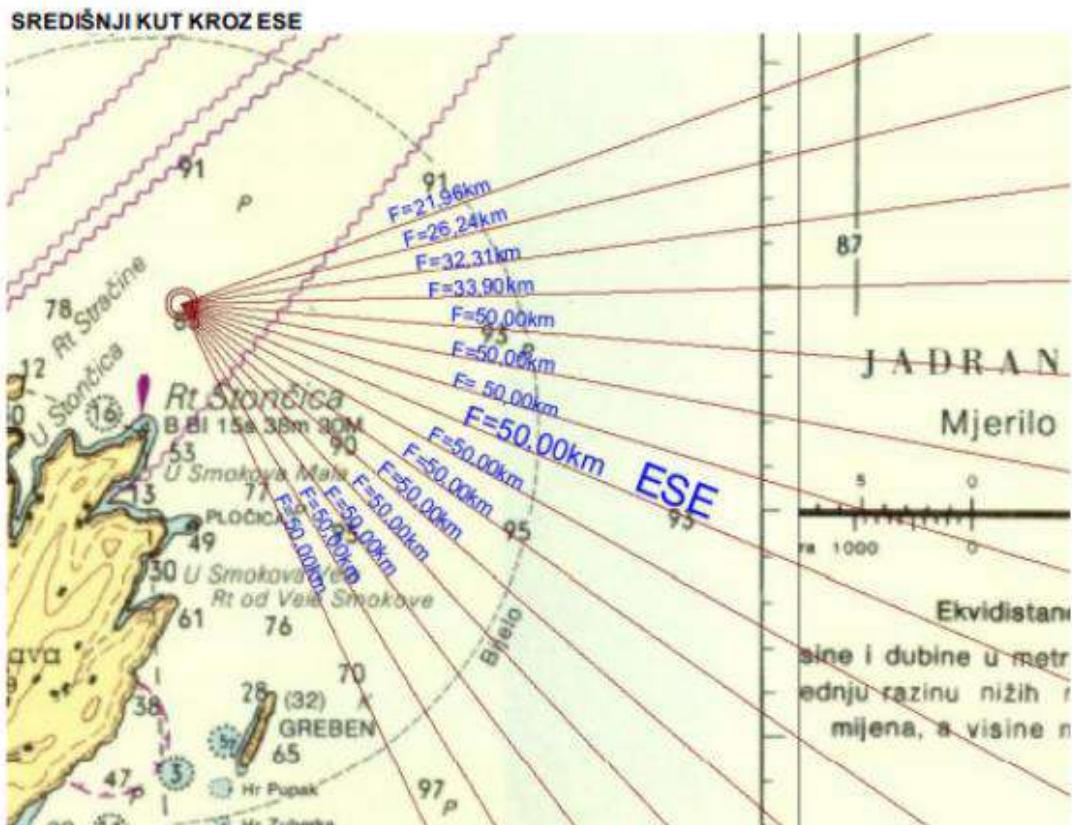
X_i ... duljina u promatranoj pravcu.

$$\Sigma \cos \alpha = 13,512$$

Iz smjera E, SEKTOR II: $F_e = \sum X_i \cdot \cos \alpha / \Sigma \cos \alpha = 33,1$ km

Određivanje efektivne duljine privjetrišta za SEKTOR II.

α (stupnjevi)	$\cos \alpha$	X_i (km)	$X_i (\cos \alpha)^2$
SEKTOR II smjer ESE			
-42	0,743	21,96	12,14
-36	0,809	26,24	17,18
-30	0,866	32,31	24,24
-24	0,914	33,90	28,30
-18	0,951	50,00	45,23
-12	0,978	50,00	47,84
-6	0,995	50,00	49,45
0	1,000	50,00	50,00
6	0,995	50,00	49,45
12	0,978	50,00	47,84
18	0,951	50,00	45,23
24	0,914	50,00	41,74
30	0,866	50,00	37,51
36	0,809	50,00	32,74
42	0,743	50,00	27,63
Σ	13,512		556,53

Kut α je u odnosu na promatrani pravac (na kojem reduciramo).

X_i ... duljina u promatranoj pravcu.

$$\Sigma \cos \alpha = 13,512$$

Iz smjera ESE, SEKTOR II: $F_e = \sum X_i \cdot \cos \alpha / \Sigma \cos \alpha = 41,2$ km

KRATKOROČNE PROGNOZE POJAVLJIVANJA VALA U DUBOKOJ VODI

Određivanje karakteristika vala u dubokoj vodi i ostalih parametara za dimenzioniranje objekata korištena je metoda "GROEN-DORRENSTEIN".

Proračune visine vala za pojedine smjerove tj. sektore izvršiti ćemo za sve pojave vjetra od 4 bf i jače.

Usvojene brzine vjetra u m/s. (srednje vrijednosti pojedinog stupnja bofora ili grupe)

4 Bf	$U_2 =$	6,7 m/s
5 Bf	$U_2 =$	9,4 m/s
6 Bf	$U_2 =$	12,3 m/s
7 Bf	$U_2 =$	15,5 m/s
8 Bf	$U_2 =$	19,0 m/s
9 Bf	$U_2 =$	22,6 m/s
10 Bf	$U_2 =$	26,5 m/s

Određivanje visine vala u dubokoj vodi za sektor I (srednja zraka prema N).

$$F_e = 34,70 \quad \text{km}$$

$$1 \text{ Nm} = 1852 \text{ m}$$

Dužina zahvata vjetra = 18,74 Nm

t_c -minimalno vrijeme trajanja vjetra za puno aktiviranje privjetrišta

H_s -značajna visina vala promatrane situacije

T_s -period značajnog vala

L_s -duljina značajnog vala

1 Brzina vjetra - 15,50 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 30,13$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_c = 3,36 \quad \text{h}$$

$$H_s = 2,34 \quad \text{m}$$

$$T_s = 4,70 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) \cdot T_s^2 = 34,46 \quad \text{m}$$

2 Brzina vjetra - 19,00 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 36,94$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_c = 3,00 \quad \text{h}$$

$$H_s = 2,86 \quad \text{m}$$

$$T_s = 5,00 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) \cdot T_s^2 = 39,00 \quad \text{m}$$

- 3 Brzina vjetra - 22,60 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 43,93$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$\begin{aligned} t_f &= 2,78 \text{ h} \\ H_s &= 3,47 \text{ m} \\ T_s &= 5,20 \text{ s} \\ L_s &= g/(2\pi\tau) \cdot T_s^2 = 42,18 \text{ m} \end{aligned}$$

- 4 Brzina vjetra - 26,50 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 51,52$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$\begin{aligned} t_f &= 2,56 \text{ h} \\ H_s &= 4,18 \text{ m} \\ T_s &= 5,50 \text{ s} \\ L_s &= g/(2\pi\tau) \cdot T_s^2 = 47,19 \text{ m} \end{aligned}$$

Određivanje visine vala u dubokoj vodi za sektor I (srednja zraka prema NNE).

$$F_{er} = 27,00 \text{ km}$$

$$1 \text{ Nm} = 1852 \text{ m}$$

Dužina zahvata vjetra = 14,58 Nm

t_f -minimalno vrijeme trajanja vjetra za puno aktiviranje privjetrišta
 H_c -značajna visina vala promatrane situacije
 T_s -period značajnog vala
 L_s -duljina značajnog vala

- 1 Brzina vjetra - 6,70 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 13,02$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$\begin{aligned} t_f &= 4,25 \text{ h} \\ H_c &= 0,73 \text{ m} \\ T_s &= 3,05 \text{ s} \\ L_s &= g/(2\pi\tau) \cdot T_s^2 = 14,51 \text{ m} \end{aligned}$$

- 2 Brzina vjetra - 9,40 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 18,27$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$\begin{aligned} t_f &= 3,68 \text{ h} \\ H_c &= 1,05 \text{ m} \\ T_s &= 3,50 \text{ s} \\ L_s &= g/(2\pi\tau) \cdot T_s^2 = 19,11 \text{ m} \end{aligned}$$

- 3 Brzina vjetra - 12,30 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 23,91$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 2,84 \text{ h}$$

$$H_s = 1,47 \text{ m}$$

$$T_s = 3,80 \text{ s}$$

$$L_s = g/(2\pi)^2 T_s^2 = 22,53 \text{ m}$$

- 4 Brzina vjetra - 15,50 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 30,13$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 2,54 \text{ h}$$

$$H_s = 1,98 \text{ m}$$

$$T_s = 4,20 \text{ s}$$

$$L_s = g/(2\pi)^2 T_s^2 = 27,52 \text{ m}$$

Pregled dobivenih rezultata, kratkoročne prognoze za razmatrani smjer djelovanja vjetra.

Karakteristike vala u dubokoj vodi za SEKTOR I.

BRZINA VJETRA (Bf)	BRZINA VJETRA (m/s)	DUŽINA PRIVJETRIŠTA (km)	MIN. TRAJANJE VJETRA t_f (h)	VISINA VALA H_s (m)	PERIOD VALA T_s (s)	DUŽINA VALA L_s (m)
7 Bf	15,5	34,70	3,36	2,34	4,70	34,46
8 Bf	19,0	34,70	3,00	2,86	5,00	39,00
9 Bf	22,6	34,70	2,78	3,47	5,20	42,18
10 Bf	26,5	34,70	2,56	4,18	5,50	47,19

Određivanje visine vala u dubokoj vodi za sektor II (srednja zraka prema ENE).

$$F_{el} = 22,70 \quad \text{km}$$

1 Nm=1852 m

Dužina zahvata vjetra = 12,26 Nm

t_f -minimalno vrijeme trajanja vjetra za puno aktiviranje privjetrišta

H_s -značajna visina vala promatrane situacije

T_s -period značajnog vala

L_s -duljina značajnog vala

1 Brzina vjetra - 4,45 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 8,65$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 4,46 \quad \text{h}$$

$$H_s = 0,38 \quad \text{m}$$

$$T_s = 2,40 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) \cdot T_s^2 = 8,99 \quad \text{m}$$

2 Brzina vjetra - 6,70 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 13,02$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 3,67 \quad \text{h}$$

$$H_s = 0,69 \quad \text{m}$$

$$T_s = 2,80 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) \cdot T_s^2 = 12,23 \quad \text{m}$$

3 Brzina vjetra - 9,40 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 18,27$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 3,11 \quad \text{h}$$

$$H_s = 1,00 \quad \text{m}$$

$$T_s = 3,40 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) \cdot T_s^2 = 18,03 \quad \text{m}$$

4 Brzina vjetra - 12,30 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 23,91$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 2,73 \quad \text{h}$$

$$H_s = 1,40 \quad \text{m}$$

$$T_s = 3,70 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) \cdot T_s^2 = 21,36 \quad \text{m}$$

Određivanje visine vala u dubokoj vodi za sektor II (srednja zraka prema E).

$$F_{ef} = 33,10 \quad \text{km}$$

1 Nm = 1852 m

Dužina zahvata vjetra = 17,87 Nm

t_f -minimalno vrijeme trajanja vjetra za puno aktiviranje privjetrišta

H_s -značajna visina vala promatrane situacije

T_s -period značajnog vala

L_s -duljina značajnog vala

1 Brzina vjetra - 6,70 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 13,02$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 4,86 \quad \text{h}$$

$$H_s = 0,78 \quad \text{m}$$

$$T_s = 3,20 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) * T_s^2 = 15,97 \quad \text{m}$$

2 Brzina vjetra - 9,40 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 18,27$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 4,31 \quad \text{h}$$

$$H_s = 1,12 \quad \text{m}$$

$$T_s = 3,70 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) * T_s^2 = 21,36 \quad \text{m}$$

3 Brzina vjetra - 12,30 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 23,91$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 3,76 \quad \text{h}$$

$$H_s = 1,69 \quad \text{m}$$

$$T_s = 4,30 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) * T_s^2 = 28,84 \quad \text{m}$$

4 Brzina vjetra - 15,50 m/s.

Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 30,13$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 3,24 \quad \text{h}$$

$$H_s = 2,30 \quad \text{m}$$

$$T_s = 4,70 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2\pi) * T_s^2 = 34,46 \quad \text{m}$$

Određivanje visine vala u dubokoj vodi za sektor II (srednja zraka prema ESE).

$$F_{ef} = 41,20 \quad \text{km}$$

$$1 \text{ Nm} = 1852 \text{ m}$$

Dužina zahvata vjetra = 22,25 Nm

t_f -minimalno vrijeme trajanja vjetra za puno aktiviranje privjetrišta

H_s -značajna visina vala promatrane situacije

T_s -period značajnog vala

L_s -duljina značajnog vala

- 1 Brzina vjetra - 12,30 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 23,91$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 4,51 \quad \text{h}$$

$$H_s = 1,85 \quad \text{m}$$

$$T_s = 4,50 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2x\pi) * T_s^2 = 31,59 \quad \text{m}$$

- 2 Brzina vjetra - 15,50 m/a.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 30,13$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 4,01 \quad \text{h}$$

$$H_s = 2,54 \quad \text{m}$$

$$T_s = 5,00 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2x\pi) * T_s^2 = 39,00 \quad \text{m}$$

- 3 Brzina vjetra - 19,00 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 36,94$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 3,29 \quad \text{h}$$

$$H_s = 3,75 \quad \text{m}$$

$$T_s = 5,80 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2x\pi) * T_s^2 = 52,48 \quad \text{m}$$

- 4 Brzina vjetra - 22,60 m/s.
Brzina vjetra u čvorovima iznosi $U = 43,93$ čvorova.

Iz dijagrama za određivanje karakteristika valova dobije se:

$$t_f = 2,95 \quad \text{h}$$

$$H_s = 4,50 \quad \text{m}$$

$$T_s = 6,00 \quad \text{s}$$

$$L_s = g/(2x\pi) * T_s^2 = 56,16 \quad \text{m}$$

Pregled dobivenih rezultata, kratkoročne prognoze za razmatrani smjer djelovanja vjetra.

Karakteristike vala u dubokoj vodi za SEKTOR II.

BRZINA VJETRA (Bf)	BRZINA VJETRA (m/s)	DUŽINA PRVJETRIŠTA (km)	MIN. TRAJANJE VJETRA t_r (h)	VISINA VALA H_s (m)	PERIOD VALA T_s (s)	DUŽINA VALA L_s (m)
6 Bf	12,3	41,20	4,51	1,85	4,50	31,59
7 Bf	15,5	41,20	4,01	2,54	5,00	39,00
8 Bf	19,0	41,20	3,29	3,75	5,80	52,48
9 Bf	22,6	41,20	2,95	4,50	6,00	56,16

ZAKLJUČAK O KRATKOROČNIM PROGNOZAMA

Prikazat će se razredi s istom visinom vala i učestalosti pojavljivanja vala iste veličine s tim da smo grupirali pojedine visine vala, a sve sukladno elaboratu vjetrovalne klime.

SEKTOR I

Iz smjera N:

	RAZRED i	RAZRED VALNIH VISINA H_{si} (m)	RAZRED VALNIH PERIODA T_{si} (m)	APSOLUTNA UČESTALOST f_i
7 Bf	1	2,34	4,70	3
8 Bf	2	2,86	5,00	1
9 Bf	3	3,47	5,20	2
10 Bf	4	4,18	5,50	1

SEKTOR II

Iz smjera ESE:

	RAZRED i	RAZRED VALNIH VISINA H_{ei} (m)	RAZRED VALNIH PERIODA T_{ei} (m)	APSOLUTNA UČESTALOST f_i
6 Bf	1	1,85	4,50	360
7 Bf	2	2,54	5,00	20
8 Bf	3	3,75	5,80	8
9 Bf	4	4,50	6,00	5

4.3.2.2.DUGOROČNE VALNE PROGNOZE VISINE VALA U DUBOKOJ VODI

U svrhu statističkog opisa dugoročne prognoze značajne visine vala koristiti će se Gumbelova distribucija te pripadajući izrazi za ekstrapolaciju vrijednosti u promatranim povratnim periodima kako bi se dobile pripadajuće značajne visine vala - H_s .

Ukupni broj uzoraka dobijen iz prethodnog poglavlja podijeliti će se na razrede s istom valnom visinom i na način da će se u pojedini razred pridružiti i određeni broj pojavljivanja vala iste veličine.

Za uzorak iz tablice zaključka o kratkoročnoj prognizi radi se metoda dugoročne valne analize uz primjenu Gumbelove distribucije za opis varijable (visine vala). Uz pomoć izraza za ekstrapolaciju (2) i (3) dobije se vrijednost visine vala za pojedina povratna razdoblja $T_R=(5, 10, 20, 50, 100)$.

$$P(H' \leq H) = 1 - \frac{1}{\lambda T_R} \quad (2)$$

$$H_{T_R} = \gamma - \beta \ln \left(\ln \left(\frac{\lambda T_R}{\lambda T_R - 1} \right) \right) \quad (3)$$

gdje su:

T_R – traženi povratni period

H_{T_R} – značajna visina vala za traženi povratni period ekstrapolirana uz pomoć distribucije definirane na mjerjenjima N - broj godina promatranja

λ – parametar koji predstavlja odnos ukupnog broja pojavljivanja valova iznad odabrane granične visine vala i broja godina u kojem je promatran uzorak (izraz 4)

$$\lambda = \frac{\sum N(H > H_{gr})}{N_{godina}} \quad (4)$$

Parametar λ je različit za svaki ranije definirani sektor u ovisnosti o učestalosti, a H_{gr} je pojedinom smjeru pripadajuća visina vala za najmanju jačinu vjetra koja se razmatra.

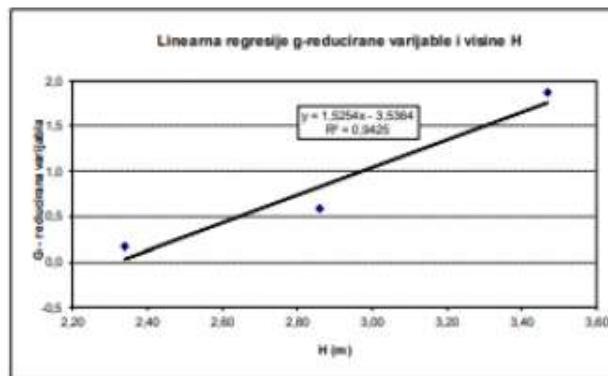
Definiranje pripadajućih perioda za dobivene značajne visine vala određeno je na isti način, statističkom obradom podataka uz upotrebu Gumbelove distribucije i korištenjem iste formule za ekstrapolaciju (izrazi 2 i 3).

U nastavku su prikazane linearne regresije reducirane Gumbelove varijable (G) korištene za dobivanje gore spomenutih koeficijenata (iz faktora pravca regresije), kao i pripadajuće distribucije, za dobivanje značajne visine vala po pojedinom sektoru.

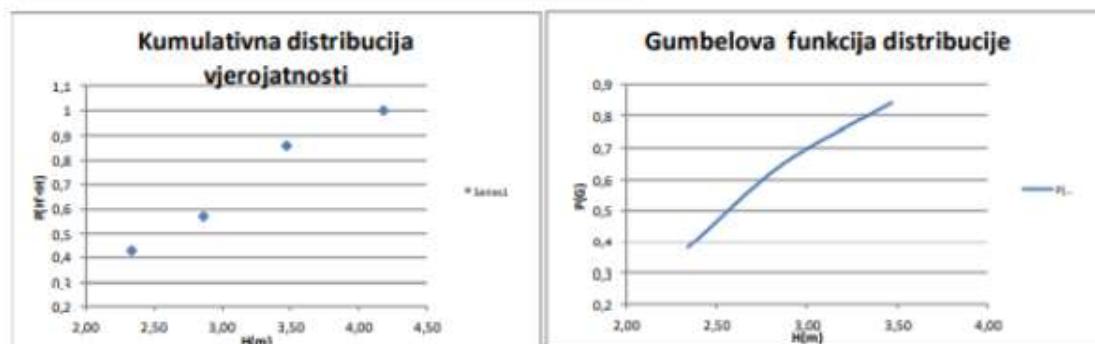
SEKTOR I - N

H (m)	N	P	Q	G	P _g	
2,34	3	0,428571	0,57142857	0,165703	0,380030514	
2,86	1	0,571429	0,42857143	0,580505	0,645525757	A 1,5254
3,47	2	0,857143	0,14285714	1,869825	0,841468255	B -3,5364
4,18	1	1	0	In(0) = ∞	0,943235787	beta 0,655566
					1	gama 2,318343
						7

TR (odnos)	b	P(H>=h)	H(m) min
5	0,7	0,714296	3,032411
50	0,7	0,971429	4,639628
100	0,7	0,985714	5,0988

0,7

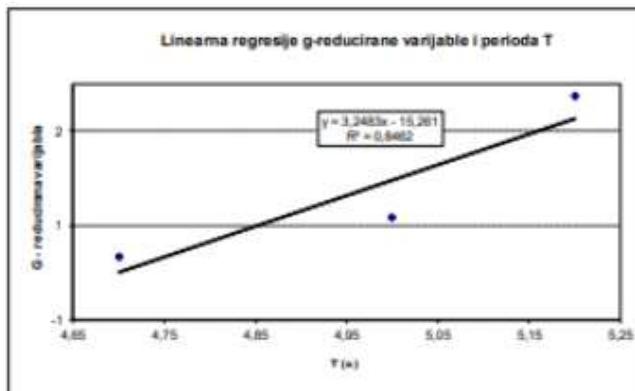

PROGNOZIRANE ZNAČAJNE VALNE VISINE

PR. (god)	H _g (m)	H _{max} (m)
100	5,10	8,51
50	4,64	7,75
20	4,02	6,72
10	3,54	5,92
5	3,03	5,06
2	2,17	3,62

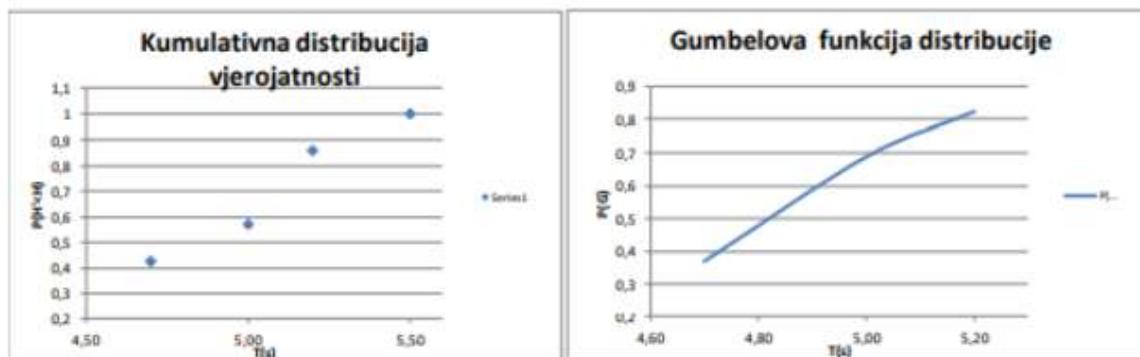

T [s]	N	P	Q	G	P _g
4,70	3	0,428571	0,57142857	0,165703	0,370090383
5,00	1	0,571429	0,42857143	0,580505	0,687204411
5,20	2	0,857143	0,14285714	1,869825	0,822095897
5,50	1	1	0	$\ln(0) \approx -\infty$	0,928737625
					1
					beta
					gamma
					4,09815
					7

TP (godina)	A	P(T>T)	TIR [s]
5	0,7	0,714286	5,033476
50	0,7	0,971429	5,788224
100	0,7	0,985714	6,003851

A = 0,7

PROGNOZIRANI
ZNAČAJNI VALNI PERIODI

PR (god)	T _v (s)
100	6,00
50	5,79
20	5,50
10	5,27
5	5,03
2	4,63

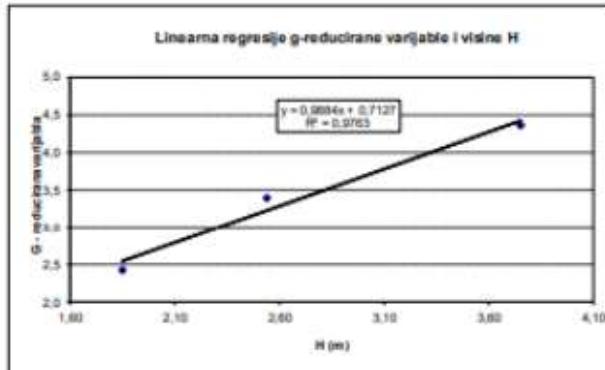

SKETOR II - ESE

H [m] M P Q G P_A

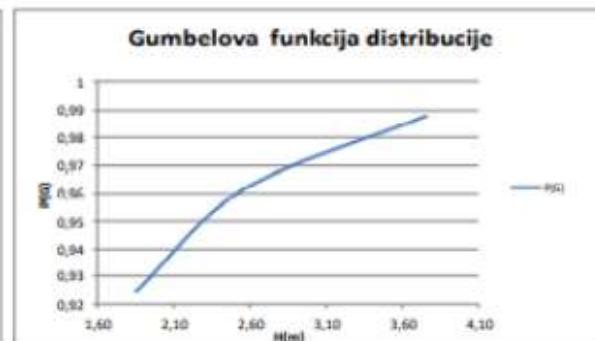
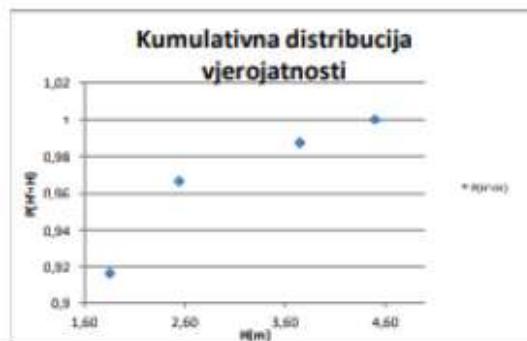
1.85	360	0.016031	0.08396947	2.43377	0.924253711		
2.54	20	0.066921	0.03307888	3.392088	0.060956657	A	0.9884
3.75	8	0.087277	0.01272265	4.357976	0.988028374	B	0.7127
4.00	5	1	0	$\ln(0) \approx \infty$	0.904277806	beta	1.011736
					1	gamma	-0.72106

333

TH (scaled)	δ	P(H>H ₀)	HTR [n]
5	39,3	0,994911	4,818993
50	39,3	0,999491	6,950624
100	39,3	0,999746	7,652335

39.7

PROGNOZIRANE

ZNAČAJNE VALNE VISINE

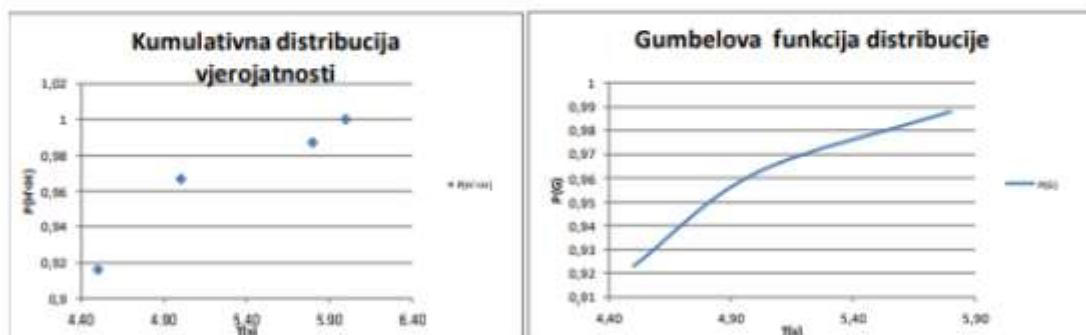
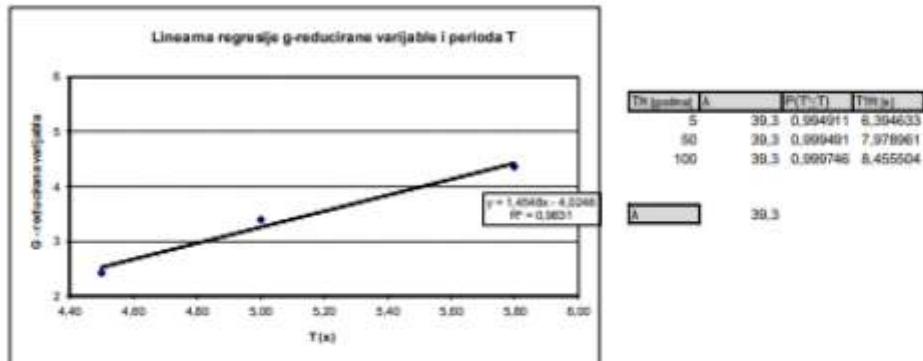
PR (g/d)	H ₁ (m)	H _{max} (m)
100	7.65	12.78
50	6.95	11.61
20	6.02	10.06
10	5.32	8.89
5	4.82	7.71
2	3.89	6.16

T [s]	N	P	Q	G	P_u
-------	---	---	---	---	-------

4,50	360	0,916031	0,06396947	2,43377	0,922825694	A:	1,4548
5,00	20	0,966921	0,03307988	3,392088	0,961938038	B:	-4,0248
5,50	8	0,987277	0,01272285	4,357976	0,987954648	beta	0,68738
6,00	5	1	0	$\ln(0) = \infty$	0,99098194	gamma	-2,766596

393

PROGNOZIRANI ZNAČAJNI VALNI PERIODI

PR (god)	T [s]
100	8,46
50	7,98
20	7,35
10	6,87
5	6,39
2	5,76

Prikaz prognoziranih vrijednosti visina vala i pripadajući periodi vala za Smjer N
 $(H_{100}=1,27 \cdot H_s; H_{1000}=1,67 \cdot H_s; H_{max}=1,8 \cdot H_s; T_p=1,1 T_d)$

PP	SMJER N						
	H _s	H ₁₀₀	H ₁₀₀₀	H _{max}	T _d	L _o	T _p
	(m)	(m)	(m)	(m)	(s)	(m)	(s)
100	5,10	6,48	8,52	9,18	6,00	56,16	6,60
50	4,64	5,89	7,75	8,35	5,79	52,30	6,37
20	4,02	5,11	6,71	7,24	5,50	47,19	6,05
10	3,54	4,50	5,91	6,37	5,27	43,33	5,80
5	3,03	3,85	5,06	5,45	5,03	39,47	5,53
2	2,17	2,76	3,62	3,91	4,63	33,44	5,09

Prikaz prognoziranih vrijednosti visina vala i pripadajući periodi vala za Smjer ESE
 $(H_{100}=1,27 \cdot H_s; H_{1000}=1,67 \cdot H_s; H_{max}=1,8 \cdot H_s; T_p=1,1 T_d)$

PP	SMJER ESE						
	H _s	H ₁₀₀	H ₁₀₀₀	H _{max}	T _d	L _o	T _p
	(m)	(m)	(m)	(m)	(s)	(m)	(s)
100	7,65	9,72	12,78	13,77	8,46	111,65	9,31
50	6,95	8,83	11,61	12,51	7,98	99,34	8,78
20	6,02	7,65	10,05	10,84	7,35	84,28	8,09
10	5,32	6,76	8,88	9,58	6,87	73,63	7,56
5	4,62	5,87	7,72	8,32	6,39	63,70	7,03
2	3,69	4,69	6,16	6,64	5,76	51,76	6,34

3.3. ANALIZA PROJEKTNOG VALA

Analiza projektnog vala izvršit će se za slučaj određivanja visine vala na lokaciji zahvata koji je generiran puhanjem vjetra iz smjera N i ESE i to šireg područje, izvan uvale.

Analiza projektnog vala izvršit će se metodologijom numeričkog modeliranja valovanja, na osnovu usvojenih vrijednosti dubokovodnih valnih parametara iz dugoročne valne prognoze izrađene na temelju podataka o vjetru.

Općenito o korištenom numeričkom modelu

Numerički model CGWAVE (Demirbilek i Panchang, 1998) je dvodimenzionalni model valnih transformacija koji se koristi za predviđanje valnih značajki (valnih visina, brzina, tlakova, naprezanja...) u akvatorijima kompleksnih oblika i promjenjivih dubina. Ulazni podaci za model su valni parametri (amplituda, smjer i period; ili spektralna kombinacija istih). Model je baziran na eliptičnoj „mild slope“ jednadžbi, koja je primjenjiva na valove kratkih i dugih perioda. Jednadžba predstavlja rubni problem koji se prilagođava lokalnim nehomogenostima unutar područja modela (otoci, objekti...) i u osnovi predstavlja potpuni dvodimenzionalni problem valnog raspršenja za nehomogenu Helmholtzovu jednadžbu. Nepravilni valovi se mogu simulirati superpozicijom rješenja simulacija sa monokromatskim valovima (Chawla et al., 1998; Panchang et al., 1990; Zhao et al., 2001). Ovaj numerički model uvažava sve značajne procese transformacija valova koji se pojavljuju u priobalu (difrakcija, refrakcija, refleksija), stanje mora izvan same luke, a može uključiti i cijeli niz drugih važnih čimbenika poput nelinearnih procesa loma vala, trenja po dnu i nelinearnog raspršenja valova (Chhabra N., 2004, Li D., 2002; Demirbilek Z.-Panchang V.G, 1998).

„Mild slope“ jednadžba u osnovnom obliku glasi:

$$\nabla \cdot (CC_g \nabla \phi) + k^2 CC_g \phi = 0$$

gdje je C brzina vala, C_g brzina grupe valova, $\phi(x, y)$ kompleksni dvodimenzionalni potencijal, a k valni broj ($k = 2\pi/L$; L – valna dužina) koji je u relaciji sa lokalnom dubinom $d(x, y)$ preko jednadžbe:

$$\sigma^2 = gk \tanh(kd)$$

Jednadžba vrijedi za uvjet blagog nagiba dna, odnosno za $|\nabla D|/kD \ll 1$ (D -dubina, k -valni broj) (Zhang J, 2007). Ona uključuje sve oblike transformacije vala u priobalu, kao što je difrakcija, refrakcija, utjecaj plićine i refleksija.

Kako bi se u model uključili i nelinearni procesi, kao što su lom vala i trenje po dnu, osnovna jednadžba se proširuje (Booij N, 1981; Demirbilek Z.-Panchang V.G, 1998), a da bi se jednadžba mogla primjenjivati na realna, nepravilna dna, sa različitim i strmijim nagibima, koristi se slijedeća formulacija (Chandrasekera C.N.-Cheung K.F., 1997):

$$\nabla \cdot (CC_g \nabla \phi) + [k^2 CC_g + d_1 (\nabla h)^2 + d_2 \nabla h^2] \phi = 0$$

gdje su d_1 i d_2 funkcije lokalne dubine.

Postavke numeričkog modeliranja

Na liniji generiranja numeričkog modela (otvorena granica) definirani su rubni uvjeti odabirom dubokovodnih incidentnih energetskih valnih spektara sa statističkim obilježjima za povratni period od 100 godina, a dobiveni temeljem analize vjetrovalne klime.

Popis izvršenih numeričkih simulacija sa različitim postavkama rubnih uvjeta i drugih važnih parametara dan je tablicom 1.

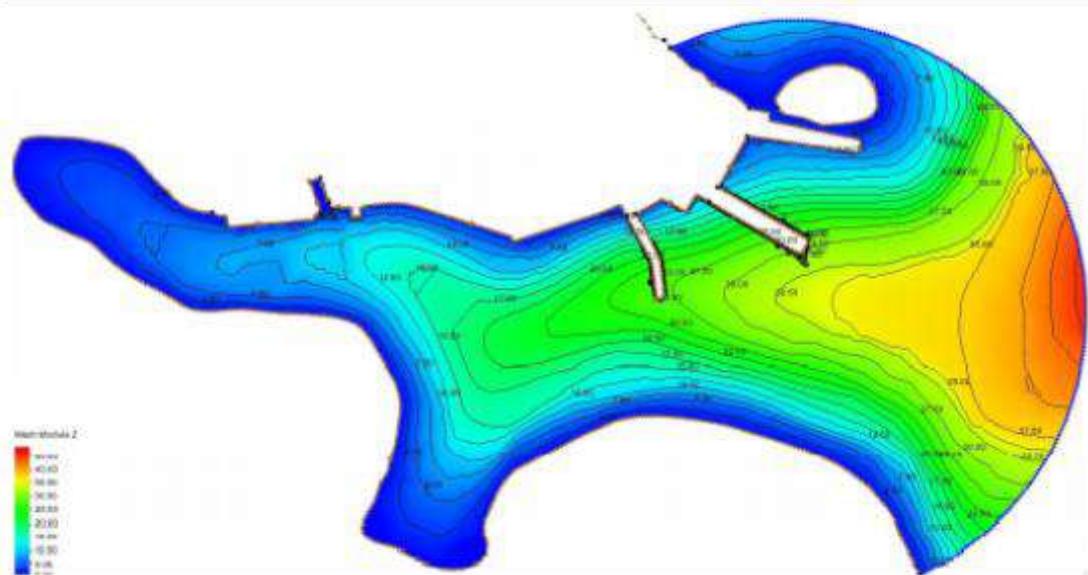
OZNAKA	SMJER, SREDIŠNJI KUT	RUBNI UVJETI NA GRANICI STVARANJA NADOLAZEĆIH VALOVA	POVRATNI PERIOD
1	N,270°	$H_s=5,10\text{ m}$; $T_0=6,06\text{ s}$	100 god.
2	N,270°	$H_s=4,64\text{ m}$; $T_0=5,79\text{ s}$	50 god.
3	N,270°	$H_s=3,03\text{ m}$; $T_0=5,03\text{ s}$	5 god.
4	ESE,157,5°	$H_s=7,65\text{ m}$; $T_0=8,46\text{ s}$	100 god.
5	ESE,157,5°	$H_s=6,95\text{ m}$; $T_0=7,98\text{ s}$	50 god.
6	ESE,157,5°	$H_s=4,62\text{ m}$; $T_0=6,39\text{s}$	5 god.

Tablica 1 – Plan simulacija sa relevantnim postavkama

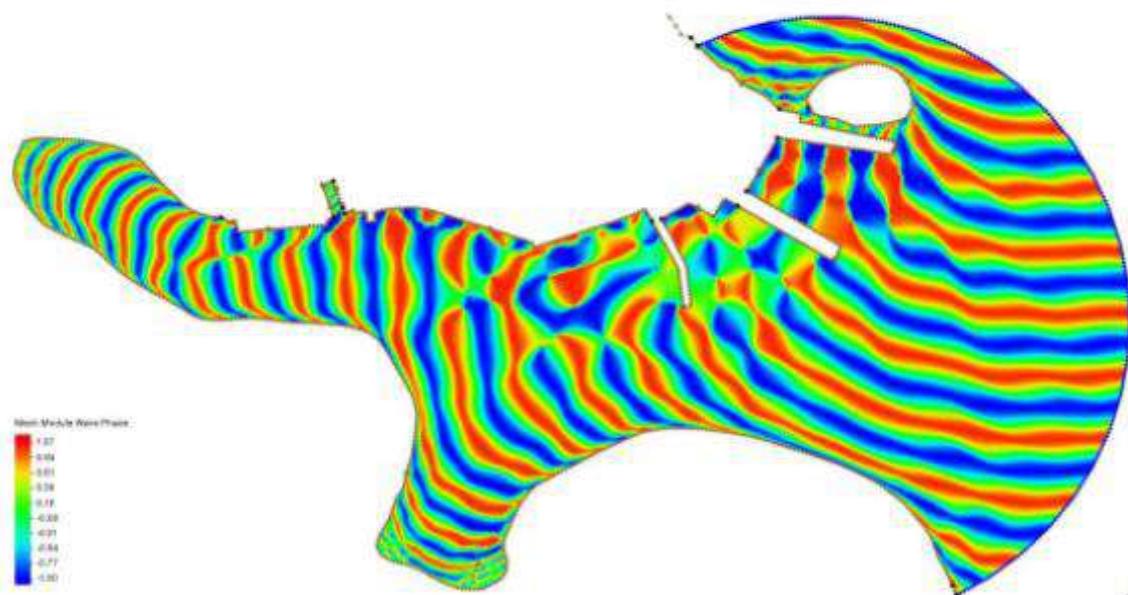
Obalni rubni uvjeti, za numerički model CGWAVE, zadaju se u obliku koeficijenata refleksije (Kr), kojim se definiraju karakteristike pojedinih poteza obalne linije.

Rezultati

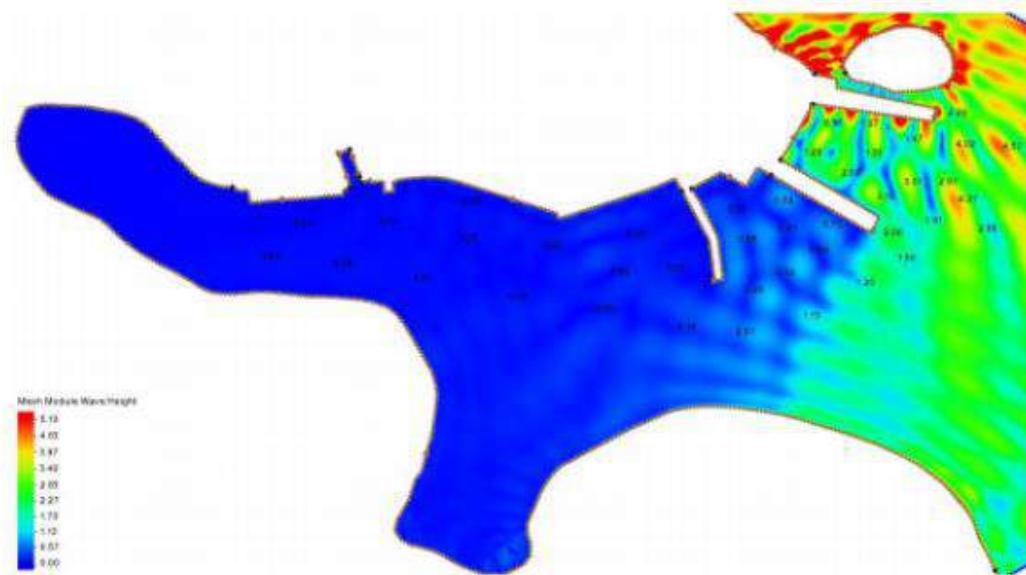
Kao relevantni pokazatelj stanja valovanja u razmatranom akvatoriju, numeričkim modeliranjem se dobivaju prikazi razvijenih polja značajnih valnih visina za sve provedene numeričke simulacije, a koja nastaju uslijed složene interakcije incidentnih valova sa topografijom dna (refrakcija) i definiranim obalnim rubom (difrakcija), te cijelog niza drugih (nelinearnih) procesa, kao što su trenje po dnu i sl.

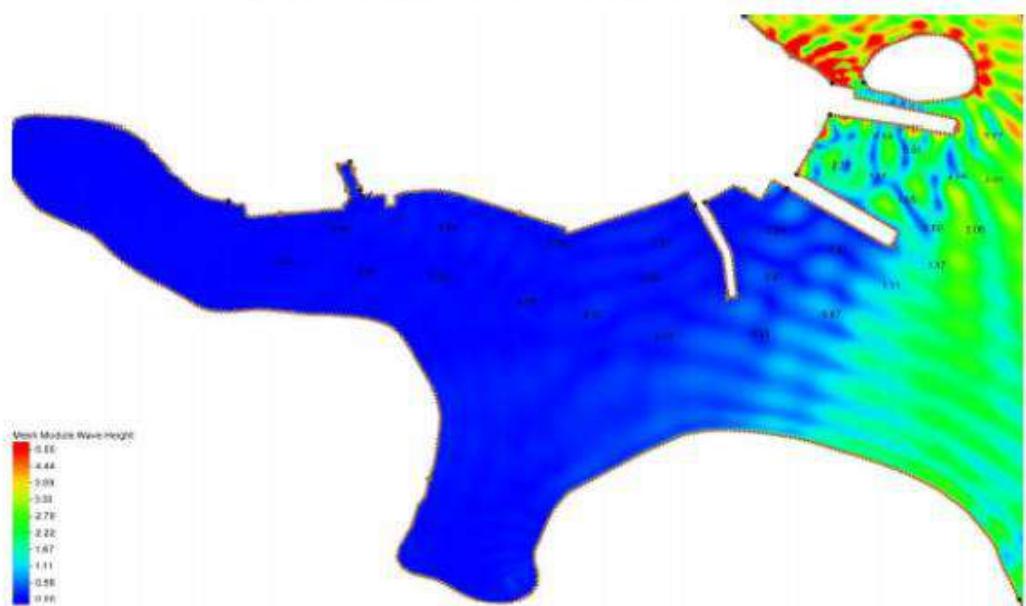
Slika 1 – Obalni pojas dijela uvale Rogačić i prikaz dubina

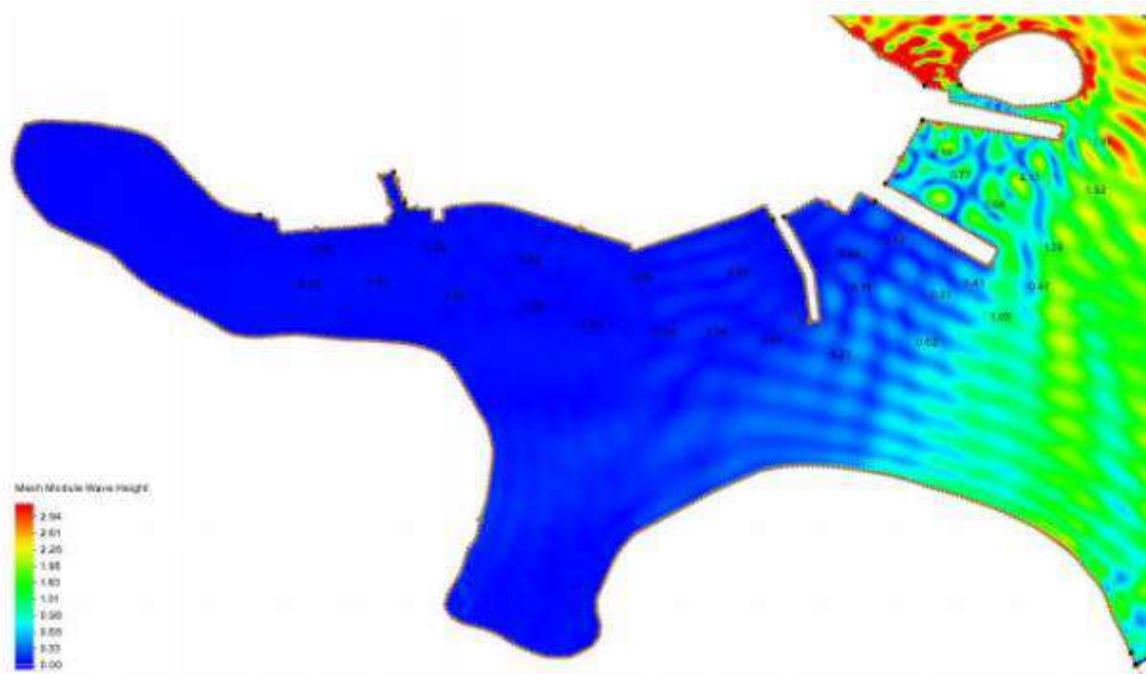
Slika 2 – Prikaz faza valova za smjer N

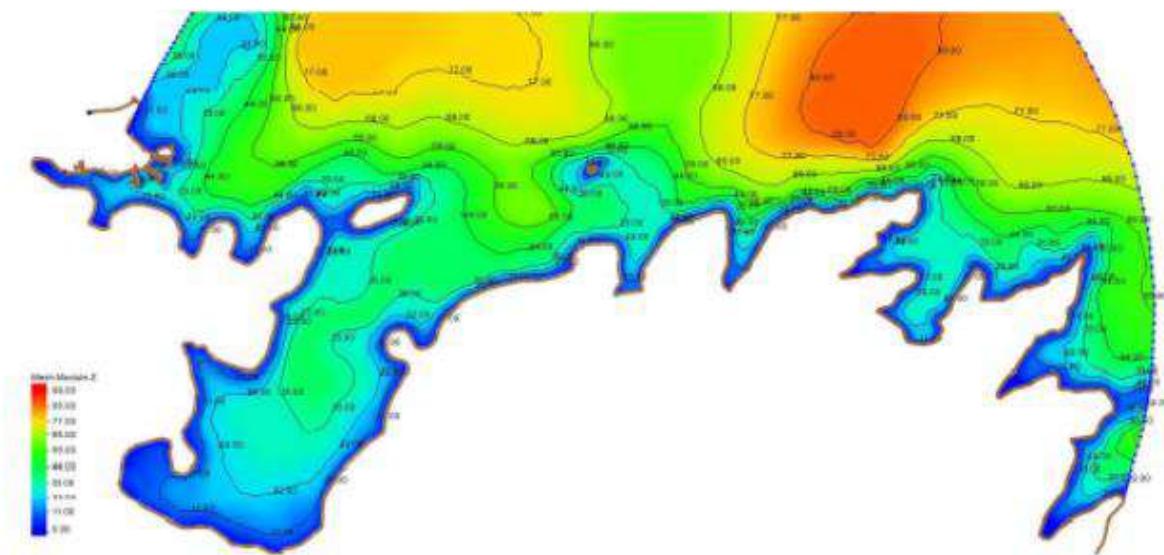
Slika 3 – Valne visine za simulaciju 1; značajni val povratnog perioda 100 godina iz incidentnog smjera N - 270° ($H_s=5,10$ m; $T_0 =6,06$ s), uže područje

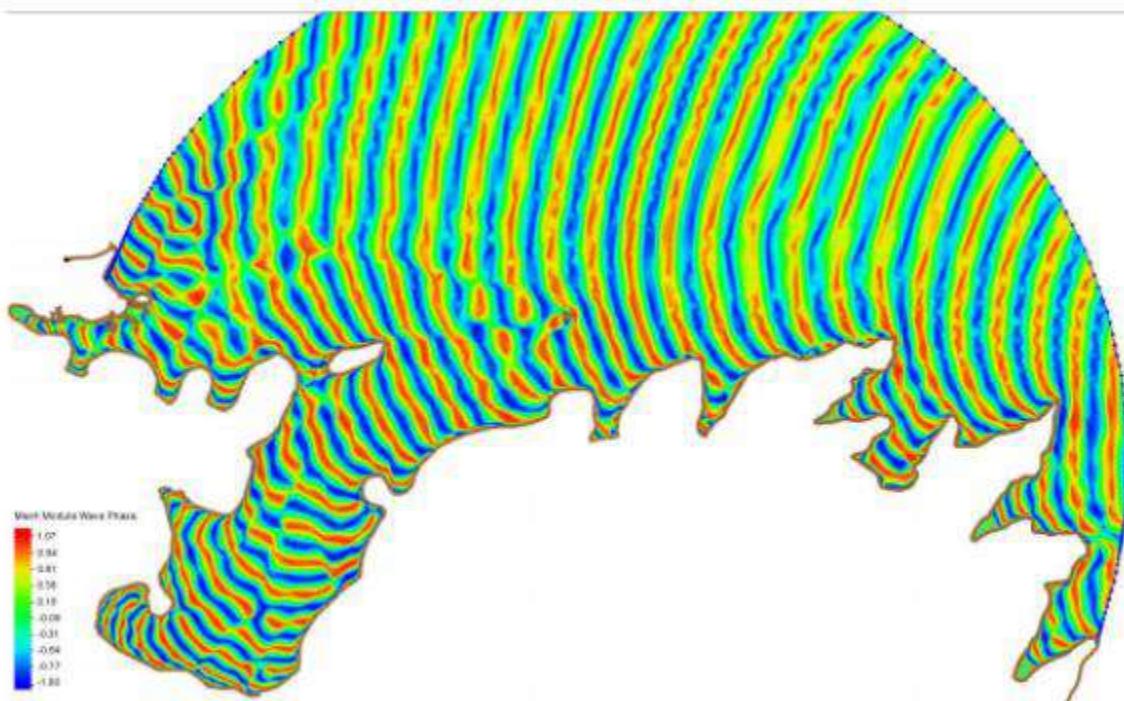
Slika 4 – Valne visine za simulaciju 2; značajni val povratnog perioda 50 godina iz incidentnog smjera N - 270° ($H_s=4,64$ m; $T_0 =5,79$ s), uže područje

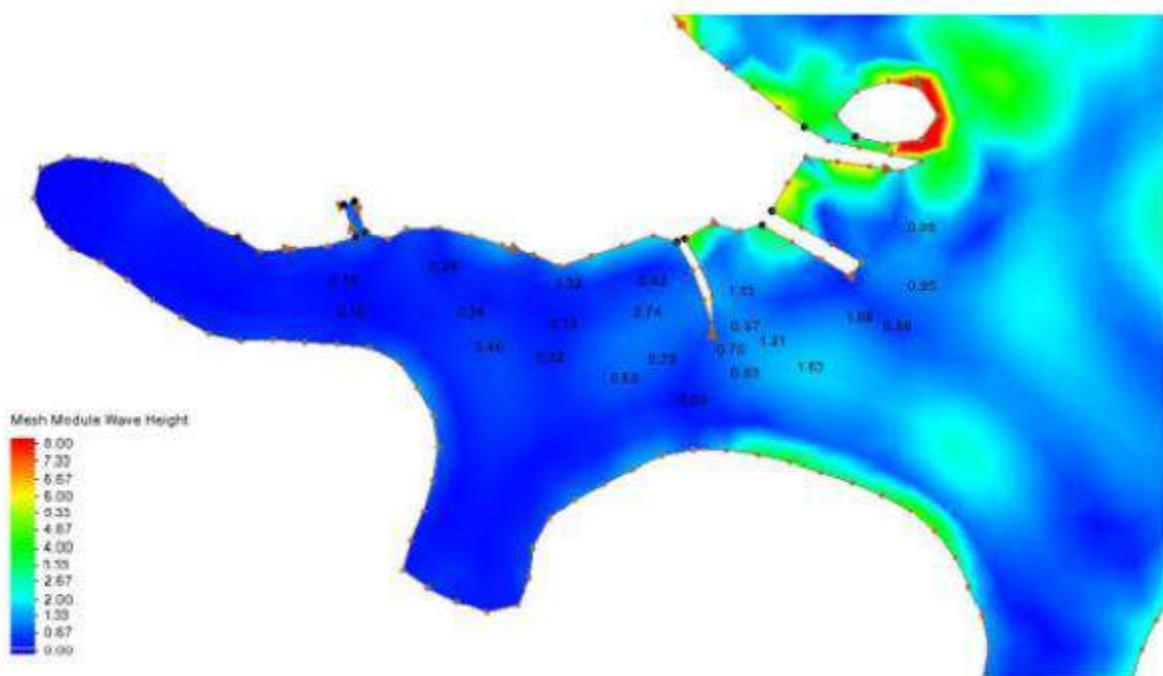
Slika 5 – Valne visine za simulaciju 3; značajni val povratnog perioda 5 godina iz incidentnog smjera N - 270° ($H_s=3,03$ m; $T_0 = 5,03$ s), uže područje

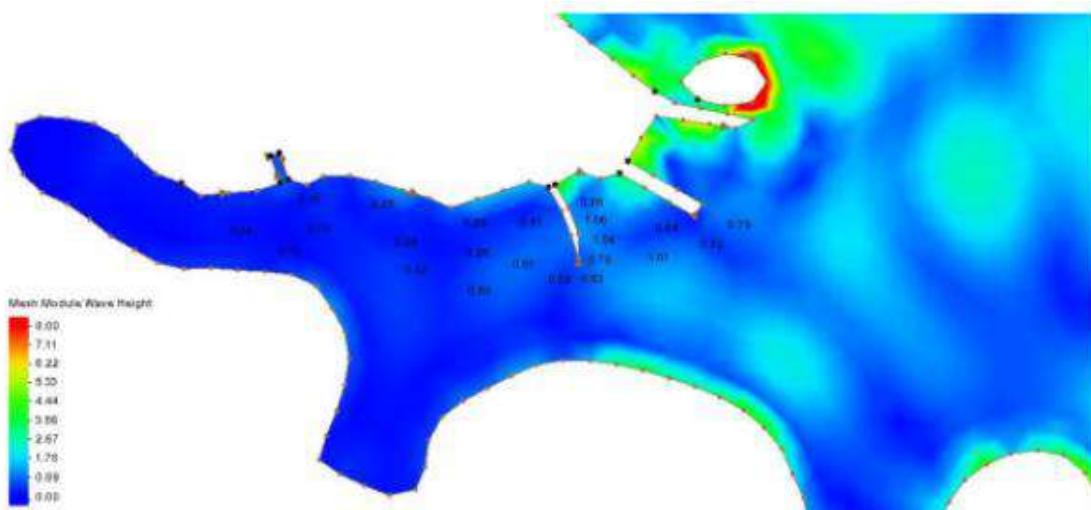
Slika 6 – Obalni pojas dijela grada Visa i prikaz dubina

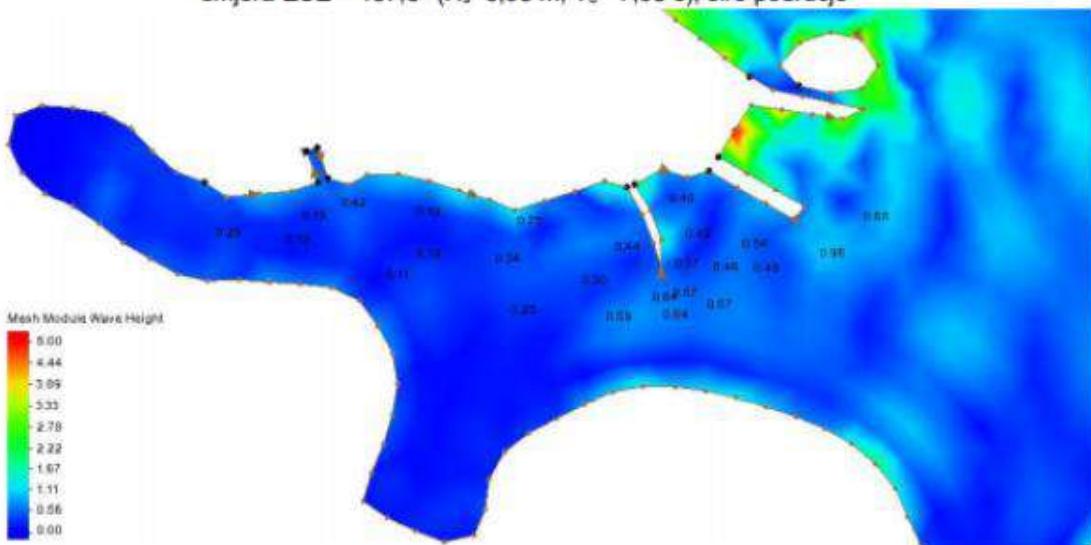
Slika 7 – Prikaz faza valova za smjer ESE

Slika 8 – Valne visine za simulaciju 4; značajni val povratnog perioda 100 godina iz incidentnog smjera ESE – 157,5° ($H_s=7,65$ m; $T_0=8,46$ s), šire područje

Slika 9 – Valne visine za simulaciju 5; značajni val povratnog perioda 50 godina iz incidentnog smjera ESE – 157,5° ($H_s=6,95$ m; $T_0=7,98$ s), šire područje

Slika 10 – Valne visine za simulaciju 6; značajni val povratnog perioda 5 godina iz incidentnog smjera ESE – 157,5° ($H_s=4,62$ m; $T_0=6,39$ s), šire područje

Zaključak

Na osnovu provedene analize metodologijom numeričkog modeliranja, a temeljem analize vjetrovne klime, mogu se donijeti slijedeći zaključci.

-Za odabir valnih parametara projektnih valova za funkcionalnost lukobrana LNT mjerodavan je val povratnog perioda od 50 godina iz smjera ESE (kut 112,5°).

Hs (m)	0,78
To (s)	7,98
Lo (m)	99,64

-Za odabir valnih parametara projektnih valova za funkcionalnost lukobrana LNT mjerodavan je val povratnog perioda od 5 godina iz smjera ESE (kut 112,5°).

Hs (m)	0,64
To (s)	6,39
Lo (m)	63,70

14.9. UPU POSLOVNE ZONE PARJA I UPU LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE NAUTIČKOG TURIZMA PARJA-ROGAČIĆ

14.9.1. UPU poslovne zone Parja

LEGENDA

GRANICE

- GRANICA OBUVATVA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA
- OBALNA LINIJA

RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA

OPĆEDARSKA NAMJENA

- POSLOVNA NAMJENA - SUHA MARINA
- PONIŽNE INFRASTRUKTURNI SUSTAVI:

 - Javne prometne površine
IS-1 - prometne površine
IS-2 - trakoštanice
 - ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA

NACRT PRIJEDLOGA PLANA

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

Zupanija:	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA
Grad:	GRAD VRSAR
Naziv prostornog plana:	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA
Naziv kartografskog prikaza:	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA
Broj kartografskog prikaza:	1.
Mjerilo kartografskog prikaza:	1:2000
Odluka o izradi plana (službeno glosilo):	"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"
Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glosilo):	
Javna rasprava (datum objave):	Javni uvid održan:
Početak tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	
Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:	Tamara Bilić-Stojković, dipl.oec
Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 165/13, 65/17, 114/18, 39/19):	
Prema osobljaju koje je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Primo Perdeš 4, tel. 0114 804-300, fax. 01/4812-708	
Početak prema osobljaju koje je izradio plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arh.	
Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arh.	
Stručni tim u izradi Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arh. Tamara Mihrić Plaste, dipl.ing.arh. Dunja Čvjetić, dipl.ing.arh.	
Aca Topić, mag.ing.arh. i urb. Karlo Ivanić, mag.ing.arh.arh. Ivan Peršić, mag.ing.arh.arh.	
Početak predstavničkog tijela: Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić	
Iskorištaj ovog prostornog plana s izvornikom cijerava: (ime, prezime i potpis)	
Početak nadležnog tijela: (ime, prezime i potpis)	

LEGENDA

GRANICE

- GRANICA OBUVATVA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA
- OBALNA LINIJA

RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA

OPĆEDARSKA NAMJENA

- POSLOVNA NAMJENA - SUHA MARINA
- PONIŽNE INFRASTRUKTURNI SUSTAVI:

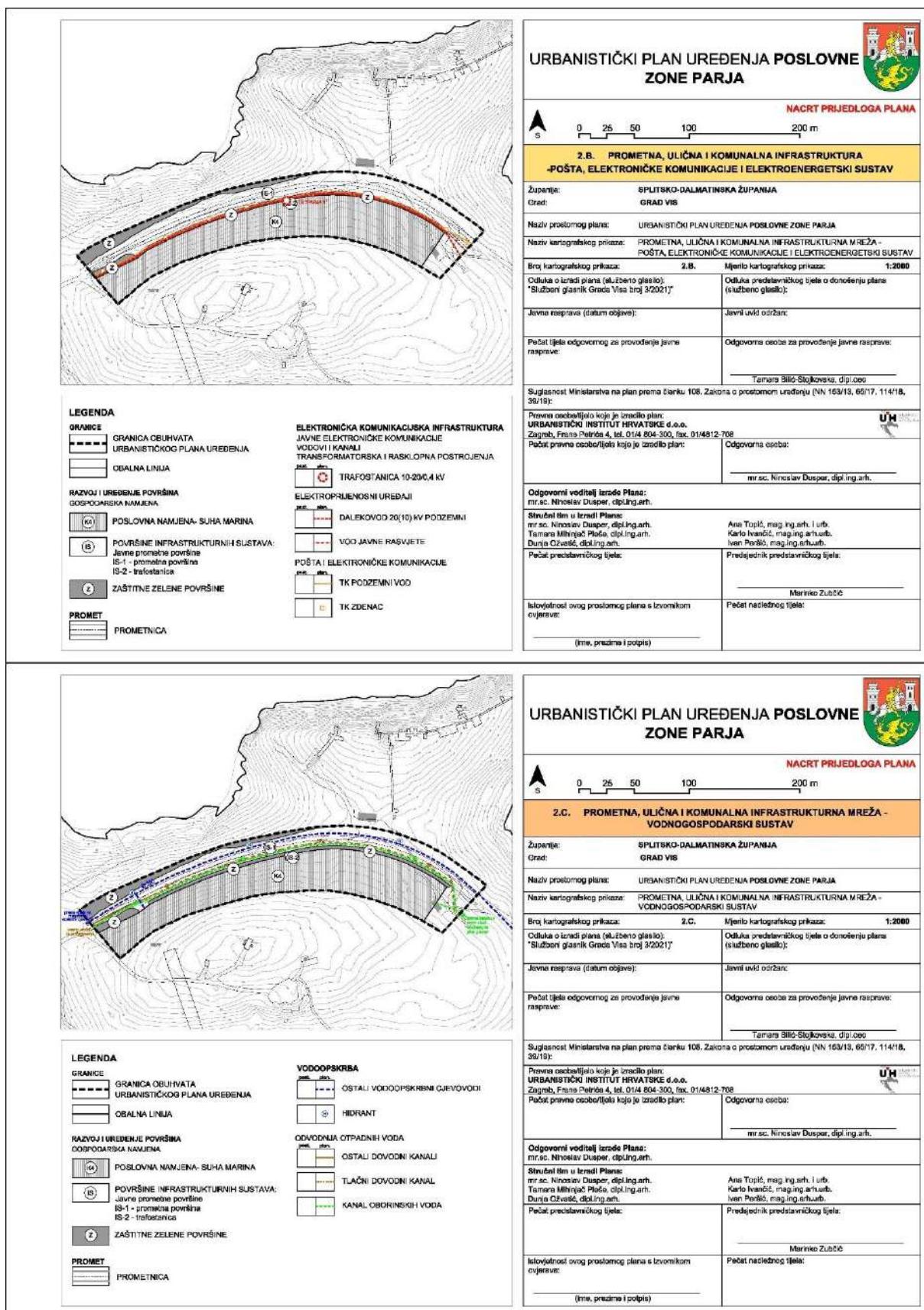
 - Javne prometne površine
IS-1 - prometne površine
IS-2 - trakoštanica
 - ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA

NACRT PRIJEDLOGA PLANA

2.A. PROMETNA, ULIČNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA -PROMET

Zupanija:	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA
Grad:	GRAD VRSAR
Naziv prostornog plana:	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA
Naziv kartografskog prikaza:	PROMETNA, ULIČNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURNA MREŽA - PROMET, POŠTA, ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
Broj kartografskog prikaza:	2.A.
Mjerilo kartografskog prikaza:	1:2000
Odluka o izradi plana (službeno glosilo):	"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"
Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glosilo):	
Javna rasprava (datum objave):	Javni uvid održan:
Početak tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	
Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:	Tamara Bilić-Stojković, dipl.oec
Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 165/13, 65/17, 114/18, 39/19):	
Prema osobljaju koje je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Primo Perdeš 4, tel. 0114 804-300, fax. 01/4812-708	
Početak prema osobljaju koje je izradio plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arh.	
Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arh.	
Stručni tim u izradi Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arh. Tamara Mihrić Plaste, dipl.ing.arh. Dunja Čvjetić, dipl.ing.arh.	
Aca Topić, mag.ing.arh. i urb. Karlo Ivanić, mag.ing.arh.arh. Ivan Peršić, mag.ing.arh.arh.	
Početak predstavničkog tijela: Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić	
Iskorištaj ovog prostornog plana s izvornikom cijerava: (ime, prezime i potpis)	
Početak nadležnog tijela: (ime, prezime i potpis)	

<p>LEGENDA</p> <p>GRANICE</p> <ul style="list-style-type: none"> GRANICA OBUIVATA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA OSALNA LINIJA <p>PODRUČJE PRIMJENE POSEBNIH OGRIJANIĆENJA I ZAŠTITE EKOLOŠKA MREZA NATURA 2000</p> <ul style="list-style-type: none"> HR 3000097 - PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA STANIŠTA HR 1000039 - PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA PTICE 	<p align="center">URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA</p> <p align="center">NACRT PRIJEDLOGA PLANA</p> <p align="center">S. 0 25 50 100 200 m</p> <p align="center">3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA</p> <table border="1"> <tr> <td>Županija:</td> <td>SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA</td> </tr> <tr> <td>Grad:</td> <td>GRAD VRSAR</td> </tr> <tr> <td>Naziv prostornog plana:</td> <td>URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA</td> </tr> <tr> <td>Naziv kartografskog prikaza:</td> <td>UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA</td> </tr> <tr> <td>Broj kartografskog prikaza:</td> <td>3.</td> <td>Mjerilo kartografskog prikaza:</td> <td>1:2000</td> </tr> <tr> <td>Odluka o izradi plana (službeno glasilo):</td> <td>"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"</td> <td>Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo):</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Javna rasprava (datum objave):</td> <td></td> <td>Javni uvid održan:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Počat tijelo odgovornog za provođenje javne rasprave:</td> <td></td> <td>Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Tamara Blago-Štokareka, dipl.oec.</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 163/13, 65/17, 114/18, 39/19):</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Prema osobitelju koје je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Franje Petrića 4, tel. 014 604-300, fax. 014812-708</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Počat pravne osobiteljko koјa je izradio plan:</td> <td colspan="2">Odgovorna osoba:</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td colspan="2">mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Strošni imenik izradi Plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch. Tamara Mihrić Ploče, dipl.ing.arch. Dunja Čavarić, dipl.ing.arch.</td> <td colspan="2">Ana Topić, mag.ing.arch. i urb. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Ivan Peršić, mag.ing.arch.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Počat predstavničkog tijela:</td> <td colspan="2">Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Islovljenošć ovog prostornog plana s izvornikom ovisava:</td> <td colspan="2">Počat nadležnog tijela: (ime, prezime i polpis)</td> </tr> </table>	Županija:	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA	Grad:	GRAD VRSAR	Naziv prostornog plana:	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA	Naziv kartografskog prikaza:	UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA	Broj kartografskog prikaza:	3.	Mjerilo kartografskog prikaza:	1:2000	Odluka o izradi plana (službeno glasilo):	"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo):		Javna rasprava (datum objave):		Javni uvid održan:		Počat tijelo odgovornog za provođenje javne rasprave:		Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:					Tamara Blago-Štokareka, dipl.oec.	Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 163/13, 65/17, 114/18, 39/19):				Prema osobitelju koје je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Franje Petrića 4, tel. 014 604-300, fax. 014812-708				Počat pravne osobiteljko koјa je izradio plan:		Odgovorna osoba:				mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.		Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.				Strošni imenik izradi Plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch. Tamara Mihrić Ploče, dipl.ing.arch. Dunja Čavarić, dipl.ing.arch.		Ana Topić, mag.ing.arch. i urb. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Ivan Peršić, mag.ing.arch.		Počat predstavničkog tijela:		Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić		Islovljenošć ovog prostornog plana s izvornikom ovisava:		Počat nadležnog tijela: (ime, prezime i polpis)	
Županija:	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA																																																												
Grad:	GRAD VRSAR																																																												
Naziv prostornog plana:	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA																																																												
Naziv kartografskog prikaza:	UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA																																																												
Broj kartografskog prikaza:	3.	Mjerilo kartografskog prikaza:	1:2000																																																										
Odluka o izradi plana (službeno glasilo):	"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo):																																																											
Javna rasprava (datum objave):		Javni uvid održan:																																																											
Počat tijelo odgovornog za provođenje javne rasprave:		Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:																																																											
			Tamara Blago-Štokareka, dipl.oec.																																																										
Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 163/13, 65/17, 114/18, 39/19):																																																													
Prema osobitelju koје je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Franje Petrića 4, tel. 014 604-300, fax. 014812-708																																																													
Počat pravne osobiteljko koјa je izradio plan:		Odgovorna osoba:																																																											
		mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.																																																											
Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.																																																													
Strošni imenik izradi Plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch. Tamara Mihrić Ploče, dipl.ing.arch. Dunja Čavarić, dipl.ing.arch.		Ana Topić, mag.ing.arch. i urb. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Ivan Peršić, mag.ing.arch.																																																											
Počat predstavničkog tijela:		Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić																																																											
Islovljenošć ovog prostornog plana s izvornikom ovisava:		Počat nadležnog tijela: (ime, prezime i polpis)																																																											
<p>LEGENDA</p> <p>GRANICE</p> <ul style="list-style-type: none"> GRANICA OBUIVATA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA OSALNA LINIJA <p>OBICNI GRADNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> NOVA GRADNJA UNutar POSLOVNE NAMJENE SUHA MARINA UREĐENJE POVRŠINA INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE 	<p align="center">URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA</p> <p align="center">NACRT PRIJEDLOGA PLANA</p> <p align="center">S. 0 25 50 100 200 m</p> <p align="center">4. NAČIN I UVJETI GRADNJE</p> <table border="1"> <tr> <td>Županija:</td> <td>SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA</td> </tr> <tr> <td>Grad:</td> <td>GRAD VRSAR</td> </tr> <tr> <td>Naziv prostornog plana:</td> <td>URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA</td> </tr> <tr> <td>Naziv kartografskog prikaza:</td> <td>NAČIN I UVJETI GRADNJE</td> </tr> <tr> <td>Broj kartografskog prikaza:</td> <td>4.</td> <td>Mjerilo kartografskog prikaza:</td> <td>1:2000</td> </tr> <tr> <td>Odluka o izradi plana (službeno glasilo):</td> <td>"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"</td> <td>Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo):</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Javna rasprava (datum objave):</td> <td></td> <td>Javni uvid održan:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Počat tijelo odgovornog za provođenje javne rasprave:</td> <td></td> <td>Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Tamara Blago-Štokareka, dipl.oec.</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 163/13, 65/17, 114/18, 39/19):</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Prema osobitelju koје je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Franje Petrića 4, tel. 014 604-300, fax. 014812-708</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Počat pravne osobiteljko koјa je izradio plan:</td> <td colspan="2">Odgovorna osoba:</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td colspan="2">mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Strošni imenik izradi Plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch. Tamara Mihrić Ploče, dipl.ing.arch. Dunja Čavarić, dipl.ing.arch.</td> <td colspan="2">Ana Topić, mag.ing.arch. i urb. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Ivan Peršić, mag.ing.arch.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Počat predstavničkog tijela:</td> <td colspan="2">Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Islovljenošć ovog prostornog plana s izvornikom ovisava:</td> <td colspan="2">Počat nadležnog tijela: (ime, prezime i polpis)</td> </tr> </table>	Županija:	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA	Grad:	GRAD VRSAR	Naziv prostornog plana:	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA	Naziv kartografskog prikaza:	NAČIN I UVJETI GRADNJE	Broj kartografskog prikaza:	4.	Mjerilo kartografskog prikaza:	1:2000	Odluka o izradi plana (službeno glasilo):	"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo):		Javna rasprava (datum objave):		Javni uvid održan:		Počat tijelo odgovornog za provođenje javne rasprave:		Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:					Tamara Blago-Štokareka, dipl.oec.	Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 163/13, 65/17, 114/18, 39/19):				Prema osobitelju koје je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Franje Petrića 4, tel. 014 604-300, fax. 014812-708				Počat pravne osobiteljko koјa je izradio plan:		Odgovorna osoba:				mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.		Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.				Strošni imenik izradi Plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch. Tamara Mihrić Ploče, dipl.ing.arch. Dunja Čavarić, dipl.ing.arch.		Ana Topić, mag.ing.arch. i urb. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Ivan Peršić, mag.ing.arch.		Počat predstavničkog tijela:		Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić		Islovljenošć ovog prostornog plana s izvornikom ovisava:		Počat nadležnog tijela: (ime, prezime i polpis)	
Županija:	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANJAVA																																																												
Grad:	GRAD VRSAR																																																												
Naziv prostornog plana:	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POSLOVNE ZONE PARJA																																																												
Naziv kartografskog prikaza:	NAČIN I UVJETI GRADNJE																																																												
Broj kartografskog prikaza:	4.	Mjerilo kartografskog prikaza:	1:2000																																																										
Odluka o izradi plana (službeno glasilo):	"Službeni glasnik Grada Vrsara broj 3/2021"	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo):																																																											
Javna rasprava (datum objave):		Javni uvid održan:																																																											
Počat tijelo odgovornog za provođenje javne rasprave:		Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:																																																											
			Tamara Blago-Štokareka, dipl.oec.																																																										
Suglasnost Ministarstva na plan prema članku 108. Zakona o prostornom uređenju (NN 163/13, 65/17, 114/18, 39/19):																																																													
Prema osobitelju koје je izradio plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o. Zagreb, Franje Petrića 4, tel. 014 604-300, fax. 014812-708																																																													
Počat pravne osobiteljko koјa je izradio plan:		Odgovorna osoba:																																																											
		mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.																																																											
Odgovorni voditelj izrade Plana: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch.																																																													
Strošni imenik izradi Plan: mr.sc. Ninošlav Dusper, dipl.ing.arch. Tamara Mihrić Ploče, dipl.ing.arch. Dunja Čavarić, dipl.ing.arch.		Ana Topić, mag.ing.arch. i urb. Karlo Ivančić, mag.ing.arch. Ivan Peršić, mag.ing.arch.																																																											
Počat predstavničkog tijela:		Predsjednik predstavničkog tijela: Marinko Zubčić																																																											
Islovljenošć ovog prostornog plana s izvornikom ovisava:		Počat nadležnog tijela: (ime, prezime i polpis)																																																											

14.9.2. UPU luke otvorene za javni promet i luke nautičkog turizma Parja-Rogačić

